Gemeente Wijchen

Programmarekening 2022

Flyntz Audit B.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
R.B. 14-[illegible]-2023

Inhoudsopgave

INLEIDING 5
SAMENVATTING 7
PROGRAMMA'S 9
0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING 11
1 VEILIGHEID 22
2 VERKEER EN VERVOER 28
3 ECONOMIE 35
4 ONDERWIJS 42
5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE 47
6 SOCIAAL DOMEIN 56
7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU 79
8 WONEN EN BOUWEN 87
BELEIDSINDICATOREN 94
PARAGRAAF 1: OVERHEAD, ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN OVERIGE BATEN EN LASTEN 97
PARAGRAAF 2: DUURZAAMHEID 100
PARAGRAAF 3: LOKALE HEFFINGEN 107
PARAGRAAF 4: WEERSTANDSVERMOGEN 117
PARAGRAAF 5: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 125
PARAGRAAF 6: FINANCIERING 133
PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING 139
PARAGRAAF 8: VERBONDEN PARTIJEN 142
PARAGRAAF 9: GRONDBELEID 152
JAARREKENING 154
BIJLAGE 1: RISICOMATRIX 204

Inleiding

Voor u ligt de Programmarekening 2022 van de gemeente Wijchen.

De Programmarekening heeft als belangrijke functie het afleggen van verantwoording van het College van Burgemeester en Wethouders over de realisatie van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen. Deze programmarekening is daarom van belang voor zowel gemeenteraad als inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden.

De programmarekening bestaat uit een aantal delen. Deel één behandelt de verantwoording op de programma's en de paragrafen. Deel twee bevat het financiële jaarverslag. De financiële verschillen zijn op de programma's toegelicht in 2 kolommen. Er wordt vermeld of de afwijking ten opzichte van de begroting incidenteel (i) of structureel (s) is. Structurele verschillen zijn die afwijkingen, die een meerjarig effect hebben én niet in onze meerjarenbegroting 2023-2026 zijn opgenomen. Met andere woorden, dat zijn de afwijkingen, die we bij de Perspectiefnota en Begroting 2024 mee moeten nemen. Omdat op duizendtallen wordt gerapporteerd, kunnen afrondingsverschillen optreden in tellingen en afstemmingen. Afwijkingen ten opzichte van de begroting vanaf € 10k nemen we minimaal mee bij de toelichting van verschillen.

- **Programma-indeling**

De raad heeft gekozen voor de landelijke programma indeling van de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Een gemeenteraad mag hiervan afwijken. Maar om goed te kunnen vergelijken met andere gemeenten is deze indeling aangehouden. Het financieel overzicht bij de programma's is voorzien van de gerealiseerde cijfers tot en met 31 december 2022. De begroting is geactualiseerd, onder meer door de financiële vertaling van raadsbesluiten. De afwijkingen tussen de geactualiseerde begroting en de realisatie zijn toegelicht.

- **Speerpunten**

We hebben in de verschillende programma's de speerpunten opgenomen uit het Coalitieakkoord 2018-2022, conform de begroting 2022. Het merendeel van de speerpunten is geconcretiseerd met activiteiten die hieraan bijdragen. We verantwoorden in deze jaarrekening de realisatie van de geplande activiteiten. Daar waar een verantwoording over 2022 wordt gegeven, vindt u in de linker kolom de begrotingstekst en in de rechterkolom de verantwoording. Naast de speerpunten uit het coalitieakkoord (rode pijlen) zijn ook speerpunten uitgewerkt voor de financieel gewichtige thema's (blauwe pijlen).

- **Paragrafen**

Naast de verplichte paragrafen uit de BBV hebben we een aparte paragraaf uitgewerkt voor het onderwerp Duurzaamheid. Omdat dit onderwerp de programma's overstijgt hebben we een samenvatting gemaakt van de verschillende duurzaamheidsaspecten binnen de gemeentelijke jaarrekening.

- **Jaarrekening**

In het onderdeel "Jaarrekening" worden de gerealiseerde cijfers van de exploitatie en balans afgezet tegen de begroting. In het eerste hoofdstuk zijn de grondslagen van waardering en resultaatbepaling opgenomen. In het tweede hoofdstuk treft u het resultaat van de programmarekening over 2022 aan. Het resultaat wordt toegelicht en voorzien van een voorstel van het college voor bestemming van het rekeningresultaat. In het derde hoofdstuk treft u de rekening van baten en lasten aan. In hoofdstuk vier is de balans inclusief toelichting opgenomen.

Bijlagen
Daarnaast zijn er bijlagen opgenomen.
Bijlage 1: De risicomatrix waarin de beschreven risico's zijn vertaald met de mogelijke financiële gevolgen en als leidraad voor de bepaling van de ondergrens van de algemene reserve.

De programmarekening is gecontroleerd door Astrium accountants. De uitkomsten van deze controle worden separaat gerapporteerd.

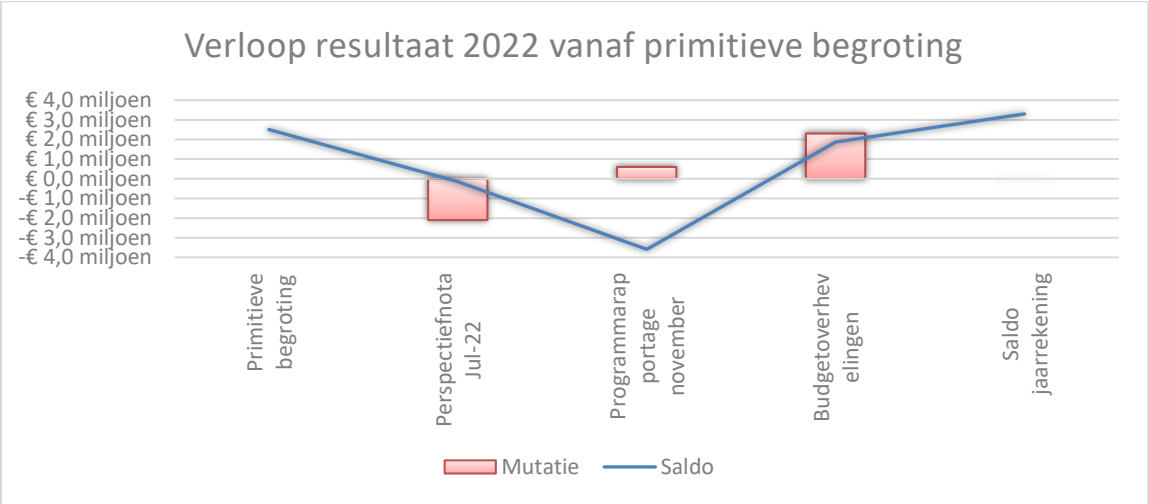
Wijchen, april 2023

Samenvatting

De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van € 3.227, waar de actuele begroting uitging van een positief resultaat van € 630k.

Begroting primitief	€ 2.674k
Amendementen	-€ 174k
Decembercirculaire 2021	€ 91k
Bijstelling Perspectiefnota	-€ 233k
Programmarapportage november	-€ 3.591k
Budgetoverhevelingen 2022-2023	€ 1.863k
Actuele begroting 2022	**€ 630k**
Resultaat 2022	**€ 3.227k**
Verschil met begroting	**€ 2.597k**

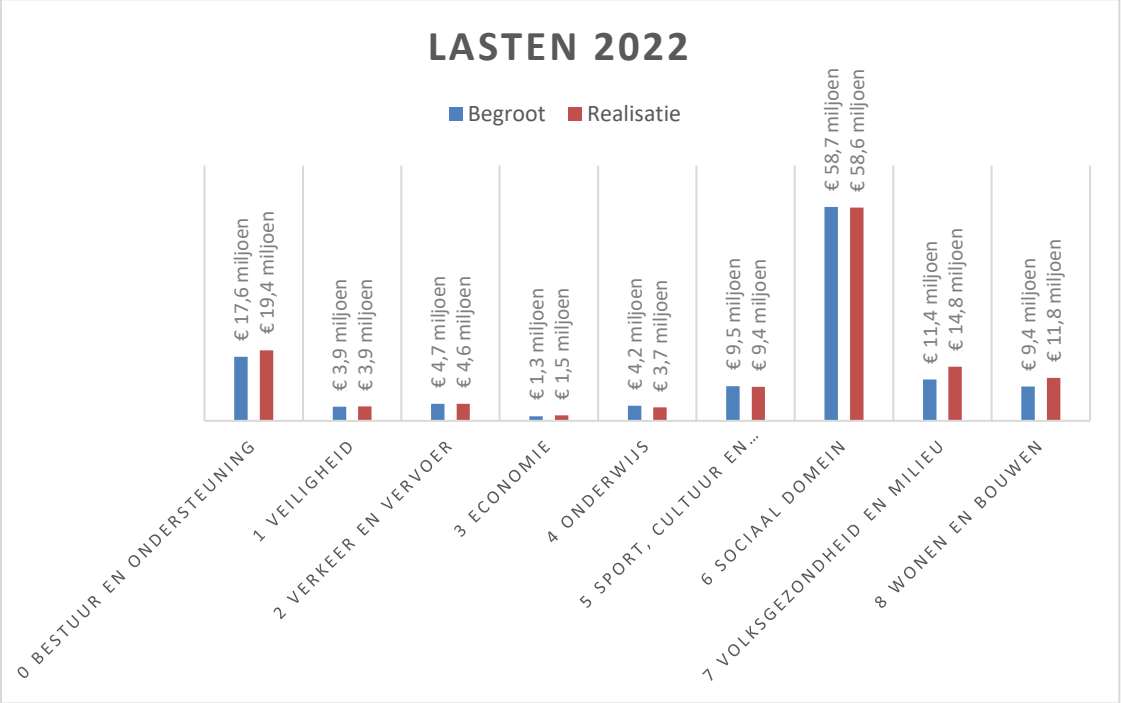
Bij het vaststellen van de begroting 2022 in november 2021 gingen we uit van een positief resultaat van € 2,7 miljoen. In onderstaande tabel is het verloop van de primitieve begroting, naar de tussenstand van juli 2022 bij de Perspectiefnota, tot het uiteindelijke jaarrekeningresultaat weergegeven.

We hadden de resultaatverwachting zowel bij de perspectiefnota, als de novemberrapportage negatief bijgesteld. De grootste oorzaken hiervan lagen bij de extra bijdrage aan de WDW (€ 0,9 miljoen) en de uitspraak van de rechter t.a.v. grondbestemming Havenweg (€ 6,4 miljoen). Daartegenover stond een positieve bijstelling op de algemene uitkering (€ 1,3 miljoen), vrijval stelposten loon- en prijsindex (€ 1,2 miljoen), bijstelling kosten jeugd/wmo (€ 0,5 miljoen) en een hogere bijdrage winstuitkering Bijsterhuizen (€ 2,5 miljoen), wat aan de algemene reserve is toegevoegd.

Bij de jaarrekening blijkt het resultaat een toch nog stuk positiever uit te vallen. Dit komt vooral door de gunstige renteontwikkeling op de pensioenvoorziening wethouders (€ 1,4 miljoen) en tussentijdse winstnemingen op bouwgrondexploitaties.

Kijkend naar de uitgaven in 2022, ziet u in onderstaande grafiek het verschil tussen de actuele begroting en de realisatie, verdeeld over de negen programma's.

De meeste programma's liggen grotendeels in lijn met de begroting. Met name in programma 0 bestuur en ondersteuning, 7 volksgezondheid en milieu en 8 Wonen en Bouwen zien we een overschrijding op de begrote kosten. Deze overschrijdingen worden echter vrijwel geheel gecompenseerd door hogere opbrengsten dan geraamd binnen deze programma's. In de verschillenanalyse van de programma's lichten we dit nader toe.

PROGRAMMA’S

0 Bestuur en ondersteuning

Algemeen
Wij willen onze dienstverlening verder verbeteren, nog dichterbij brengen en onze professionaliteit verbeteren zodat we kunnen doen wat nodig is.
We denken strategisch over de gemeente als geheel, haar kernen en wijken en over de regio. Dit doen we zowel voor en met de gemeentelijke organisatie, de politiek en de lokale gemeenschappen. Met initiatieven die toekomstbestendig zijn en die breed gedragen zijn. Het geeft de komende jaren sturing en focus aan het Wijchense beleid en de inzet op de diverse thema's.

0-a	Dienstverlening
0-b	Kasteel Wijchen
0-c	Partner in de regio
0-d	Informatieveiligheid en privacy
0-e	Financieel beleid
0-f	Bestuurlijke samenwerking
0-g	Een strategische visie voor Wijchen 2035 (Strategisch kompas)
0-h	Algemene uitkering

Speerpunten

0-a Dienstverlening
Onze belangrijkste taak vinden wij (is?) onze dienstverlening. Wij streven ernaar dat als inwoners en ondernemers contact met ons zoeken, zij zich herkennen en zich gehoord voelen. Onze inwoners en ondernemers mogen van onze dienstverlening een eenduidige werkwijze, een helder serviceniveau en kwaliteit verwachten. Daarbij vinden wij het belangrijk dat de dienstverlening toegankelijk en bereikbaar is. Wij verbeteren onze dienstverlening en brengen deze nog dichterbij. We vergroten onze professionaliteit, zodat we kunnen doen wat nodig is.

0-b Kasteel Wijchen
Ons kasteel in het centrum van Wijchen is belangrijk voor onze gemeente. Het kasteel - en het museum dat erin zit - zijn ten eerste belangrijk voor het toerisme. Verder is het kasteel een geliefde trouwlocatie. Daarnaast maken de gemeenteraad en andere organisaties er gebruik van als vergaderplek.

0-c Partners in de regio:
Wij geloven sterk in het bundelen en versterken van elkaars krachten door samen te werken met andere gemeenten. Deze tijd van grote en complexe opgaven voor gemeenten vraagt om samenwerking. Onder het motto ‘alleen ga je sneller, samen kom je verder’ willen wij een goede buur en goede partner zijn in de regio waar we deel van uitmaken.

0-d Informatieveiligheid en privacy
Zowel onze inwoners als wij werken tegenwoordig veel digitaal. Wij vinden het erg belangrijk dat we hierbij zorgvuldig met persoonlijke gegevens omgaan. Onze systemen moeten daarom veilig zijn.

0-e Financieel beleid
Het geld dat de gemeente uitgeeft is belastinggeld. Daarom willen we met dat geld zuinig, zinnig en transparant omgaan. Hoewel onze gemeente financieel gezond is, moeten we alert blijven.

0-f Bestuurlijke samenwerking
Sinds 2018 zijn de gemeenten Druten en Wijchen ambtelijk gefuseerd. Onze ambtenaren werken in de Werkorganisatie Druten Wijchen voor twee gemeenten. Deze ambtelijke fusie draagt bij aan een betere dienstverlening voor de Wijchense en Drutense inwoners. De gemeentebesturen werken goed samen. Hierdoor worden Druten en Wijchen bestuurlijk krachtige zelfstandige gemeenten en versterken zij hun strategische positie in en mét de regio. Voorwaarden voor het versterken van de bestuurskracht zijn het afstemmen van posities in de regio en een verdere beleidsharmonisatie.

0-g Een strategische visie voor Wijchen 2035 (Strategisch kompas)
Het strategisch kompas laat zien wat voor een gemeente we als Wijchen in 2035 willen zijn. Vooral gezien de strategische opgaven en ontwikkelingen die spelen.

0-h Algemene uitkering
De opgenomen inkomsten uit het Gemeentefonds zijn ontleend aan de decembercirculaire 2022. De beslisnota met betrekking tot decembercirculaire is in februari 2023 door de raad vastgesteld. In onderstaande tabel presenteren we de inkomsten uit de decembercirculaire t.o.v. de actuele begroting, welke gebaseerd is op

de septembercirculaire 2022. Zoals uit de tabel blijkt resteert uiteindelijk een vrij besteedbare saldo van € 47k.

Bedragen x €1.000	2022
Septembercirculaire	75.992
Decembercirculaire	77.337
Verschil	**1.345**
Taakmutaties naar bestemmingsreserves	-1.254
Afrekeningen oude jaren	-44
Saldo jaarrekening	**47**

Uitsplitsing taakmutaties naar reserves:

Bedragen x €1.000		**2022**
Onderwerp	**Reserve**	**Bedrag**
Energietoeslag	Eenmalige middelen	-948
Toegankelijkheid verkiezingen en aanpassing software burgerlijke stand	Verkiezingen	-6
Bijzondere bijstand (o.a. vroegsignalering)	Eenmalige middelen	-66
Breed offensief	Eenmalige middelen	-17
Compensatieregeling Voogdij 18+	Jeugdwet	-65
Gezond in de stad	Eenmalige middelen	-19
Leerlingenvervoer Oekraïne	Eenmalige middelen	-21
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	Eenmalige middelen	-38
Versterken sociale basis	Eenmalige middelen	-29
Continuïteit van zorg (deel Jeugd)	Jeugdwet	-10
Continuïteit van zorg (deel WMO)	WMO	-35
Totaal taakmutaties		**-1.254**

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022

Verantwoording

0-a Dienstverlening

Dienstverlening dichtbij. Persoonlijk, digitaal, aan huis of in de wijk. We kijken waar we van toegevoegde waarde kunnen zijn. Zowel fysiek als online. Centraal staan hierbij oprechtheid, persoonlijk contact en verbinding.	
We versterken onze inzet op participatie. We blijven goed bereikbaar op al onze kanalen. Deze kanalen sluiten goed op elkaar aan.	In 2021 is Agenda Dienstverlening vastgesteld. Vanuit deze agenda zijn we gestart met diverse projecten gericht op o.a. het versterken van onze inzet op participatie en het uitdragen van het omnichannel gedachtegoed. Zo zijn we o.a. gestart met netwerk van accounthouders/ ambassadeurs in de organisatie. Hiermee willen we onze inzet op dienstverlening versterken en laten landen binnen alle teams. Ook zijn de mogelijkheden van een digitale participatietool verder onderzocht.
Dienstverlening doen we samen. De inwoner staat centraal en het werken vanuit de bedoeling mag zich nog dieper nestelen in ons denken en handelen. Daarbij gaat het niet alleen om houding en gedrag. Het vraagt ook om ondersteunende systemen en een organisatiecultuur waarin gedeeld eigenaarschap een vanzelfsprekendheid is. Onze standaard werkwijze heeft een aantal opgaven: we willen meer strategisch, meer integraal en opgavengericht werken. Hierbij horen ook cocreatie, werken vanuit de bedoeling, continu leren, ontwikkelen en van 'buiten naar binnen' werken.	
We versterken onze vaardigheden op het gebied van dienstverlening We spelen in op de ontwikkelingen en veranderingen die op de gemeente afkomen. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie. Deze biedt meer ruimte en geeft ondersteuning aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen, partners en ondernemers.	In februari 2022 is de WDW Academie gestart. In de WDW Academie wordt gerichte activiteiten aangeboden op basis van leerlijnen die zijn uitgezet. Leerlijnen gericht op het verder professionaliseren en wendbaar maken van onze organisatie. Denk aan: 1. Onafhankelijke strategische advisering en bestuurlijke sensitiviteit 2. Zelforganisatie binnen WDW 3. Klantgerichte dienstverlening: samen maken we het verschil 4. Netwerkorganisatie en jouw rol als verbindende professional 5. Opgavengericht en vanuit de bedoeling werken 6. 21-eeuwse vaardigheden (in informatiesamenleving) 7. Vitaal je werk blijven doen 8. Welkom bij de WDW!
Digitale innovatie en monitoring. Om inwoners echt goed te kunnen helpen, is het noodzakelijk dat we ons blijven ontwikkelen en dat onze dienstverlening toekomstbestendig is. Hiervoor is digitale innovatie en monitoring nodig.	
We verkennen mogelijkheden om onze dienstverlening innovatief te laten zien. Bijvoorbeeld livechat en chatbot. Door middel van een analyse van onze gegevens kijken we of we onze dienstverlening meer pro-actief kunnen maken. We spelen in op de ontwikkelingen en veranderingen die op de gemeente afkomen.	We zijn gestart met de voorbereiding voor de implementatie van chatbot. We hebben een samenwerking met het traject GEM van de VNG verkend. De koers is bijgesteld in verband met wisseling van projectleider en er is inmiddels een voorkeur voor een andere tool. Het vervolg is getemporiseerd, de implementatie zal naar verwachting in 2023 plaats vinden. Ook zal het analyseren van gegevens naar verwachting in 2023 meer aandacht krijgen.

Begroot 2022	Verantwoording
Wij ontwikkelen onze mediationvaardigheden verder.	
Pilot training In Samenspraak 2020 is positief beoordeeld. MT heeft besloten trainingen te continueren. Nieuwe trainingen vinden plaats vanaf september 2021. Daarnaast worden mediationgesprekken begeleid, zowel na een bezwaarschrift als voordat een besluit wordt genomen.	In 2022 zijn nieuwe trainingen 'In Samenspraak' gegeven, zowel met open inschrijving als voor teams. Daarnaast zijn mediationgesprekken begeleid, zowel na een bezwaarschrift als voordat een besluit wordt genomen.
We schrijven in duidelijke taal.	
Interne aanpak met aandacht voor duidelijke taal en voor borging daarvan (inzet taalcoaches, trainingen, tools).	- Adviseur/ondersteuner project duidelijke taal vervangt tot eind 2024 onze huidige interne taalcoaches. Deze nieuwe medewerker gaat aan de slag met de bewustwording van duidelijke taal en is een aanjager, adviseur en coach voor onze medewerkers. Zij zorgt er in de aankomende jaren voor dat de basis van de schriftelijke communicatie meer op orde komt. - Medewerkers kunnen de training Duidelijke taal of Goede voorstellen volgen. - Nieuwe medewerkers volgen de e-learning Duidelijke taal. - Medewerkers maken gebruik van de tool Klinkende taal in Word - Standaard brieven worden herschreven.

0-b Kasteel Wijchen

Wij willen het kasteel van Wijchen opknappen. We maken ons sterk voor het beschikbaar stellen van voldoende geld voor de renovatie.	
Gerealiseerd. Vanaf 2022 start de volgende fase: de exploitatiefase.	Het project is afgerond. De restauratie en renovatie is volledig uitgevoerd. Financieel sluit het project af met een batig saldo van € 43k.

0-c Partners in de regio

Wij blijven voor grote maatschappelijke opgaven de samenwerking zoeken met partners in de regio.	
We initiëren nieuwe en versterken bestaande contacten met organisaties en instellingen in de regio naar een netwerk-organisatie. Onderdeel daarvan is strategische sturing en maatwerk op verbonden partijen, o.a. door afstemming met Druten en andere gemeenten.	We nemen deel aan de vijf opgaven van de Groene Metropool Regio. Samen met de gemeente Beuningen zijn we trekker voor gebiedsuitwerking Verstedelijkingsstrategie Rijk van Nijmegen. Ook op andere opgaven zoals de Regionale Adaptie Strategie (RAS), de Regionale Energie Strategie (RES) en op mobiliteit zetten we ons in om Wijchen en de Regio toekomstbestendig te maken.
Een beter beeld van en steviger grip op de regionale samenwerking en verbonden partijen. Hierdoor is de regionale samenwerking effectiever en efficiënter.	
Regionale samenwerking: We organiseren sessies met het bestuur en de ambtelijke organisatie. We focussen op samenwerken: 1. als collegeleden onderling 2. als Druten en Wijchen, bestuurlijk en ambtelijk (geharmoniseerde werkwijze) 3. via regionale afstemming, ambtelijk en bestuurlijk.	Regionale samenwerking: We organiseren sessies met het bestuur en de ambtelijke organisatie. We focussen op een versterkte samenwerking: 1. als collegeleden van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen 2. Door een goede regionale afstemming, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

0-d Informatieveiligheid en privacy

We zorgen voor een veilige verwerking van informatie en persoonsgegevens en maken inwoners bewust van het belang hiervan.	
Dit is een continu proces. Ook in 2022 blijven wij veilig omgaan met de gegevens van onze burgers. Onze informatieveiligheid heeft hoge prioriteit. Doorgaan met veilige digitalisering is een randvoorwaarde voor verbetering van de dienstverlening. De bewustwording voor informatieveiligheid en privacy neemt toe binnen de Werkorganisatie.	Informatieveiligheid is continu onder de aandacht en heeft een steeds prominentere plaats. Ook in 2023 blijven wij veilig omgaan met de gegevens van onze burgers, bedrijven en instellingen en heeft onze informatieveiligheid hoge prioriteit. Wij pakken dit steeds meer gestructureerd op en zorgen hierbij ook voor begrijpelijke taal.

0-e Financieel beleid

Wij gaan zuinig en zinnig met onze financiën om en hanteren daarbij onze financiële uitgangspunten en maatregelen.	
We monitoren met rapportages de inkomsten en uitgaven van 2022. We handelen conform de financiële verordening. We presenteren voor het zomerreces de Perspectiefnota 2022 en bieden een integrale Programmabegroting 2023 aan voor besluitvorming in november.	Alle P&C-producten zijn tijdig aan het bestuur aangeboden en vastgesteld. Met het vaststellen van de Begroting 2023 heeft de raad de kaders voor 2023 bepaald.

0-f Bestuurlijke samenwerking

Geen specifieke beleidsvoornemens opgenomen in de begroting. Na het besluit de bestuurlijke fusie met Druten op dit moment niet nader te verkennen, is het strategisch kompas voor Wijchen weer opgestart.

0-g Een strategische visie voor Wijchen 2035 (Strategisch kompas)

Het strategisch kompas laat zien wat voor een gemeente we als Wijchen in 2035 willen zijn. Vooral gezien de strategische opgaven en ontwikkelingen die spelen.	
1. een analyse van trends en ontwikkelingen. 2. een interactief proces met de samenleving. 3. verwerken van deze input in een kompas. 4. implementeren en borgen van het kompas.	In 2021 is de analyse en de basisnotitie opgeleverd. Daarna is het interactief proces fase 1 gestart met de Toekomsttafels, Scholierendialoog en de Beeldenbank. Begin 2022 is de rode draden notitie met de belangrijkste uitkomsten van het interactief proces fase 1 verschenen. Daarna zijn we gestart met het interactief proces fase 2 met o.a. Kinderburgemeestersbijeenkomst, Dorpentoer, Jongerencafé, Ondernemersbijeenkomst en de Dag van de Raad. Dit alles is vertaald naar een raadsversie Strategisch kompas Wijchen2035. Dit Strategisch kompas is in oktober 2022 door de raad vastgesteld.

Wat het kost

Het Programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de volgende taakvelden:
0.1 Bestuur; de vergoedingen voor de raad, het college en de regionale/bestuurlijke samenwerking.
0.2 Burgerzaken; verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, bevolkingsregister en de kosten voor de verkiezingen en straatnaamgeving.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen.
0.4 Overhead; alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.
0.5 Treasury; tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etc.

Algemene dekkingsmiddelen:
0.6 Belastingen; hieronder valt een aantal taakvelden zoals OZB woningen en niet-woningen en de overige belastingen zoals de honden-, precario- en reclamebelasting.
0.7 Algemene uitkering; hieronder valt de uitkering uit het gemeentefonds.
0.8 Overige baten en lasten; hieronder vallen de niet nader gespecificeerde posten zoals stelposten en taakstellingen.
0.9 Vennootschapsbelasting.
0.10 Mutaties met reserves.

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
0.1	Bestuur	204	3.724	162
0.2	Burgerzaken	423	556	537
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	572	540	759
0.4	Overhead	836	1.458	1.555
0.5	Treasury	1.373	475	461
0.61	OZB woningen	6.103	6.110	6.007
0.62	OZB niet-woningen	3.523	3.605	3.487
0.64	Belastingen overig	373	369	365
0.7	Algemene uitkering en Overige uitkeringen gemeentefonds	76.051	77.352	66.923
0.8	Overige baten en lasten	4.535	4.535	3.000
0.10	Mutatie reserves	0	0	0
	Totaal Baten	**93.994**	**98.725**	**83.256**
	Lasten			
0.1	Bestuur	3.378	5.414	2.741
0.2	Burgerzaken	1.052	1.023	1.136
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	911	937	1.041
0.4	Overhead	11.522	12.194	11.767
0.5	Treasury	342	-656	-608
0.61	OZB woningen	302	343	246
0.62	OZB niet-woningen	47	54	44
0.64	Belastingen overig	68	73	54
0.7	Algemene uitkering en Overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	1	9
0.10	Mutatie reserves	0	0	0
	Totaal Lasten	**17.623**	**19.383**	**16.430**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**76.371**	**79.342**	**66.826**

	Mutatie met reserves:			
0.1	BR: Eenmalige middelen	37	37	0
0.1	BR: Pensioenen wethouders	-15	0	0
0.1	ER: Corona compensatie	-153	-168	-651
0.10	AR: Rekeningresultaat	764	764	657
0.2	ER: Verkiezingen	-3	-11	-7
0.3	ER: Onderhoud Overige gebouwen	-44	-48	113
0.4	Afs.R: Gemeentekantoor	356	356	356
0.4	Afs.R: Gemeentewerf	27	27	27
0.4	Afs.R: Herhuisvesting Molenhuis	18	18	18
0.4	ER: Onderhoud Overige gebouwen	156	121	251
0.64	ER: Egalisatiereserve tarieven hondenbelasting	0	0	11
0.7	BR: Eenmalige middelen	0	-1.138	-79
0.7	BR: Integratie en participatie statushouders	0	0	-26
0.7	BR: Personeelsformatie (15 AZ 126a)	0	0	-31
0.7	ER: 2D`s WMO-JEUGD	0	-75	-112
0.7	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	0	-35	0
0.8	ER: Wegen en civiele kunstwerken	-90	-90	0
0.8	ER: Groen	-270	-270	0
0.8	AR: Algemene Reserve	-4.000	-4.000	-3.000
	Totaal bestemmingsreserves	**-3.215**	**-4.512**	**-2.474**
	Gerealiseerd resultaat	**73.155**	**74.830**	**64.351**
	Verschil rekening/begroting		**1.675**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (x € 1.000, min is nadeel)	**Structureel**	**Incidenteel**
Taakveld 0.1 Bestuur		
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	20
Voordeel op accountant- en advieskosten.	0	53
Vrijval niet ingezette budget rekenkamer voor de raadsperiode 2018-2022.	0	10
Vrijval voorziening wachtgeld personeel.	0	25
Vrijval voorziening pensioenen wethouders op basis van actuariële berekeningen. Vanwege de gestegen rente is het benodigde vermogen 31-12-2022 om het doelvermogen te kunnen bereiken, lager in vergelijking met een jaar geleden.	0	1.399
Ontvangen bedragen t.b.v. pensioenoverdracht wethouders, alsmede uitkering spaarvoorziening vanwege beëindiging van het contract met de verzekeraar.		2.241
Bovenstaande ontvangen vergoedingen zijn gestort in de voorziening pensioenen wethouders.		-2.241
De budgetten voor representatie en communicatie zijn, op een relatief gering bedrag na, vrijwel volledig besteed.	0	4
Taakveld 0.2 Burgerzaken		
Bij de basisregistratie personen vallen de uitgaven in het laatste kwartaal 2022 lager uit, door minder uitgaven voor 'Verklaringen Omtrent het Gedrag'. De inkomsten uit legalisatie handtekeningen en uittreksels GBA vallen wat hoger uit dan gemiddeld.	0	10
Door de implementatie van een nieuw systeem zijn de inkomsten uit rijbewijzen over het 2e halfjaar van 2022 pas geboekt in december 2022. In de rapportage over november is hier geen rekening mee gehouden, waardoor er nu een voordeel ontstaat.	0	62
Door de implementatie van een nieuw systeem zijn de inkomsten uit paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten over het 2e halfjaar van 2022 pas geboekt in december 2022. In de rapportage over	0	51

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (x € 1.000, min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
november is hier geen rekening mee gehouden, waardoor er nu een voordeel ontstaat.		
Over het 4e kwartaal van 2022 blijven de aanvragen voor reisdocumenten achter bij de raming. De vergoeding aan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens is daardoor lager dan verwacht.	0	16
Door de implementatie van een nieuw systeem zijn de inkomsten uit de Burgerlijke Stand over het 2e halfjaar van 2022 pas geboekt in december 2022. In de rapportage over november is hier geen rekening mee gehouden, waardoor er nu een voordeel ontstaat.	0	20
De vergoedingen voor babsen worden geboekt op de uitgaven burgerlijke stand en vallen wat lager uit dan begroot.	0	5
De uitgaven voor naturalisaties vallen wat lager uit (€ 3k). Hier staan ook lagere inkomsten tegenover. (€ 6k) Per saldo resteert een nadeel van € 3k.	0	-3
Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		
Begin 2023 is een deel van de aanslag van Munitax over 2022 doorbelast. Hier zijn nog kosten voor woningen in aanbouw uit voort gekomen, waar we in de rapportages geen rekening mee hebben gehouden.	0	-15
De huuropbrengsten uit recognities voor gebruik groenstroken vallen iets lager uit door verkoop van gronden.	0	-5
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	16
Hogere exploitatiekosten vastgoed, met name vanwege energiekosten.	0	-30
Lagere huurinkomsten vastgoed.	0	-29
Taakveld 0.4 Overhead		
De WDW heeft een positief resultaat van € 217k gerealiseerd t.o.v. de begroting. Voor Wijchen leidt dit tot een terugbetaling van € 151k binnen de verdeelsleutel en € 46k buiten de verdeelsleutel.	0	197
De bijdrage aan de WDW wordt verdeeld over alle taakvelden, zodat de kosten landen op de onderwerpen waar de bijdrage aan de WDW betrekking op heeft. Een lagere bijdrage, leidt ook tot lagere doorberekende kosten binnen het taakveld overhead.	0	-197
Bijstelling van de voorziening dubieuze debiteuren voor oninbaar geachte vorderingen.	0	-20
Hogere energiekosten van gemeentelijke panden.	0	-24
Lagere huuropbrengsten commerciële verhuur kasteel.	0	-26
Hogere kosten Munitax 2022 vanwege de gestegen afhandelingskosten in verband met het hoge aantal bezwaar- en beroepsschriften.	0	-162
Voordeel binnen het taakveld overhead, op de doorberekende kosten Munitax naar overige taakvelden, vanwege de overschrijding op Munitax.	0	141
Hogere schadevergoedingen voor schades aan onze panden.	0	-11
Overig.	0	-8
Taakveld 0.5 Treasury		
Door de gestegen rente een hogere rente opbrengst op het schatkistbankieren.	0	88
Lagere omslagrente door uitgestelde investeringen.	0	-5
Renteopbrengst bouwgrondexploitaties is begroot op het taakveld rente, maar wordt gerealiseerd bij de projecten. Dit levert een nadeel op binnen dit taakveld.	0	-28
Renteopbrengsten van duurzaamheidsfonds van de SVN, dit levert een voordeel op.	0	46

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (x € 1.000, min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taalveld 0.61 OZB woningen		
Hogere doorberekende kosten Munitax.	0	-41
De OZB-opbrengsten van eigenaren van woningen zijn nagenoeg conform de raming gerealiseerd.	0	7
Taakveld 0.62 OZB niet woningen		
Hogere doorberekende kosten Munitax.	0	-7
De OZB-opbrengsten uit niet-woningen zijn met name door nagekomen opbrengsten uit voorgaande jaren hoger uitgevallen dan voorzien.	0	81
Taakveld 0.64 Belastingen overig		
Hogere doorberekende kosten Munitax.	0	-8
Taakveld 0.7 Algemene overige uitkeringen gemeentefonds		
Via de december-circulaire 2022 heeft de gemeente binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds ca. € 1,3 mln. aan eenmalige extra middelen ontvangen. De betreffende middelen zijn in 2022 nagenoeg volledig gestort in diverse reserves, teneinde daar in 2023 beslag op te kunnen leggen/uitgaven voor te kunnen doen. Bijvoorbeeld voor de eenmalige uitkering in 2023 aan huishoudens met een laag inkomen. Het voordelig resultaat van 2022 binnen het taakveld van de algemene uitkering is toe te schrijven aan gunstige afrekeningen van de algemene uitkering over voorgaande jaren.	0	47
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten		
Geen substantiële afwijkingen op dit taakveld.		
Taakveld 0.10 Mutatie reserves		
Geen substantiële afwijkingen op dit taakveld.		
Overig	0	-4
Totaal	**0**	**1.675**
Totaal saldo	**1.675**	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
15 GR 022	Regionale samenwerking Wijchen - Druten
16 7A 245	Rapport Rekenkamercommissie onderzoek Evaluatie Belastingsamenwerking Munitax
16 7B 1635	Werkorganisatie Druten Wijchen
16 GR 026	Pilot Anders vergaderen
17 7 11377	Prestatie-indicatoren Werkorganisatie Druten Wijchen
17 7 2953	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden
17 7a 2645a	Voortzetten pilot anders vergaderen
18 7b 21660	Nota verbonden partijen
19 26588	Vastgoedbeleid Wijchen
21 67469	Verordening Onroerende zaakbelasting 2022
21 67469	Verordening hondenbelasting 2022
21 67469	Verordening toeristenbelasting 2022
21 67469	Verordening reclamebelasting 2022
20 26588	Kadernota gemeentelijk vastgoed en portefeuilleplan
21 59151	Portefeuilleplan Vastgoed 2021
22 75015	Jaarrekening Wijchen 2021
22 81972	Perspectiefnota Wijchen 2022
21 61392	Programmabegroting Werkorganisatie Druten Wijchen 2022
21 61022	Begroting Groene Metropool 2022

1 Veiligheid

Algemeen
In onze samenleving werken we samen aan onze veiligheid. Lukt dit niet? Dan zorgen wij ervoor dat we onveilige situaties zo snel mogelijk aanpakken.

Preventie, signaleren, integraal samenwerken en informatie stroomlijnen zijn de sleutelwoorden die centraal staan in de te volgen strategie. Belangrijke beleidsdomeinen zijn Wmo, jeugdzorg, participatie, horeca en evenementen, toerisme en recreatie, verkeer en milieu, wonen en openbare ruimte. We leggen consequent de verbinding met deze domeinen. Zodoende werken we daadwerkelijk integraal, investeren we in preventie en hebben ook de repressie op orde.

1-a	Je veilig voelen
1-b	De prioriteiten uit het IVP Tweestromenland 2019-2022 jaarlijks monitoren.
1-c	Een nieuw actueel IVP 2023-2026
1-d	Gerichte aanpak op ondermijning
1-e	Cameratoezicht
1-f	Gerichte aanpak voor jongeren op straat
1-g	Corona
1-h	Zorg en Veiligheid

Speerpunten

1-a Overlast en veiligheid
Wijchen is een relatief veilige gemeente. Om dit zo te houden en verder te verbeteren, werken we samen met inwoners aan preventie en veiligheid. Naast aandacht voor diefstal, geweld, overlast, veiligheidsbeleving en aangiftebereidheid, hebben we oog voor de actuele thema's ondermijning en cybercrime.

1-b De prioriteiten uit het Integraal Veiligheids Plan (IVP) Tweestromenland 2019-2022 jaarlijks monitoren
We streven ernaar om uitvoering te geven aan de gestelde prioriteiten uit het IVP.

1-c Een nieuw actueel IVP 2023-2026
In 2023 hebben we een nieuw Integraal Veiligheidplan.

1-d Gerichte aanpak op ondermijning
In de gemeente Wijchen streven we ernaar dat onze inwoners veilig kunnen leven. Wij vinden het belangrijk om criminele activiteiten binnen onze gemeente op te sporen en te beëindigen. Bewustwording bij inwoners en ondernemers is hierbij van groot belang. We werken samen met de andere gemeenten van Tweestromenland.

1-e Cameratoezicht
Cameratoezicht draagt bij aan de objectieve en subjectieve veiligheid binnen onze gemeente.

1-f Gerichte aanpak voor jongeren op straat
We investeren in een goede aanpak voor jongeren op straat.

1-g Corona
We zorgen voor een goede continuering en afronding van de coronapandemie, voor zover dat binnen onze regelkring past.

1-h Zorg en Veiligheid
Verbetering integrale aanpak met ketenpartners inzake zorg en veiligheidscasussen o.a. door regieteam.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

1-a Overlast en veiligheid

Ter voorkoming van criminele activiteiten en overlast zullen we in overleg met belanghebbenden handhavend optreden op de bedrijventerreinen.	
We blijven handhaven op de bedrijventerreinen en werken samen met onze veiligheidspartners om criminaliteit, jeugdoverlast en ondermijning tegen te gaan en investeren we in bewustwording van ondernemers op het gebied van ondermijning. In 2021 is een coördinator ondermijning voor Tweestromenland aangesteld.	Vanuit het ondermijningsteam Tweestromenland (OTSL) zijn er gerichte integrale acties opgezet. Dit gebeurt samen met veiligheidspartners.

De jaarlijkse Week van de Veiligheid draagt bij aan veiligheid op straat en bij mensen thuis. Deze zetten we voort.	
We willen inspelen op actuele thema's die leven in de samenleving. We organiseren dit o.a. samen met de brandweer, de politie en het RIEC.	De week van de veiligheid is georganiseerd in week 41 2022.

We evalueren in 2020 de inzet van camera's in het stationsgebied. Een positieve evaluatie kan leiden tot het permanent plaatsen van camera's.	
Gerealiseerd, er is gekozen voor permanent toepassen van camera's.	Is reeds gerealiseerd.

1-b De prioriteiten uit het Integraal Veiligheids Plan (IVP) Tweestromenland 2019-2022 jaarlijks monitoren

We monitoren de gemaakte acties uit de jaarplannen.	
Elk jaar wordt een jaarplan opgesteld met acties voor de gemeente, de politie en het OM. Dit jaarplan wordt jaarlijks in de Gezagsdriehoek Tweestromenland gemonitord.	In februari 2022 is het integraal jaarplan 2022 vastgesteld door de Gezagsdriehoek.

1-c Een nieuw actueel IVP 2023-2026

In 2023 hebben we een nieuw Integraal Veiligheidplan.	
We willen dit opstellen met onze externe (veiligheids)partners en we willen de raden hierbij betrekken. De opgehaalde input gaan we verwerken in het IVP.	Het nieuwe Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 wordt begin 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Samen met het bijbehorende uitvoeringsprogramma (voor de komende 2 jaar) wordt invulling gegeven aan de geprioriteerde veiligheidsthema's.

1-d Gerichte aanpak op ondermijning

We blijven werken aan een effectieve aanpak voor ondermijning. Dit doen we samen met onze (externe) veiligheidspartners.	
1. In 2020 is een ondermijningscoördinator aangesteld voor Tweestromenland. 2. We hebben een ondermijningsoverleg opgericht met onze externe veiligheidspartners. We zijn bezig met het doorontwikkeling van het ondermijningsteam	Begin 2022 is een start gemaakt met het project 'Aanpak Veilig Buitengebied'. In 2023 geven we hier vervolg aan.

TSL. 3. Het project Agenda Veilig Buitengebied is opgestart. 4.Project spookbewoning. 5. Structurele controles bedrijventerrein.	

1-e Cameratoezicht

We dragen bij aan een veilige woon- en leefomgeving.	
We onderzoeken het plaatsen van de camera's in het centrum van Wijchen.	Camera's zijn inmiddels geplaatst.

1-f Gerichte aanpak voor jongeren op straat

We investeren in een goede aanpak voor jongeren op straat.	
In 2021 zijn we begonnen met de inzet van de straatcoaches. We werken samen met de politie, de BOA's en jongerenwerk aan een gerichte aanpak. Een keer per maand hebben we hierover met elkaar overleg.	De gemeenteraad heeft besloten de inzet van straatcoaches te continueren voor 4 jaar (t/m 2026).

1-g Corona

We zorgen voor een goede continuering en afronding van de coronapandemie voor de inwoners, voor de raadsleden en voor onze ambtelijke organisatie.	
Het coronakernteam blijft van kracht. Zij stemmen af met de Veiligheidsregio en de lokale actieteams. Ook de raadleden worden op de hoogte gehouden.	In mei 2022 is het corona kernteam afgeschaald. Hierbij horen drie zaken: archivering, evaluatie en nafase. Deze drie zaken zijn door het kernteam opgepakt.

1-h Zorg en Veiligheid

Verbetering integrale aanpak met ketenpartners inzake zorg en veiligheidscasussen o.a. door regieteam.	
Voortzetten regieteam Wijchen.	De IV-er sluit aan bij de regieteam overleggen en geeft inbreng waar zorg en veiligheid bij elkaar komt.

Wat het kost

Binnen het programma Veiligheid betrekken we de volgende taakvelden:
1.1 Crisisbeheersing en brandweer; Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
1.2 Openbare orde en veiligheid; Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid, zoals toezicht, wet BIBOB en APV.

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	46	46	102
1.2	Openbare orde en veiligheid	176	207	258
	Totaal Baten	**222**	**253**	**360**
	Lasten			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.809	2.812	2.737
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.089	1.129	916
	Totaal Lasten	**3.898**	**3.941**	**3.653**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-3.676**	**-3.688**	**-3.292**
	Mutatie bestemmingsreserves			
	Afs.R: Brandweerkazerne	113	113	113
	Inzet bestemmingsreserves	**113**	**113**	**113**
	Gerealiseerd resultaat	**-3.562**	**-3.575**	**-3.179**
	Verschil rekening/begroting		**-13**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid		
Betreft de extra kosten van een externe jurist bij ondersteuning in grote rechtszaak.	0	-15
De opbrengsten uit leges voor APV en precariobelasting vallen per saldo wat hoger uit dan geraamd.	0	8
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	19
De overschrijding binnen het taakveld openbare orde en veiligheid betreft met name de te laag geraamde kosten voor bijdrage in de Gezagsdriehoek en antidiscriminatie.	0	-30
Overig	0	5
Totaal	**0**	**-13**
Totaal saldo	**-13**	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
12 AZ 211	Regionalisering brandweer (VRGZ)
18 1 13599	Brandweerzorgplan basis brandweerzorg
18 22497	Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) 2019
19 26842	Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland 2019-2022
19 29390	Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 en veiligheidsstrategie 2019-2022
21 61526	Begroting VRGZ 2022

2 Verkeer en vervoer

Algemeen
De gemeente Wijchen staat de komende jaren (2020-2030) voor een aantal grote opgaven als gevolg van diverse ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Zo is er sprake van een woningtekort, vergrijst de bevolking, worden wensen/ambities op het gebied van duurzaamheid steeds belangrijker en staat de bereikbaarheid onder druk. Ontwikkelingen die samenhangen met dergelijke opgaven zijn sterk van invloed op de mobiliteitsbehoefte en het gebruik van de infrastructuur. Denk daarbij bijvoorbeeld aan meer inwoners en extra verkeersbewegingen. Ook recreatieve behoeften (wandelen, fietsen, etc.) beïnvloeden de mobiliteitsbehoefte en het gebruik van de infrastructuur.

De gemeente Wijchen ligt tussen de Maas en de Waal en kenmerkt zich door een grote kern. Daar omheen ligt een landelijk gebied met verschillende natuurgebieden en kleinere kernen. Verder kent het gebied landbouwbedrijven en verschillende bedrijventerreinen. De mobiliteitsvisie houdt rekening met deze verscheidenheid aan gebiedskenmerken. Daarnaast dragen we met de mobiliteitsvisie ook bij aan de (gemeentelijke en bovenliggende) doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en ruimtelijke ordening.

De mobiliteitsvisie bevat 5 speerpunten waarmee we onze ambities verwezenlijken. Deze speerpunten hebben een directe relatie met belangrijke kernpunten van een omgevingsvisie: leefbare, duurzame, (verkeer)veilige, inclusieve (“iedereen kan meedoen”) en bereikbare gebieden.

2-a	Mobiliteit in Wijchen
2-b	Veilig onderweg
2-c	Bermen buitengebied
2-d	Mobiliteit in de regio
2-e	Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal

Speerpunten

2-a Mobiliteit in Wijchen

In 2020 starten we samen met de gemeente Druten met het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Belangrijke onderdelen hierin zijn: ruimte voor (e-) fietsers en het toenemende gebruik van elektrische auto's en de daarmee samenhangende vraagstukken als laadinfrastructuur. Ook zal hierin aandacht zijn voor het parkeren in Wijchen. Wij vinden dat het parkeren gratis moet blijven. Samen met de GR Bijsterhuizen en de regio bekijken we of we het parkeerprobleem op de bedrijventerreinen kunnen oplossen.

2-b Veilig onderweg

Dagelijks zijn grote aantallen kinderen onderweg. Wij vinden het belangrijk dat dit duurzaam en veilig gebeurt. De grootte van onze gemeente is heel geschikt voor lopen en fietsen.

2-c Bermen buitengebied

Het is duur om de bermen in het buitengebied veiliger te maken. We houden daarom vast aan een gefaseerde aanpak waarbij werk met werk gemaakt wordt.

2-d Mobiliteit in de regio

We blijven ons onverminderd inzetten voor het oplossen van de knelpunten op de snelwegen A50 en A326. Veel mensen staan op deze trajecten namelijk elke dag in de file. Dat probleem moet verholpen worden. Ook pleiten we voor een dubbelspoor op de spoorbrug bij Niftrik. Een dubbelspoor zorgt voor een veel betere verbinding met Brabant. Dit onderwerp blijven we onder de aandacht brengen van de betrokken overheden. Daarnaast zetten we ons in voor een goede busverbinding naar Grave. We onderzoeken de mogelijkheden samen met de gemeente Grave.

2-e Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal

De mobiliteitsvisie houdt rekening met deze verscheidenheid van gebiedskenmerken. Daarnaast dragen we met de mobiliteitsvisie ook bij aan de (gemeentelijke en bovenliggende) doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en ruimtelijke ordening.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022	Verantwoording

2-a Mobiliteit in Wijchen

We ontwikkelen een visie op de toename van elektrisch vervoer.	
Gerealiseerd.	Gerealiseerd.

We vernieuwen het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan met aandacht voor (e-)fietsers en elektrisch vervoer.	
Gerealiseerd.	Gerealiseerd.

We onderzoeken of we het fietspad van Balgoij naar Batenburg kunnen doortrekken en hoe we dat betalen.	
Dit is aangemerkt als 'gewenst project'. Dit wordt na 2022 opgepakt.	Dit wordt in 2023 opgepakt. Er is in 2023 € 750k beschikbaar voor de planning en uitvoering van het project.

De Ravensteinseweg is een gebiedsontsluitingsweg en mist als één van de enige belangrijke schakels een fietsvoorziening.	
Met het beschikbare krediet gaan we voor de realisatie van het fietspad langs de Ravensteinseweg. Realisatie is afhankelijk van de grondaankoop.	Proces van grondverkoop kan gestart worden. Eigenaar grond heeft hiervoor goedkeuring gegeven. Uitvoering zal in 2024 starten.

Deelnemen aan de Data top 15 en onze verkeerslichten actueel houden.	
In 2022 willen we verbeteringen doorvoeren aan de verkeerslichten aan de Stationslaan. We maken ze 'slimmer' voor de toekomst. De kruising met Hoefsestraat willen we anders inrichten.	Gerealiseerd. Kruising Hoefsestraat wordt in 2023 aangepakt.

2-b Veilig onderweg

We realiseren een campagne om lopen en fietsen onder schoolkinderen te stimuleren.	
Gerealiseerd.	Gerealiseerd. Project: Lekker Anders Dag.

Wij willen sneller kunnen inspelen op knelpunten op het gebied van verkeer en wegmeubilair die inwoners aangeven. Daarom verhogen we in 2019 het structurele budget voor onderhoud van de openbare ruimte (IBOR).	
We verzamelen alle knelpunten, maken een afweging en gaan deze realiseren. We zien steeds dat parkeerknelpunten in wijken worden genoemd.	We hebben een aantal knelpunten aangepakt. Denk aan kruispunt Wijksestraat-Dropstraat in Bergharen, routering zwaar verkeer Loonsewaard, aanbrengen parkeervakmarkering Abersland en het aanleggen van extra parkeerplaatsen op de Sluiskamp en De Flier.

De verkeersborden bij de entree van het Centrum Wijchen combineren op één verkeerszuil.	
Bij de ingangen van het centrum van Wijchen staan veel verkeersborden op één plek. Dit willen we mooier vormgeven in samenwerking met het Centrum Management.	Borden zijn eind 2022 geplaatst.

Begroot 2022	Verantwoording

2-c Bermen buitengebied

We onderzoeken de mogelijkheid om meer geld vrij te maken voor veiliger bermen in het buitengebied	
De extra incidentele middelen om versneld de bermen in het buitengebied aan te pakken zijn besteed. Vanaf 2022 pakken we de bermen weer regulier mee in het structurele wegonderhoud.	We pakken het bermenonderhoud weer regulier op. De bermen liggen er goed bij. Het onderhoud is vooral nodig voor een goede afwatering van de wegen.

2-d Mobiliteit in de regio

We zetten ons in om de knelpunten op de snelwegen A50 en A326 op te lossen.	
Er is een MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) verkenning gestart. Parallel daarin loopt de Strategische Agenda. Doel is om najaar 2021 een MIRT besluit te hebben. In 2022 zal dit verdere traject doorlopen worden.	Doorlopend proces. Begin 2023 is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld

We pleiten voor een volledig dubbel spoor op het spoortraject tussen Den Bosch en Zutphen.	
ProRail en NS zijn hierin de verantwoordelijke partijen. Wij blijven pleiten bij de betrokkenen om dubbelspoor te realiseren. De gemeente heeft hier geen andere rol.	Dit is een doorlopend proces waar we aan werken.

Wij onderzoeken met de gemeente Grave of het mogelijk is een goede busverbinding te krijgen tussen Wijchen en Grave.	
De nieuwe buurtbus tussen Wijchen en Grave is gestart. De eerste resultaten zijn positief. Bij voldoende reizigers (400/maand) besluit de provincie of de buurtbus blijvend is. Ondanks corona zien de aantallen reizigers er goed uit.	Het aantal reizigers haalt de minimale aantallen. Deze buurtbus blijft vooralsnog structureel rijden en is opgenomen in de volgende dienstregelingen.

We onderhouden en vernieuwen de bushaltes en de bijbehorende voorzieningen.	
De busroutes gaan in Wijchen mogelijk wijzigen. Als dit doorgaat, betekent dit het opheffen en realiseren van haltes. Waar subsidie mogelijk is, vragen we dit zeker aan. De andere kosten zijn voor de gemeente.	De routes zijn gewijzigd per medio december 2021. Enkele bushaltes worden opgeruimd. Enkele bushaltes zijn nieuw. De uitvoering loopt vertraging op door bezwaren. Start uitvoering begin 2023.

2-e Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal

Verkeersveiligheid	
Afhankelijk van het nog op te stellen Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP): 1. Deelname aan het Regionaal werkplan verkeersveiligheid 2. Analyse ongevallen data 3. Uitvoeren verkeerstellingen 4. Voorrang fietser rotondes Het MUP bieden we in december 2021 aan.	Het MUP is vastgesteld. De financiële vertaling is vastgesteld in de perspectiefnota. Diverse maatregelen staan nu voor 2023 en later gepland. Verkeersveiligheid wordt onder andere opgepakt met de volgende MUP maatregelen: • 27, Regionale afstemming verkeersveiligheid. • 28, Verkeersveiligheid kwetsbare verkeersdeelnemers 29, Lokale aanpak verkeersveiligheid

Begroot 2022	Verantwoording
Leefbaarheid in de kernen	
Afhankelijk van het nog op te stellen en vast te stellen Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP). Het MUP bieden we in december 2021 aan.	Het MUP is vastgesteld. De financiële vertaling is vastgesteld in de perspectiefnota. Diverse maatregelen staan nu voor 2023 en later gepland. De leefbaarheid in de kernen wordt onder andere opgepakt met de volgende MUP maatregelen: • 1, Onderzoek sluipverkeer • 4, Aanpak grijze wegen • 7, visie landbouwverkeer
Bereikbaarheid tussen de kernen	
Afhankelijk van het nog op te stellen en vast te stellen Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP).	Het MUP is vastgesteld. De financiële vertaling is vastgesteld in de perspectiefnota. Diverse maatregelen staan nu voor 2023 en later gepland. De bereikbaarheid tussen de kernen wordt onder andere opgepakt met de volgende MUP maatregelen: • 3, Actualisatie wegencategorisering • 10, fietsverbinding Druten-Wijchen • 11, fietsverbinding Balgoij - Batenburg
Verbonden met de regio	
Afhankelijk van het nog op te stellen en vast te stellen Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP).	Het MUP is vastgesteld. De financiële vertaling is vastgesteld in de perspectiefnota. Diverse maatregelen staan nu voor 2023 en later gepland. We blijven verbonden met de regio. Hier vallen onder andere de volgende MUP maatregelen onder: • 12, Regionale fietsverbindingen; bijvoorbeeld Snelfietsroute Wijchen-Oss • 26, Zero Emissie stadslogistiek
Duurzaam verplaatsen tussen Maas en Waal	
Afhankelijk van het nog op te stellen en vast te stellen Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP).	Het MUP is vastgesteld. De financiële vertaling is vastgesteld in de perspectiefnota. Diverse maatregelen staan nu voor 2023 en later gepland. Duurzaam verplaatsen tussen Maas en Waal wordt onder andere opgepakt met de volgende MUP maatregelen: • 13 en 14, actualisatie parkeerbeleid en parkeernormen • 21, stimuleren duurzame mobiliteit • 22, visie laadinfrastructuur

Wat het kost

Het Programma Verkeer en vervoer bestaat uit de volgende taakvelden:
2.1 Verkeer en vervoer; hiertoe behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur, zoals verkeersbeleid, de verlichting, aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen en de gladheidsbestrijding.
2.2 Parkeren; parkeerbeleid en exploitatie parkeervoorzieningen.
2.5 Openbaar vervoer; hiertoe behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen.

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
2.1	Verkeer en vervoer	405	510	277
2.2	Parkeren	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	6	6	0
	Totaal Baten	**411**	**515**	**277**
	Lasten			
2.1	Verkeer en vervoer	4.459	4.435	4.291
2.2	Parkeren	218	179	185
2.5	Openbaar vervoer	33	33	20
	Totaal Lasten	**4.710**	**4.646**	**4.496**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-4.299**	**-4.130**	**-4.219**
	Mutatie bestemmingsreserves			
2.1	BR: Buurtbus	0	0	3
2.1	BR: Eenmalige middelen	0	0	13
2.1	ER: Wegen en civiele kunstwerken	-158	-158	-392
2.1	ER: Openbare verlichting	35	-31	10
2.2	ER: Onderhoud Overige gebouwen	0	0	-52
	Inzet bestemmingsreserves	**-121**	**-187**	**-418**
	Gerealiseerd resultaat	**-4.420**	**-4.318**	**-4.637**
	Verschil rekening/begroting		**102**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer		
Extra kosten voor inritten op Bijsterhuizen, deze kosten waren in de begroting niet voorzien.	0	-91
Extra inkomsten leges kabels en leidingen.	50	50
Minder onderhoudskosten op de openbare verlichting.	0	31
Dit is afgerekend met de egalisatiereserve.	0	-31
Meer onderhoudskosten voor de civiele kunstwerken.	0	-30
Dit is afgerekend met de egalisatiereserve.	0	30
Minder onderhoudskosten aan wegen.	0	24
Dit is afgerekend met de egalisatiereserve.	0	-24
Voordeel op doorberekende kosten WDW, met name door verkopen	0	71

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
voertuigen.		
Overige afwijkingen	0	-17
Taakveld 2.2 Parkeren		
Lagere personeelskosten i.v.m. minder inhuur en een positieve afrekening over voorgaande jaren.	0	38
Taakveld 2.5 Openbaar vervoer		
Geen substantiële afwijkingen op dit taakveld.		
Overig	0	1
Totaal	**50**	**52**
Totaal saldo	**102**	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
14 2415	Baggerplan en watergangen 2014 - 2023
12 RZ 099	Procesvoorstel betaald parkeren (12 RZ 099)
15 RZ 045	Parkeeronderzoek centrum; (15 RZ 045 en vervolgonderzoek 16/2255)
15 RZ 047	Gemeentelijk Verkeer en VervoersPlan (GVVP)
16 1925	Parkeerbeleidsplan
16 RZ 110	Rapport Spoorse Doorsnijding
20 054441	Mobiliteitsvisie Duurzaam onderweg tussen Maas en Waal
	Strategisch plan verkeersveiligheid

3 Economie

Algemeen
Het waarderen van lokaal ondernemerschap, het versterken van het ondernemersnetwerk en het aanjagen van bedrijvigheid zijn de 3 pijlers die van belang zijn voor de Wijchense economie en het toerisme.

De economie valt echter niet los te zien van andere sectoren en ontwikkelingen. De woningmarkt, de leefomgeving, de bereikbaarheid en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid zijn allemaal van belang voor het functioneren van de economie. Daar komt bij dat op regionaal, nationaal en mondiaal niveau diverse ontwikkelingen (denk aan corona, veranderende consumentbehoeftes en de constante wisselwerking tussen globalisering versus lokaal produceren) hun invloed hebben op het functioneren van de lokale economie.
Onze ambitie is een levendige, innovatieve en duurzame economie. Waar door gezamenlijk investeren in een excellent ondernemers- en vestigingsklimaat, samenwerking én duurzaam ondernemerschap een bijdrage wordt geleverd aan het prettig ondernemen, werken, wonen, recreëren voor ondernemers, inwoners van gemeente Wijchen en bezoekers.

Toerisme is een belangrijk speerpunt voor het gemeentebestuur. Dat is niet voor niks: het zorgt voor inkomsten voor onze ondernemers en werkgelegenheid voor onze inwoners. Toeristische overnachtingen leveren de gemeente inkomsten op door de toeristenbelasting. Deze opbrengst zetten we in om ons recreatief en cultureel aanbod te promoten, onderhouden en te verbeteren. Zo profiteren ook onze inwoners van het inkomend toerisme. Het zorgt ook voor een bruisend centrum en levendigheid in alle kernen binnen onze gemeente.

Toerisme levert een bijdrage aan onze ambitie voor een krachtige gemeente in balans. Door samenwerking en innovatief, duurzaam ondernemerschap wordt hier een bijdrage geleverd aan prettig werken, wonen en recreëren voor de Wijchenaar en de bezoeker.

3-a	Snel internet in het buitengebied
3-b	Lokaal ondernemerschap
3-c	Toerisme
3-d	Vitale lokale economie
3-e	Plannen voor Wijchen Oost
3-f	Kansen voor het centrum
3-g	Startende ondernemers steunen
3-h	Economische en toeristische visie

Speerpunten

3-a Snel internet in het buitengebied
Het beschikken over snel internet is een onmisbaar onderdeel van leefbaarheid geworden. Snel internet in het buitengebied is voor inwoners, agrariërs en bedrijven daarom een must. Wij willen niet dat Wijchen daarin achterblijft. Voor snel internet maken wij ons sterk in de regio.

3-b Lokaal ondernemerschap
Lokaal ondernemerschap willen we faciliteren en stimuleren. Dit doen we door ondernemers uit onze gemeente flexibele en vlotte dienstverlening te bieden. Een goede samenwerking tussen gemeente en lokale ondernemers kan leiden tot betere kansen op werk voor mensen die nu nog afhankelijk zijn van een uitkering.

3-c Toerisme
Wij willen onze gemeente nog aantrekkelijker maken voor toeristen. Daarbij werken we samen met ondernemers uit de horeca en met ondernemers van culturele organisaties. We willen het dorpse karakter van Wijchen en de kernen koesteren en nog meer promoten.

3-d Vitale lokale economie
Het bedrijfsleven is een belangrijke gesprekspartner voor ons. We hebben hetzelfde doel: een bloeiende economie in onze gemeente. We bespreken met dit netwerk zowel praktische als beleidsmatige zaken.

3-e Plannen voor Wijchen Oost
We gaan samen met de bedrijvenvereniging Wijchen Oost een visie en plannen maken voor de tweede revitalisering van bedrijventerrein Oost. Dit doen we om ervoor te zorgen dat het bedrijventerrein weer klaar is voor de toekomst. Het verbeteren van de parkeersituatie, handhaving op het bedrijventerrein, verduurzaming en een herziening van het bestemmingsplan zijn hierbij belangrijke thema's.

3-f Kansen voor het centrum
Wijchen heeft een mooi en levendig centrum met een belangrijke lokale en regionale functie. Samen met onze inwoners en de ondernemers kijken we hoe we het centrumgebied nog aantrekkelijker kunnen maken. En hoe we knelpunten kunnen oplossen en toekomstige knelpunten kunnen voorkomen.

3-g Startende ondernemers steunen
Startende ondernemers ondersteunen wij door deel te nemen in het STARTUP project van RVN@ (een samenwerkingsverband in het Rijk van Nijmegen). Bij dit project geven ervaren ondernemers onder meer begeleiding en advies aan startende collega's. Ook laten zij de startende ondernemers kennismaken met hun netwerk.

3-h Economische en toeristische visie
We willen een levendige, innovatieve en duurzame economie. Dit bereiken we door gezamenlijk te investeren in een excellent ondernemers- en vestigingsklimaat. Door samen te werken en duurzaam te ondernemen leveren we een bijdrage aan het prettig ondernemen, werken, wonen, recreëren voor ondernemers, inwoners van gemeente Wijchen en bezoekers.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022	Verantwoording

3-a Snel internet in het buitengebied

3.1.1 We maken ons sterk voor een snel besluit over en realisatie van snel internet in het buitengebied.	
Werkzaamheden zijn afgerond, daarmee is dit speerpunt afgewikkeld	Is afgerond

3-b Lokaal ondernemerschap

We intensiveren de samenwerking met lokale ondernemers en het Werkbedrijf om uitstroom uit de bijstand voor elkaar te krijgen.	
We werken steeds intensiever samen met het werkbedrijf en het UWV, ook vanuit de economische portefeuille. Hierdoor worden de lijntjes korter en komen er meer acties van de grond waarin we met diverse partijen optrekken om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter in balans te brengen.	Het aantal mensen die een uitkering ontvangen is laag, hoofdzakelijk vanwege krapte op de arbeidsmarkt. We werken echter wel samen met WerkBedrijf, UWV en ondernemers om vacatures nog passender te maken voor de arbeidsmarkt. Sinds de vaststelling van de economische visie hebben we twee keer per jaar een economisch netwerk Wijchen bijeenkomst. Aan dit overleg nemen alle ondernemers- en bedrijventerreinverenigingen deel. Daarnaast participeert het Werkbedrijf en UWV regelmatig bij diverse bijeenkomsten, overleggen e.d. In 2022 is ook gericht contact gelegd met de ZZP-ers in onze gemeente.

Bij inkopen en aanbesteden bieden we - binnen bestaande mogelijkheden - lokale ondernemers meer kansen.	
Gerealiseerd. In 2019 hebben we een lokaal aanmeldingsformulier gemaakt waarmee lokale ondernemers zich kunnen aanmelden om in aanmerking te kunnen komen voor de inkopen die de gemeente doet. Hier blijven we in 2022 bekendheid aan geven. Zowel bij ondernemers als ook intern. Daarnaast heeft de WDW een inkoop- en aanbestedingsadviseur aangesteld.	Inkoop- en aanbesteding is bij de inkoop- en aanbestedingsadviseur belegd. Tijdens een bijeenkomst van het economisch netwerk heeft hij kennis gemaakt en een toelichting gegeven op het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast draagt de gemeente via diverse kanalen #kooplokaal# uit. De Wijchense cadeaukaart van Wijchen=, is uitgereikt aan de minima van Wijchen. Wijchen=Samen Sterk.

Begroot 2022	Verantwoording

3-c Toerisme

We bereiden wandel- en fietsroutes uit. We doen dit samen met ondernemers uit de horeca en cultuur.	
We werken aan het wandelroutenetwerk. Dit doen we samen met leefbaarheidsgroepen, ondernemers en terreineigenaren. Routes presenteren we online via de regionale en lokale toeristische websites.	Het project is in uitvoering. De routes voor opname in het wandelnetwerk zijn in beeld gebracht. Het kaartbeeld wordt gerealiseerd. Op basis daarvan kan de bewegwijzering in het veld geplaatst worden (najaar 2023).
We zijn aan de slag met de maatregelen zoals ze genoemd zijn in de Uitvoeringsagenda bij de Toeristische visie Wijchen 2020-2030. In de toeristische werkgroep hebben de online dorpsmarketing en de realisatie van het wandelroutenetwerk prioriteit. Die 2 onderwerpen worden momenteel als eerste opgepakt.	De toeristische website is gereed. Stichting Wijchen=Promotie beheert en onderhoudt de website. www.wijchenis.nl. Op deze website staan alle gegevens van de centrumondernemers, daarnaast promoten ze (gemeente breed) activiteiten en evenementen.

3-d Vitale lokale economie

We versterken het netwerk tussen gemeente, bedrijventerreinen, bedrijvenverenigingen en het centrummanagement.	
In 2022 gaan we door met het intensiveren van de contacten en uitwisseling met bedrijven en ondernemers. Er wordt een bijeenkomst georganiseerd op de dag van de ondernemer. De lopende overlegstructuren met ondernemers en vertegenwoordigende verenigingen zetten we voort. Sinds de vaststelling van de economische visie in 2020 organiseren we vaker themabijeenkomsten die een link hebben met de opgaven uit die visie. Er is sindsdien ook een Economisch Platform waarin overheid en ondernemers vertegenwoordigd zijn. Daarin wordt o.a. de voortgang van het actieprogramma besproken. We maken ons daarnaast sterk voor de Ondernemers Awards 2022.	Alle geplande activiteiten zijn in gang gezet. In het centrum van Wijchen wordt nadrukkelijker dan voorheen de samenwerking gezocht tussen CMW en de vereniging van pandeigenaren. Op de diverse bedrijventerreinen wordt vaker in kleinere groepjes, themagericht overleg gevoerd. Het vernieuwde parkmanagement op Bijsterhuizen en Wijchen Oost draagt daar positief aan bij.

3-e Plannen voor Wijchen Oost

We stellen samen met de bedrijvenvereniging een visie op voor de revitalisering van bedrijventerrein Wijchen Oost.	
In 2021 is de visie voor het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein Wijchen Oost vastgesteld. Uit deze visie is een prioriteitenlijst gemaakt. Een aantal van deze opgaven zijn in 2021 in gang gezet en zullen in 2022 doorgaan.	Er is een team van ondernemers die aan de slag zijn om samen met het Maaswaalcollege de technische beroepen onder de aandacht te brengen bij de jeugd. Eind 2022 is de kick-off geweest. Er is een verkeerskundig onderzoek afgerond. De opbrengst daarvan gaat begin 2023 richting college. Er wordt gewerkt aan een plan ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit waarbij vergroening het hoofdthema is. Hiervoor is inmiddels ook een groep enthousiaste ondernemers gevonden die samen met de gemeente aan de slag gaan met dit thema.

Begroot 2022	Verantwoording

3-f Kansen voor het centrum

Samen met inwoners en ondernemers kijken we hoe we knelpunten in het centrum kunnen oplossen.	
In 2022 blijven we samen met het CMW (Centrummanagement Wijchen) werken aan een toekomstbestendig centrum van Wijchen. De centrumvisie die in 2021, of begin 2022 vastgesteld wordt, is daarvoor het uitgangspunt.	De toekomstvisie centrum is in 2022 samen met de Detailhandel structuurvisie vastgesteld. We gaan samen met de centrumondernemers en de pandeigenaren aan de slag om invulling te geven aan de acties die nodig zijn om een toekomstbestendig winkelcentrum te houden. Er is een accountplan samen met het centrummanagement, pandeigenaren en gemeente opgesteld met zaken die het komend jaar opgepakt gaan worden.

3-g Startende ondernemers steunen

Ondernemers ondersteunen wij samen met de RvN@ (samenwerkingsverband in het Rijk van Nijmegen).	
In 2020 heeft RvN@ een nieuwe visie vastgesteld waarin zij aangeven zich meer te richten op het midden- en kleinbedrijf en innovatie. Samen met RvN@ hebben we in 2021 een project ter verbetering van de digitalisering van winkels opgezet. Daarnaast zullen we ook in 2022 gezamenlijk innovatieve ondernemers in de picture zetten ter stimulering van andere bedrijven.	We hebben geparticipeerd in een aantal acties op het gebied van innovatie en startende ondernemers. Er is in 2022 meer aandacht geweest om innovatieve projecten te ondersteunen.

3-h Economische visie

Het aantal arbeidsplaatsen blijft stabiel tot 2025.	
1. We hebben een actieve rol in het arbeidsmarktbeleid en werken integraal samen zowel intern als extern. 2. We werken samen met ondernemers om leegstand tegen te gaan.	Samenwerking in de keten (Economie-arbeidsmarkt) is dit jaar verbeterd. Er wordt meer integraal gewerkt dan voorheen. In 2022 jaar is de detailhandelsstructuurvisie en centrumvisie vastgesteld en er wordt samengewerkt met winkeliers en pandeigenaren om invulling aan de acties die hieruit voortkomen te geven. Het aantal arbeidsplaatsen groeit nog steeds ondanks de krapte op de arbeidsmarkt. Alle kavels op bedrijventerrein Bijsterhuizen zijn nu verkocht en er wordt gewerkt aan uitbreiding van Bijsterhuizen.

Wat het kost

Het Programma Economie bestaat uit de volgende taakvelden:
3.1 Economische ontwikkeling; Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur; hiertoe behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen; Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente.
3.4 Economische promotie; hiertoe behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente.

Taak veld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
3.1	Economische ontwikkeling	16	15	15
3.2	Fysieke infrastructuur	0	106	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	496	512	475
3.4	Economische promotie	281	317	243
	Totaal baten	**793**	**949**	**733**
	Lasten			
3.1	Economische ontwikkeling	642	600	793
3.2	Fysieke infrastructuur	12	164	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	153	152	108
3.4	Economische promotie	457	554	408
	Totaal Lasten	**1.264**	**1.470**	**1.308**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-471**	**-520**	**-576**
	Mutatie bestemmingsreserves			
3.1	AR: Algemene Reserve	73	86	111
3.4	BR: Toerisme	0	19	0
3.4	ER: Onderhoud Overige gebouwen	41	41	0
3.4	ER: Corona compensatie	0	67	105
	Inzet bestemmingsreserves	**114**	**213**	**216**
	Gerealiseerd resultaat	**-357**	**-307**	**-360**
	Verschil rekening/begroting		**50**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling		
Met name door de Coronacrisis konden de ondernemersverenigingen in 2021 minder activiteiten uitvoeren. Hierdoor hebben er in 2022 over het jaar 2021 subsidieterugbetalingen plaatsgevonden. Deze hebben het rekeningsaldo 2022 eenmalig positief beïnvloed.	0	52
Taakveld 3.2 Fysieke infrastructuur		
Het onderhanden werk voor het bedrijventerrein Bijsterhuizen bedraagt voor 2022 € 46k. Naar verwachting wordt er een anterieure overeenkomst afgesloten in 2023 voor fase 1 en hierin worden deze uitgaven verhaald bij de ontwikkelaar. Dit saldo loopt weg tegen het saldo van 'onderhanden	0	-46

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
werk' op het taakveld 8.2.		
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		
De baten van de markt zijn iets hoger dan geraamd.	0	2
O.a. door opbrengsten uit voorgaande jaren, zijn de reclamebelastingen in 2022 hoger uitgevallen dan geraamd.	0	16
Taakveld 3.4 Economische promotie		
Voor de inhuur van de Vitaliteitsmanager zijn in 2022 minder uren geschreven dan begroot.	0	4
Van de uitgaven op het budget economie algemeen in 2022 is € 67k doorbelast naar de post structuurversterking economie 2022. Het gaat hierbij om uitgaven voor de wandelroutenetwerk Wijchen, sponsorbijdrage voor de ondernemers award en subsidie voor dorpsmarketing Wijchen. Het saldo valt vrij.	0	16
Overig	0	5
Overige verschillen	0	1
Totaal	**0**	**50**
Totaal saldo	***50***	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
14 AZ 023	Innovatiefonds MKB
15 AZ 124	Voortgang innovatiefonds MKB
15 AZ 131	Beleidsnotitie detailhandel
17 3 2856	Retailagenda Wijchen: stand van zaken uitvoeringsagenda
17 3 3458	Start economisch netwerk
20 051642	Economische visie 2020 – 2030
20 049334	Toeristische visie 2020 – 2030
22 054571	Detailhandelsstructuurvisie en toekomstvisie centrum Wijchen

4 Onderwijs

Algemeen
We zorgen ervoor dat er voldoende onderwijs- en ontwikkelkansen zijn voor iedere inwoner. We zorgen voor het aanbieden en instandhouden van een samenhangend geheel aan voorzieningen om dit te realiseren.

4-a	Scholen dichtbij
4-b	Minder laaggeletterdheid
4-c	Onderwijs biedt kansen
4-d	Passend onderwijs

Speerpunten

4-a Onderwijs dichtbij
Wij vinden dat kinderen zoveel mogelijk in hun directe leefomgeving naar school moeten kunnen gaan. Onderwijs in onze dorpen vinden wij daarom belangrijk.

4-b Minder laaggeletterdheid
Er zijn ook in onze gemeente veel laaggeletterden. Dit zijn mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. Laaggeletterdheid is een groot probleem. Het kan bijvoorbeeld het vinden van werk extra moeilijk maken.

4-c Onderwijs biedt kansen
Brede scholen zijn een goede en flexibele manier om te komen tot een goed aanbod. Een aanbod waar inwoners in een wijk of kern behoefte aan hebben. Verenigingen, opvang, onderwijs en welzijnswerk op één locatie zorgen voor een integraal aanbod. Het aanbod voor kinderen en ouders van 7.00 tot 19.00 uur zorgt voor flexibiliteit voor ouders. Een combinatiefunctionaris heeft als taak om onderwijs met sport of cultuur te verbinden. Door de inzet van combinatiefunctionarissen krijgen we een breed pakket van activiteiten op het gebied van sport, techniek en cultuur.

4-d Passend onderwijs
Onderwijs dichtbij geldt ook voor kinderen die extra steun nodig hebben. We blijven de initiatieven dan ook steunen die nu gestart zijn op het gebied van passend onderwijs.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

4-a Scholen dichtbij

We onderzoeken de mogelijkheden van een brede school in Hernen	
In september 2020 is het Integraal Huisvestings Plan (IHP) vastgesteld. In het IHP zijn de projecten opgenomen en in volgorde gezet. Voor investeringsaanvragen vragen we op basis van haalbaarheidsstudies krediet aan bij de raad.	De brede school in Hernen behoort niet tot de eerste tranche van projecten die in het IHP 2020 zijn benoemd. In 2024 gaan we het IHP actualiseren en zal de brede school Hernen hernieuwd gewogen worden.

4-b Minder laaggeletterdheid

We ondernemen concrete acties om laaggeletterdheid te bestrijden	
Samen met de regiogemeenten zijn we in 2019 gestart met het versterken van de regionale infrastructuur laaggeletterdheid door inzet van de Taalcoördinator. De taalcoördinator helpt bij het vinden van meer laaggeletterden bij de (belangrijkste) vindplaatsen, en zorgt ervoor dat matching van vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd wordt. Hierdoor hopen we meer laaggeletterden te vinden die we sneller op het juiste taaltraject kunnen zetten. We continueren het gebruik van de taalmeter. We zetten de taalmeter actief in bij mensen die bij ons een uitkering aanvragen. Zo proberen we laaggeletterden te vinden en ze te helpen richting een taaltraject. We gaan door met duidelijke taal in de werkorganisatie WDW.	De Taal coördinator heeft in 2022 namens de regiogemeenten de contacten met het Bondgenootschap Laaggeletterdheid hernieuwd. Daarnaast zijn beleidsvoornemens die mede door Corona stil zijn komen te liggen weer opgepakt. We zetten de Taalmeter niet meer in binnen onze eigen gemeente, omdat dit ook wordt gedaan door het WerkBedrijf in Nijmegen en zij middels een warme overdracht ook Wijchense cliënten door kunnen geleiden naar passend aanbod voor de verbetering van hun basisvaardigheden. We blijven op verschillende momenten in het jaar en op verschillende manieren aandacht vragen voor het probleem van laaggeletterdheid. Samen met onze partners in Wijchen werken we continu aan het vergroten van het aantal vindplaatsen en het verbeteren van het aanbod.

4-c Onderwijs biedt kansen
Geen specifieke beleidsvoornemens.

4-d Passend onderwijs
Geen specifieke beleidsvoornemens.

Wat het kost

Het Programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:
4.1 Openbaar basisonderwijs; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs, waaronder ook bewegingsonderwijs.
4.2 Onderwijshuisvesting; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken; Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen, zoals leerlingenvervoer en peuterspeelzalen.

Taak veld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
4.1	Openbaar basisonderwijs	159	153	0
4.2	Onderwijshuisvesting	210	222	460
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	461	323	460
	Totaal Baten	**830**	**698**	**919**
	Lasten			
4.1	Openbaar basisonderwijs	292	275	248
4.2	Onderwijshuisvesting	2.027	1.934	2.557
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.844	1.463	1.576
	Totaal Lasten	**4.163**	**3.671**	**4.381**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-3.333**	**-2.973**	**-3.461**
	Mutatie bestemmingsreserves			
4.2	BR: Eenmalige middelen	0	0	199
4.2	ER: Onderhoud Overige gebouwen	0	0	-222
4.2	ER: Onderwijshuisvesting	65	65	261
4.2	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	0	0	-8
4.2	Afs.R: Ventilatiesysteem Leemweg 121	3	3	0
	Inzet bestemmingsreserves	**68**	**68**	**230**
	Gerealiseerd resultaat	**-3.265**	**-2.905**	**-3.232**
	Verschil rekening/begroting		***360***	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs		
Minder Sociaal Medische Indicaties (SMI) uitgevoerd. Daardoor ontstaat er een voordeel op dat budget.	0	15
Legaath van Cooth: er zijn geen activiteiten uitgevoerd in 2022.	0	4
Overige afwijkingen	0	-7
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting		
De verzekeringspremie valt lager uit, dit lever een voordeel op.	0	35
De verhuisvergoeding aan PRO college i.v.m. verbouwing heeft in 2022 nog niet plaats gevonden.	0	70
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	7

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Voordeel op afrekening onderwijsachterstanden beleid en subsidies peuteropvang.	0	23
Vanwege Corona hebben minder leerlingen gebruik gemaakt van het vervoer. Maar t.o.v. 2021 zien we wel een toename van het gebruik van vervoer in 2022.	0	139
Op de afrekening van het vervoer vanuit de GR DRAN hebben we in de jaarrekening 2021 een verkeerde inschatting gemaakt. Dit levert nu een voordeel op.	0	65
Op de activiteiten brede scholen treedt een voordeel op.	0	9
Overige verschillen	0	0
Totaal	**0**	**360**
Totaal saldo	***360***	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
16 2773	Regionaal beleidsplan leerplicht 2015-2019
16 4034	Onderhoudsoverdracht onderwijshuisvesting primair onderwijs
17 4 5581	*Opvang voor alle peuters!* Nota peuteropvang en voorschoolse educatie in Wijchen na de harmonisatie vanaf 2018.
20 3 7254	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020

5 Sport, cultuur en recreatie

Algemeen
Alle inwoners van onze gemeente moeten gezond en vitaal kunnen leven. Daar hoort in- en ontspanning bij. We vinden het belangrijk dat er in alle kernen goede sport-, cultuur en recreatieve voorzieningen en maatschappelijke accommodaties zijn voor jong en oud. Dit draagt ook bij aan de leefbaarheid en het imago van de gemeente. We stimuleren de kennismaking met en beoefening van sport, kunst & cultuur en recreatieve bezigheden.

5-a	Vitale verenigingen
5-b	Kunst
5-c	Goed zwembad!
5-d	Een goed bijgehouden buitenruimte
5-e	Cultuur- en erfgoedparticipatie
5-f	Meer biodiversiteit & natuur
5-g	Sportstimulering

Speerpunten

5-a Vitale verenigingen
Wijchen heeft een rijk verenigingsleven. De meeste verenigingen in onze gemeente zijn vitaal en hun accommodaties liggen er goed bij. Wij denken dat sportvelden, kleedkamers en kantines voor meer activiteiten gebruikt kunnen worden dan alleen voor de eigen vereniging. Dit bredere gebruik willen we dus stimuleren.

5-b Kunst
Kunst geeft kleur aan Wijchen. We gaan door met het huidige kunstbeleid en zorgen vanaf 2019 voor een jaarlijkse aanvulling van ons Kunstfonds. Dat fonds willen wij dus graag houden.

5-c Goed zwembad
Zwembad De Meerval is een belangrijke voorziening in Wijchen. Dankzij het zwembad kunnen jong en oud zich op een gezonde en sportieve wijze vermaken. Het zwembad draagt dus bij aan een goed sportklimaat. Bovendien is het goed voor de recreatie.

5-d Een goed bijgehouden buitenruimte
Goed onderhoud is belangrijk. Anders ontstaat er een rommeltje en dat willen we niet. Als de buitenruimte goed is onderhouden levert dat een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid. Bij dat onderhoud betrekken we onze inwoners zoveel mogelijk. De gemeente heeft hier een voorbeeldrol.

5-e Cultuur- en erfgoedparticipatie
We stimuleren de deelname (actief en passief) aan cultuur en erfgoed door onze inwoners. Kennismaking met cultuur, erfgoed en kunstbeleving heeft een belangrijke educatieve of vormende component. De aandacht voor (amateur)kunst, cultuur en erfgoed kent ook een economische en toeristische factor. Het draagt bij aan het imago van de gemeente en aan het verblijfs- en vestigingsklimaat.

5-f Meer biodiversiteit & natuur
Goed onderhoud is belangrijk. Anders ontstaat er een rommeltje en dat willen we niet. Herhaling van hierboven. Als de buitenruimte goed is onderhouden levert dat een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid. Bij dat onderhoud betrekken we onze inwoners zoveel mogelijk. De gemeente heeft hier een voorbeeldrol.

5-g Sportstimulering
De gemeente Wijchen hecht veel waarde aan sport en bewegen als basis voor een gezonde en actieve leefstijl. Geen enkele groep mag uitgesloten zijn van sportdeelname. Samen met de sportverenigingen scheppen we voorwaarden om onze inwoners (meer) te kunnen laten sporten en bewegen. Als gemeente omarmen we daarbij particulier initiatief.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

5-a Vitale verenigingen

We komen met een renovatieplan voor de sportaccommodaties van de tennisverenigingen in onze gemeente.	
Dit is afgerond in 2019, in 2021 uitvoering conform plan.	Gerealiseerd.

In 2018 komen we met een beleidsplan sportstimulering	
De notitie sport en bewegen is in mei 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is verwoord wat de visie en uitgangspunten zijn van de gemeente op het gebied van sportstimulering.	Gerealiseerd.

Door vertegenwoordigers vanuit de sportsector, gemeenten en maatschappelijk betrokken partners is een Nationaal Sportakkoord gesloten. Hiermee willen we dat zoveel mogelijk mensen met plezier sporten en bewegen.	
Gerealiseerd. We zijn met de lokale partners vol op bezig deze ambities op te pakken. Er is inmiddels budget beschikbaar gesteld voor o.a. de pumptrackbaan, het tijdelijk beachveld bij sportcentrum Arcus en de een buiten trim-beweegbaan Valendriese Heuvels.	Gerealiseerd.

Besturen van dorpshuizen, wijkcentra en multifunctionele accommodaties "ontzorgen" met duidelijke verantwoordelijkheden en afspraken over beheer, exploitatiekosten en subsidies.	
Notitie Beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed voor dorpshuizen, wijkcentra en multifunctionele gebouwen is gereed. Uitvoering volgt in 2022. Eventuele structurele kosten volgen bij de Perspectiefnota 2022.	In 2022 zijn volgens deze notitie een reeks uniforme huur- en exploitatiecontracten getekend met huurders en gebruikers van gebouwen zoals MFA's en wijkcentra met een maatschappelijke bestemming. De proef waarbij Stichting Het Mozaïek op ons verzoek MFA De Brink beheert, verliep goed. We zetten dit voort.

5-b Kunst

We zetten de subsidieregeling activiteiten beeldende kunst voort.	
Subsidieaanvragen voor activiteiten beelden kunst en kunsteducatie worden conform bestaand beleid behandeld. We hebben gezorgd voor een jaarlijkse aanvulling van het Kunstfonds.	Er is één aanvraag ingediend en toegekend. Daarnaast is de beschikbare eenmalige subsidie voor de instandhouding van een expositieruimte toegekend (aan Kunsthuis Wijchen koetshuis).

5-c Goed zwembad!

We maken een plan voor een toekomstbestendig zwembad.	
Het college legt de raad een meningsvormend document voor, waarin een aantal toekomstscenario's zijn beschreven. De raad kan uitspreken welk scenario de voorkeur heeft.	In december 2021 heeft een meningsvormende raadsvergadering plaatsgevonden. Daarin bleek brede steun voor levensduur verlengende renovatie met een beperkte uitbreiding. In mei 2022 heeft de raad een eerste voorbereidingskrediet vrijgemaakt. In 2023 zal aan de raad een uitvoeringsplan worden voorgelegd met bouwbegroting.

Begroot 2022 | Verantwoording

5-d Een goed bijgehouden buitenruimte
Geen specifieke beleidsvoornemens op dit speerpunt.

5-e Cultuur- en erfgoedparticipatie

We stimuleren deelname van kinderen aan culturele activiteiten in de vrije tijd.	
1. We subsidiëren de naschoolse leerorkesten. 2. We subsidiëren muziekeducatie en educatie podiumkunsten voor jeugd in de vrije tijd. 3. We stimuleren cultuurdeelname via de basisscholen met Sjors Creatief. 4. Voor kinderen tot 18 jaar is het basisabonnement van de bibliotheek gratis. 5. Via de Kindregeling kunnen ouders kosten voor cultuurdeelname (gedeeltelijk) vergoed krijgen.	conform.

We stimuleren cultuureducatie in het onderwijs. Iedere leerling krijgt cultuureducatie.	
1. We subsidiëren het muziekonderwijs in groep 4 en 5 van de basisschool. 2. We subsidiëren combinatiefunctionarissen cultuur en maken afspraken met het Cultuurknooppunt. 3. We nemen in de prestatie-afspraken met gesubsidieerde culturele instellingen afspraken over aanbod cultuureducatie op. 4. Het voortgezet onderwijs ontvangt een bedrag per leerling voor cultureel maatschappelijke vorming. 5. We subsidiëren activiteiten beeldende kunsteducatie in PO en VO.	Conform. Behalve nr. 5 hiervoor zijn geen subsidieaanvragen ingediend.

We stimuleren cultuurdeelname onder volwassenen.	
1. We subsidiëren verenigingen voor amateurkunst. 2. We subsidiëren culturele activiteiten. 3. We subsidiëren activiteiten beeldende kunst. 4. We subsidiëren de bibliotheek en het aanbod voor non formeel leren. 5. We subsidiëren het theaterprogramma in 't Mozaïek. 6. We werken samen met de culturele sector aan transformatie en innovatie van de culturele sector teneinde de cultuurparticipatie te borgen.	conform.

We behouden het cultureel erfgoed en bevorderen de cultuurhistorische beleving en erfgoed educatie.	
1. We subsidiëren het Museum Kasteel Wijchen. 2. We subsidiëren erfgoed verenigingen. 3. We restaureren kasteel Wijchen. 4. We visualiseren het cultureel erfgoed en maken het toegankelijk.	conform.

5-f Meer biodiversiteit & natuur

Transitie naar ecologisch groenbeheer.	
1. Er wordt samengewerkt met andere partijen zodat het beheer op elkaar aangesloten wordt. 2. Maaibeleid aanpassen.	1. Er is overleg met waterschap en SBB voor betere aansluiting van het beheer. Aandacht gaat vooral naar het bermbeheer. 2. Het maaibeleid van Randweg noord, Westerdreef en Zuiderdreef is aangepast evenals een deel van de bermen in het buitengebied.

Biodiversiteit als integraal duurzaamheidsthema.	
1. Biodiversiteitsscan invoeren bij ruimtelijke ontwikkelingen. 2. Soortmanagementplan opstellen. 3. Stimuleren natuur inclusief bouwen.	2. Het SMP is opgesteld en daarmee in een generieke ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd bij de provincie. De provincie kan (nog) geen ontheffing verlenen voor de combinatie-aanvraag van Talis en gemeente. 3. Bij bouwprojecten en omgevingsvergunningen wordt gewezen op natuur inclusief bouwen en wordt informatie verstrekt.

Natuurlijke bestrijding overlast gevende soorten.	
1. Natuurlijke aanpak van de eikenprocessierups door ander maaibeleid en stimuleren ontwikkeling natuurlijke vijanden. 2. Aanpak van ratten- en ganzenoverlast op een ecologische manier (ander maaibeleid, zorgen voor minder afval op straat). 3. Invasieve exoten aanpakken.	1. Natuurlijk bermbeheer is beperkt uitgebreid langs wegen met eiken. 2. Ganzenpopulatie is geïnventariseerd om effecten op overlast te kunnen evalueren. 3. Invasieve exoten worden volgens de landelijke protocollen bestreden.

Versterken groenblauw netwerk.	
1. Bloemrijke dijken. 2. Ecologische structuren aanleggen in de bebouwde kom. 3. Natuurlijke overgangen creëren (zoomvegetatie). 4. Extra aandacht voor EVZ Heumen-Horssen.	1. Waterschap beheert haar dijken al grotendeels ecologisch sinds 2021. De noodzakelijke verkeersstroken (die gemeente maait) worden zo smal mogelijk beheerd. 2. Plan moet nog worden opgesteld. 3. In Oosterpark en Park Noord zijn zomen gecreëerd. 4. Er is input geleverd voor de evaluatie van de Gelderse evz's door de provincie.

Stimuleren van initiatieven en samenwerking.	
1. Biodiversiteit in de wijk (pilotproject). 2. Stimuleren natuurinclusief landbouw. 3. Stimuleringsregeling kleinschalige landschapselementen. 4. Stimuleren van verschillende beschermde diersoorten. 5. Samenwerking opzoeken met andere organisaties. 6. Tijdelijke natuur realiseren (op bouwgrond bijvoorbeeld).	1. Is gepland voor 2023. 3. Aanmeldingsmogelijkheden zijn opengesteld voor geïnteresseerden. 4. Natuur Wijchen is ondersteund om voorzieningen voor dieren te realiseren. 5. Er is samenwerking gezocht met ZLTO voor het ecologisch bermbeheer.

5-g Sportstimulering

Het verhogen van het percentage gezond gewicht onder alle kinderen van 0 tot 14 jaar in Wijchen van 74% in 2017 naar 78% in 2022. Dit doen we door middel van het bevorderen van een sportieve en gezonde leefstijl.	
1. Met behulp van de combinatiefunctionarissen versterken we o.a. de samenwerking tussen onderwijs en sportverenigingen en vergroten we de diversiteit van het school- en naschoolse aanbod.	De activiteiten hebben plaats gevonden. Echter door de corona maatregelen in mindere mate dan we zouden willen. Nu de maatregelen weer versoepeld zijn worden de verschillende activiteiten weer volledig opgepakt.

Begroot 2022	Verantwoording
2. Via Sjors Sportief hebben alle basisschoolkinderen de kans om zich op een laagdrempelige manier te oriënteren in diverse takken van sport, zonder meteen lid te worden van een Wijchense sportvereniging. 3. Inzetten van de mobiele fitnessvoorziening (sportcontainer) worden gerealiseerd in Wijchen. Door middel van een jaarkalender zal de sportcontainer telkens op verschillende plekken in de Wijchen worden neergezet waar o.a. de jongeren gebruik van kunnen maken. 4. Zorgen voor voldoende kwalitatief goede sportaccommodaties.	We hebben op dit moment (nog) geen percentages van het gezond gewicht onder alle kinderen van 0 tot 14 jaar. De verwachting is, vanwege corona, dat het percentage van 78% in 2022 niet zal worden gehaald.
Senioren moeten voldoende keuze hebben uit een voor hen passend sport- en beweegaanbod. Senioren worden gestimuleerd om deel te (blijven) nemen aan structureel beweegaanbod.	
1. Samen met de doelgroep, de sportverenigingen en externe maatschappelijke partners (o.a. Stichting Meer Voormekaar, Seniorensportvereniging Oud-Fit, GGD) worden projecten opgezet om een passend sport- en beweegaanbod te creëren. 2. Zorgen voor voldoende kwalitatief goede sportaccommodaties. Specifiek voor 2022 is dat Wijchen gastgemeente is voor het WK Volley vrouwen. Er zullen dit jaar diverse activiteiten georganiseerd worden in dit kader met als doel sportstimulering	Vanwege de corona maatregelen hebben de georganiseerde sport- en beweegactiviteiten voor de doelgroep “senioren” begin 2022 zo goed als stilgelegen. Deze doelgroep was angstig om, met in achtneming van de corona maatregelen, weer aan activiteiten mee te doen. Bij het lokaal sportakkoord waar o.a. Meervoormekaar, GGD en Seniorenvereniging Oud-Fit bij aangesloten zijn heeft lopende het jaar een passende activiteit plaats gevonden. Voor, tijdens en na het WK Volleybal dames 2022 hebben er verschillende activiteiten (promotie volleybal, toernooien, clinics enz.) plaats gevonden. Hierbij zijn de verschillende partners (onderwijs, sportverenigingen enz.) bij betrokken geweest.
Iedereen moet kunnen meedoen aan sport- en beweegactiviteiten. De gemeente stelt zich ten doel de mogelijkheden voor sporten en bewegen voor mensen met een beperking te vergroten en betrekt daarbij de sportverenigingen en relevante organisaties.	
1. De geldterugregeling. 2. Kindregeling. 3. Uniek Sporten.	Dit doen we door Uniek Sporten in te zetten als er een hulp vraag is vanuit de (beginnende) sporters of bij een vereniging die aanbod wil genereren voor deze doelgroep. Waar mogelijk worden hier verenigingen bij betrokken die al een aanbod hebben of andere relevante organisaties.

Wat het kost

Het Programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de volgende taakvelden:
5.1 Sportbeleid en activering; Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport, waaronder de subsidies aan alle sportverenigingen.
5.2 Sportaccommodaties; Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening, zoals de gym- en sportzalen, het zwembad en de buitensport (RSA).
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie; Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.
5.4 Musea; Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur, zoals het museum.
5.5 Cultureel erfgoed; Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed.
5.6 Media; Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers, zoals de Wijchense omroep en de bibliotheek.
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie.

Product nr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
5.1	Sportbeleid en activering	7	80	29
5.2	Sportaccommodaties	941	1.092	1.151
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	40
5.4	Musea	6	5	1
5.5	Cultureel erfgoed	13	13	25
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	74	103	162
	Totaal Baten	**1.041**	**1.294**	**1.407**
	Lasten			
5.1	Sportbeleid en activering	420	475	424
5.2	Sportaccommodaties	3.297	3.192	3.113
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	560	550	448
5.4	Musea	335	338	259
5.5	Cultureel erfgoed	128	105	138
5.6	Media	775	775	764
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.027	3.918	3.686
	Totaal Lasten	**9.542**	**9.353**	**8.831**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-8.501**	**-8.059**	**-7.424**
	Mutatie bestemmingsreserves			
5.1	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	0	0	-17
5.2	Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	15	15	21
5.2	Afs.R: Centrale Sporthal	187	187	187
5.2	Afs.R: Kunstgrasveld Diosa	80	80	27
5.2	Afs.R: Renovatie crossbaan Wycross	5	5	5
5.2	Afs.R: Sportzaal achterlo	2	2	2
5.2	Afs.Res. Automatische beregening	7	7	7
5.2	Afschrijvingsreserve RSA	87	87	95
5.2	AR: Algemene Reserve	-296	-296	110
5.2	BR: Eenmalige middelen	0	0	5
5.2	BR: Renovaties Sportvelden	-332	-332	-326
5.2	BR: RSA Tennis	-5	-5	-17
5.2	ER: Gymmaterialen	-26	-25	-57
5.2	ER: Onderhoud Overige gebouwen	-100	-60	-126
5.3	BR: Beeldende kunst	13	13	0

5.3	BR: Fonds voor en door Wijchen	12	11	29
5.3	BR: De Stroming	0	0	-136
5.4	ER: Corona compensatie	0	4	43
5.5	ER: gemeentelijke monumenten	12	-13	-7
5.7	BR: Landschapsontwikkelingplan	23	-14	-46
5.7	BR:Vervangen speeltoestellen openbare	10	15	-5
5.7	ER: Egalisatiereserve tarieven hondenbelasting	0	0	20
5.7	ER: Onderhoud Overige gebouwen	-32	-36	0
5.7	Afs.R. Oosterpark	15	15	0
5.7	BR: Groenvoorziening Loonse waard	0	0	15
5.7	ER: Groen	41	-76	-77
	Inzet bestemmingsreserves	**-281**	**-414**	**-248**
	Gerealiseerd resultaat	**-8.782**	**-8.473**	**-7.672**
	Verschil rekening/begroting		**308**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	**Structureel**	**Incidenteel**
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering		
Lagere subsidie SPUK sport gerealiseerd dan begroot.	0	-7
Sinds 2019 ontvangen we extra middelen vanuit het Rijk voor de Brede Regeling Combinatiefuncties. Dit willen we inzetten voor verenigingsondersteuning bij sportverenigingen. Ondanks meerdere gesprekken is door verschillende oorzaken, waaronder de coronacrisis, deze fte nog niet ingevuld.	0	25
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties		
SPUK Sport subsidie 2022, ter compensatie van hogere BTW lasten op het taakveld sport.	0	187
Voordeel op exploitatie van de diverse gymzalen.	0	62
Voordeel bij zwembad de Meerval t.o.v. de inschatting bij de novemberrapportage.	0	50
Overige afwijkingen.	0	-2
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en cultuurparticipatie		
Carillon: dit budget is niet overgeheveld naar 23 er kan ook geen transpost opgesteld worden omdat het prestatie volgend jaar wordt geleverd.	0	9
Taakveld 5.4 Musea		
Geen substantiële afwijkingen binnen dit taakveld.		
Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed		
De kosten van de monumentencommissie vallen iets hoger uit dan geraamd.	0	-3
Taakveld 5.6 Media		
Geen substantiële afwijkingen binnen dit taakveld.		
Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		
Hogere doorberekende kosten WDW, vanwege meerkosten op wijkbeheer.	0	-103
We hebben in het laatste kwartaal toch meer herstel- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan onze speelvoorzieningen. Het verwachte voordeel uit de programmarapportage hebben we niet gehaald.	0	-15
Minder kosten voor groenonderhoud, dit wordt met name veroorzaakt op het onderdeel bomen.	0	141

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Het voordeel is verrekend met de egalisatiereserve groen.	0	-141
Extra bijdrage op groenonderhoud betreft voorgaande jaren.	0	20
Lagere kosten voor externe groenonderzoeken.	0	11
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	59
Overige afwijkingen.	0	15
Totaal	***0***	***308***
Totaal saldo		

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
12 IZ 132	Renovatieplan Sportaccommodaties / RSA
13 IZ 196	Beleidskader Investeringen Buitensportaccommodaties.
14 IZ 199	Uitvoeringsdocument muziekonderwijs.
16 4095	Speelruimtebeleid 2015-2025.
16 IZ 121	Nota speelbeleid.
16 IZ 123	Uitvoeringsprogramma Kunstparticipatie.
18 4 15250	Notitie Sport en bewegen.
18 4 666 / 19 24150	Algemene subsidieverordening 2018
19 35155	Visie bibliotheek 2020 - 2023
19 27162	Visie ’t Mozaïek, sociaal cultureel en educatief centrum in wijchen.
20 52446	Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit

6 Sociaal domein

Algemeen
In de gemeente Wijchen streven we ernaar dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Dit betekent mee kunnen doen op het gebied van samenleven, zorg voor elkaar, werken, leren, sporten en andere vormen van vrijetijdsbesteding zoals cultuur en recreatie. Dit geldt voor jong tot oud. Dit geldt voor mensen met een ziekte of beperking of een tijdelijke behoefte tot ondersteuning. Dit geldt ook voor de mensen die weinig geld te besteden hebben of die nieuw in Nederland zijn en moeten integreren. Daar werken we samen aan. Met onze inwoners en onze partners. We kijken naar elkaar om en ondersteunen elkaar. Als het nodig is, staan hulpverleners van onze partners en de gemeente klaar om mee te denken en oplossingen te bieden. Ook als mensen zorg mijden maar wel geholpen moeten worden omdat ze een gevaar zijn voor zichzelf of anderen.
Vanuit de gemeente zetten we in op preventie om waar mogelijk zware en kostbare zorg te voorkomen. En om inwoners op tijd te ondersteunen zodat problemen niet onnodig verzwaren of zich opstapelen. Zo zorgen we er o.a. voor dat inwoners en samenwerkingspartners eenvoudig de weg weten te vinden naar laagdrempelige hulp dichtbij. Jeugd krijgt speciale aandacht in ons programma. De jeugd is onze toekomst, ook als hun situatie kwetsbaar is. Wij streven ernaar dat alle jeugdigen in gemeente Wijchen opgroeien in een veilig klimaat en een omgeving waarin zij kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Jeugdoverlast en drugsproblematiek zijn in beeld en pakken we aan.

6-a	Leefbaarheid in de kernen
6-b	Gezonde en vitale samenleving
6-c	Meedoen op maat
6-d	Mensen met een beperking
6-e	Meedoen is maatwerk
6-f	Kindregeling
6-g	Doelgroepenvervoer
6-h	Zorg dichtbij
6-i	Oog voor preventie
6-j	Aandacht voor mantelzorg
6-k	Minder eenzaamheid
6-l	Verward gedrag
6-m	Wijchen gezonder
6-n	Alert op misbruik
6-o	Laagdrempelige hulp
6-p	Inclusieve samenleving
6-q	Betaalbare zorg
6-r	Zorg en veiligheid
6-s	Veilig opgroeien
6-t	Betaalbare huishoudelijke hulp
6-u	Begeleiden naar werk
6-v	Volwaardig inburgeren
6-w	BUIG
6-x	Decentralisaties
6-y	WMO Klassiek
6-z	Bijzondere bijstand
6-aa	Vluchtelingen Oekraïne

Speerpunten

6-a Leefbaarheid in de kernen
Om de leefbaarheid te vergroten willen we woningbouwinitiatieven in de kernen (verder) op weg helpen. Onder andere door woningbouwplannen en ideeën zo goed mogelijk te ondersteunen. Onderwijs is belangrijk om de kleine kernen leefbaar te houden. We zetten de ingezette lijn van brede scholen in multifunctionele accommodaties voort.

6-b Gezonde en vitale samenleving
Wij worden met elkaar steeds ouder. Ook in onze gemeente neemt het aantal senioren de komende jaren verder toe. Wij willen senioren stimuleren om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven en actief te blijven meedoen in de samenleving.

6-c Meedoen op maat
Wij willen dat inwoners en organisaties actief meedoen met onze gemeentelijke projecten. In onze samenleving zit namelijk veel kennis en ervaring. Daarvoor gebruiken wij de zogenaamde participatieladder. Per geval bekijken wij op welk moment wij inwoners en anderen het beste kunnen betrekken bij onze projecten. En welke werkvorm daarbij het beste past. Het ene moment is alleen informeren voldoende. Terwijl wij hen op een ander moment vragen te adviseren of zelf plannen te ontwikkelen. We willen het instrument van de participatieladder met volle energie inzetten.

6-d Mensen met een beperking
Sinds 14 juli 2016 geldt in Nederland het VN-verdrag Handicap. Dit verdrag legt de rechten van mensen met een beperking vast op het gebied van arbeid, wonen, vervoer, onderwijs, zorg en vrijetijdsbesteding. Doel is om te voldoen aan de rechten uit het verdrag. Zodat mensen met een beperking volwaardig zijn opgenomen in de samenleving.

6-e Meedoen is maatwerk
Wat ons betreft is mensen aan het werk krijgen de beste vorm van armoedebeleid. Iedereen krijgt de kans om mee te doen en er moet voor iedereen een plan zijn. We zetten ons in om mensen aan werk te helpen.

6-f Kindregeling
De focus van het Wijchense armoedebeleid ligt op het ondersteunen van kinderen in gezinnen met lage inkomens. De kindregeling maakt het voor kinderen in arme gezinnen toch mogelijk dat zij een huiswerkcomputer kunnen krijgen of lid kunnen worden van een sportclub.

6-g Doelgroepenvervoer
De kosten voor het vervoer van mensen met een beperking stijgen aanzienlijk. We komen met voorstellen om deze kosten te verminderen.

6-h Zorg dichtbij
Wij stellen een goede kwaliteit van zorg en zorg op maat voor onze inwoners altijd voorop. Die zorg moet altijd beschikbaar zijn voor mensen die het nodig hebben. Samen met de professionals van welzijn en de zorgpartners nemen we onze verantwoordelijk en gaan we deze uitdaging graag aan.

6-i Oog voor preventie
We verbinden wonen, inkomen en participatie met de zorg. Op die manier kunnen we zorgen voor een totaalaanpak. We geven ook aandacht aan het voorkomen van problemen. En we sturen erop dat de zorg voor iedereen eenvoudig bereikbaar is.

6-j Aandacht voor mantelzorg
Wij vinden dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten zijn. Zelfredzaamheid en zelfregie zijn inmiddels ingeburgerde begrippen. Inwoners proberen hun problemen eerst zelf of met hun familie of bekenden op te lossen. Lukt dat niet, dan kunnen zij bij de professionele zorgverleners terecht voor ondersteuning.

6-k Minder eenzaamheid
Wij vinden het voorkomen en verminderen van eenzaamheid bij onze inwoners een belangrijke opgave. Om eenzaamheid goed in beeld te brengen leggen we huisbezoeken af en leggen we contacten met het verenigingsleven.

6-l Mensen met verward gedrag
Het aantal meldingen en incidenten over mensen met verward gedrag neemt toe. Gemeenten en regio's moeten een lokale en goed werkende aanpak hebben voor deze groep inwoners. Wij pakken dit maatschappelijke probleem lokaal aan. Dat doen wij samen met onze zorg- en veiligheidspartners. Ook hier vinden wij dat er altijd sprake moet zijn van maatwerk. Een persoonsgerichte aanpak is dus van belang.

6-m Wijchen gezonder
We willen onze inwoners stimuleren gezonder te leven. Mensen die behoren tot zogeheten risicogroepen willen we extra aandacht geven. Daarom ondersteunen we initiatieven uit de Wijchense samenleving. Een goed voorbeeld is het initiatief Wijchen Gezond. Het beschermen en verbeteren van de gezondheid is bovendien een belangrijk uitgangspunt in de nieuwe Omgevingswet.

6-n Alert op misbruik
Uitkeringen en regelingen van de gemeente zijn alleen bedoeld voor mensen en gezinnen die het écht nodig hebben. We gaan door met een gecoördineerde aanpak van opsporing en handhaving in de regio. We zijn dus alert op misbruik.

6-o Laagdrempelige hulp
Inwoners weten beter de weg te vinden naar laagdrempelige hulp en ondersteuning en maken hier meer gebruik van. Het doel van dit aanbod is om een laagdrempelig aanbod beschikbaar te hebben waar inwoners eenvoudig toegang toe hebben.

6-p Inclusieve samenleving
We werken aan een meer inclusieve samenleving. Ook met een ziekte of beperking moeten mensen zelfstandig thuis kunnen wonen en kunnen meedoen in de samenleving.

6-q Betaalbare zorg
We zorgen voor voldoende beschikbaar aanbod aan ondersteuning en zorg. En we zorgen ervoor dat deze voor de langere termijn betaalbaar blijft.

6-r Zorg en veiligheid
We zorgen voor een veilige leefomgeving. Inwoners en professionals weten waar zij signalen en zorgen over onveilige situaties kunnen delen.

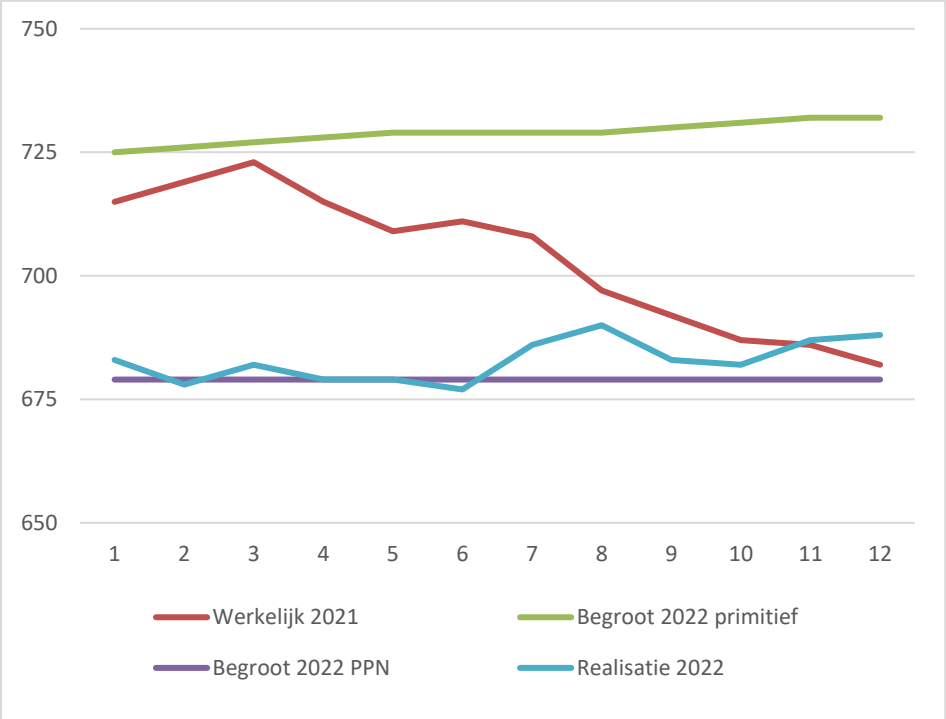
6-s Veilig opgroeien
Wij streven ernaar dat alle jeugdigen in gemeente Wijchen opgroeien in een veilig klimaat en een omgeving waarin zij kansen hebben om zich optimaal te ontwikkelen.

6-t Betaalbare huishoudelijke hulp
We willen hulp bij het huishouden voor de langere termijn betaalbaar en beschikbaar houden voor mensen die het echt nodig hebben. We leveren maatwerk waar nodig.

6-u Begeleiden naar werk
Om zoveel mogelijk uitstroom uit de bijstand te realiseren, stimuleren we ook inwoners die moeilijk aan een baan komen naar werk of een zinvolle dagbesteding.

6-v Volwaardig inburgeren
Alle inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de maatschappij. Liefst via betaald werk. Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking.

6-w BUIG
In de primitieve begroting van 2022 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 723 bijstandontvangers. We zijn gestart in 2022 met 683 bijstandsgerechtigden. In het eerste kwartaal van 2022 zagen we al dat er nauwelijks veranderingen in het bestand optraden. Na afloop van het boekjaar zien we dat in het gehele jaar 2022 nauwelijks veranderingen zijn opgetreden. In het voorjaar van 2022 daalde het aantal naar het laagste punt: 677. Vervolgens steeg in de zomer het aantal tot 690. Aan het einde van het jaar daalde het aantal weer naar 688 bijstandsgerechtigden. Gemiddeld over 2022 hebben we 683 bijstandsontvangers gehad. Bij de Perspectiefnota 2022 hebben we de verwachting bijgesteld naar gemiddeld 679 bijstandontvangers. Ondanks de coronacrisis en de sterk oplopende inflatie als gevolg van de oorlog in de Oekraïne bleef de stijging van het aantal mensen wat afhankelijk is van een uitkering in 2022 achterwege.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
In de geactualiseerde begroting 2022 is uitgegaan van gemiddeld 679 bijstandsgerechtigden. We hebben in 2022 geen noemenswaardige afwijkingen t.o.v. de perspectiefnota 2022 geconstateerd. Een mogelijke groei in 2023 ligt in de lijn met de sterk oplopende inflatie en de economische ontwikkelingen die het gevolg zijn van de oorlogssituatie in de Oekraïne.

De definitieve rijksbijdrage bedraagt voor 2022 **€ 9.850K.** Uiteindelijk liggen de kosten **€ 352k** hoger dan begroot. Dit bedrag gaat ten laste van het resultaat 2022.

6-x Decentralisaties

Dit thema behandelt de realisatie 2022 van de 2D's t.o.v. de geactualiseerde begroting. In 2022 heeft de gemeente Wijchen de contracten voor WMO en Jeugdhulp voor het merendeel regionaal ondergebracht bij het ROB (regionaal ondersteuningsbureau) in het Rijk van Nijmegen. Een klein deel van de contracten is in eigen beheer. Dit betreft lokale spelers of maatwerkcontracten specifiek voor Wijchense inwoners.
Daarnaast gaan de 2D's ook over: eigen bijdrage, mantelzorgwaardering en Veilig Thuis. Vanaf de begroting 2023 behandelen we het thema Jeugd en het thema WMO apart. In voorliggende Jaarrekening 2022 worden deze voor de laatste keer gezamenlijk toegelicht.

Nulmeting 2022 en bijstelling begroting 2022
In Q1 van 2022 is de jaarlijkse Nulmeting 2D's uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2022 (en verder) bepaald. Dit hebben we in de Perspectiefnota verwerkt en vormde de basis voor de begroting 2022. Gedurende het gehele jaar monitoren we het zorggebruik.
Vervolgens is de begroting bijgesteld in de novemberrapportage 2022 (zorggebruik stand t/m augustus 2022). Dit is op 1 december 2022 aan de raad gepresenteerd.

Wat is het resultaat van de 2D's in 2022?
In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw van de totale realisatie 2022 van de 2D's:

WMO nieuw	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Saldo
Begeleiding	2.366	2.133	233
Dagbesteding	696	695	1
PGB	200	207	-7
Overig	205	183	21
Totaal WMO nieuw	**3.467**	**3.219**	**248**

Jeugd	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Saldo
Dagbehandeling	912	919	-7
Verblijf	3.587	3.663	-76
Ambulant	3.730	3.958	-228
GGZ zorg	3.446	3.279	167
Bescherming/reclassering	1.115	765	350
PGB	180	92	88
Overig	1.402	1.539	-137
Totaal Jeugd	**14.373**	**14.215**	**158**
Totaal 2D's	**17.840**	**17.434**	**407**

Het totaalbeeld 2022 2D's laat een positief resultaat zien van **€ 407k**. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:
- Een positief resultaat van € 248k op WMO nieuw;
- Een positief resultaat van € 158k op Jeugd;

Dit resultaat leidt tot een storting in de egalisatiereserve 2D's WMO Jeugd, waarmee het resultaat 2D's ná egalisatie op *nihil* uitkomt. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van jaarresultaten op de 2D's.

Toelichting WMO nieuw

Het onderdeel WMO nieuw laat een voordeel zien van € 248k. Hieronder worden per categorie de oorzaken toegelicht.

Het voordeel op begeleiding zit met name op reguliere begeleiding. Het aantal toewijzingen is nagenoeg gelijk aan 2021 maar de gemiddelde inzet per klant is afgenomen. Het aantal klanten specialistische begeleiding en de inzet zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar. We verwachten dat de komst van het wijkteam GGZ in Wijchen invloed heeft op het zorggebruik (begeleiding Wmo). Het team werkt preventief en kan daarmee mogelijk zwaardere zorg voorkomen. Daarnaast zien we in 2022 onder-uitputting op het budget voor gespecialiseerde begeleiding zintuigelijk gehandicapten.

Bij dagbesteding zien we een realisatie 2022 in lijn met de begroting. In 2022 zien we, mede door het opheffen van de coronamaatregelen, weer een toename van het gebruik. Mensen durven weer naar de dagbesteding te komen waar ze eerder terughoudend waren in verband met de kans op besmettingen. Het laatste kwartaal 2022 is Integraal Herstel een proef gestart met indicatievrije groepsbijeenkomsten voor mensen met een verslavingsachtergrond en GGZ- problematiek.
Ook blijven we bij de toegang zorgvuldig beoordelen wat de meest passende ondersteuning is. Daarnaast vindt, zeker bij dagbesteding ouderen, een verschuiving plaats naar de Wet langdurige zorg (WLZ).
Met inzet van een ZonMW-subsidie is een onderzoek gehouden naar zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie. Er is een plan van aanpak opgesteld om het aanbod van dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie te versterken en te vernieuwen. Dit plan van aanpak wordt in 2023 met onze samenwerkingspartners verder uitgewerkt.

Bij de categorie PGB treedt een nadeel op in 2022. Bij de novemberrapportage constateerden we al een dalende trend. PGB wordt minder vaak ingezet. Waarschijnlijk omdat ons zorg in natura aanbod volstaat. Er is dus (deels) ook sprake van verschuiving in kosten van PGB naar Zorg in natura. Door deze dalende trend is in 2022 het budget naar beneden bijgesteld. Mede hierdoor treedt een geringe overschrijding op.

Het voordeel bij de categorie overig bestaat uit (geringe) voordelen op de onderdelen: mantelzorg, persoonlijke verzorging, WMO-verblijf en inloopvoorziening GGZ.

Toelichting Jeugd
Het onderdeel Jeugd laat een voordeel zien van € 158k. Hieronder worden per categorie de oorzaken toegelicht.

De categorie dagbehandeling Jeugd laat een gering nadeel zien in 2022. Bij de novemberrapportage zagen we al een toename aan inzet van dagbesteding in plaats van dagbehandeling. Dagbesteding is een lichtere inzet en wordt gebruikt om dagbehandeling af te schalen en verblijf te voorkomen. Ook stijgt in Q4 de inzet van dagopvang bij de reguliere lokale aanbieder voor dagopvang. We stimuleren het opvangen van jeugdigen met een plusvraag in de reguliere kinderdagopvang, waarbij we streven naar normalisatie en inclusieve opvang.

Ook bij de categorie verblijf treedt een nadeel op. De grootste oorzaak van dit nadeel is het uitblijven van de verwachte compensatie voogdij/ 18+ in 2022 (geraamd: € 320k). Dit werd in de decembercirculaire 2022 verwacht, maar is uitgesteld door het Rijk naar 2023.
Op de totale *zorgkosten* verblijf 2022 treedt een voordeel op. Dit voordeel is over het algemeen een daling van zorggebruik vanwege de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Dit heeft ervoor gezorgd dat een aantal jeugdigen zijn uitgestroomd, omdat ze zijn gaan vallen onder de bekostiging van een andere gemeente. Ook zijn er een aantal jongeren ingestroomd doordat ze zijn gaan vallen onder de bekostiging van onze gemeente. De

groep jongeren die niet meer onder onze gemeentelijke verantwoordelijkheid valt is groter, waardoor er een financieel gunstig effect optreedt.
Daarnaast zien we een aantal verschuivingen binnen de productgroepen. Pleegzorg neemt iets af met name door matchingsproblemen tussen jeugdige en gezin. We zien een lichte toename jeugdzorg plus, veroorzaakt door overname van een jeugdige vanuit een andere gemeente door wijziging woonplaatsbeginsel. Er is een product bijgekomen, kleinschalig wonen, wat past binnen de opdracht om instellingsgroepen te verkleinen en gesloten jeugdzorg af te bouwen. We bemerken dat de kinderen in verblijf steeds complexer worden waardoor de vraag naar maatwerk en zware zorg toeneemt.
Een landelijk kostprijsonderzoek naar de tarieven verblijfszorg 2022 bij de grootste regionale aanbieder heeft geleid tot de toekenning van een hoger tarief 2022 met terugwerkende kracht. Dit was reeds voorzien in de begroting.

De categorie ambulant komt op een tekort uit, hoofdzakelijk veroorzaakt door twee zorgproducten: specialistische begeleiding en ambulante behandeling. Bij beide bouwstenen zien we een toename van zorggebruik in Q4.
We zien dat de zorg zwaarder wordt. Reguliere begeleiding daalt, terwijl specialistische begeleiding stijgt. Dit is een na-ijl effect van het coronatijdperk waarin vele gezinnen en jeugdigen onder druk hebben gestaan. Ook blijken een aantal jeugdigen moeite te hebben om weer in het leven (schoolgang, sociale druk) in te passen, nu er geen sprake meer is van beperkende corona-maatregelen.
Daarnaast gebruikten woonarrangementen specialistische begeleiding als toevoeging van zorg, omdat het bestaande arrangement niet past bij de hoge zorgintensiteit van de jeugdigen, terwijl er geen andere geschiktere verblijfszorg beschikbaar is.

Bij de categorie Jeugd GGZ treedt een voordeel op. In de novemberrapportage rapporteerden we al over een (mogelijke) stabilisatie, veroorzaakt door inzet van de SOJ (speciale ondersteuning jeugd GGZ) bij de huisartsen, extra uren schoolmaatschappelijk werk en de aanvulling bij het preventief aanbod, met bijvoorbeeld de STAR-training en Happy training.
Ook heeft school extra inzet toegevoegd gericht op de door coronamaatregelen veroorzaakte problematiek met bijvoorbeeld extra mentoruren voor leerlingen en extra didactische ondersteuning.
Meer jeugdigen zijn in de basis GGZ geholpen en minder in de specialistische GGZ, dat wordt gekenmerkt door intensieve trajecten, met betrekking tot duur en inzet van hooggespecialiseerde GGZ-professionals. Dit lijkt te komen doordat we een nauwe samenwerking hebben met een Wijchense Basis- GGZ partij die goed toegankelijk is en verweven is in de lokale samenwerkingspartijen (huisarts, SOJ, SMW en onderwijs).
Daarnaast zien we een positief effect op de kosten, doordat we geen contract meer hebben met een GGZ partij welke een wervend gedrag liet zien.
Er is ook in 2022 nog sprake van wachtlijsten bij de JGGZ. Dit kan betekenen dat de daling die we nu zien mede wordt veroorzaakt doordat jeugdigen wachten op ondersteuning. We proberen knelpunten te voorkomen door te zoeken naar alternatieven zoals inzet van groepsaanbod, e-learning en kortdurende ondersteuning vanuit de schoolmaatschappelijk werkers en de SOJ. Het uitbreiden van aanbod en verbeteren van uitstroom is een landelijk en regionaal programma waar we als Wijchen op aangesloten zijn.

De categorie Jeugdbescherming en –reclassering laat een voordeel zien. Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt doordat minder gebruik is gemaakt van het preventief kader. Bijvoorbeeld op het onderdeel consultatie en advies, doordat tijdens de coronabeperkingen personeel van de gecertificeerde instelling niet meer fysiek aanwezig was in de werkruimte van het sociale wijkteam. Inmiddels zijn de medewerkers van de GI-instellingen weer een dagdeel per week aanwezig, wat direct een invloed heeft op consultatie en advies, doordat men elkaar werkelijk ziet en treft.

In 2022 is bij jeugdreclassering een daling ingezet. Bij jeugdbescherming zien we een stijging. Deze stijging zien we vooral bij het product 'Onder Toezicht Stelling (OTS) minder dan 1 jaar'. Terwijl 'OTS meer dan 1 jaar' daalt.
We hebben geen duidelijke verklaring van fluctuaties in deze productgroepen ontvangen vanuit de gecertificeerde instellingen. Dit wordt mede veroorzaakt door de enorme druk op de GI-instellingen door gebrek aan personeel. Ze hebben daardoor weinig ruimte om onze getallen te analyseren.

Het voordeel bij de PGB's Jeugd treedt op doordat er minder vaak PGB wordt ingezet. Er zijn voldoende leveranciers waaruit gekozen kan worden. Daarnaast worden waar nodig maatwerkcontracten afgegeven. Daardoor is gebruik van PGB minimaal en zien we een teruggang in gebruik.

Het nadeel bij de categorie overig wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door toename van inzet landelijk transitie arrangement (LTA zorg). In de novemberrapportage rapporteerden we al over een aantal zeer complexe casussen met uiteenlopende problematiek. Op een aantal zorgproducten binnen de LTA zien we in Q4 toename van inzet. Inhoudelijk weten we weinig van deze zorg doordat dit veelal ingezet wordt via medisch specialisten (kinderartsen, medisch specialisten van GGZ-instellingen). Zoals eerder gemeld hebben we op deze productgroep geen invloed en moeten we dit bekijken over de jaren heen doordat het gebruik sterk fluctueert.
Daarnaast zien we bij de categorie overig voordelen op de onderdelen persoonlijke verzorging, jeugdhulp crisis en Veilig Thuis. De inhoudelijke onderbouwingen bij deze onderdelen, zijn terug te vinden bij de verschillenanalyse van dit programma.

Regionale verevening Jeugd
In het regionaal contract waar Wijchen onderdeel van uitmaakt, gelden in 2022 verevenings-afspraken. Deze verevening richt zich op solidariteit met de kleinere gemeenten. Zeker voor kleinere gemeenten kunnen de kosten van zorg met verblijf en de kosten van landelijke zorg (LTA) enorm oplopen en zijn deze kosten daarnaast ook minimaal beïnvloedbaar. Wanneer dit het geval is (boven een afgesproken plafond) draagt de regio hieraan bij. Dit heeft tot gevolg dat Wijchen in 2022, als grotere gemeente, een bedrag van € 9k bijdraagt aan de regionale verevening (in 2021 was dit nog € 78k).

Meerkosten Corona en de 2D's
Een aantal aanbieders heeft in 2022 gebruik gemaakt van de meerkostenregeling 2022, waarbij ze gecompenseerd worden voor direct aan Corona gerelateerde meerkosten. De gemeente is hiervoor gecompenseerd vanuit het Rijk. Deze kosten zitten budgetneutraal in de cijfers omdat dekking plaatsvindt vanuit de egalisatiereserve 2D's (waar de compensatie vanuit het Rijk in een eerder stadium aan toe is gevoegd).

6-y WMO klassiek
Dit thema behandelt de realisatie 2022 van de WMO klassiek t.o.v. de geactualiseerde begroting.
WMO klassiek bestaat uit verschillende budgetten, waarvan het grootste gedeelte bestaat uit de individuele regelingen. Dit deel is vraagafhankelijk en monitoren we daardoor nadrukkelijk gedurende het jaar. Ook gold in 2022 de meerkostenregeling, waarbij aanbieders zijn gecompenseerd voor direct aan Corona gerelateerde meerkosten. De gemeente is hiervoor gecompenseerd vanuit het Rijk. Deze kosten zitten budgetneutraal in de cijfers, omdat ze onderdeel zijn van de totale egalisatie op dit thema (worden gedekt vanuit reserve).

Wat is het resultaat van WMO klassiek in 2022?
In de onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw van de totale realisatie 2022 van de budgetten WMO klassiek. De saldi per onderdeel zijn toegelicht bij de verschillenanalyse van dit programma:

Omschrijving	Begroot 2022	Werkelijk 2022	Saldo
Huishoudelijk Hulp in natura	3.490	3.531	-41
Huishoudelijke Hulp in natura, eigen bijdrage	-235	-280	45
WMO PGB	150	131	19
WMO vervoer	442	339	103
WMO woning	507	405	102
WMO hulpmiddelen	847	859	-12
Totaal WMO	**5.201**	**4.985**	**216**

De WMO klassiek laat in 2022 een positief resultaat zien van € 216k. Dit resultaat leidt tot een storting in de egalisatiereserve WMO, waarmee het resultaat ná egalisatie op *nihil* uitkomt. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van jaarresultaten op WMO klassiek.

6-z Bijzondere bijstand

Vanaf 2018 is er sprake van een daling in de uitgaven op en het aantal gebruikers van bijzondere bijstand. Die daling heeft zich, tegen de verwachting in, ook gedurende de Corona-jaren 2020 en 2021 doorgezet. Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2022 hebben wij niet voorzien dat zich in dat jaar een kentering zou voordoen: het aantal gebruikers van bijzondere bijstand is in 2022 gestegen met 20% (279 gebruikers) ten opzichte van 2021 (227). De stijging van de kosten heeft betrekking op een groot aantal kostensoorten, waarbij vooral de zogenaamde inrichtingskosten (bijzondere bijstand voor een eerste inrichting als een huishouden zelf niets heeft, met name ook voor in Wijchen te huisvesten statushouders) eruit springen. Het aanzienlijke tekort op "Bijzondere Bijstand – incidentele kosten" komt dus voort uit een onvoorziene groei van het gebruik in 2022. Op aantal regelingen zien we een voordeel zoals de studietoeslag en de kind regeling en per saldo levert dit een voordeel op van € 61K.

In 2022 hebben wij aan 1.717 huishoudens de energietoeslag uitgekeerd. Wij hebben daarmee 95,3% van de huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm bereikt. In december zijn er meer aanvragen binnengekomen dan dat we hebben ingeschat bij het opmaken van de budgetoverhevelingen. Dit gaan we bij de resultaatbestemming aanpassen. Het gaat om een bedrag van € 176K.

6-z Vluchtelingen Oekraïne

Als gevolg van de oorlog in de Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen. In samenspraak met de Veiligheidsregio's zijn er inmiddels veel opvangplekken voor ontheemde Oekraïners gerealiseerd. Daarnaast zijn er veel particulieren die als gastgezin voor de Oekraïners willen fungeren. Ook Wijchen is gevraagd locaties beschikbaar te maken.

Voor alle Oekraïense vluchtelingen (ongeacht gemeentelijke opvang of particuliere opvang) verzorgt de gemeente de inschrijving in de BRP, de uitkering van het leefgeld, ondersteuning bij diverse voorzieningen als verzekeringen, medische hulp, onderwijs, maatschappelijke zorg, etc. Op 12 april heeft het college de regeling leefgeld Oekraïne vastgesteld. De voorwaarde is dat mensen goed geregistreerd zijn en aantoonbaar recht hebben op het leefgeld.

Er is in 2022 € 91k aan leefgeld uitgegeven aan de Oekraïense vluchtelingen. De leefgelden worden bekostigd d.m.v. specifieke rijksuitkering.

Gemeentelijke opvang
Het voormalige gemeentekantoor is beschikbaar gemaakt voor de opvang van 150 vluchtelingen. Per 31 oktober is de capaciteit uitgebreid tot 180 opvangplekken.
Voor de realisatie en exploitatie van de gemeentelijke opvang hebben we in 2022 vanaf ingebruikname € 3,1 miljoen uitgegeven. De transitiekosten (kosten om een gebouw geschikt te maken voor bewoning door vluchtelingen) declareren we op basis van werkelijk gemaakte kosten bij het Rijk. Voor de exploitatie ontvingen we tot 1 september een bedrag van € 100 per dag per opvangplek. Voor de bestedingen na 1 september hebben we eveneens een voorschot aangevraagd op deze regeling van € 100 per dag per opvangplek. Het ministerie heeft vanaf 15 oktober dit bedrag aangepast naar € 83 per dag per opvangplek. Vooralsnog zien we, zoals ook landelijk wordt aangegeven, dat we financieel geen nadeel ondervinden van het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne. Het resultaat in de jaarrekening is € 233k positief. Dat storten we in de egalisatiereserve.

Particuliere opvang
In Wijchen worden er momenteel 6 vluchtelingen opgevangen in gastgezinnen die ook een uitkering van leefgeld ontvangen. Leefgeld en de uitvoeringskosten worden vergoed door het Rijk.

Financiën

	Bedrag x € 1.000
Transitiekosten	609
Kosten personeel o.b.v. transitie	77
Ontvangen transitievergoeding	**654**
Exploitatie	3.095
Leefgeld	91
Kosten personeel	215
Totaal kosten normvergoeding	3.401
Normvergoeding Rijk (100 per vluchteling)	-3.612
Uitvoeringskosten leefgeld POO	-22
Saldo	**-233**
Naar egalisatiereserve exploitatiesaldo tijdelijk huisvesting	-233
Eindsaldo	**0**

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

6.a Leefbaarheid in de kernen

We komen in 2018 met een voorstel om een buurtfonds in te richten om initiatieven op het gebied van leefbaarheid te ondersteunen.	
Gerealiseerd. We organiseren 2 keer per jaar een gezamenlijke bijeenkomst voor alle leefbaarheidsgroepen. De wijk contactadviseur kan elke vergadering van een leefbaarheidsgroep bijwonen als dat gewenst is. Inwoners kunnen ook in 2022 een beroep doen op het Buurtfonds en de Mee(r)doenertjes.	In 2022 is er weer € 10.000 beschikbaar voor het Buurtfonds. Er zijn geen aanvragen gedaan voor het Buurtfonds. Voor de Meerdoenertjes zijn er 24 aanvragen gedaan, waarvan er 20 zijn toegekend.

6.b Leefbaarheid in de kernen

Initiatieven en plannen die bijdragen aan gezondheid en een vitale gemeenschap steunen wij.	
Wij zijn blij met initiatieven van inwoners en nemen onze verantwoordelijkheid bij de ondersteuning, daar waar dat past. Ook organisaties in Wijchen, zoals MeerVoormekaar, leveren hierbij al jaren een belangrijke bijdrage. Ondersteuning kan plaatsvinden in diverse vormen: advisering, financieel en materieel. In 2022 gaan we door met we deze aanpak.	We stimuleerden de gezondheid van onze inwoners door middel van het Lokaal Preventieakkoord. Dat is vooral gericht op actie: concrete afspraken maken hoe inwoners, organisaties, ondernemers en gemeenten hier samen aan werken. De eerste acties rond leefstijlinterventies en rookvrije speelterreinen zijn al ingezet. Ook brachten we inwoners en organisaties bij elkaar om samen na te denken over mogelijke acties. Het preventieakkoord biedt ruimte om deze initiatieven financieel te ondersteunen. In 2023 bouwen we het preventieakkoord verder uit.

We stimuleren verenigingen om meer activiteiten voor ouderen te ontplooien.	
Oudere inwoners hebben soms andere wensen ten aanzien van ontspanning en bewegen. Het is aan verenigingen om in te spelen op de vraag van inwoners. Desgewenst kunnen verenigingen gebruik maken van organisaties die hierop expertise hebben. Ons beleid geeft hiervoor alle ruimte. Waar nodig ondersteunen wij initiatieven.	We vragen blijvend aandacht voor ouderen laten meedoen in de samenleving. Dit doen we samen met de maatschappelijke organisaties zoals MeerVoormekaar. We leggen hierbij verbindingen met onder meer de 'Iedereen doet mee' agenda, het Lokaal Preventieakkoord, en het Lokaal Sportakkoord. In 2022 zijn we gestart met de 'old stars' activiteiten (sport voor ouderen) op sportpark de Wijchert.

6.c Meedoen op maat

Als er een wijkvereniging of -stichting voor Wijchen centrum wordt gerealiseerd, zijn wij bereid een accommodatie beschikbaar te stellen.	
Voor het burgerinitiatief Hernen/Leur Bergharen, waar gewerkt wordt aan het toekomstbestendig maken van de leefbaarheid, werken we samen. We bereiden de aanpassingen voor aan de gymzaal van De Zandloper. Stichting Schaarweide start met de verbreding van sportmogelijkheden op het park.	Er is een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Dit leidt tot vertraging van een deel van de verbouwing van de Zandloper. In 2022 voeren we het deel uit van de verbouwing dat niet vertraagd is door het vleermuizenonderzoek. De verbreding van de sportmogelijkheden bij Stichting Schaarweide is in 2021 afgerond.

6.d Mensen met een beperking

Samen met onze maatschappelijke partners starten we in 2019 met de Wijchense Inclusieagenda.	
Een werkgroep van inwoners heeft een Inclusieagenda opgesteld, onder de titel 'Iedereen doet mee in Wijchen'. In 2022 gaan we door met het uitvoeren van de actiepunten op de agenda. De Inclusieagenda is een dynamisch document, zo blijft de agenda actueel.	De 'Iedereen doet mee agenda' is eind 2021 vastgesteld. Er is een Plan van aanpak ontwikkeld. In de Wegwijs werden inwoners geïnformeerd over de behaalde resultaten. Ook vond er een oproep plaats om leden te werven voor de Werkgroep Iedereen doet mee. Begin 2023 is deze Werkgroep voor het eerst samen gekomen. Daarnaast wordt op diverse manieren gewerkt aan het vergroten van toegankelijkheid, bewustwording en ontmoeting.

6.e Meedoen is maatwerk

We evalueren het instrument van het opleggen van een tegenprestatie.	
Gerealiseerd. Op basis van de positieve resultaten zetten we de participatie coach structureel in.	De extra participatiecoach is gerealiseerd. Het beleidsverslag van zijn activiteiten leiden tot het structureel doorzetten van het beleid. Het beleidsverslag over 2022 is in januari 2023 afgerond en aangeboden aan het college. De informatienota en het beleidsverslag bieden we in februari 2023 aan de gemeenteraad aan.

We starten een project rondom preventie en vroegsignalering van schulden.	
We communiceren over (het voorkomen van) financiële problemen om meer bewustwording te creëren. Bijvoorbeeld gericht op jongeren of life events die voor financiële problemen kunnen zorgen zoals een scheiding.	De uitvoering is volgens planning verlopen. Er vindt extra communicatie plaats in verband met de energie- en koopkrachtcrisis.

We zetten voor vroegsignalering van huurschulden in op het sluiten van een convenant met woningcorporaties dan wel op het actualiseren van het bestaande convenant.	
Via vroegsignalering willen we meer inwoners met beginnende betaalproblemen snel passende hulp aanbieden.	Maandelijkse signalering van betalingsachterstanden via vroegsignalering is volgens planning verlopen. Er is extra aandacht voor signalen van achterstanden energienota's.

6.f Kindregeling

We evalueren in 2018 het armoedebeleid. We nemen daarbij de mogelijkheid mee om de inkomensgrens voor de Kindregeling op te trekken naar 120%.	
Gerealiseerd. Besloten is om het huidige beleid voor te zetten en in 2021 met twee projecten te starten: een Noodfonds voor	De pilot vaste lasten is in 2021 afgerond; de opgedane kennis is overgedragen t.b.v. nWI. Het Noodfonds overweegt een nieuwe

schrijnende gevallen en een pilot voor doorbetalen van vaste lasten. In 2022 werken we verder aan een meer integrale en digitale dienstverlening zowel intern, als met externe partners.	publiciteitscampagne, samen met andere maatschappelijke partijen. In 2022 is geen digitale Nieuwsbrief Inkomensondersteuning uitgebracht.

6.g Doelgroepenvervoer

We komen in de loop van 2018 met voorstellen om de kosten van doelgroepenvervoer terug te dringen.	
We voeren (voor zover dat mogelijk is i.v.m. coronamaatregelen) verdere aanpassingen door zoals het bevorderen van het gebruik van OV, Ov-training.	In opdracht van de gemeente voert MeeReizen trajecten uit om leerlingen in het leerlingenvervoer te leren zelfstandig met het OV te reizen. Het afgelopen jaar zijn weer enkele trajecten succesvol afgerond.

6.h Zorg dichtbij

We dragen zorg voor tussentijdse monitoring, evaluatie en goede verantwoording van de inzet van de middelen en de bereikte resultaten van het budget sociaal domein.	
We werken verder aan de door ontwikkeling van de toegang tot zorg. Deze toegang wordt verzorgd door het Sociaal Wijkteam. Voor 2022 gaan we verder met de uitbreiding van de vijfgesprekken module die nu al door het schoolmaatschappelijk werk geboden wordt. Hiermee ondersteunen we inwoners op een coachende manier zodat ze zelf weer verder kunnen. Daarnaast hebben we spreekuren ingericht en zijn we bezig met de ontwikkeling van het steunpunt. Met als doel inwoners sneller en vraaggericht te ondersteunen daar waar nodig op een laagdrempelige manier. We hebben een preventief programma ontwikkeld voor inwoners gebaseerd op hulpvragen in 2021. Dit programma hebben we gezamenlijk met Meervoormekaar ontwikkeld. We breiden dit in 2022 uit en meten de resultaten en passen zo nodig aan of verbeteren bestaande programma's. Doelstelling is hiermee zwaardere en duurdere individuele zorg te voorkomen. Met de zorgaanbieders werken we gezamenlijk aan thema's in perceelgesprekken. Op deze wijze committeren en betrekken we deze aanbieders bij onze ambities en innovaties. We werken intensief samen in de regio zorginhoudelijke thema's waardoor we onze kennis, capaciteit en ambities delen en effectief inzetten. We hebben een gedegen monitor ontwikkeld in 2020 en 2021 en blijven hierin door ontwikkelen en verbeteren. Op deze wijze hebben we grip op de financiën. De resultaten van de monitor delen we in de bestaande rapportages met de raad. Twee keer per jaar presenteren we in een informatiebijeenkomst met de raad een verdieping die vooral de inhoudelijke	We hebben het beoordelingskader voor het SWT op orde en stellen dit bij n.a.v. actualiteit in verandering van wet en regelgeving en met de opbrengsten die we halen uit de bevindingen en analyses van de monitorgroep dit is een continu proces. Het preventief programma wordt uitgevoerd door het SWT in samenwerking met Meervoormekaar en is aangevuld met aanbod gericht op klantvragen die ons bereiken. Met de zorgaanbieders hebben we lokaal gesproken in de perceel gesprekken over NAH en dementie voor Wmo zorg en mentale weerbaarheid bij jeugd. Dit heeft gezorgd voor een verbetering in kennis van elkaar in de keten en afgestemde programma's. In de regio hebben we een werkprogramma waarin we gericht werken aan de grote regionale thema's ten aanzien van zorg. De resultaten hiervan worden in 2023 bekend. De monitor groep heeft dit jaar twee rapportages opgeleverd waarin de opvallende zaken en het zorggebruik is toegelicht op inhoud en in financiën. Dit geeft een beeld waarin we grip hebben op inhoud en financiën waardoor we tot betrouwbare prognoses komen waarmee we onze resultaten kunnen beoordelen en kunnen besluiten op welke onderdelen we een inzet moeten doen. Deze inzet kan gericht zijn op aanbod ontwikkeling of nadere duiding. In Q4 2022 hebben we een start gemaakt met het onderzoek of we werkprocessen en bureaucratisch kunnen verminderen voor het SWT wat moet leiden tot versnelde toegankelijkheid voor inwoners en meer werkplezier voor medewerkers. In de zomer van 2023 worden hiervan de resultaten bekend

ontwikkelingen in beeld brengt. Met de stuurgroep bespreken we tussentijds resultaten.	

6.i Oog voor preventie

We laten schuldhulpverleners deel uitmaken van het Sociaal Wijkteam.	
We zorgen dat schuldhulpverlening met een samenhangend hulpaanbod van preventie tot nazorg toegankelijk is voor alle inwoners. Onze dienstverlening is integraal. We geven snel helderheid over toelating tot schuldhulpverlening. En we verbeteren de samenwerking met onze ketenpartners.	Er is continu aandacht voor toegankelijk en integraal hulpaanbod. De focus ligt op preventie: het voorkomen van schulden. Er zijn tal van preventieactiviteiten uitgevoerd. Het aantal aanvragen schuldhulpverlening bleef stabiel. Wel was een stijging van budgetadviezen zichtbaar.

6.j Aandacht voor mantelzorg

We ondersteunen mantelzorgers.	
Op basis van het behoefteonderzoek onder Mantelzorgers van Mantelzorg.nl, bekijken wij of het aanbod passend is. In 2022 gaan we aan de slag met de aanbevelingen uit het onderzoek. Naar aanleiding van de uitkomsten van het behoefteonderzoek onder mantelzorgers, maken wij met zorg- en welzijnspartijen zoals MeerVoormekaar nieuwe afspraken over mantelzorgondersteuning.	MantelzorgNL heeft een breed onderzoek in Wijchen uitgevoerd om de behoefte van mantelzorgers aan ondersteuning in beeld te brengen. Het definitieve rapport met speerpunten voor 2022/ 2023 is aangeboden aan het college en de gemeenteraad. We zijn gestart met het uitvoeren van de acties.

6.k Minder eenzaamheid

We doen in 2019 voorstellen om de eenzaamheid in Wijchen terug te brengen.	
Vanuit het programma 'Één tegen eenzaamheid' werken we aan het voorkomen van en terugdringen van eenzaamheid. We zetten in op (zelf) signalering en een passend aanbod. In 2022 gaat MeerVoormekaar samen met partners door met het voorkomen en verminderen van eenzaamheid. Hierbij is vooral aandacht voor mensen die door eenzaamheid in een sociaal isolement dreigen te raken of zijn geraakt. Het beoogde resultaat is dat inwoners zich onderdeel blijven voelen van de samenleving en kunnen blijven meedoen.	Vanuit het programma 'Één tegen eenzaamheid' werken we aan het voorkomen van en terugdringen van eenzaamheid. We zetten in op (zelf) signalering en een passend aanbod. De Kerngroep Eenzaamheid werkt aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid. In 2022 zijn er diverse acties geweest. Zoals het verspreiden van gratis ansichtkaarten, een symposium voor 40 vrijwilligers en professionals en het ontwikkelen en verspreiden van de signaleringskaart en factsheet Eenzaamheid onder vrijwilligers en professionals en het organiseren van de drukbezochte Week van de ontmoeting.

6.l Verward gedrag

We maken in 2018 een plan van aanpak voor personen met verward gedrag.	
In 2022 start in ieder geval een pilot met een WijkGGZ Team. Hiermee ondersteunen we inwoners met een ernstige psychiatrische beperking. We zorgen er ook voor dat het Sociaal Wijkteam meer ggz (volwassenen) kennis krijgt. Daarnaast breiden we de inloop voor inwoners met een ggz beperking uit.	In januari 2022 startte het WijkGGZ Team in Wijchen. Hiermee ondersteunen we inwoners met een ernstige psychiatrische beperking. Daarnaast onderzoeken we samen met lokale partners welk aanbod nog meer nodig is voor inwoners die psychisch kwetsbaar zijn. Hierbij betrekken we ook de inwoners uit de doelgroep.

6.m Wijchen gezonder

Geen specifieke beleidsvoornemens.

6.n Alert op misbruik

Geen specifieke beleidsvoornemens.

6.o Laagdrempelige hulp

Inwoners weten beter de weg te vinden naar laagdrempelige hulp en ondersteuning en maken hier meer gebruik van. Het doel van dit aanbod is om een laagdrempelig aanbod beschikbaar te hebben waar inwoners eenvoudig toegang toe hebben. Op deze wijze werken we proactief aan de verschuiving van zware dure individuele zorg naar preventieve ondersteuning.

We informeren onze inwoners, vrijwilligers en professionals proactief over het vrij toegankelijke hulpaanbod (welzijn, verenigingen, sport). Dit doen we digitaal via websites en via de lokale nieuwsbladen. We meten de resultaten van deze ondersteuning in de monitor groep.	We hebben het beoordelingskader voor het SWT op orde. We stellen dit bij naar aanleiding van actualiteit in wet en regelgeving en met de opbrengsten die we halen uit de bevindingen en analyses van de monitorgroep. In 2023 gaan we de website van het sociaalwijkteam opheffen en incorporeren in de website van de gemeente Wijchen. Dit met als doel om de informatie op een logische wijze voor inwoners beschikbaar te hebben.

6.p Inclusieve samenwerking

We werken aan een meer inclusieve samenleving. Ook met een ziekte of beperking moeten mensen zelfstandig thuis kunnen wonen en kunnen meedoen in de samenleving.

We luisteren naar de ondersteuningsbehoefte van inwoners en werken aan uitbreiding van het vrij toegankelijk hulpaanbod. Samen met inwoners formuleren we een inclusieagenda waarmee we belemmeringen wegnemen. Via de Kerngroep Dementie werken we samen met zorg- en welzijnspartijen zoals MeerVoormekaar aan een dementievriendelijke gemeente.	We luisteren naar de ondersteuningsbehoefte van inwoners en werken aan uitbreiding van het vrij toegankelijk hulpaanbod. Samen met inwoners werken we de inclusieagenda uit waarmee we belemmeringen wegnemen. Via de Kerngroep Dementie werken we samen met zorg- en welzijnspartijen zoals MeerVoormekaar aan een dementievriendelijke gemeente. In 2022 heeft via een ZonMW- subsidie een onderzoek plaatsgevonden naar zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie. Samen met onze samenwerkingspartners ontwikkelen we een integraal Plan van Aanpak voor een vraaggericht, laagdrempelig en toekomstgericht aanbod.

6.q Betaalbare zorg

We zorgen voor voldoende beschikbaar aanbod aan ondersteuning en zorg. En we zorgen ervoor dat deze voor de langere termijn betaalbaar blijft.

We maken goede afspraken met MeerVoormekaar over het ontwikkelen van voorliggend aanbod afgestemd op de behoefte van onze inwoners. Via monitoring en contractbeheer zorgen we voor maximale grip op het zorggebruik en de betaalbaarheid daarvan.	Samen met Meervoormekaar hebben we het vrij toegankelijk aanbod verder ontwikkeld. We actualiseren dit gedurende het jaar op basis van inwoners vragen die ons bereiken. Met de contracten voor de zorgleveranciers werken we samen via het ROB (regionaal ondersteunings-bureau). Samen sturen we op de gewenste resultaten en beschikbare aanbod. Een klein deel van de zorgleveranciers hebben we in lokale contracten hier sturen we zelf op. We hebben perceel gesprekken en individuele gesprekken met aanbieders om te sturen op aanbod en kwaliteit en betaalbaarheid.

6.r Zorg en veiligheid

We zorgen voor een veilige leefomgeving. Inwoners en professionals weten waar zij signalen en zorgen over onveilige situaties kunnen delen. Jeugdoverlast en drugsproblematiek zijn in beeld en pakken we aan. Zorgmijders die een gevaar zijn voor zichzelf of voor anderen, bieden we ondersteuning.

We informeren inwoners waar zij zorgen over onveilige situaties in en rondom huis kunnen delen. Hiervoor maken we gebruik van social media, kranten en landelijke campagnes. We benoemen een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en complexe echtscheidingen in het Socaal Wijkteam. Deze functionaris leiden we op waarmee we de kennis en aandacht op deze thema's vergroten. We starten hiermee in 2021 en werken hier verder aan in 2022. We werken aan een integrale aanpak met onderwijs, zorg en handhaving o.a.: Scholen geven voorlichting over de risico's. We zetten het project 'Ouders voor ouders op'. En boa's, politie en straatcoaches treden handhavend op.	We werken aan alle onderdelen zoals benoemd en zijn dit blijven dit doen in 2022. Dit onderwerp vraagt voortdurend aandacht voor doorontwikkeling en garanties dat het bestaande aanbod beschikbaar is en blijft. In 2021 hebben we de pilot gedraaid waarin we een formatie-uitbreiding van het regie team hebben toegepast om meer aandacht te kunnen geven aan onveiligheid en overlast bij en van inwoners waarbij zorg of ondersteuning gewenst is. Inmiddels is deze inzet via de perspectief nota en de begroting voor 2023 structureel geworden.

6.s Veilig opgroeien

Wij streven er naar dat alle jeugdigen in gemeente Wijchen opgroeien in een veilig klimaat en een omgeving waarin zij kansen hebben om zich optimaal te ontwikkelen.

Zorgmijders bieden we ondersteuning via het regieteamoverleg en/of een bemoeizorgtraject. Als bij een jeugdige de veiligheid in gevaar komt zetten we professionele ondersteuning in. We werken daarbij volgens de protocollen en beschreven meldingsgronden. We ondersteunen ouders waar nodig bij het opvoeden van hun kind. Bijvoorbeeld met opvoedingsondersteuningsprogramma's vanuit Meervoormekaar of via inzet vanuit het Sociaal Wijkteam. Als specifiekere ondersteuning nodig is indiceren we jeugdzorg met expertise die daarop aansluit. We volgen deze inzet en evalueren de resultaten met jeugdige, ouders en de zorgprofessionals. We streven ernaar om kinderen zoveel mogelijk thuis op te laten groeien. Waar veilig opgroeien in een gezinssituatie niet vanzelfsprekend is, bieden we steunvormen aan zoals buurtgezinnen en pleegzorg, gezinshuizen, verblijfsvoorzieningen als thuiswonen niet meer gaat. We stimuleren jongeren om zichzelf te ontplooien en hun talenten te ontwikkelen. We zorgen ervoor dat er een rijk activiteitenaanbod voor jongeren is zodat zij zich kunnen ontwikkelen. Bijvoorbeeld met verenigings- en cultureel aanbod en place2do. Met schoolmaatschappelijk werk maken we de schoolcarrière van jeugdigen zo optimaal mogelijk.	Aan al deze geplande activiteiten hebben we uitvoering gegeven in 2022. We hebben protocollen en de meldcodes zijn ingevoerd. We hebben de capaciteit van het sociaal wijkteam en Meervoormekaar uitgebreid om meer kortdurende ondersteuning te kunnen bieden gericht op jeugdige en hun ouders. Deze uitbreiding nemen we mee in de bestaande monitor cyclus en meten op deze wijze de resultaten en analyseren de gevolgen en ontwikkelingen. In de regio werken we samen aan het de grote zorg thema's gericht op het pleegzorg buurtzorg, zo thuis gericht mogelijk wonen. Regionaal beschrijven we hier de ontwikkelingen van die we meenemen in de lokale monitor. We hebben goede contacten met de verenigingen waar jongeren gebruik van maken en stimuleren het beschikbaar hebben van dit aanbod via kleine subsidies via het jeugdbeleid.

6.t Betaalbare huishoudelijke hulp

We willen hulp bij het huishouden voor de langere termijn betaalbaar en beschikbaar houden voor mensen die het echt nodig hebben. We leveren maatwerk waar nodig.

Met maatwerk houden we hulp bij het huishouden voor de langere termijn betaalbaar. We stellen hiervoor een nieuw normenkader op. Daarnaast stimuleren we inwoners die de hulp bij het huishouden zelf kunnen regelen én betalen om de hulp (voortaan) ook zelf te regelen.	Het nieuwe indicatieprotocol is geïmplementeerd. We monitoren periodiek de effecten van dit nieuwe protocol. Aanbieders kampen met personeelstekort. Hierdoor kan het geïndiceerde aantal uren soms niet (helemaal) geleverd of niet tijdig geleverd worden. Het aantal mensen dat gebruik maakt van hulp bij het huishouden zien wij (als gevolg van de vergrijzing) nog steeds stijgen.

6.u Begeleiden naar werk

Om zoveel mogelijk uitstroom uit de bijstand te realiseren, stimuleren we ook inwoners die moeilijk aan een baan komen naar werk of een zinvolle dagbesteding.

We zetten de DVmet ons WerkBedrijf zoals die in 2021 gold door voor 2022, inclusief de lokale afspraken. Met de participatiecoach worden ruim 100 mensen bemiddeld naar en ondersteund in vrijwilligerswerk en dagbesteding zodat ze kansrijk voor een baan worden.	Eind 2021 zijn een aantal kandidaten gestart in de lokale afspraak 'Samen sterk naar werk'. Nu de beperkingen van Corona er niet meer zijn (fysiek ontmoeten), krijgen alle activiteiten een nieuwe impuls. De activiteiten van de participatiecoaches zijn in 2022 uitgebreid.

We maken de mogelijkheden om om te gaan met wisselende inkomsten eenvoudiger.

Samen met de andere gemeenten in onze arbeidsmarktregionderzoeken we wat het digitale instrument "Huishoudboekje" hierin kan betekenen en komen we met een voorstel.	In Nijmegen is de pilot met het Huishoudboekje vooralsnog niet gestart vanwege o.a. de mogelijkheden voor de ICT-aansluiting.

We bestrijden de gevolgen van de coronapandemie, waar mogelijk.

We willen (a) de mogelijkheden voor heroriëntatie voor zelfstandigen zoals we die in 2021 zijn gestart in 2022 door ontwikkelen. Daarnaast zullen we in overleg met een lokaal initiatief (b) de mogelijkheden voor onderlinge verbinding van ZZP-ers ondersteunen. Met tijdelijk (c) extra capaciteit voor de participatiecoach willen we in 2022 de meest kwetsbare mensen uit de PW extra ondersteunen. Tot slot willen we n.a.v. de corona-uitbraak ook in het komend jaar via WerkBedrijf (d) extra aandacht geven aan de mogelijkheden van zorgjongeren.	Ondernemers in schuldenproblematiek worden begeleid en indien nodig doorverwezen naar externe partners. ZZP Wijchen ontwikkelt zich door voor "community-building" voor & door ZZP-ers in Wijchen. In het eerste kwartaal is eveneens een extra participatiecoach gestart. De intensieve dienstverlening aan jongeren met problematiek op meerdere leefgebieden is in 2022 doorgelopen. We hebben dit ook in de DVO voor 2023 opgenomen.

6.v Volwaardig inburgeren.

Alle inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de maatschappij. Liefst via betaald werk. Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking.

We zorgen ervoor met het aanbieden van inburgeringscursussen dat inburgeringsplichtigen het hoogst haalbare taalniveau (bij voorkeur B1) behalen en dat zij naar vermogen participeren vanaf het begin van het inburgeringstraject.	Met de onderwijsinstellingen zijn regionaal afspraken gemaakt en op basis hiervan monitoren we dit.

Wat het kost

Het Programma Sociaal domein bestaat uit de volgende taakvelden:
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, zoals dorp- en wijkcentra en leefbaarheidsgroepen.
6.2 Wijkteams; Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen (Lokale toegangspoort/ Integraal Deskundige Toeleiding) gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening).
6.3 Inkomensregelingen; Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen, zoals bijstandsverlening, het besluit bijstandsverlening zelfstandigen en de bijzondere bijstand.
6.4 Begeleide participatie; Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals de sociale werkvoorziening (voormalig BREED).
6.5 Arbeidsparticipatie; Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, die de MGR voor Wijchen uitvoert.
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO; Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden, zoals de WMO-woonvoorzieningen en WMO-hulpmiddelen.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+; Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking, zoals de huishoudelijke verzorging, dagbesteding en vervoersvoorzieningen.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-; Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen jeugd en opvoedhulp, PGB-jeugd en jeugd GGZ.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+; Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals GGD veilig thuis.
6.82 Geëscaleerde zorg 18-; Tot dit taakveld behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Taak veld	Financieel overzicht (x € 1.000)	Geactualiseerde Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
	Baten			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.642	4.638	106
6.2	Wijkteams	6	64	48
6.3	Inkomensregelingen	10.460	10.250	12.001
6.4	Begeleide participatie	2	327	57
6.5	Arbeidsparticipatie	0	212	8
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	331	346	456
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	16
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	30	30	63
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	3	1
	Totaal Baten	**15.470**	**15.869**	**12.756**

	Lasten			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.961	7.797	2.836
6.2	Wijkteams	2.134	2.012	1.709
6.3	Inkomensregelingen	16.256	16.437	14.798
6.4	Begeleide participatie	4.130	4.490	4.290
6.5	Arbeidsparticipatie	2.210	2.520	2.038
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.244	2.116	1.988
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	8.563	8.198	8.048
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	12.420	12.472	12.363
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	748	638	679
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.063	1.879	1.680
	Totaal Lasten	**58.729**	**58.559**	**50.427**
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-43.258**	**-42.689**	**-37.671**
	Mutatie bestemmingsreserves			
6.1	Afs.R: Arbomaatregelen SCEC	9	9	9
6.1	Afs.R: Kulturhus Bergharen	42	42	42
6.1	Afs.R: MFA Huurlingsedam	11	11	11
6.1	Afs.R: Verduurzaming mozaïek	23	23	23
6.1	AR: Algemene Reserve	14	12	26
6.1	ER: Onderhoud Overige gebouwen	235	258	-235
6.1	ER: Corona compensatie	115	93	0
6.1	BR: Revolverend fonds duurzaamheid	-12	-12	31
6.1	ER: exploitatiesaldo tijdelijk huisvesting	-209	-203	0
6.2	ER: 2D`s WMO-JEUGD	95	95	0
6.3	ER: WWB I-deel	247	247	-25
6.5	BR: Integratie en participatie statushouders	54	0	50
6.5	ER: Corona compensatie	142	142	-281
6.6	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	288	198	0
6.6	ER: Corona compensatie	16	0	0
6.71	AR: Algemene Reserve	1	0	0
6.71	ER: 2D`s WMO-JEUGD	-254	-500	-797
6.71	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	-212	-338	-128
6.72	ER: 2D`s WMO-JEUGD	103	171	0
6.81	ER: 2D`s WMO-JEUGD	0	-41	0
6.82	ER: 2D`s WMO-JEUGD	31	-155	0
	Inzet bestemmingsreserves	**738**	**50**	**-1.271**
	Gerealiseerd resultaat	**-42.520**	**-42.639**	**-38.943**
	Verschil rekening/begroting		**-119**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	**Structureel**	**Incidenteel**
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Op dit taakveld resteert een positief saldo voor de opvang voor ontheemden Oekraïne. Dat komt omdat we volledige rijksbijdrage hier verantwoorden terwijl een deel van de kosten (leefgeld) onder het taakveld 6.2 vallen, daar is een nadeel zichtbaar.	0	114
Op het wijkontwikkelingsbudget Hart van Zuid resteert een bedrag van € 42k. Dit bedrag nemen we als resultaatbestemming mee als budgetoverheveling naar 2023.	0	42
Extra kosten onderhoud vanwege gestegen materiaalkosten.	0	-20
Nadeel op exploitatie MFA's.	0	-10
Budgetruimte op buurtbemiddeling. Dt is in de begroting 2023 ingezet voor dorpsondersteuners.	0	41
Budgetruimte op de waarderingssubsidies (bemiddeling de van de Blije	0	6

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Dries).		
MFA Batenburg is technisch opgeleverd eind 2021. Daarmee zijn de afschrijvingen in 2022 gestart, waar we in de begroting uit zijn gegaan van 2023. Hier tegenover staan exploitatievoordelen op de sociaal culturele accommodaties.	0	-48
Op dit taakveld treedt een incidenteel voordeel op, op de volgende onderdelen: schoolmaatschappelijk werk, algemeen maatschappelijk werk (lagere inzet 4e corona- steunpakket), vrijwilligerswerk, inhuurbudget jeugdbeleid en inclusie.	0	66
Door het voordeel bij algemeen maatschappelijk werk (lagere inzet 4e corona- steunpakket) vindt geen onttrekking uit de corona- reserve plaats.	0	-23
Overige afwijkingen.	0	-3
Taakveld 6.2 Wijkteams		
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	32
Op het onderdeel indicaties WMO- voorzieningen treedt een voordeel op.	0	17
Op de regionale samenwerking (regionaal ondersteuningsbureau) treedt een voordeel op.	0	2
Op dit taakveld treedt per saldo een incidenteel voordeel op. Belangrijkste oorzaken: lagere uitvoeringskosten sociaal wijkteam (flexibele schil), restant budget jeugdconsulenten, vrijval regionaal uitvoeringsbudget en lagere kosten voorlichting en communicatie.	0	129
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen		
Voordeel op doorberekende kosten WDW.	0	9
BUIG uitgaven voor de bijstandsuitkeringen vallen hoger uit dan verwacht, deels door een stijging in aantallen en deels door gemiddeld hogere kosten dan waar we in de ramingen mee gerekend hebben. Daar staan deels hogere verhaaluitkeringen tegenover.	0	-352
Voor de BBZ (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandige) realiseren we een voordeel, met name vanwege afrekening TOZO 2021.	0	64
Nadeel op de uitvoering van de energietoeslag. In december hebben we een budgetoverhevelingen toegepast, maar er kwamen nog meer aanvragen dan destijds ingeschat. We zullen de budgetoverheveling hierop aanpassen in 2023.	0	-176
Nadeel vanwege het verstrekte leefgeld aan vluchtelingen uit Oekraïne. Hiervoor hebben we compensatie ontvangen, wat via taakveld 6.1 loopt.	0	-91
Per saldo voordeel op de verschillende regelingen in de bijzondere bijstand, zoals de Kindregeling en studietoeslag.	0	61
Er zijn in 2022 minder kwijtscheldingen verleend voor de afvalbelasting dan voorzien.	0	94
Taakveld 6.4 Begeleide participatie		
Nadeel op de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) conform voorlopige cijfers van het Werkbedrijf.	0	-35
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie		
Statushouders: SPUK (specifieke uitkering van het rijk) inkomsten inburgering vergoeden onze kosten voor inburgering statushouders, waardoor we onze reserve Statushouders ook niet hoeven aan te spreken.	0	93
Nadeel op het Werkbedrijf voor de uitvoering van de Participatie werkdeel. De inschatting op basis van de tussentijdse raming van de MGR bleek onjuist, waarbij we het budget neerwaarts hadden bijgesteld.	0	-153
Nadeel op het Werkbedrijf voor de uitvoering van de arbeidsmatige dagbesteding. De inschatting op basis van de tussentijdse raming van de MGR bleek onjuist, waarbij we het budget neerwaarts hadden bijgesteld.	0	-92

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		
Op het onderdeel uitvoering WMO beleidsplan treedt een voordeel op. Dit betreft grotendeels subsidiebudget en lagere inzet 4e corona-steunpakket.	0	37
Door het voordeel bij uitvoering WMO beleidsplan (lagere inzet 4e corona- steunpakket) vindt geen onttrekking uit de corona- reserve plaats.	0	-16
WMO: op het onderdeel hulpmiddelen treedt een nadeel op.	-12	0
WMO: op het onderdeel woonvoorzieningen treedt een incidenteel voordeel op. Ondanks een aantal dure woningaanpassingen blijft de realisatie binnen het budget. Het totaal aantal woningaanpassingen ligt lager dan voorgaande jaren.	0	101
WMO: het saldo van de WMO budgetten (TV 6.6) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve.	0	-89
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		
Vanwege Corona hebben minder WMO'ers gebruik gemaakt van het vervoer, dan geraamd is. Maar t.o.v. 2021 zien we wel toename van in het gebruik.	0	40
Bij de jaarrekening 2021 hebben we een inschatting gemaakt van de afrekening DRAN. Dit valt uiteindelijk lager uit, wat een voordeel voor Wijchen betekent.	0	20
We zien ook in 2022 minder gebruik van het WMO vervoer via de DRAN t.o.v. de begroting.	0	43
WMO: Op het onderdeel huishoudelijke verzorging treedt een voordeel op. Dit is een saldo van hogere uitgaven, meerkostenregeling 2022, hogere inkomsten uit eigen bijdragen en een restant stelpost zorgsalarissen WMO.	0	3
WMO: Bij de pgb's huishoudelijke hulp treedt een voordeel op.	0	19
WMO: Bij de pgb's WMO begeleiding treedt een nadeel op.	0	-7
WMO overig taakveld 6.71.	0	7
WMO: bij het onderdeel WMO dagbesteding treedt een voordeel op.	0	1
WMO: het product persoonlijke verzorging WMO is in 2022 minimaal ingezet.	0	6
WMO: bij het onderdeel WMO verblijf treedt een voordeel op.	0	7
WMO: het onderdeel WMO begeleiding laat een voordeel zien. Dit voordeel zit met name op reguliere begeleiding. Voor een verdere toelichting zie het thema WMO nieuw.	0	233
WMO: het onderdeel mantelzorg laat een voordeel zien.	0	6
WMO: het saldo van de WMO budgetten (TV 6.71) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve. Dit betreft WMO klassiek: huishoudelijke hulp zorg in natura en PGB en vervoer.	0	-126
WMO: het saldo van de WMO budgetten (TV 6.71) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve. Dit betreft WMO nieuw.	0	-246
Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		
Het doorbraakbudget Jeugd is in 2022 niet ingezet. Dit levert een incidenteel voordeel op.	0	15
JEUGD: het onderdeel persoonlijke verzorging Jeugd laat een voordeel zien.	0	36
JEUGD: het onderdeel dagbehandeling Jeugd laat een nadeel zien.	0	-7
JEUGD: het onderdeel verblijf inclusief behandeling Jeugd laat een voordeel zien. Een belangrijk deel van dit voordeel ontstaat doordat op deze categorie rekening is gehouden met de zorg van een cliënt (woonplaatsbeginsel), maar de uiteindelijke kosten zijn op verblijf exclusief behandeling geland. Voor een verdere toelichting op deze categorie zie het thema Jeugd.	0	504
JEUGD: het onderdeel verblijf exclusief behandeling Jeugd laat op de uitgavenkant een nadeel zien. Van een dure cliënt (woonplaatsbeginsel)	0	-260

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
was het precieze zorgproduct nog niet bekend. Met de totale kosten van deze cliënt was rekening gehouden op het onderdeel verblijf inclusief behandeling. De uiteindelijke indicatie betrof verblijf exclusief behandeling.		
JEUGD: bij het onderdeel jeugdhulp ambulant treedt een nadeel op. Dit nadeel treedt hoofdzakelijk op bij specialistische begeleiding en ambulante behandeling. Voor een verdere toelichting zie het thema Jeugd.	0	-227
JEUGD: het onderdeel jeugdhulp crisis laat een voordeel zien.	0	24
JEUGD: bij het onderdeel jeugd GGZ treedt een voordeel op. Zie het thema Jeugd voor een toelichting.	0	167
JEUGD: op het onderdeel lumpsum treedt een voordeel op.	0	20
JEUGD taakveld 6.72 overig	0	-4
JEUGD: bij het onderdeel verblijf exclusief behandeling treedt een nadeel op. Dit betreft de compensatieregeling voogdij 18+. Bij de decembercirculaire 2022 zou de toekenning van deze compensatie plaatsvinden, echter door vertraging bij het Rijk in de landelijke toekenning, vindt deze compensatie pas bij de meicirculaire 2023 plaats. In 2023 leidt dit tot een voordeel.	0	-320
JEUGD: het saldo van de JEUGD budgetten (TV 6.72) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve.	0	67
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+		
Op het onderdeel verplichte GGZ en ambulantisering GGZ treedt een voordeel op. Dit voordeel bestaat uit restant budget ambulantisering en restantbudget Kamers met aandacht.	0	38
Jeugd: Op het onderdeel Veilig Thuis treedt een voordeel op.	0	39
De regionale bijdrage maatschappelijke opvang wordt in 2022 niet in rekening gebracht door de gemeente Nijmegen. Dit levert een incidenteel voordeel op.	0	31
WMO: Op het onderdeel inloopvoorziening GGZ treedt een voordeel op.	0	2
JEUGD: het saldo van de JEUGD budgetten (TV 6.81) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve.	0	-39
WMO: het saldo van de WMO budgetten (TV 6.81) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve.	0	-2
Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-		
JEUGD: Op basis van de verantwoording van de Sociale Verzekeringsbank, laat het onderdeel PGB's Jeugd een voordeel zien. Dit mede als gevolg van een positieve afrekening over 2021.	0	87
JEUGD: Op het landelijk budget Jeugd (LTA) treedt een nadeel op. We zien een toename bij deze zeer specialistische zorgproducten, waar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente minimaal tot nihil zijn. Zie het thema Jeugd voor een verdere toelichting.	0	-252
JEUGD: bij het onderdeel Jeugdreclassering treedt een voordeel op.	0	1
JEUGD: bij het onderdeel Jeugdbescherming treedt een voordeel op.	0	8
JEUGD: het onderdeel preventief justitieel kader laat een voordeel zien. Zie het thema Jeugd voor een verdere toelichting.	0	342
JEUGD: het saldo van de JEUGD budgetten (TV 6.82) egaliseren we met de daarvoor bestemde reserve.	0	-186
Overig		3
Totaal	***-12***	***-107***
Totaal saldo	***-119***	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
13 IZ 180	Beleidsnota “Kracht door verbinding”, ontwikkelopgaven voor de transities Jeugdzorg en AWBZ-taken
13 IZ 190	Transitiearrangement jeugd regio Nijmegen
14 AZ 003	Regionaal Werkbedrijf "sterke werkwoorden MGR"
15 IZ 056	Langer zelfstandig wonen met dementie
15 RZ 080	Uitgangspunten voor regionale aanbesteding doelgroepenvervoer
16 438	Vrijwilligerswerk en makelaarsfunctie
16 IZ 127	Wonen en zorg in de gemeente Wijchen
16 IZ 134	Beleidsplan Wmo-Jeugd-Gezondheid 2016-2019
16 IZ 139	Visie op werk en inkomen
18 3 8268	Beleid participatie en re-integratie
19 21058	Masterplan Wijchen Werkt en de businesscase “Klaar voor de start”
19 036842	Beleidskader “Werk voorop!”
20 42891	Bezuinigingsvoorstel WMO en Jeugdhulp 2020
20 050325	Dienstverleningsovereenkomst WerkBedrijf 2021-2022
20 47506	Armoedebeleid 2020
20 53890	Beleidsplan Schuldhulpverlening Wijchen 2021-2022
20 56202	Beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2021 - 2024 Wijchen
21 60234	Begroting MGR 2022
21 61421	Begroting BVO DRAN 2022
21 62331	Betaalbaarheid Hulp bij het huishouden

7 Volksgezondheid en milieu

Algemeen
In de gemeente Wijchen werken we aan een gezonde en vitale samenleving voor alle leeftijden. Wij vinden het belangrijk dat je je ook met een ziekte of beperking gezond en vitaal kunt voelen. We stimuleren en ondersteunen initiatieven die zorgen voor een meer gezonde leefstijl. Hierbij is extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen waardoor we gezondheidsverschillen verkleinen.

Ook werkt de gemeente aan een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving met voldoende milieukwaliteit. Waarbij verstandig wordt omgegaan met natuurlijke hulpbronnen, nu en in de toekomst. De focus ligt op klimaatverandering, energietransitie en circulariteit. We nemen onze maatschappelijk verantwoordelijkheid in de gemeentelijke taakuitvoering. Bijvoorbeeld waar het gaat om het beheer van openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen, en stimuleren de samenleving tot duurzaam handelen. Duurzaamheid is een containerbegrip en gaat verder dan energietransitie. Voor een totaaloverzicht van voornemens en activiteiten wordt verwezen naar de duurzaamheidsparagraaf.

7-a	Duurzaamheid: stimuleren en samenwerken
7-b	Doelmatigheid in de verbrede rioleringszorg
7-c	Gezonde en vitale samenleving

Speerpunten

7-a Duurzaamheid: stimuleren en samenwerken

Wij willen verder werken aan een duurzame gemeente. Op dit punt hebben wij stevige ambities. Energieneutraal Wijchen 2040 en het in fases verminderen van het gebruik van aardgas zijn hierbij onze opgaven. Maar Wijchen is geen eiland. Dat betekent dat we gelijk op willen gaan met ontwikkelingen bij andere overheden, ontwikkelingen in onze samenleving en in de techniek. In paragraaf 2 duurzaamheid leest u hier meer over terug, zoals circulaire economie, klimaaatadaptatie en het regionale uitvoeringsprogramma (RUP).

7-b Doelmatigheid in de verbrede rioleringszorg

Door klimaatverandering (wateroverlast, droogte) en bodemdaling zijn de leefomgeving en economie kwetsbaarder geworden voor water. Verder zijn door een intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en waterafvoer onder druk komen te staan. Droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit zijn een voorwaarde voor een prettige leefomgeving, (natte) natuurwaarden en waterrecreatie.

7-c Gezonde en vitale samenleving

We stimuleren en ondersteunen initiatieven die zorgen voor een meer gezonde leefstijl. Hierbij is extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen waardoor we gezondheidsverschillen verkleinen.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

7.a Duurzaamheid: stimuleren en samenwerken

We maken van onze eerdere routekaart energieneutraal 2040 een concrete duurzaamheidsagenda voor de periode 2018-2022. En vragen de gemeenteraad deze agenda uiterlijk eind 2018 vast te stellen.	
Uitvoering geven aan het energieplan met een uitvoeringsprogramma en concrete projecten dat in het najaar 2021 de raad wordt aangeboden.	Ook in 2022 is verder uitvoering gegeven aan het energieplan met concrete projecten. De volgende projecten lopen of zijn gerealiseerd: 1. Zonnepark Kampbroek is gerealiseerd 2. Zonnepark Bankhoef is nog bezig met de voorbereiding naar de RO-fase 3. Windpark Bijsterhuizen is ook bezig met voorbereiding van RO-fase 4. Gemeente Wijchen zit in de werkgroep Plan MER RES en plan MER RES loopt 5. Ook in 2022 worden collectieve inkoopacties met Winstuitjewoning gedaan en ook verdere uitvoering gegeven aan de RRE(W) regeling 6. De Transitievisie Warmte is besproken en doorontwikkeld naar een warmteplan. 7. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor het bestrijden van energiearmoede (met Rijkssubsidie) wat doorloopt tot in 2023

	8. In 2023 wordt het energieplan uit 2018 geüpdatet met een lokale energiestrategie.

We maken in 2019 een plan voor het in fases tot 2040 verduurzamen van onze gemeentelijke gebouwen. De kosten moeten natuurlijk wel maatschappelijk acceptabel blijven.	
In 2020 is de kadernota gemeentelijk vastgoed door de gemeenteraad vastgesteld, waarin 10 beleidsregels zijn opgenomen voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Aan de hand van deze beleidsregels vinden de komende jaren ingrepen plaats aan onze gebouwen om ze (verder) te verduurzamen. In 2022 ligt de nadruk op het ontwikkelen van een monitoringssysteem, zodat we invulling kunnen geven aan de doelen uit het Klimaatakkoord. De vereiste CO2-reductie bedraagt 49% in 2030 en 95% in 2050. Dit doen we aan de hand van de 'sectorale routekaart maatschappelijk vastgoed' die door de VNG namens alle gemeenten is ontwikkeld. Aan de hand van deze routekaart, zullen we monitoren hoe we als gemeente presteren ten aanzien van het verduurzamen van onze gebouwen en zullen we inzichtelijk maken wat de (financiële) consequenties zijn voor de gemeente Wijchen.	In 2021 heeft een audit plaatsgevonden in het kader van de Energy Efficiency Directive (EED), een wettelijke Europese verplichting. Doel van de EED is een gedegen inzicht krijgen in het energiegebruik van de gemeentelijke organisatie inclusief haar gebouwen en in de mogelijke besparingsacties. Op basis hiervan is ook de CO2-voetafdruk van de gemeente bepaald. Deze documenten vormen de basis voor het verder verduurzamen van onze organisatie. Hiervoor gaan we de CO2prestatieladder inzetten, een breed erkend CO2-managementsysteem dat gepropageerd wordt door de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG). Het duurzaamheidsinstrument helpt bedrijven en overheden bij het reduceren van CO2 en kosten. In 2023 starten we met de implementatie hiervan.

We willen de VANG-doelstellingen voor het verminderen van restafval halen. Dat kan alleen met draagvlak van onze inwoners. De grijze kliko voor restafval blijft voor onze inwoners bestaan.	
Eind 2021 bieden we de raad de GFT evaluatie aan en leggen we daar een keuze over voor. Vanaf 1 januari 2022 brengen we de inzamelfrequentie van de grijze restafval-container terug naar 1 keer per 4 weken. Er komt een gerichte communicatie-aanpak voor het goed scheiden en aanbieden van huishoudelijk afval. We stellen een maatwerkaanpak op voor woningen die geen ruimte hebben voor het stallen van de containers. Evalueren inzameling van luiers en incontinentiemateriaal, na jaar van inzamelen. Uitvoeren van sorteeranalyses restafval afkomstig uit containers en ondergrondse container. Uitrol scholenproject Dar bij alle basisscholen.	Op 24 februari 2022 heeft de raad besloten om de zomerinzameling gft structureel voort te zetten. Vanaf 1 januari 2022 wordt het restafval in keer per 4 weken ingezameld. Begin september 2022 is de communicatie-campagne Weet wat je achterlaat van start gaat. Voor de maatwerkaanpak is de eerste inventarisatie uitgevoerd: er is onderzocht voor welke woningen deze nodig is. In 2023 wordt in beeld gebracht welk maatwerk nodig is. Vanaf 1 november 2021 is gestart met de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal. De evaluatie is nu opgestart en wordt in Q2 2023 voorgelegd aan de raad. In 2022 zijn er twee sorteeranalyses restafval uitgevoerd. Het scholenproject is nog niet uitgerold.

Bij nieuwe plannen dragen we er zorg voor dat elke nieuw te bouwen Wijchense woning zo energieneutraal mogelijk is.	
Dit is ook de inzet voor lokale prestatieafspraken 2022 met de corporaties. De eis voor aardgas loze en energie neutrale nieuwbouw wordt opgenomen in de uitvraag aan projectontwikkelaars. Particulieren die zelf bouwen kunnen een lening aanvragen.	Dit wordt ook in gesprekken met woningcorporaties/projectontwikkelaars en in projecten waar zij aan deelnemen (o.a. TKWM, Wijchen-West etc.) ook steeds ingezet. De markt pakt het aardgas loze en energieneutraal bouwen goed op. Particulieren worden ook hierin geholpen en komen steeds meer met bijzondere oplossingen.

We maken met acties en campagnes eigen huiseigenaren bewust van het belang én de noodzaak van duurzame huizen.	
In 2022 continueren we de collectieve inkoopacties voor isolatiemaatregelen en zonnepanelen, eventueel uit te bouwen met warmtepompen. Het Loket duurzaam wonen zullen we verder professionaliseren en dichter bij de burger plaatsen. We gaan in Wijchen-Zuid bezig met o.a. de wijkbewoners en stakeholders om Wijchen-Zuid duurzaam en aardgasvrij te maken.	In 2022 hebben we de collectieve inkoopacties voor isolatiemaatregelen en zonnepanelen voortgezet. Warmtepompen zijn niet opgenomen vanwege de druk. Het Loket duurzaam wonen draaide weer volop en gesprekken/initiatieven lopen om het loket verder te professionaliseren en dichter bij de burger te plaatsen. De energiecoaches zijn weer aan de slag en hebben tientallen huisbezoeken gedaan. In Wijchen-Zuid zijn we nog niet bezig met duurzaam en aardgasvrij maken. Dat gaat in 2023 starten.

We bekijken de mogelijkheid tot doorontwikkeling van de duurzaamheidslening als instrument om ook andere initiatieven aan te jagen, bijvoorbeeld het afkoppelen van gas, waarbij we rekening houden met wat er landelijk, regionaal en qua regelgeving en techniek op ons afkomt.	
We continueren de stimuleringsleningen en de nieuwe regeling 'Toekomstbestendig Wonen' waar de duurzaamheids- en blijverslening in zijn opgegaan.	In 2022 is de 'Toekomstbestendig Wonen' lening ook weer door diverse particulieren aangesproken. Dit instrument is onderdeel van het warmteplan en helpt bij het aardgas ready maken van woningen. En in 2022 is gestart met de lening uit te breiden naar vve's en bedrijven.

We stellen samen met het bedrijfsleven plannen op waarmee zij hun bijdrage leveren aan de Wijchense duurzaamheidsopgaven.	
We faciliteren bedrijvenvereniging Bijsterhuizen en de parkmanager bij het energieneutraal maken van Bijsterhuizen. We faciliteren energiecoöperatie Leur bij het realiseren van zonnepanelen op grote bedrijfsdaken en onze eigen daken.	Vanwege Corona heeft het maken van plannen voor het energieneutraal maken van Bijsterhuizen stilgelegen. Gesprekken over energiescans hebben geleid tot een stop. Wel zijn er scans uitgevoerd voor zonnepanelen op bedrijfsdaken in Wijchen-Oost en zijn voorbereidingen getroffen om begin 2023 een energieloket voor bedrijven te lanceren. De controles op EML-maatregelen zijn ook in 2022 uitgevoerd en begin 2023 wordt beleid en uitvoering voor handhaving verwacht.

7.b Doelmatigheid in de verbrede rioleringszorg

Inzicht verkrijgen in het functioneren van het riool/watersysteem.	
Door de klimaatverandering vallen er steeds vaker buien waarop de bestaande rioolstelsels niet zijn ontworpen. Als rioolstelsels overbelast raken, blijft tijdelijk water op straat staan. Het is niet doelmatig om daarvoor ondergrondse maatregelen te treffen (bestaande rioolstelsels aan te passen). Daarom wordt gezocht naar het verwerken van overtollige neerslag boven de grond (in de openbare ruimte). Het onderzoek heeft tot doel na te gaan of daarvoor voldoende ruimte in openbaar gebied aanwezig is en eventueel welke bovengrondse aanpassingen daarvoor nodig zijn.	Als gevolg van andere prioriteiten (m.n. woningbouwprojecten) is dit doorgeschoven naar 2023.

Terugdringen van de vuiluitworp van de rioolstelsels.	
Van de riolering afkoppelen van 1 ha verhard oppervlak, in samenloop met weg/rioolreconstructies in 2022.	Van de riolering afkoppelen van verhard oppervlak gaat in samenloop met reconstructies (werk met werk maken). Door beperkt aantal reconstructies is slechts beperkt afgekoppeld. In 2022 is 0,354 ha

	afgekoppeld (Startvenseweg parkeerhofjes). Het resterende budget wordt doorgeschoven naar 2023.

Inzicht verkrijgen in het functioneren van het riool/watersysteem.	
Plaatsen van debietmeters bij de gebiedsgemalen die in 2022 gerenoveerd of vervangen worden.	Budget is overgeheveld naar Rioolbeheer om in samenloop met vervangingen gemalen mee te nemen.

7.c Gezonde en vitale samenleving

We stimuleren en ondersteunen initiatieven die zorgen voor een meer gezonde leefstijl. Hierbij is extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen waardoor we gezondheidsverschillen verkleinen.	
Samen met o.a. inwoners, MeerVoormekaar en de GGD sluiten we een lokaal preventieakkoord. Hiermee ondersteunen we activiteiten die bijdragen aan gezond gewicht, een rookvrije generatie, of het terugdringen van problematisch alcoholgebruik. Bij gebiedsontwikkelingen zorgen we ervoor dat we de leefomgeving gezonde keuzes en gezond gedrag stimuleren. Hiervoor nemen we gezondheidsbevordering op als speerpunt in onze Omgevingsvisie.	Wijchen heeft zowel een Lokaal Preventieakkoord als een Lokaal Sportakkoord gesloten gezamenlijk met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners. In beide akkoorden hebben de verschillende partners samen ambities geformuleerd, aansluitend op de lokale behoeften en vraagstukken. Deze zijn uitgewerkt in concrete acties die gezamenlijk worden opgepakt en waar de partners mee aan de slag gaan. Daarnaast is er de mogelijkheid initiatieven in te dienen voor een financiële bijdrage die passen bij de ambities van het lokaal Sportakkoord en het Lokaal Preventieakkoord.

Wat het kost

Het Programma Volksgezondheid en milieu bestaat uit de volgende taakvelden:
7.1 Volksgezondheid; Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen, zoals de GGD, schoollogopedie en lokaal gezondheidsbeleid.
7.2 Riolering; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.
7.3 Afval; Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.
7.4 Milieubeheer; Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder klimaatbeleid, waterbeleid, milieubeleid, MARN (Milieu en Afval Regio Nijmegen) en geluidsonderzoek.
7.5 Begraafplaatsen en crematoria; Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging en onderhoud van begraafplaatsen/crematoria.

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
7.1	Volksgezondheid	242	159	122
7.2	Riolering	4.431	6.390	4.130
7.3	Afval	4.874	4.804	5.292
7.4	Milieubeheer	77	290	159
	Totaal Baten	**9.624**	**11.643**	**9.702**
	Lasten			
7.1	Volksgezondheid	2.107	1.963	1.898
7.2	Riolering	3.673	6.371	3.154
7.3	Afval	3.740	4.585	3.885
7.4	Milieubeheer	1.843	1.902	1.587
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	16	14	12
	Totaal Lasten	**11.378**	**14.835**	**10.535**
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		**-1.754**	**-3.191**	**-833**
	Mutatie bestemmingsreserves			
7.1	ER: Uitvoering WMO beleidsplan	0	0	-74
7.2	ER: Onderhoud Overige gebouwen	-1	-1	3
7.2	ER: Reserve Rioolheffing	56	735	-255
7.3	ER: Reserve afvalstoffenheffing	-273	538	-487
7.4	BR: Duurzaamheid	141	130	-146
7.4	ER: Onderhoud Overige gebouwen	4	4	0
7.4	BR: Revolverend fonds duurzaamheid	-50	-50	0
	Inzet bestemmingsreserves	**-124**	**1.356**	**-960**
	Gerealiseerd resultaat	**-1.878**	**-1.836**	**-1.793**
	Verschil rekening/begroting		**42**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (mio is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 7.1 Volksgezondheid		
Er is geen rekening gehouden in het begroting met een doorbelasting van de logopedie kosten aan de OAB (Onderwijs Achterstanden Beleid) middelen. Dit levert een voordeel op.	0	15
Op het onderdeel GGD algemeen treedt een voordeel op. Dit als gevolg van een (niet geraamd) positief BTW effect.	0	16
Op het onderdeel uitvoering lokaal gezondheidsbeleid en -subsidies treedt per saldo een incidenteel voordeel op. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door lagere kosten voor vervanging AED's en restant uitvoeringsbudget lokaal preventieakkoord.	0	29
Taakveld 7.2 Riolering		
Lager gerealiseerde rioolkosten, waardoor ook een beperkte btw toegerekend kan worden. Per saldo leidt dit tot een dotatie in de voorziening ter egalisatie van het product riolering, zodat de opgehaalde rioolopbrengsten beschikbaar blijven voor dit doel.	0	-25
Hogere doorberekende kosten Munitax.	0	-40
Vrijval voorziening pompinstallaties rioolgemalen i.v.m. samenvoeging voorziening mechanische riolering conform Beleidsnota Water en Riool.	0	1.891
Dotatie voorziening mechanische riolering i.v.m. samenvoeging voorziening pompinstallaties conform Beleidsnota Water en Riool.	0	-1.891
Taakveld 7.3 Afval		
Lager gerealiseerde afvalkosten, waardoor ook een beperktere btw toegerekend kan worden. Per saldo leidt dit tot een dotatie in de voorziening ter egalisatie van het product afval, zodat de opgehaalde afvalopbrengsten beschikbaar blijven voor dit doel.	0	-60
Hogere doorberekende kosten Munitax.	0	-44
Taakveld 7.4 Milieubeheer		
Op diverse beleidsterreinen voor milieu is minder uitgegeven dan begroot. Het gaat om milieubeleid (€27k) waterbeleid (€ 5k), milieuvoorlichting (€ 6k), bodemonderzoeken (€ 2k). Voor handhaving milieubeleid en klimaatbeleid is iets meer uitgegeven dan begroot (€ 3k). Per saldo resteert een voordeel op de beleidsterreinen milieu.	0	37
De ODRN is na jaren van overschrijdingen in 2022 weer binnen budget gebleven. Inherent hieraan is dat niet alle werkzaamheden uit de werkplannen zijn gerealiseerd. De ODRN heeft 92% van de plannen gerealiseerd. Het totale voordeel over 2022 op de BRIKs en milieutaken bedraagt na doorbelasting aan andere budgetten € 47k.	0	47
Voor overdracht van bodemtaken onder de Omgevingswet is een subsidie ontvangen van € 50k, daarnaast is een subsidie ontvangen voor ICT ondersteuning van € € 7,5k. Deze subsidies zijn niet begroot in 2022.	0	58
Overig		9
Totaal	**0**	**42**
Totaal saldo	**42**	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
12 RZ 121	Verordening duurzaamheidsleningen
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
15 RZ 063	Verlenging duurzaamheidsleningen
16 RZ 092	Nulmeting routekaart energieneutraal Wijchen 2040
17 1 3419	Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) omgevingsrecht gemeente Wijchen
17 2 1266	IBOR en rioolbeheer 2018-2022
17 6 498	Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022
18 1 1344	Wijziging verordening stimuleringsregeling duurzame maatregelen
18 2 13777	Initiatiefvoorstel K8W VVD WL beleid behalen landelijke afvaldoelstellingen
18 2 15830	Zomerinzameling GFT
18 1047	Strategische Waternota 2019-2028
18 1048	Milieubeleidsplan 2018-2021
21 60799	Begroting ODRN 2022
21 60637	Begroting MARN 2022
21 60237	Begroting GGD 2022
19 32035	Concept startnotitie Regionale Energie Strategie (RES)
19 30636	Toekomstbestendig wonen
20 56202	Beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2021 - 2024 Wijchen
21 47504	Definitief bod Regionale Energie Strategie 1.0 van Arnhem Nijmegen

8 Wonen en bouwen

Algemeen
De gemeente Wijchen staat voor een grote (versnellings)opgave in de woningbouw. De gemeente streeft ernaar in de periode 2019 tot 2030 1.430 woningen te bouwen. De versnelling zit in het realiseren van ongeveer 70% van dit aantal in de periode tot 2025.

We zetten ons in voor een woningbouwprogramma dat aansluit bij de woningbouwbehoefte. Daarnaast zorgen we voor focus op de ontwikkeling van Wijchen als gemeente. De versnelling van de woningbouw pakken we aan door het vergroten van ons inzicht en we zorgen ervoor dat we kunnen sturen om de versnelling zowel kwantitatief als kwalitatief aan te kunnen en richting te geven.

8-a	Gericht bouwen: behoefte en kwaliteit staan voorop
8-b	De juiste balans in het buitengebied
8-c	Wijchen nog mooier
8-d	Versnellen woningbouw

Speerpunten

8-a Gericht bouwen: behoefte en kwaliteit staan voorop

Door veranderingen als meer kleine gezinnen en meer ouderen komt er steeds meer behoefte aan nieuwe woonvormen of aan een ander type woningen. Daarom willen we meer ruimte geven voor deze nieuwe vragen uit de samenleving en de woningvoorraad en bouwplannen hierop afstemmen.

8-b De juiste balans in het buitengebied

We koesteren ons mooie groene buitengebied. We willen nog eens goed kijken naar de regeling 'Rood voor Rood'. Met deze regeling mag in ruil voor de sloop van oude schuren en stallen een woning worden gebouwd. We willen de regeling zó aanpassen dat het bouwen van nieuwe woningen vaker in bestaand bebouwd gebied gebeurt.

8-c Wijchen nog mooier

Wij geven de komende 4 jaar veel aandacht aan het nog aantrekkelijker maken van Wijchen. Omdat wij willen dat het ook in de toekomst heel fijn blijft om in Wijchen te wonen, te werken, boodschappen te doen, naar school te gaan en te ontspannen.

8-d Versnellen woningbouw

Onze gemeente realiseert in de periode 2019-2030 een ambitieus woningbouwprogramma.

Wat hebben we ervoor gedaan

Begroot 2022 | **Verantwoording**

8.a Gericht bouwen: behoefte en kwaliteit staan voorop

We gaan onderzoeken wat er in het buitengebied mogelijk is om nieuwe initiatieven en ontwikkelingen verder te helpen. Daarbij maken we een goede afweging tussen verschillende belangen (toerisme, landbouw, economie en de natuur).	
We ondersteunen initiatieven uit de samenleving, zoals CPO's. Daarnaast hanteren we het beleidskader kleinschalige particuliere initiatieven voor een goede afweging van initiatieven.	Er is uitvoering aan gegeven door middel van het faciliteren van diverse CPO initiatieven in de kleine kernen en planologische medewerking aan kleinschalige particuliere woningbouw initiatieven.

In 2018 formaliseren wij de huidige uitgangspunten over hoogbouw in beleid.	
Het opstellen van beleid over hoogbouw schuift door naar 2023. Tot die tijd worden plannen van geval tot geval beoordeeld.	Er is nog geen beleid voor hoogbouw opgesteld. Tot die tijd worden plannen van geval tot geval beoordeeld.

8.b De juiste balans in het buitengebied

We kijken goed naar de regeling 'Rood voor Rood' zodat compensatie meer in bebouwd gebied gebeurt.	
Het rood voor rood beleid is opgenomen in het beleidskader kleinschalige woningbouw initiatieven.	Afgerond en geïmplementeerd.

8.c Wijchen nog mooier

We gaan volop verder met het project TKWM waaronder de locatie van het oude gemeentekantoor. Kwaliteit en zorgvuldigheid staan voorop.	
We verwachten dat de sloop van het voormalige gemeentekantoor in 2022 van start gaat.	We starten medio 2023 met de sloop i.p.v. eind 2022.

We investeren in Hart van Zuid om de leefbaarheid te vergroten als ook de andere partners financieel bijdragen.	
Op 7 september 2021 heeft het college van B&W ingestemd met de gebiedsvisie voor het voorzieningenhart van Wijchen Zuid. De raad besluit naar verwachting in oktober over de gebiedsvisie en de vervolg stappen.	Op 21 oktober 2021 heeft de raad de Gebiedsvisie voor het voorzieningenhart vastgesteld. Het streven was om samen met alle stakeholders en shareholders tot een gezamenlijk Masterplan te komen eind 2022. Het college heeft de raad eind 2022 geïnformeerd over de stand van zaken en de beoogde stappen om te komen tot een masterplan. Het college werkt momenteel het vervolgproces en de tijdlijn uit en informeert de raad daar vervolgens over.

We realiseren een visie en een plan voor het Kraanvogelgebied vóór 2020.	
Gerealiseerd. We maken een ontwikkelplan waarmee partijen hun plannen vorm kunnen geven en tot ontwikkeling kan worden overgegaan.	Dit is onder handen.

Begroot 2022 | Verantwoording

8.d Versnellen woningbouw

We streven in de periode van 2019 tot 2030 naar de bouw van 1.430 woningen, waarvan 70% in de periode tot 2025 (versnellingsopgave).	
We werken aan het realiseren van harde plancapaciteit (zachte plannen hard maken). We zijn in overleg met de provincie en de regio over de invulling van extra (regionale) woningbehoeften op restruimte van versnellingslocaties.	In 2022 heeft de raad diverse bestemmingsplannen vastgesteld en daarmee is zachte plancapaciteit omgezet in harde plancapaciteit, o.a. Huurlingsedam fase 4 en Lindenstraat-Meidoornstraat. Na overleg met de provincie en de regio hebben we begin 2022 afspraken gemaakt over de invulling van extra (regionale) woningbehoeften op restruimte van de versnellingslocaties Huurlingsedam (220) en Wijchen-West (650). Hiermee kunnen we in Wijchen 870 woningen extra toevoegen binnen de regionale woningbouwafspraken. De voorbereidingen lopen voor Wijchen West, Huurlingsedam en Hart van Zuid.

We zetten in op 2 versnellingslocaties: Huurlingsedam en Wijchen-West.	
Voorbereiden van de ontwikkeling van Huurlingsedam fase 3 en opstellen Gebiedsvisie en ontwikkelstrategie Wijchen-West	Huurlingsedam: Voor de fases 3a en 3b start de bouw in maart 2023 (alle 250 woningen). De extra toegekende 220 woningen eind 2021 voor Huurlingsedam zijn in fase 4 van het plan geland. Het bestemmingsplan voor fase 4 is inmiddels onherroepelijk. Het bouwrijp maken van deze fase start in juli 2023 en de verkoop van de woningen start het 4e kwartaal van 2023. Wijchen-West: In 2022 zijn we verdergegaan met de verschillende planonderzoeken die doorlopen in 2023. In december is het stedenbouwkundige schetsplan afgerond. Met ontwikkelaars is een overeenkomst op hoofdlijnen opgesteld ('Head of Terms') dat in februari 2023 is ondertekend. Er zijn in 2022 drie subsidies aangevraagd en toegekend vanuit de WoningBouwImpuls, MIRT en een co-financieringssubsidie van de Provincie. Voor de zomer van 2023 willen we het stedenhouwkundig plan, Grondexplotatie en anterieure overeenkomst met ontwikkelaars vaststellen. De bestemmingsplanprocedure staat gepland in de tweede helft van 2023.

Wat het kost

Het Programma Wonen en bouwen bestaat uit de volgende taakvelden:
8.1 Ruimtelijke ordening; Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals het bijstellen en actualiseren van bestemmingsplannen en de vergoedingen planschade.
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen); Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties.
8.3 Wonen en bouwen; Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening, waaronder ook de bouwleges.

Taakveld	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	**2022**	**2022**	**2021**
	Baten			
8.1	Ruimtelijke ordening	126	135	102
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	35	2.689	1.911
8.3	Wonen en bouwen	1.564	1.419	1.133
	Totaal Baten	**1.725**	**4.244**	**3.147**
	Lasten			
8.1	Ruimtelijke ordening	7.341	7.342	744
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	479	2.755	1.797
8.3	Wonen en bouwen	1.626	1.676	2.469
	Totaal Lasten	**9.446**	**11.772**	**5.010**
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		**-7.720**	**-7.529**	**-1.863**
	Mutatie bestemmingsreserves			
8.1	BR: Actualiseren bestemmingsplannen	-21	-21	-5
8.3	BR: Versnelling woningbouw	0	0	143
8.3	AR: Algemene reserve	0	0	9
	Inzet bestemmingsreserves	**-21**	**-21**	**147**
	Gerealiseerd resultaat	**-7.742**	**-7.550**	**-1.717**
	Verschil rekening/begroting		**192**	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening		
De opbrengst uit leges bestemmingsplannen is in de loop van het jaar 2022 al twee keer naar boven bijgesteld van € 40k naar € 115k Aan het eind van het jaar is de opbrengst nog wat hoger uitgevallen namelijk € 124k. In de perspectiefnota 2023 gaan we de opbrengsten structureel hoger begroten.	0	9
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		
Het saldo op onderhanden werk op taakveld 8.2 valt weg tegen het saldo onderhanden werk op taakveld 3.2. Per saldo is het onderhanden werk voor de exploitatie neutraal.	0	46
De grondexploitatie van de Huurlingsedam Fase 2 sluit met een negatief resultaat van € 517k.	0	-517
Hiervoor is in voorgaande jaren al een verliesgevende voorziening getroffen. De verliesgevende voorziening laten we nu vrijvallen.	0	517

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Volgende het BBV moet tussentijds winst worden genomen via de POC methode. (percentage of completement) Voor de CPO Bergharen nemen we in 2022 een winst van € 256k (€ 35k begroot) en voor de CPO Wonsick nemen we een tussentijdse winst in 2022 van € 276k.	0	497
Na het actualiseren van de GREXEN moeten de verliesgevende voorzieningen worden bijgewerkt. Voor 2022 betekent dit aanpassingen voor de GREXEN van CPO Batenburg (-203k), TKWM (-486k) en Huurlingsedam Fase 2 (+95k), totaal € -594k) In de begroting was rekening gehouden met nadelige aanpassingen voor TKWM van € 223k, woningbouw Batenburg € 203k en een voordeel op de Huurlingsedam van € 21k. (Totaal € -406k).	0	-188
Voordeel op externe inhuur bouwbureau.	0	23
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen		
In de rapportages over 2022 is gekeken naar de werkelijke leges inkomsten die op dat moment in rekening waren gebracht. Daarnaast is gekeken welke vergunningsaanvragen op dat moment nog in behandeling waren, waarbij is ingeschat welke van deze vergunningaanvragen in 2022 nog verleend zouden kunnen worden. Via de rapportages zijn de inkomsten uit leges verhoogd van € 825k naar 1.535k, een verhoging dus van € 710k. Aan het eind van het jaar is gebleken dat deze inschatting toch te hoog is geweest, maar het grootste gedeelte is wel gerealiseerd.	0	-154
Voor inhuur van vergunningverleners voor grote bouwprojecten is in 2022 een bedrag beschikbaar gesteld van € 95k, vanwege het niet in kunnen vullen van de vacature door de krapte op de arbeidsmarkt is een bedrag van € 55k vrijgevallen.	0	55
Voor stikstofdepositie-onderzoeken en bouwplan-onderzoeken zijn extra kosten gemaakt.	0	-10
De inkomsten uit leges voor welstand zijn evenredig met de bouwkosten wat hoger dan begroot, het gaat hier om € 5k. Daar komt bij dat er in 2022 minder advies is gevraagd aan het Gelders Genootschap, dit levert een voordeel van € 5k op. In totaal een voordeel van € 10k.	0	10
Voor de implementatie van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) hebben we via de septembercirculaire een bedrag ontvangen van € 58k. In de novemberrapportage is dit bedrag niet opgenomen. Bij de definitieve budgetoverhevelingen via de resultaatbestemming nemen we deze bijdrage wel mee. Daarnaast is in deze rapportage een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de bijbehorende budgetoverheveling. Hierbij is een bedrag van € 22k meer uitgegeven dan geraamd. Dit passen we aan bij de definitieve budgetoverheveling in de resultaatbestemming.	0	-80
Voor volkshuisvesting is geen gebruik gemaakt van de post diensten derden, dit levert een voordeel op van € 5k.	0	5
Aan voorlichting en communicatie is € 16k doorbelast vanuit de WDW, deze kosten zijn niet begroot en ook niet opgenomen in de rapportages.	0	-16
Overig	0	-5
Totaal	**0**	**192**
Totaal saldo	**192**	

Relevante besluiten

Nummer besluit	Beleidsnota
13 RZ 148	Centrumvisie
15 AZ 143	Verordening startersleningen
16 1 1701	Herijking visie Oostflank, westflank, centrum
16 2192	Grondnota en grondexploitatiebeleid
17 1 1086	Woonvisie "Thuis in Wijchen" 2025
20 54326	Legesverordening 2021
20 54326	Verordening precariobelasting 2021
20 54326	Verordening marktgelden 2021
19 25085	Vaststelling Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)
20 43403	Woondeal regio Arnhem Nijmegen
20 54858	Woonagenda Subregio Nijmegen e.o. 2020-2030
21 045515	Grondprijzenbrief 2021 Wijchen
21 60356	Begroting Bijsterhuizen 2021 en meerjarenbegroting 2022-2023
21 59350	Gebiedsvisie en ontwikkelstrategie Wijchen West

Beleidsindicatoren

Conform BBV-richtlijnen presenteren we hier naast de lokaal vastgestelde beleids-indicatoren, de voor iedere gemeente verplichte beleidsindicatoren.

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Streefwaarde 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
0. Bestuur en ondersteuning	**Formatie**	Fte per 1.000 inwoners	6,2	6,2	6,1
0. Bestuur en ondersteuning	**Bezetting**	Fte per 1.000 inwoners	5,8	6,1	6,1
0. Bestuur en ondersteuning	**Apparaatskosten**	Kosten per inwoner	581	636	559
0. Bestuur en ondersteuning	**Externe inhuur**	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	7	22	21
0. Bestuur en ondersteuning	**Overhead**	% van totale lasten	11	9	10
1. Veiligheid	**Verwijzingen Halt**	Aantal per 10.000 jongeren	6	4*	4
1. Veiligheid	**Winkeldiefstallen**	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	1,5	2,1
1. Veiligheid	**Geweldsmisdrijven**	Aantal per 1.000 inwoners	2,9	2,5	3,0
1. Veiligheid	**Diefstallen uit woning**	Aantal per 1.000 inwoners	0,9	0,8	1,6
1. Veiligheid	**Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)**	Aantal per 1.000 inwoners	5,0	5,7	1
3. Economie	**Functiemenging**	%	50	51*	51
3. Economie	**Vestigingen (van bedrijven)**	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	138	145*	145
4. Onderwijs	**Absoluut verzuim**	Aantal per 1.000 leerlingen	1,5	1,7*	1,7
4. Onderwijs	**Relatief verzuim**	Aantal per 1.000 leerlingen	18	14*	14
4. Onderwijs	**Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)**	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,0	1,8*	1,8
5. Sport, cultuur en recreatie	**Niet sporters**	%	45	47*	48
6. Sociaal domein	**Banen**	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	725	712*	712
6. Sociaal domein	**Jongeren met een delict voor de rechter**	% 12 t/m 21 jarigen	0,0	1*	1
6. Sociaal domein	**Kinderen in uitkeringsgezin**	% kinderen tot 18 jaar	5,0	5*	5

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Streefwaarde 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
6. Sociaal domein	**Netto arbeidsparticipatie**	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	69	74	69
6. Sociaal domein	**Achterstandsleerlingen**	% 4 t/m 12 jarigen	1,2	5*	5
6. Sociaal domein	**Werkloze jongeren**	% 16 t/m 22 jarigen	1,2	1*	1
6. Sociaal domein	**Personen met een bijstandsuitkering**	Aantal per 10.000 inwoners	183	297*	297
6. Sociaal domein	**Lopende re-integratievoorzieningen**	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	35	34*	34*
6. Sociaal domein	**Jongeren met jeugdhulp**	% van alle jongeren tot 18 jaar	10	11	10
6. Sociaal domein	**Jongeren met jeugdbescherming**	% van alle jongeren tot 18 jaar	1	1	1
6. Sociaal domein	**Jongeren met jeugdreclassering**	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,2	0,2	0,2
6. Sociaal domein	**Cliënten met een maatwerkarrangement WMO**	Aantal per 10.000 inwoners	710	660	650
7. Volksgezondheid en Milieu	**Omvang huishoudelijk restafval**	Kg/inwoner	110	111*	111
7. Volksgezondheid en Milieu	**Hernieuwbare elektriciteit**	%	7,5	10,9*	8
8. Vhrosv	**Gemiddelde WOZ waarde**	Duizend euro	262	318	282
8. Vhrosv	**Nieuw gebouwde woningen**	Aantal per 1.000 woningen	9,0	6,5	3,6
8. Vhrosv	**Demografische druk**	%	75	76	76
8. Vhrosv	**Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden**	In Euro’s	725	806	725
8. Vhrosv	**Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden**	In Euro’s	756	842	757

**Betreft oudere cijfers dan 2022, meest recente cijfers zijn gepresenteerd.*

Paragrafen

1. Overhead, Algemene Dekkingsmiddelen en overige baten en lasten
2. Duurzaamheid
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen
5. Onderhoud Kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden Partijen
9. Grondbeleid

Paragraaf 1: Overhead, Algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten

Inleiding
In deze paragraaf worden de kosten voor Overhead, de algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene kosten nader toegelicht.

Overzicht Overhead
De kosten overhead hebben betrekking op het deel van het personeel dat zich niet rechtstreeks bezighoudt met de producten, maar dat ondersteunend is in het proces. Ook personeel gerelateerde kosten als opleidingen en BHV. Daarnaast worden hier de kosten voor huisvesting en ICT verantwoord. Per 2018 is de werkorganisatie Druten Wijchen in werking getreden. Hierin is de overhead grotendeels primair ondergebracht. Wat binnen overhead achter is gebleven in Wijchen zijn de kosten voor de gemeentesecretaris en frictiekosten personeel en een deel van de huisvestingskosten.

Tabel 1: Weergave van taakveld Overhead (x € 1.000)

Overhead	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Personeel(s gerelateerd)	28	21	233
ICT	2.725	2.711	2.313
Huisvesting	1.509	1.450	1.520
Bijdrage GR Werkorganisatie Druten-Wijchen*	6.424	6.553	6.147
Totaal Overhead (taakveld 0.4)	**10.686**	**10.736**	**10.212**

*Dit betreft alleen de kosten voor overhead binnen de totale bijdrage aan de WDW.

Overzicht vrij besteedbare dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen betreffen met name de OZB en de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De (wettelijk) niet vrij besteedbare heffingen evenals de specifieke uitkeringen worden in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken, verantwoord onder de baten.

- 0.5 Treasury

Het taakveld Treasury is in tabel 2 gesplitst in het financieringsresultaat en dividend. Het financieringsresultaat betreft het renteresultaat op aangetrokken en uitgezette leningen, zie paragraaf 6 voor de specificatie.

- 0.61/0.62/064 Lokale heffingen

In paragraaf 3 "Lokale heffingen" wordt nader ingegaan op het algemeen beleid van de lokale heffingen en de belastingcapaciteit van de gemeente Wijchen. De onderstaande lokale heffingen zijn daar opgenomen.

- Onroerend Zaak Belasting (OZB)*,
- Toeristenbelasting*,
- Hondenbelasting,
- Rioolrechten,
- Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten,
- Reclamebelasting*
- Precariobelasting*

De met * gemarkeerde belastingen vrij besteedbaar.

- 0.7 Gemeentefonds (algemene uitkering)

De omvang van de inkomsten uit het Gemeentefonds zijn in de realisatie herleid uit de decembercirculaire 2021. Op begrotingsbasis is uitgegaan van de meicirculaire 2021, aangevuld met het corona compensatiepakket uit de septembercirculaire.

- Onvoorzien

Er is, conform wettelijk voorschrift, een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Met het vaststellen van de begroting, bekrachtigt de raad het standpunt, dat tegenvallers binnen bestaande middelen worden opgevangen. In de vastgestelde financiële verordening 2020 is onder artikel 4.2 opgenomen, dat 'onvoorzien' begroot dient te worden. Dat vullen we in met het begroten van een (beperkt) begrotingsoverschot. Dit bedrag dient als buffer voor onvoorziene kosten.

Tabel 2: Weergave van de dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
0.5	Treasury - Resultaat financieringen	950	**1.050**	**1.021**
0.5	Treasury - Dividend	81	**82**	**48**
0.61	OZB woningen	6.103	**6.110**	**6.007**
0.62	OZB niet-woningen	3.523	**3.605**	**3.487**
0.64	Belastingen overig	373	**369**	**365**
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	76.051	**77.352**	**66.923**
	Onvoorzien	0	**0**	**0**
	Totale algemene dekkingsmiddelen	**87.081**	**88.567**	**77.852**

Overzicht Overige baten en lasten

Binnen het taakveld 0.8 overige baten lasten worden de stelposten en bijzondere baten en lasten verantwoord.

Tabel 3: Weergave van het taakveld 0.8 (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
0.8	Overige baten en lasten	175	**174**	-9

Bovenstaande opbrengst in 2022 heeft betrekking op de verkoop van de Hostert.

Overzicht mutaties met reserves niet op programma's gepresenteerd

De inzet van reserves is specifiek benoemd bij de afzonderlijke programma's. Reserves die niet aan een programma toe te wijzen zijn, worden hier opgenomen.

Tabel 4: Weergave van het taakveld 0.10 (x € 1.000)

Taak veld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
0.10	Mutaties met reserves	764	**764**	657

Naast de reserves gepresenteerd in de afzonderlijke programma's, heeft de onttrekking uit het rekeningresultaat 2021 op dit taakveld plaatsgevonden ter afdekking van de budgetoverhevelingen 2021-2022.

Overzicht Vennootschapsbelasting

Tabel 5: Weergave van het taakveld 0.9 (x € 1.000)

Taakveld	Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
0.9	Vennootschapsbelasting	0	**0**	0

Met ingang van 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig. Dit betekent dat over winstgevende onderdelen die door de fiscus als onderneming worden gezien, belasting dient te worden betaald. Bij het opmaken van de jaarrekening 2022 schatten we het effect voor de gemeente Wijchen in op nihil, al speelt er wel landelijke discussie over de opbrengsten uit hypotheken en reclame. Mogelijk heeft dat voor Wijchen nog impact. Dat zal in 2023 z'n beloop krijgen.

Paragraaf 2: Duurzaamheid

Algemeen
De afgelopen jaren zijn we ons meer bewust van de noodzaak om zuinig te zijn op onze aarde. Wereldwijd maar ook dicht bij huis ondervinden wij de gevolgen van klimaatverandering en de urgentie om iets te doen neemt alleen maar toe. De oorlog in Oekraïne heeft de urgentie om energie te besparen in belangrijke mate vergroot.
Ook zien we de gevolgen van toenemende welvaart en intensiever ruimtegebruik. De milieukwaliteit van de leefomgeving komt hierdoor steeds meer onder druk te staan, met hinder, overlast en schade tot gevolg. Milieukwaliteit is een voorwaarde voor gezondheid, woongenot, natuurwaarden, recreatieve waarden en ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden.

De gemeente Wijchen pakt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid in de zorg voor de milieukwaliteit van de leefomgeving en wil de komende periode het (samen) werken aan een duurzaam Wijchen voortzetten. Vooral op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit en afvalreductie willen we stappen zetten. Op deze manier dragen we zorg voor een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving voor inwoners, gebruikers en bezoekers, nu en in de toekomst, met voldoende milieukwaliteit en waarbij verstandig wordt omgegaan met natuurlijke hulpbronnen.

Duurzaamheid in beeld
Duurzaamheid is een containerbegrip en op verschillende manieren uitlegbaar. In deze paragraaf gaan we in op wat duurzaamheid voor de gemeente Wijchen betekent en waar we in grote lijnen op inzetten. Aangezien duurzaamheid de programma's overstijgt brengen we op deze plek het totaal zo veel mogelijk in beeld.

Speerpunten

A. Uitvoeren "Samen naar een duurzaam Wijchen, een energieplan op hoofdlijnen"
Het gebruik van fossiele brandstoffen is een belangrijke oorzaak van klimaatverandering. Eind 2018 is een plan vastgesteld genaamd "Samen naar een duurzaam Wijchen, een energieplan op hoofdlijnen" waarin beleid en projecten zijn omschreven voor vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen door energiebesparing en inzet van duurzame energie. Voor het onderdeel klimaatadaptatie (aanpassing leefomgeving aan klimaatverandering) wordt verwezen naar punt C Water en klimaatadaptatie.

Wij willen verder werken aan een duurzame gemeente. Op dit punt hebben wij stevige ambities. We volgen het landelijke tempo en verminderen in fases het gebruik van aardgas. Wijchen is geen eiland. Dat betekent dat we gelijk op willen gaan met ontwikkelingen bij andere overheden, ontwikkelingen in onze samenleving en in de techniek. De opgave is aanzienlijk en de beschikbare middelen vragen om een slimme inzet. Wij moedigen daarom initiatieven aan en werken samen met anderen aan duurzaamheid. Die anderen zijn inwoners, maatschappelijke partners in de regio, het bedrijfsleven, de provincie en het Rijk. Onze eigen gebouwen willen we met voorrang zo duurzaam en energiezuinig mogelijk maken.

Wat doet Wijchen al?
- Zonnepark Bankhoef is op grond van de selectieleidraad zonneparken via een tenderprocedure op Tenderned geselecteerd. De selectieleidraad is gebaseerd op de in 2020 vastgestelde visie op zonne-energie Druten Wijchen;
- Zonneparken voor in totaal bijna 30 ha gefaciliteerd;

- Collectieve inkoopactie isolatiemaatregelen en zonnepanelen i.s.m. Winstuitjewoning
- Vouchers voor kleine energiemaatregelen aan huiseigenaren verstrekt;
- Toekomstbestendig wonen leningen particulieren;
- Duurzaamheidsleningen voor sportverenigingen;
- Loket Duurzaam Wonen ter beschikking stellen;
- Al meer dan 75 laadpalen voor elektrische voertuigen in de openbare ruimte;
- Energiecoördinator voor gemeentelijke gebouwen;
- Bijdrage geleverd aan planMER RES Arnhem Nijmegen;

Wat gaan we doen?
Aan onderstaande projecten wordt al gewerkt of ze worden opgestart in 2022:

1. Continueren van de verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed oa door een energie-coördinator en gerichte energiemaatregelen.
2. Plan van aanpak maken voor bedrijven als vervolg op project 'energiescans Bijsterhuizen' dat door de bedrijvenvereniging met succes is uitgevoerd.
3. Warmtetransitie bedrijventerrein: verkennen mogelijkheden Bijsterhuizen.
4. Realisering aardgasvrije, energieneutrale en circulair gebouwde nieuwbouw in aanstaande bouwplannen.
5. Uitvoering van strategie uit Transitievisie Warmte onder andere opstellen van uitvoeringsprogramma warmtetransitie. Voortzetten van verkenning om Wijchen Zuid (m.n. Hart van Zuid) duurzaam en aardgasvrij te maken.
6. Energiemaatregelen in Lokale Prestatie Afspraken.
7. Actieplan elektrisch vervoer.
8. Sportverenigingen verleiden tot het nemen van energiemaatregelen.
9. Voortzetten van acties en campagnes om huiseigenaren te stimuleren tot verduurzaming wat betreft energie (bewustwording).
10. Faciliteren grootschalige zonnepark(en) uit de selectie/tender voor zonneparken. In het verlengde hiervan ook stimuleren dat er meer zonnepanelen op grote daken komen.
11. Faciliteren windenergieproject Bijsterhuizen in RO-procedure en afronden evaluatie van de Gedragscode Windenergie Wijchen.
12. Regionale Energie Strategie Arnhem-Nijmegen: uitvoeren van definitief bod 1.0 en bijdragen aan concept bod 2.0.
13. Eventueel faciliteren realisatie multifunctioneel (waterstof)tankstation Bijsterhuizen.
14. Voortzetting facilitering zonneparken Bankhoef (vergunningverlening) en Kampbroek (uitvoering participatieplan).

Wat hebben we in 2022 gerealiseerd:

1. Zonnepark Kampbroek is gerealiseerd en in exploitatie. Er is een gebiedsfonds voor de kern Hernen gekomen.
2. Zonnepark Bankhoef is begeleid naar de RO- en vergunningenfase.
3. De Transitievisie Warmte (TVW) is besproken en aangevuld met een plan voor uitvoering dat begin 2023 tezamen met TVW wordt vastgesteld. In het verlengde hiervan is de verkenning voor Wijchen-Zuid weer opgepakt.
4. In 2022 zijn voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een Lokale Energiestrategie en een Uitvoeringsprogramma wat begin 2023 zal starten.
5. Alle partijen in de RES-regio Arnhem Nijmegen werken samen aan een planMER RES ter voorbereiding van RES 2.0 in 2023. In 2022 is de concept NRD (fase 1 van planMER) behandeld.
6. De verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed is ook in 2022 doorgegaan met gerichte energiemaatregelen o.a. bij 't Mozaïek. Er zijn ook voorbereidingen gedaan zodat in 2023 een energiebeheerder verder vorm kan geven aan energiebesparing.
7. Door het Nevele arrest en uitspraak Delfzijl heeft de ontwikkeling van windpark Bijsterhuizen een tijd stilgestaan. Eigen lokale normen zijn ontwikkeld die in 2023 worden voorgelegd aan de raad ter vaststelling. Dan ook kan windpark Bijsterhuizen vooruit en kan de evaluatie van de gedragscode windenergie worden gedaan.

8. Ten aanzien van de multifunctioneel (waterstof)tankstation Bijsterhuizen heeft een marktconsultatie plaatsgevonden onder 5 marktpartijen. Dit heeft veel waardevolle informatie opgeleverd voor een aanbesteding die in 2023 zal plaatsvinden.
9. In de prestatieafspraken met de woningcorporaties zijn wederom energiemaatregelen afgesproken.
10. Horeca-ondernemers in het centrum zijn ondersteund om Sit&Heat kussens aan te schaffen en gebruik van terrasheaters te verminderen. Er zijn bordjes uitgedeeld om deuren te sluiten en een aantal restaurants doen mee met verbeteringen t.a.v. verspilling voedsel. Verder zijn er 20 nieuwe coaches geworven, die adviezen gegeven hebben.
11. Met behulp van de Toekomstbestendig Wonen lening zijn veel woningeigenaren geholpen om energiemaatregelen uit te voeren en vooral zonnepanelen aan te schaffen. Sportverenigingen konden ook gebruik maken van deze lening.
12. In samenwerking met het Loket Duurzaam Wonen en Winstuitjewoning zijn veel huurders en huiseigenaren geholpen met een voucher voor kleine energiebesparingsmaatregelen. Tegelijkertijd zijn een groot aantal energiecoaches opgeleid en aan de slag gegaan met advisering aan huishoudens.
13. Een kansenstudie voor een warmtenet vanuit de ARN richting Bijsterhuizen (en Wijchen-Oost) heeft een potentie aangetoond. De kansenstudie wordt verder uitgewerkt in 2023 en zal dan ook gaan om benutten van restwarmte.
14. We hebben een slimme bandenpomp geplaatst (leidt tot minder brandstof).
15. In 2022 begon netcongestie op te spelen. We hebben voor particulieren met zonnepanelen een meldpunt voor uitval van zonnepanelen ingesteld. En in gesprekken met Liander ervoor gezorgd dat verzwaringen van het lokaal net worden doorgevoerd. Ook heeft er een onderzoek plaatsgevonden dat veel aanknopingspunten geeft, ook voor de industrie, om netcongestie te verminderen.

B. *Circulaire economie*

Natuurlijke hulpbronnen, zoals fossiele brandstoffen (energie) en grondstoffen, zijn uitputbaar. Door recycling en hergebruik wordt onnodige uitputting van natuurlijke hulpbronnen zoveel mogelijk voorkomen. Inzet is het sluiten van kringlopen, waarbij restproducten of -energie opnieuw worden gebruikt. Met name bij inkoop en uitbesteding is het belangrijk om de herbruikbaarheid van een product of restproduct in overweging te nemen. Daarnaast wordt met het Afvalbeleidsplan (zie punt D Afval) een bijdrage geleverd aan circulariteit door optimalisatie van de scheiding van herbruikbare afvalstoffen.

Op landelijk en regionaal niveau is afgesproken dat overheden regionale circulaire economie strategieën opstellen, zo mogelijk in combinatie of afstemming met de regionale energie- en klimaatstrategieën. Belangrijk uitgangspunt is dat de initiatieven kansrijk en opschaalbaar zijn en een gezamenlijke inspanning van regio en Rijk noodzakelijk is. Met name worden afspraken gemaakt over het circulair aanbesteden van gemeentelijke gebouwen en infrastructuur.

Wat doen we al?

In 2018 is het Nationaal grondstoffenakkoord mede ondertekend door de gemeente Wijchen. Als onderdeel hiervan is een inkoper aangetrokken die 'circulair inkopen' dient op te nemen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast is een ontwikkelaar geselecteerd voor het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer. Deze gaat circulair bouwen. Zo worden alle materialen van het oude gemeentekantoor hergebruikt.

Ook in regionaal verband wordt hard gewerkt aan circulaire economie. In 2018 heeft de regio Arnhem Nijmegen de ABN AMRO CE Award binnengehaald. In 2020 heeft het college de Regionale ambitieverklaring circulariteit in Grond-, Weg-, en Waterbouw

(GWW) ondertekend. In 2021 is een eerste regionale bijeenkomst voor de inkopers/ambtenaren georganiseerd.

Wat gaan we doen?
1. Uitvoering geven aan het beleidsplan Inkoop, nadat dit door het college is vastgesteld. Een onderdeel hiervan is het duurzaam en circulair inkopen. We gaan duurzaam/circulair inkopen binnen gemeentelijke organisatie uitbouwen. Onder andere gaan wij verder met Fair Trade.
2. Om kennis hierover te vergroten wordt zoveel mogelijk aangehaakt bij de regionale activiteiten die in het kader van de Opgave Circulaire Regio worden georganiseerd.
3. De facilitering op het gebied van circulair bouwen wordt voortgezet bij het icoonproject Tussen Kasteel en Wijchens Meer.
4. De haalbaarheid van de inzet van industriële restwarmte op Bijsterhuizen en Wijchen Oost wordt verkend.

Wat hebben we in 2022 gerealiseerd:

1. Uitvoering gegeven aan het uitbouwen van duurzaam en circulair inkopen. Onder andere aanschaf van elektrisch vervoer voor BOA's en eisen in de aanbesteding voor duurzaam thuiswerkmeubilair. Fair Trade zal in 2023 worden uitgebouwd.
2. Wethouder Schouten is bestuurlijke trekker van het speerpunt Circulaire Bouw en Infrastructuur van De Groene Metropoolregio. We draaien mee in de Opgave Circulaire Regio onder andere in het regionale project 'Circulair opdrachtgeverschap en circulaire inkoop in de GWW'. Ook circulair bouwen met de circulaire impactladder voor nieuwbouw.
3. De facilitering op het gebied van circulair bouwen is voortgezet bij het icoonproject Tussen Kasteel en Wijchens Meer en in de ontwikkeling van Wijchen-West.
4. De haalbaarheid van de inzet van industriële restwarmte op Bijsterhuizen en Wijchen Oost is doorgeschoven naar 2023.

C. *Water en klimaatadaptatie*

Door klimaatverandering (wateroverlast, droogte, hitte) en bodemdaling zijn de leefomgeving en economie kwetsbaarder geworden voor water. Verder komt door een intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en waterafvoer onder druk te staan. Droge voeten, voldoende grond- en oppervlaktewater van goede kwaliteit en belevingsvol water zijn een voorwaarde voor een prettige en veilige leefomgeving, natte natuurwaarden en waterrecreatie. Om dit te bereiken werken we aan duurzaam waterbeheer en een klimaatbestendige inrichting van de leefomgeving. In bijzonder voor wat betreft de gemeentelijke taakuitvoering.

Wat doen we al?

Sinds 2004 werkt de gemeente Wijchen aan een duurzaam waterbeheer. Dit als onderdeel van het beheer van riolering, oppervlaktewater en openbare ruimte, van ruimtelijke ontwikkelingen en van de milieucommunicatie. Verder doen we onderzoek naar het functioneren van het watersysteem, om gerichte investeringen te kunnen doen in openbare ruimte en watersysteem. November 2018 is de Strategische waternota 2019-2028 door de Raad vastgesteld. Hierbij is de waternota uit 2004 aangepast aan nieuwe ontwikkelingen, zoals klimaatadaptatie.

De gemeente Wijchen neemt sinds 2016 deel aan het regioproces Klimaatadaptatie Rijk van Maas en Waal. Dit heeft in 2019 geleid tot een Regionale adaptatiestrategie (RAS), en ondertekening van het manifest van de Regionale adaptatiestrategie RAS. Vervolgens is de RAS in 2020 vertaald naar een regionaal uitvoeringsprogramma (RUP). Dit is in 2021 regionaal vastgesteld en in uitvoering gebracht.

Wat gaan we doen?
We blijven werken aan het voorkomen van wateroverlast, hittestress en verdroging en een goede waterkwaliteit, door bij ruimtelijke ontwikkelingen te anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering, het inzicht in kwetsbaarheden en het functioneren van het watersysteem te vergroten, klimaatadaptatie en duurzaam waterbeheer te borgen in beleid en handelen en het waterbewustzijn en de zelfwerkzaamheid in de samenleving te stimuleren. Met de focus op de volgende activiteiten:

1. Onderzoek naar de kwaliteit van het watersysteem en kwetsbaarheden als basis voor gerichte investeringen
2. Afronden ontwikkeling integraal monitoringplan water m.b.t. feitelijke kwaliteit van het watersysteem en de beleving daarvan;
3. Ontwikkelen gebiedsgerichte visie op de kwaliteit van het watersysteem, als onderlegger voor beheer, ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvisie;
4. Deelnemen aan regioproces RAS (regionale adaptatiestrategie), in bijzonder de 3 regionale speerpunten Communicatiestrategie, Klimaatkennis op orde en Klimaatbestendige prestatieafspraken.
5. Periodiek overleg gemeente-waterschap over ruimtelijke projecten en samenwerking
6. Integreren duurzaam waterbeheer en klimaatadaptatie in relevante plannen op het moment dat deze worden geactualiseerd of opgesteld;
7. Watercommunicatie meer aandacht geven als onderdeel van gemeentelijke website en projecten.

Wat hebben we in 2022 gerealiseerd:

- In 2021 is gestart met het Opstellen van een gebiedsgerichte visie op de kwaliteit van het watersysteem. Dit zal in 2023 resulteren in een verkenningenrapport als basis voor de gebiedsgerichte visie.
- We hebben geparticipeerd in het regioproces RAS. De regionale communicatiestrategie is gereed en wordt omgezet in een regionaal uitvoeringsplan met maatregelen, planning en benodigd budget. Het speerpunt Klimaatbestendigheid in prestatieafspraken is regionaal nog niet opgepakt. Lokaal wordt klimaatadaptatie al meegenomen in jaarlijkse overleggen gemeente-corporaties.
- Eind 2022 is gestart met de voorbereiding van het actieplan Klimaatadaptatie. Dit is een maatregel uit het Coalitieakkoord. Doel is om inwoners te stimuleren tot vergroening van tuinen en eigen hemelwateropvang, door hen te inspireren en door kleinschalige acties.
- Periodiek ambtelijk wateroverleg gemeente-waterschap is gecontinueerd. In 2022 was geen aanleiding om een periodiek bestuurlijk wateroverleg gemeente-waterschap te houden.
- Voor onderzoek naar de kwaliteit van het watersysteem en kwetsbaarheden wordt verwezen naar de paragraaf Doelmatigheid in verbrede rioleringszorg, onderdeel Inzicht verkrijgen in functioneren riool/watersysteem.

D. *Afvalreductie en hergebruik*

In huishoudelijk restafval van onze inwoners zitten nog veel herbruikbare reststoffen. Door afvalstoffen aan de bron goed te scheiden kunnen deze als grondstof worden ingezet. Hiermee wordt onnodige uitputting van natuurlijke hulpbronnen voorkomen en een bijdrage geleverd aan een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van de leefomgeving. Om dit te bereiken werken we aan optimalisering van afvalscheiding en -hergebruik. Zowel kwalitatief als kwantitatief. We streven uiteindelijk naar 45 kg restafval per inwoner per jaar.

Wat doen we al?
De volgende grondstoffen worden apart ingezameld: oud papier, gft en plastic+ (plastic verpakkingen, blik en drankenkartons). Bewoners van laagbouw hebben voor gft en oud

papier een aparte container en plastic+ wordt ingezameld met zakken die men gratis bij de supermarkt kan halen. Deze grondstoffen worden 'huis aan huis' ingezameld. Bewoners van de hoogbouw kunnen hun oud papier los (in dozen) aanbieden en voor plastic+ kan men gebruik maken van de gratis zakken. Deze grondstoffen worden 'huis aan huis' ingezameld. Het gft kunnen bewoners van hoogbouw naar een gft-cocon brengen. Vanaf november 2021 worden luiers en incontinentiemateriaal apart ingezameld. Er zijn 11 brenglocaties waar dit naar toe kan worden gebracht.

Wat gaan we doen?
Uit de jaarlijkse analyses blijkt dat het huishoudelijk restafval nog steeds veel grondstoffen bevat. Daarom blijven werken aan het optimaliseren van de afvalvoorzieningen en het stimuleren van inwoners om hun afval goed te scheiden. Met de focus op de volgende onderwerpen:

1. Vanaf 1 januari 2022 wordt de inzamelfrequentie van de grijze restafvalcontainer teruggebracht naar één keer per 4 weken.
2. Gerichte communicatieaanpak voor het goed scheiden en aanbieden van huishoudelijk afval.
    a. Opstarten van een campagne om onze inwoners te stimuleren om hun afval beter te scheiden.
    b. Deelname aan het kwaliteitsproject Dar voor verbetering kwaliteit gft.
3. Opstellen maatwerk aanpak voor woningen die geen ruimte hebben voor het stallen van de containers.
4. Evalueren inzameling van luiers en incontinentiemateriaal, na jaar van inzamelen.
5. Uitvoeren van sorteeranalyses restafval afkomstig uit containers en ondergrondse container.
6. Uitrol scholenproject Dar bij alle basisscholen.

Wat hebben we in 2022 gerealiseerd:

1. De inzamelfrequentie restafval is in 2022 teruggebracht naar 1x per 4 weken.
2. Campagne Weet wat je achterlaat is in het najaar 2022 van start gegaan.
3. Er is deelgenomen aan kwaliteitsproject Dar m.b.t. afvalstroom gft.
4. Evaluatie luierinzameling is voorbereid en wordt in Q3 aan de raad voorgelegd.
5. Er heeft weer een analyse van het restafval afkomstig uit containers en ondergrondse containers plaats gevonden.
6. De maatwerk aanpak en uitrol scholenproject is nog niet gerealiseerd.

E. *Milieukwaliteit van de leefomgeving (algemeen)*

Door klimaatverandering, welvaart en intensiever ruimtegebruik komt de milieukwaliteit van de leefomgeving onder druk te staan. Een goede milieukwaliteit is een voorwaarde voor gezondheid, woongenot, natuurwaarden en ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. Om dit te bereiken werken we op onderdelen aan de bescherming of verbetering van de milieukwaliteit, maar houden ook de samenhang in beeld. Focus ligt op energietransitie, afval, circulariteit, water en klimaatadaptatie (zie verder speerpunt A, B, C, D), omdat we verwachten op deze onderdelen vooruitgang te kunnen boeken. Voor de overige milieuthema's is beheersing van de huidige (goede) milieukwaliteit het uitgangspunt.

Daarnaast ligt de focus op de integraliteit van en samenhang tussen de milieuthema's en van milieu met andere thema's (speerpunt E, overkoepelend). Dit in aansluiting op het gedachtegoed van de Omgevingswet, dat zich richt op een meer integrale en gebiedsgerichte benadering van leefomgevingskwaliteit, en in aansluiting op het gedachtegoed van people-planet-profit, waarbij de balans wordt gezocht tussen milieuwinst en sociale en economische voordelen.

Wat doen we al?
November 2018 is het Milieubeleidsplan 2018-2021 "Onderweg naar een duurzaam Wijchen" door de Raad vastgesteld. Speerpunten zijn energietransitie, klimaatadaptatie,

afvalreductie en milieucommunicatie. Het milieubeleidsplan geeft een integrale milieubrede duurzaamheidsvisie om meer toekomstbestendig met de milieukwaliteit om te gaan. Dit parapluplan is inmiddels concreet gemaakt in sectorale plannen, zoals het Energieplan op hoofdlijnen, de Strategische waternota en het Afvalbeleidsplan (zie speerpunt A, C en D).

Voor wat betreft de bodemkwaliteit wordt gewerkt aan het inregelen van de warme overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeente. In 2022 moet dit zijn voltooid, waarmee de bescherming van de bodemkwaliteit een gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt.

Wat gaan we doen?
We blijven werken aan een continue verbetering van de milieukwaliteit van de leefomgeving, door het inzicht in de milieukwaliteit van de leefomgeving te vergroten, tot een goede afstemming van (milieu)omgevingsvraagstukken te komen en uitvoering te geven aan beleidsplannen of- taken op onderdelen.

1. Ontwikkelen van een gebiedsgerichte visie op milieukwaliteit, waarbij milieukwaliteit en gebiedskwaliteit elkaar versterken, als onderlegger voor beheer, ruimtelijke ontwikkelingen en Omgevingsvisie.
2. Ontwikkelen monitoringplan t.b.v. de feitelijke leefomgevingskwaliteit en de beleving daarvan, in bijzonder wat betreft de focusthema's van het milieubeleid. Dit wordt grotendeels voorzien via de deelthema's (A-D).
3. Gerichte milieucommunicatie, vooral op het gebied van de energie, afval en water & klimaatverandering. Zie hiervoor de desbetreffende onderdelen.
4. Voltooien van de warme overdracht van taken en tools ten aanzien van bodemkwaliteit.

Wat hebben we in 2022 gerealiseerd:

- In 2021 is gestart met het Opstellen van een gebiedsgerichte visie op de milieukwaliteit van de leefomgeving. Dit zal in 2023 resulteren gebiedsgerichte visie.

Paragraaf 3: Lokale heffingen

Inleiding
In artikel 8 en artikel 26 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is geregeld dat de paragraaf lokale heffingen een verplicht onderdeel is van de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet volgens artikel 10 van het BBV ten minste de volgende onderdelen bevatten:

- De geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van de heffingen, die ten hoogste kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

We beschrijven allereerst de algemene kaders en beleidsuitgangspunten. Vervolgens gaan we in op de heffingen van leges. Daarbij besteden we aandacht aan de kostenopbouw en de kostendekkendheid. Daarnaast geven we aan welke belastingen we in Wijchen heffen. Per belastingsoort schetsen we de kaders en gaan we in op de tariefsopbouw en de grondslag voor de belastingheffing en de totaal begrote en gerealiseerde (netto)opbrengst per belasting. We gaan ook in op ons kwijtscheldingsbeleid. Tot slot van deze paragraaf nemen we voorbeeldaanslagen lokale heffingen op voor een meerpersoonshuishouden zonder honden, om zo een vergelijking te kunnen maken van de tarief ontwikkelingen voor de individuele huishoudens.

Algemeen
De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de gemeenteraad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen een gemeente mag heffen. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen. Een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing die zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet Milieubeheer. Wijchen werkt samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Berg- en Dal op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Met een centrumgemeente-constructie in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) zijn de bevoegdheden op het gebied van de uitvoering overgedragen aan de gemeente Beuningen. Het Belastingkantoor Beuningen verricht zijn werkzaamheden onder de naam Munitax.

Welke belastingen en rechten worden in de gemeente Wijchen geheven?
De heffingsambtenaar legt belastingen dwingend op zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat.
Rechten worden geheven op basis van artikel 229 van de Gemeentewet en artikel 15:33 van de Wet milieubeheer. Tegenover deze heffingen staat wel een aanwijsbare tegenprestatie. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.
De gemeente Wijchen heft de onderstaande belastingen en rechten:

- leges (artikel 229 Gemeentewet);
- marktgelden (artikel 229 Gemeentewet);
- onroerende zaakbelastingen (artikel 220 tot en met artikel 220i Gemeentewet);
- toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet);
- hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet);
- rioolheffing (artikel 228a Gemeentewet);
- reinigingsheffing (artikel 15:33 Wet milieubeheer);
- reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet);
- precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet).
- Bedrijven investeringszone (Wet op de bedrijveninvesteringszones)

- **Onroerende zaakbelastingen**
  De grondslag voor de onroerende zaakbelasting is de WOZ-waarde. De tarieven voor 2022 zijn:

Tabel 5: ontwikkeling van de tarieven OZB (inclusief correctie n.a.v. waardestijging)

Soort OZB	Tarief 2022 (% van de WOZ-waarde)	Begrote opbrengst 2022 (netto x € 1.000)	Gerealiseerde opbrengst 2022 (netto x € 1.000)
Woning eigenaar	0,1074%	6.103	6.110
Niet-woning eigenaar	0,2486%	2.096	2.128
Niet-woning gebruiker	0,1911%	1.427	1.476
Totaal		**9.626**	**9.714**

De basis voor de tariefberekeningen en de opbrengsten OZB van 2022 is het jaar 2021. De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd voor de verwachte prijscompensatie. Daarnaast wordt rekening gehouden met een verwachte toename van het aantal woningen als gevolg van nieuwbouw en wordt bij de bepaling van de tarieven rekening gehouden met de waardeontwikkeling van onroerende zaken (WOZ).

Tabel 6: ontwikkeling van de opbrengsten OZB

x € 1.000	index %	2022
Basis		*9.467*
Nieuwbouw / woningtoename		*76*
Bijgestelde Basis		**9.543**
Index 2022	*1,60%*	151
Bijstelling o.b.v. gegevens Munitax		-68
Totaal Begroting 2022 (na wijz)		**9.626**
Realisatie 2022		**9.714**
Verschil (hogere opbrengst)		**88**

- **Reinigingsheffingen**

Reinigingsheffing
Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en hebben dit verder verankerd in 2022. De wereld van afvalverwerking is constant in beweging.

De jaarrekening is uitgevoerd overeenkomstig het bij de begroting 2022 vastgestelde beleid. Daaronder valt het met ingang van 2022 ingevoerde gescheiden inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal, alsmede het inzamelen van restafval 1 keer per 4 weken.

In deze rekening hebben we de werkelijke kosten en opbrengsten vertaald, de egaliserende afrekening van de afwijkingen heeft plaatsgevonden met de daarvoor bestemde reserve. Voor een analyse van de afwijkingen verwijzen we naar programma 7.

De reinigingsheffingen zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid, waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet en artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. De middelen die gegenereerd worden uit de reinigingsheffingen zijn derhalve niet vrij aanwendbaar maar dienen ter dekking van kosten voor afvalinzameling en verwerking.

Bij diftar bestaat de tariefstelling uit een variabel en een vast gedeelte. De hoogte van het variabele gedeelte wordt bepaald door het aantal aanbiedingen van de container voor restafval (of aantal inworpen in de verzamelcontainer) en de omvang van deze container. De inkomsten die de gemeente met het variabele tarief genereert, zijn ongeveer gelijk aan de inzamel- en verwerkingskosten van het restafval. Met het vaste tarief worden de algemene kosten van het taakveld afval, de kosten van de overige afvalstromen en de toe te rekenen kosten van andere taakvelden, zoals beschreven in deze paragraaf gedekt.

Het variabele tarief wordt bepaald door de variabele kosten (inzameling en verwerking restafval) te delen door het te verwachten aantal aanbiedingen. Er bestaan hierbij drie mogelijkheden: 240 liter container, 140 liter container en 50 liter zak (ondergrondse verzamelcontainer). Naar verhouding is bij elk van de drie mogelijkheden het tarief gelijk. D.w.z. per aanbieding betaald iemand met een 240 liter minicontainer ca. 1,7 keer zoveel als iemand met een 140 liter minicontainer (240 liter/140 liter). De aanslagen zijn opgelegd conform de vastgestelde tarieven.

Tabel 7: tariefstelling Reinigingsheffingen 2022 i.r.t. 2021

	Minicontainer 240 liter		**Minicontainer 140 liter**		**Afvalzak (50 liter)**	
Jaartal	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**
Vast tarief	185	173	185	173	185	173
Variabel tarief	7,96	7,94	4,64	4,63	1,65	1,65
Woonzorgcomplex					79,20	79,20

Tabel 8: Grondslag tariefstelling (x€ 1000):

	Begroot primtief 2022	**Realisatie 2022 ***
Taakveld 7.3 Afval: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	3.791	3.684
Taakveld 7.3 Afval: Directe inkomsten excl. BTW	-551	-862
Bruto kosten taakveld(en) vóór inzet reserves	**3.240**	**2.822**
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Storting in de egalisatiereserve	0	261
Netto kosten taakveld(en)	**3.240**	**3.083**
Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding afvalstoffenheffing	210	129
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Schoonhouden wegen 1/3 deel van de integrale kosten	53	53
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer: Zwerfafval 1/3 deel van de integrale kosten	53	59
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief	61	61

(omslag-)rente		
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	613	556
Totale kosten	**4.229**	**3.942**
Opbrengst heffingen	**4.229**	**3.942**
Dekkingspercentage vóór inzet reserves	**100%**	
Dekkingspercentage na inzet reserves	**100%**	

* Resultaat vóór storting vrijval egalisatiereserve in voorziening tarief egalisatie reinigingsheffing

- **Rioolheffing**
  De rioolheffing dient als dekking van de kosten van aanleg, vervanging, beheer en instandhouding van het rioleringsstelsel binnen de gemeente. De gemeente Wijchen int rioolheffing van zowel de eigenaar als van de gebruiker van objecten die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. De heffingsmaatstaf is de WOZ-waarde. Voor de rioolheffing geldt als uitgangspunt dat de opbrengst van de rioolheffing 100% van de kosten dekt. Daarbij wordt, conform art. 28a derde lid Gemeentewet, in het tarief de voor compensatie in aanmerking komende Btw meegerekend. De hoogte van de heffing is gebaseerd op de kosten voortvloeiend uit en gerelateerd aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

Tabel 9: ontwikkeling van de tarieven rioolrecht

Soort Rioolheffing	**Tarief 2022 (% van de WOZ-waarde)**
Woning eigenaar	0,0373%
Woning gebruiker	0,0193%
Niet-woning eigenaar	0,0884%
Niet-woning gebruiker	0,0430%

Onder de eigenaarsheffingen valt het zogenaamde rioolaansluitrecht, waarmee de kosten van de initiële aanleg, vervanging en groot onderhoud worden afgedekt. Met de gebruikersheffingen dekken we het rioolafvoerrecht waarmee de overige kosten gerelateerd aan ons rioleringsstelsel worden afgedekt. Gemengde kosten worden naar rato toegerekend.

Tabel 10: Grondslag tariefstelling x € 1000:

	Begroot 2022 (primitief)	**Realisatie 2022**
Taakveld 7.2 Riolering: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	3.511	4.530
Taakveld 7.2 Riolering: Directe inkomsten excl. BTW	-12	-249
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit/storting in reserves	-21	-784
Netto kosten taakveld(en)	**3.478**	**3.497**
Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer: 1/3 deel kosten van schoonhouden wegen	58	53
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen: Kwijtschelding rioolheffing	40	27
Taakveld 0.4 Overhead: Kosten inclusief (omslag-)rente	216	225
Toe te rekenen BTW op de directe kosten en opbrengsten	425	448
Totale kosten	**4.217**	**4.250**
Opbrengst heffingen	4.217	4.250
Dekkingspercentage	**100%**	

- **Hondenbelasting**
  De opbrengsten uit het heffen van hondenbelasting worden als een algemeen dekkingsmiddel gezien en mogen dus vrijelijk worden besteed. In de gemeente Wijchen worden, net als in vrijwel alle gemeenten, deze belastingopbrengsten ingezet ter voorkoming van hondenoverlast. De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend. De tarieven voor 2022 zijn als volgt:

Tabel 11: ontwikkeling van de tarieven hondenbelasting

Aantal honden	**2022 €**
Eerste hond	78,65
Tweede en volgende hond	144,60
Kennel	339,80

Hoewel de hoogte van de hondenbelasting in Wijchen niet wettelijk beperkt is door de gemaakte kosten, kiest Wijchen wel voor deze systematiek. Voor de bepaling van de hoogte van de hondenbelasting is de toerekening in tabel 12 toegelicht. De kosten die ten grondslag liggen aan de heffing zijn als volgt opgebouwd:

Tabel 12: Grondslag tariefstelling x € 1000:

	Primitieve begroting 2022	**Realisatie 2022**
Taakveld 5.7 Openbaar groen en recreatie: Directe kosten Hup, inclusief (omslag)rente excl. BTW	201	207
Taakveld 0.64 Belastingen overig: Directe kosten, inclusief (omslag)rente excl. BTW	60	73
Taakveld 0.10 Mutaties reserves: Afdekking vanuit reserves		0
Netto kosten taakveld(en)	**261**	**280**
Toe te rekenen kosten:		
Taakveld 0.4 Overhead: Overhead inclusief (omslag-)rente	68	73
Toe te rekenen BTW op de kosten	20	17
Totale kosten	**349**	**370**
Opbrengst heffingen	349	353
Dekkingspercentage	100%	96%

- **Toeristenbelasting**
  De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing van de toeristenbelasting geschiedt op basis van aangifte. Voor 2022 zijn de tarieven meer dan trendmatig verhoogd, conform de door de gemeenteraad op 21 oktober 2021 vastgestelde beslisnota Toeristenbelasting.
  We verlenen een vrijstelling voor overnachtingen van scouts die op een scoutingterrein overnachten. Het afgeronde tarief wordt in rekening gebracht, conform raadsbesluit.

Tabel 13: tarieven toeristenbelasting

	2022
Tarief per overnachting	1,50
Tarief per overnachting op vaste standplaats	0,75

- **Reclamebelasting**
  De reclamebelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Een gebruiker van een pand, binnen een door de Raad vastgesteld gebied, is deze belasting verschuldigd als hij een reclame-uiting op zijn pand voert. In 2022 is reclamebelasting geheven voor een drietal zones. Dit zijn: Wijchen Centrum, Bedrijventerrein Wijchen-Oost en Bedrijventerrein Bijsterhuizen. Het tarief voor Wijchen Centrum is een percentage van de WOZ-waarde van het pand. Voor de overige zones is ook de WOZ-waarde van het pand als grondslag gekozen, maar zijn de tarieven gestaffeld. De tarieven 2022 zijn in overleg met de 3 stichtingen bepaald en vastgesteld bij de belastingverordeningen in december 2021.

Tabel 14: tarieven reclamebelasting Wijchen Centrum

	2022
Minimum bedrag per WOZ-object	325,00
Drempelbedrag WOZ-waarde	136.000
Tarief per € 1.000 WOZ-waarde boven drempelbedrag	2,39
Maximumbedrag per WOZ-object	945,00

Tabel 15: tarieven Bedrijventerrein Bijsterhuizen

WOZ-waarde van:	Tot	**2022**
€ 0,00	€ 109.000	100
€ 109.001	€ 272.000	200
€ 272.001	€ 544.000	325
€ 544.001	€ 1.088.000	730
€ 1.088.001	€ 2.177.000	1.015
€ 2.177.001	€ 3.265.000	1.215
€ 3.265.001	€ 4.354.000	1.625
€ 4.354.001	€ 5.440.000	2.030
€ 5.440.001	€ 10.884.000	2.840
Meer dan € 10.884.000	--------	3.245

Tabel 16: ontwikkeling tarieven bedrijventerrein Wijchen-Oost

WOZ-waarde van:	Tot	**2022**
€ 0,00	€ 105.000	135
€ 105.001	€ 210.000	190
€ 210.001	€ 314.000	275
€ 314.001	€ 523.000	435
€ 523.001	€ 785.000	600
€ 785.001	€ 1.046.000	765
€ 1.046.001	€ 1.569.000	985
€ 1.569.001	€ 2.093.000	1.310
€ 2.093.001	€ 3.139.000	1.640
Meer dan € 3.139.000	--------	2.035

- **Marktgelden**
  De tarieven voor 2022 zijn vastgesteld op basis van de tarieven 2021 en een prijsindex van 1,60%. Dit is hetzelfde percentage als ook in de geraamde kostenontwikkeling is meegenomen. Daarnaast is rekening gehouden met de mate van kostendekkendheid van de marktgelden.

Tabel 17: marktgelden

Marktgelden x € 1,-	**2022**
Vaste standplaatsen per strekkende meter per kwartaal	22,60
Vermeerdering luifel bij standplaats	2,30
Vermeerdering auto/cabine	10,25
Vermeerdering per marktdag voor promotiedoeleinden	3,95
Dag- en standwerkersplaatsen per marktdag	13,10
Elektriciteit per marktdag per aansluiting dag- en standwerkersplaats	3,95

- **Precariobelasting**
  De precariobelasting wordt geheven van degene die, al dan niet met vergunning of na een melding, het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft of diens opvolger, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn. De tarieven 2022 zijn, conform raadsbesluit, ten opzichte van 2021 verhoogd met een prijsindex van 1,30%. Dit is hetzelfde percentage als ook bij de geraamde kosten is meegenomen.

- **Bedrijven Investerings Zone (BIZ)**
  Op 20 mei 2020 heeft de Vereniging van Pandeigenaren Wijchen Centrum het college verzocht om een BIZ-heffing op te leggen. De Vereniging wil dit om meer financiële slagkracht te hebben om te investeren in een aantrekkelijk centrum voor Wijchen. Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad de verordening voor de BIZ vastgesteld. Deze verordening geldt vanaf 1 januari 2021. De BIZ- bijdrage wordt geheven van een selectie van de gebruikers en/of eigenaren van de niet-woningen gelegen in de BI-zone (bijdrageplichtigen), dit is in de verordening opgenomen. Het tarief bedraagt 0,19% van de WOZ waarde, met een minimum van € 270 en een maximum van € 540.

- **Leges**
  In onderstaande tabel geven we per hoofdstuk van de legestabel de begrote kosten en opbrengsten weer. Hieruit blijkt dat er per titel geen overdekking bestaat op de leges.

  In het overzicht zijn naast de directe kosten op de verschillende onderdelen de overheadkosten toegerekend op basis van een vaste opslag per fte. De personeelskosten zijn per taakveld begroot. Vervolgens is het aantal begrote uren per hoofdstuk de basis voor onderverdeling van personeel inclusief overhead naar de hoofdstukken. We streven naar 100% kostendekkend, maar zijn hierin beperkt door de gemaximeerde legestarieven vanuit het Rijk. Zie in de volgende tabel de mate van kostendekkendheid.

Tabel 18: Legestabel 2022

Titel 1 Algemene dienstverlening			**directe kosten**	**overhead**	**baten**	**Kosten dekking**
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 26.036	€ 8.099	€ 74.000	216,8%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Ned. ID kaart	€ 115.267	€ 46.615	€ 123.506	76,3%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 139.771	€ 81.933	€ 103.517	46,7%
hoofdstuk	4	Verstrekkingen uit de Basis Registratie Personen	€ 11.550	€ 8.402	€ 20.210	101,3%
hoofdstuk	5	Verstrekkingen uit het kiezersregister	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	6	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 8.150	€ 32.752	€ 27.136	66,3%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	11	Huisvestingswet	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	12	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	13	Leegstandswet	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	14	Gemeentegarantie	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	15	Marktstandplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	16	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	17	Kansspelen	€ 819	€ 694	€ 606	40,1%

hoofdstuk	18	Telecomunicatie	€ 18.010	€ 15.260	€ 9.033	27,1%
hoofdstuk	19	Verkeer en vervoer	€ 31.281	€ 7.581	€ 7.747	19,9%
hoofdstuk	20	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
Kostendekking Titel 1			**€ 350.882**	**€ 201.335**	**€ 365.754**	**66,2%**
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			**directe kosten**	**overhead**	**baten**	**Kosten dekking**
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	2	Vooroverleg/beoordelen conceptaanvraag	€ 105.574	€ 89.456	€ 0	0,0%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 705.367	€ 461.424	€ 907.743	77,8%
hoofdstuk	4	Verhoging	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning agv wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	9	Sloopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	10	Niet genoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
Kostendekking Titel 2			**€ 810.941**	**€ 550.880**	**€ 907.743**	**66,7%**
Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			**directe kosten**	**overhead**	**baten**	**Kosten dekking**
hoofdstuk	1	Horeca	€ 2.924	€ 2.477	€ 1.180	21,9%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	€ 23.536	€ 19.942	€ 10.004	23,0%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	4	Splitsingsvergunning woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	5	Vergunning verblijfsruimte	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	6	Winkeltijdenwet	€ 117	€ 99	€ 21	9,5%
hoofdstuk	7	Kinderopvang	€ 4.234	€ 0	€ 4.000	94,5%
Kostendekking Titel 3			**€ 30.810**	**€ 22.519**	**€ 15.205**	**28,5%**
Kostendekking totale tarieventabel			**€1.192.633**	**€ 774.733**	**€1.288.703**	**65,5%**

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3						
Totaal			**directe kosten**	**overhead**	**baten**	**Kosten dekking**
Kostendekking Titel 1			€ 350.882	€ 201.335	€ 365.754	66,2%
Kostendekking Titel 2			€ 810.941	€ 550.880	€ 907.743	66,7%
Kostendekking Titel 3			€ 30.810	€ 22.519	€ 15.205	28,5%
Kostendekking totale tarieventabel			**€1.192.633**	**€ 774.733**	**€1.288.703**	**65,5%**

Overzicht van de geraamde inkomsten.
In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de begrote en gerealiseerde inkomsten gemeentelijke heffingen.

Tabel 19: Overzicht geraamde netto-inkomsten (x € 1.000)

	Begroot 2022*	**Realisatie 2022**	**Saldo**
Onroerende zaakbelastingen	9.626	9.714	88
Toeristenbelasting	93	94	1
Hondenbelasting	356	353	-3
Rioolheffing	4.244	4.250	6
Leges bouwvergunningen	1.535	1.381	-154
Marktgelden	24	24	0
Reinigingsheffing	4.216	3.942	-274
Precariobelasting	20	36	16
Reclamebelasting	388	403	15
Bedrijven-investeringszone/BIZ	84	85	1
Totale opbrengst	**20.586**	**20.282**	**-304**

* Begroot 2022 is raming 2022 na wijziging.

Woonlastenvergelijking

Tabel 20: Vergelijking met een aantal omliggende gemeenten (2022)

Gemeentelijke woonlasten	**Wijchen**	**Beuningen**	**Druten**	**Heumen**	**Nijmegen**	**Gelderland**
Eenpersoonshuishouden 2022	€ 808	€ 892	€ 768	€ 880	€ 992	€ 834
Meerpersoonshuishouden 2022	€ 842	€ 903	€ 832	€ 948	€ 1.011	€ 916
Rangnummer Meerpersoonshuishouden (nr. 1 heeft de laagste lasten)	87	182	80	220	283	

Bron: COELO atlas van de lokale lasten 2022

De bruto woonlasten voor meerpersoonshuishoudens liggen in de provincie Gelderland gemiddeld op € 916 in 2022. Eénpersoonshuishoudens zijn gemiddeld € 82 minder kwijt dan meerpersoonshuishoudens. Van alle gemeenten in Nederland staat Wijchen in 2022 op plaats 87 voor wat betreft de gemiddelde woonlasten per meerpersoonshuishouden (nummer 1 is de goedkoopste). Dat was in 2021 één plaatsje hoger, zijnde plaats 88. Bij de berekening van de lokale lastendruk is rekening gehouden met de OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing over 2022.

Kwijtscheldingsbeleid

De kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft, in het kader van het armoededebat, de afgelopen jaren ruim aandacht gekregen. Sinds 1 januari 1995 is het gemeenten en waterschappen toegestaan om een ruimer kwijtscheldingsbeleid te voeren dan in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 is geregeld. Waar de rijksregeling uitgaat van een percentage van 90% van de bestaanskosten mogen gemeenten dit met ingang van 1 januari 1996 vaststellen op maximaal 95% en met ingang van 1 januari 1997 op maximaal 100%. De gemeente Wijchen hanteert deze maximale bijstandsnorm sinds 1998. In de gemeente Wijchen wordt in voorkomende gevallen alleen kwijtschelding verleend van aanslagen afvalstoffenheffing (vastrecht) en de gebruikersheffing rioolrechten.

Steeds meer gemeenten maken gebruik van het Inlichtingenbureau om vast te stellen welke burgers in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentebelastingen. Met

de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets ondersteunt het Inlichtingenbureau gemeenten en waterschappen bij het toetsen van zowel een eerste aanvraag voor kwijtschelding als bij 'ambtshalve verlenging' van kwijtschelding. Dit gebeurt aan de hand van een door gemeenten en waterschappen opgestelde beslisboom, met instemming van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (Unie). In 2011 is aan alle kwijtscheldingsgerechtigden binnen de deelnemende gemeente voor het belastingjaar 2011 een brief verstuurd. Hierin zijn zij verzocht toestemming te geven aan de gemeenschappelijke regeling om vanaf 2012 het recht op kwijtschelding automatisch te toetsen via het inlichtingenbureau.
Met deze toets is eenvoudig vast te stellen of iemands inkomen en vermogen is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. De burger hoeft dan dus niet zelf opnieuw kwijtschelding aan te vragen. Naast de vervolgaanvragen mogen sinds 2016 ook initiële aanvragen voor de toets worden aangeleverd. Dat bespaart de uitvoeringsinstantie én de aanvrager nog meer administratieve lasten.
Tevens bevatten de rapportages van het inlichtingenbureau sinds dit jaar extra detailinformatie wanneer er een belemmering voor kwijtschelding wordt gevonden. De burger hoeft hierdoor minder informatie aan te leveren, waardoor de dienstverlening verbetert.

Paragraaf 4: Weerstandsvermogen

Inleiding
In deze paragraaf besteden we aandacht aan het weerstandsvermogen van de gemeente Wijchen in relatie tot de risico's die zij loopt. De risico's kunnen specifiek benoemd zijn, maar ook algemeen van aard zijn.

Een financieel weerstandsvermogen is de buffer die ingezet kan worden als zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen relateren we daarom de risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Het minimaal gewenste weerstandsvermogen is mede afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

We geven als eerste een samenvatting van ons weerstandsvermogen in relatie tot onze risico's. Hiertoe is het van belang de risico's van de gemeente Wijchen te onderkennen en deze (financieel) te wegen. Dit zetten we af tegen de omvang en ontwikkeling van de algemene reserves. Omdat de opbouw van de algemene reserve sterk samenhangt met ons meerjarenperspectief, is dit ook een onderwerp waar we in deze paragraaf aandacht aan besteden. Daarnaast besteden we aandacht aan de elementen die zijn betrokken in ons oordeel.

Samenvatting en conclusie
De in deze paragraaf beschreven risico's leiden tot een totaal maximaal financieel risico van € 73 miljoen, waarbij we, op basis van risico-inschatting komen tot een af te dekken risicobedrag van € 4,0 miljoen, bovenop de minimumomvang van € 1,8 miljoen.
De financiële impact van de beschreven risico's ten opzichte van de laatste update, de Begroting 2023, is met een half miljoen gedaald. Het saldo van de algemene reserve bedraagt € 27,7 miljoen ultimo 2022. Gezien de beschreven risico's en de nog steeds stagnerende opleving van de economie blijft een substantieel weerstandsvermogen noodzakelijk.
De huidige stand van de Algemene Reserve voorziet ruim in de afdekking van het huidige risicoprofiel.

Reservepositie
De reservepositie is de belangrijkste buffer voor het opvangen van risico's die niet op andere wijzen zijn afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering.
In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de reserves per einde boekjaar volgens de door de gemeenteraad vastgestelde jaarrekeningen en/of begrotingen.

Tabel 23: Bedragen x € 1.000

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	16.803	27.649	21.810
Bestemmingsreserves	29.231	37.137	36.822

De algemene reserve is bedoeld voor het financieel afdekken van de risico's. Daartoe stelt de raad de ondergrens van de algemene reserve vast. Een eventueel surplus kan worden ingezet voor het realiseren van grote projecten.
De bestemmingsreserves zijn afgezonderde bedragen voor specifieke doelen. Een aantal reserves is bedoeld ter afdekking van structurele lasten. Een aantal is voor incidentele projecten. Zolang er voor deze projecten nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen, kan de raad deze reserves in principe nog anders in te zetten. Hij dient zich daarbij wel te realiseren dat daarmee ook het betreffende project (geheel of gedeeltelijk) niet meer kan worden gerealiseerd.

In bijlage 1 hebben vindt u de matrix terug, met de berekening van het totaal van risico's dat leidt tot de gewenste ondergrens van de algemene reserve op basis van het risicoprofiel. In het hoofdstuk risicomanagement vindt u de inhoudelijke toelichting terug op de verschillende risico's. Uit onderstaande tabel valt op te maken dat de algemene reserve ruimschoots voldoende is om de risico's op te kunnen vangen.

Tabel 24: Bedragen x € 1.000

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	16.803	27.649	21.810
Ondergrens risicoprofiel	12.432	5.797	12.589

Kengetallen

Conform voorschriften van de BBV worden onderstaande kengetallen opgenomen in deze paragraaf. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente Wijchen.

Tabel 25: Kengetallen gemeente Wijchen

Kengetallen:	Begroot 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
netto schuldquote	22%	-4%	4%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9%	-16%	-12%
solvabiliteitsratio	44%	53%	53%
structurele exploitatieruimte	2%	3,7%	3,6%
grondexploitatie	-2%	0%	1%
belastingcapaciteit	93%	104%	93%

In bovenstaande tabel is de categorisering aangehouden, waarbij de arcering van groen als zijnde het minst risicovol, via oranje, tot rood wat de meest risicovolle situatie aanduidt.

Over het algemeen duiden de kengetallen erop dat de gemeente Wijchen financieel gezond is.
Door het feit dat de belastingdruk in Wijchen 2022 volgens de richtlijnen BBV wordt vergeleken met het gemiddeld van Nederland over 2021, scoort de gemeente Wijchen op belastingcapaciteit "oranje", wat niet direct zorgwekkend is. Daarmee wordt aangegeven dat Wijchen op 104% van het Nederlandse gemiddelde zit qua gemiddelde belastingdruk. Het gemiddelde in Nederland over 2022 bedroeg € 904, wat een ander beeld geeft.
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Alles onder de 90% wordt als 'minst risicovol' gezien. Daar zit Wijchen ruimschoots onder.
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar verplichtingen te voldoen. Wijchen zit net boven de grens van minst risicovol (50%).
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de totale baten. Onder de 20% wordt bezien als 'minst risicovol', daar ligt het percentage Wijchen ruimschoots onder.

Risicomanagement
Het risicomanagement in Wijchen onderkent diverse risico categorieën. Naast de financiële risico's zijn dit bijvoorbeeld ook risico's met betrekking tot de continuïteit van dienstverlening en bedrijfsvoering, juridische risico's, politiek-bestuurlijke risico's en omgevingsrisico's. Dit kunnen interne en externe risico's zijn. Niet op elk risico hebben we als gemeente Wijchen evenveel invloed. In de programmabegroting ligt de focus op de risico's die we in financiële zin lopen.

In deze begroting zijn de benoemde risico's financieel vertaald en gewogen. Op basis van die weging is het bedrag bepaald dat als ondergrens van de algemene reserve moet gelden. Deze ondergrens wordt bij de vaststelling van een begroting en een jaarrekening opnieuw ter besluitvorming voorgelegd. De risicomatrix is als bijlage opgenomen.
De specifiek benoemde risico's zijn hieronder benoemd. Een financiële samenvatting van de risico's is opgenomen in de risicomatrix in bijlage 1.

- **4.1.1 MGR Regio Rijk van Nijmegen**
  De risico's zijn in een bijlage bij de begroting van de MGR beschreven. De beschreven risico's hebben betrekking op: 1. wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's; 2. maatschappelijke risico's; 3. middelen, organisatie, medewerkers en efficiency. Voor de verdeling van het risico's naar gemeenten, wordt de inbreng (middelen) gehanteerd.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	358.000	459.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	1	1

- **4.1.2 De Meerval BV**
  Contractueel is vastgelegd dat de gemeente Wijchen de exploitatietekorten draagt. Deze zijn door allerhande fluctuaties moeilijk te begroten. Daarmee is er feitelijk sprake van een openeinderegeling. De Covid-19-crisis zal het exploitatietekort verder doen toenemen.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	21.000	21.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,2	0,2

- **4.1.3 GGD**
  De GGD heeft een algemene reserve om haar eigen risico's te ondervangen. Voor het gedeelte van de risico's die de algemene reserve van de GGD overstijgen, nemen wij ons aandeel in onze risicoparagraaf op. Het bedrag is gebaseerd op inwoneraantal en op deze manier als gewogen risico één op één overgenomen vanuit de GGD begroting. Daarom is hier de wegingsfactor 1 toegekend.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	183.084	173.180
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	1	1

Gemeentebegroting
Deze posten zijn opgenomen in de reguliere begroting. Met hieronder beschreven risico's is geen rekening gehouden in de bedragen die in de reguliere begroting zijn opgenomen.

- **4.2.1 Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie**
Bij het opstellen van de MPG 2021 (Meerjaren Perspectief Grondexploitaties) is een nieuwe risicoanalyse gemaakt.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	1.740.000	3.400.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,25	0,13

- **4.2.2 Bouwleges**
We gaan in de begroting uit van ontvangsten in het kader van bouwleges, structureel ramen we hiervoor € 825.000 aan opbrengsten. We nemen hier een risico van € 100k op, voor geval de begrote bedragen bijvoorbeeld door uitstel van grote projecten niet in z'n geheel ontvangen worden.

  Met de Wet KwaliteitsBorging (WKB) wordt een deel van de toezicht en controletaken van de gemeente overgebracht naar onafhankelijke marktpartijen. Initieel geldt dit enkel voor gebouwen en bouwwerken met een laag veiligheidsrisico. Dit zorgt voor een afname van leges inkomsten. Daarnaast komen nieuwe taken terug waarvoor geen leges voor geïnd mogen worden. Het risico wordt op jaarbasis ingeschat op € 150.000, omdat de regeling naar verwachting wordt ingevoerd op 1 juli 2022 wordt hier 50% van dit bedrag opgenomen."

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	250.000	250.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,5	0,5

- **4.2.3 Gemeentelijk vastgoed algemeen**
De gemeente beheert circa 68.000 m² gemeentelijk vastgoed. Dit vastgoed bestaat uit diverse elementen zoals gebouwen voor sociaal culturele activiteiten, commercieel vastgoed en dienstgebouwen.
Het risico op onvoorziene gebreken aan ons vastgoed schatten we in op € 200k.
Een inspectierapport heeft aangetoond dat bij het kasteel de situatie stabiel is. Het risico bestond met name voor de poort (2013) en de toren (2016). Voor beide geldt dat gezien de vervolgmetingen, verdere monitoring noodzakelijk is alvorens over te gaan tot voorstellen. De kasteeltoren is meegenomen in de renovatie van het kasteel en is derhalve niet meer opgenomen als risico.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico gemeentelijk vastgoed:	200.000	200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,5	0,5
Financieel risico kasteelpoort:	50.000	50.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

- **4.2.4 Algemene Uitkering**
De uitkering uit het gemeentefonds wordt op basis van de circulaires doorgerekend.

Het beeld van de verwachte uitkering kan sterk fluctueren. We houden rekening met een mogelijke onderuitputting op de rijksbegroting, wat direct gevolg heeft op de hoogte van de algemene uitkering voor gemeenten. Dit risico nemen we hier op.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	250.000	250.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,5	0,5

- **4.2.5 Sociaal domein Jeugd / WMO**

De Jeugd / WMO bevatten voor een groot deel openeinderegelingen, waarbij de gemeente verplicht is zorg te leveren. Het risico blijft bestaan dat de zorgvraag hoger blijkt dan aangenomen in de begroting. We schatten het risico in op 5% van de omvang. Aangezien de egalisatiereserves jeugd en WMO een grotere omvang hebben, dan 5% van de totale kosten, verlagen we het risico hier naar nihil. Dat is voldoende afgedekt met de egalisatiereserves.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	464.000	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,25	0,25

4.3 Claims van derden

Dit betreft nog niet afgeronde claims van derden. Hierbij is een inschatting gemaakt van de uitkomsten van de individuele claims.

- **4.3.1 Overige juridische procedures**

Overige juridische procedures; zoals (bouw-) leges, belastingzaken- en aansprakelijkstellingen. Voor de verzekerde aansprakelijkheidsstellingen is financiële dekking in onze begroting. Voor overige aansprakelijkheidsstellingen en andere bezwaar- en beroepszaken is het risico bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. Om reden van vertrouwelijkheid en om onze positie in de procedures te beschermen, nemen wij hier alleen de totaaluitkomst op.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	1.200.000	8.200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,25	0,1

4.4 Milieu

Hieronder zijn de onderwerpen opgenomen, waarop de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden of verplicht kan worden maatregelen te treffen, maar waarbij op dit moment nog geen concrete aansprakelijkstellingen zijn ontvangen.

- **4.4.1 Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)**

Risico’s ten aanzien van milieuaspecten in het kader van bodemverontreiniging. In Wijchen zijn nog een aantal voormalige stortlocaties aanwezig. De bekendste hiervan is de locatie aan de Heumenseweg 80 (voormalig stort Alverna). Voor de overige (stort)locaties zijn de risico's in het geheel niet gedekt, maar zijn de risico’s niet bijzonder groot. Bovendien vallen deze tot aan de invoering van de Omgevingswet nog onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Daarna worden ze naar de gemeente overgeheveld. Vrijwel elk jaar kom er wel enkele

verontreinigingen aan het licht waarvan geen veroorzaker bekend is. De gemeente kan (indien deze verontreiniging op openbaarterrein wordt aangetroffen) hiervoor verantwoordelijk worden gesteld.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	200.000	200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

- **4.4.2 Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.**
  Woningen die liggen of komen te liggen in de overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit of gelegen zijn in risicocirkels van bedrijven vallend onder het Besluit Externe Veiligheid kennen mogelijk een lagere waarde voor de OZB. Voorts kan deze wetgeving voor vertraging/afstel van bouwprojecten zorgen. Dit leidt dan tot lagere OZB-opbrengsten. Dit risico achten wij ongewijzigd.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

- **4.4.3 Aanpak saneringswoningen**
  Sinds 2012 zijn de beheerders van de Rijksinfrastructuur verantwoordelijk voor het saneren van woningen die te veel geluidsoverlast ondervinden van spoor en de autosnelwegen. Zij zijn daarmee verantwoordelijk voor het plaatsen van schermen of het treffen van geluidwerende voorzieningen aan deze woning. De gemeente is verantwoordelijk voor de projectmatige sanering van woningen langs gemeentelijke en provinciale wegen die bij het Rijk zijn aangemeld (A- en B-lijst). De kosten van deze saneringen zijn in principe voor het Rijk.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

- **4.4.4 Milieu bodemverontreiniging**
  Hoewel een groot deel van de Wijchense bodem in kaart is gebracht, blijft er altijd een risico dat gedurende werkzaamheden ergens een bodemverontreiniging wordt aangetroffen die niet voorzien was en op kosten van de gemeente opgeruimd (gesaneerd) moet worden.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

4.5 Uitgeleende gelden en garantstellingen

De hier opgenomen onderwerpen houden verband met het niet kunnen aflossen van leningen, waarbij Wijchen het risico draagt.

- **4.5.1 Verstrekte hypotheken aan ambtenaren**
  Als onderdeel van het pakket arbeidsvoorwaarden zijn tot 1 januari 2009 hypotheken verstrekt aan medewerkers. We merken dat steeds meer hypotheken vervroegd worden afgelost.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	1.289.000	1.496.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

- **4.5.2 Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties**
  De gemeente staat garant voor tijdige betaling van rente en aflossing van leningen van woningbouwcorporaties afgesloten in het kader van de Woningwet. Met ingang van 1995 zijn deze risico's overgenomen door de Stichting Waarborgfonds. Deze stichting is de eerste risicodrager. De gemeente treedt uitsluitend op als achtervanger. Wijchen is tot op heden nog niet op een garantstelling aangesproken. Tot op heden zijn alle risico's binnen het waarborgfonds opgevangen.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico:	64.589.000	59.150.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00) .	0,01	0,01

- **4.5.3 Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen.**
  Voor een aantal maatschappelijke instellingen staat de gemeente (al dan niet samen met andere instanties) garant voor relatief hoge bedragen aan aangegane geldleningen.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Financieel risico sport	1.289.000	915.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,1	0,1

4.6 Overig

- **4.6.1 COVID-19 --> crisis algemeen.**
  Vanaf het ontstaan van de coronapandemie zijn gemeenten geconfronteerd met de financiële effecten hiervan. Meerkosten voor de bedrijfsvoering, handhaving, sluitingen van sportzalen, theater en het zwembad zijn voorbeelden hiervan. Er zijn ook minderkosten op het gebied van het niet doorgaan van evenementen. In 2020 en 2021 heeft het Rijk gemeenten gecompenseerd, waarmee er voor de gemeente Wijchen geen financieel nadeel is ontstaan. Inmiddels kunnen we spreken van het nieuwe normaal, waarbij we niet meer verwachten dat beperkingen worden opgelegd. We verlagen het risico, maar laten wel een bedrag staan in z'n algemeenheid voor mogelijk crisis.

	Begroting 2023	Jaarrekening 2022
Sluiting zwembad	300.000	
Extra kosten bedrijfsvoering, waaronder handhaving	100.000	
Meerkosten sociaal domein	300.000	
Cultuur	100.000	
Afval	100.000	
Toename (bijzondere) bijstandsuitkeringen	100.000	
Totaal corona	1.000.000	1.000.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,5	0,1

- **4.6.2 Vluchtelingen Oekraïne**
  In februari is in Oekraïne de oorlog met Rusland uitgebroken. Dit leidt tot een vluchtelingenstroom, die ook Nederland bereikt. Hiervoor zullen werkzaamheden opgepakt moeten worden die prioriteit krijgen, om vluchtelingen onderdak en begeleiding te bieden. Dit gaat leiden tot diverse kostenstromen, zoals het uitkeren van leefgeld en realiseren van leefruimte. We gaan er vanuit dat gemeenten en daarmee ook Wijchen hiervoor gecompenseerd gaan worden. Het risico bestaat dat de compensatie de totale inspanning niet volledig dekt.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	-	500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	-	0,25

- **4.6.5 Databeveiliging**
  De verdergaande digitale vastlegging van gegevens vraagt om alert te zijn op de risico's die automatisering met zich meebrengt. Op basis van het vastgestelde Informatieveiligheidsbeleid werken we in 2022 en 2023 verder aan de realisatie van alle te nemen stappen. Daarnaast streven we er naar te voldoen aan de AVG. We nemen hier het risico op voor schendingen van de privacy, datalekken of cyberincidenten en de mogelijke claims daardoor.

	Begroting 2023	**Jaarrekening 2022**
Financieel risico:	250.000	250.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,25	0,25

Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van onze begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft meer inzicht in omvang en besteding.

Tabel 26: Beheerplannen

	Beheerplan	Looptijd	Onderdeel van programma
1	Wegen	2023-2027	2
2	Openbare verlichting (OVL)	2023-2027	2
3	Civiele kunstwerken (bruggen/duikers)	2023-2027	2
4	Groen	2023-2027	5
5	Riolering	2023-2027	7
6	Watergangen/Baggeren/Beschoeiingen	2021-2040	5
7	Gebouwen	2023-2043	div.

De onderdelen 1 tot en met 6 uit bovenstaande tabel vormen de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en vertegenwoordigen een structureel budget van ruim € 9,2 miljoen.

Integraal beheer openbare Ruimte (IBor)
Afspraken over het beheer van de openbare ruimte zijn vastgelegd in de onlangs vastgestelde nota IBor 2023 t/m 2027. In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte.

Tabel 27: Beheerniveaus Openbare Ruimte

Discipline	Winkel gebied	Bedrijven terrein	Buitengebied en kerkdorpen	Woon gebied	Hoofd structuur
Bomen	B	C	C	C	C
Groen	B	C	C	B	C
Gazon	B	C	C	B	C
Grasbermen	B	C	C	C	C
Verharding	B	C	C	C	B
Meubilair	B	C	C	B	B
Reiniging	B	C	C	B	C
Onkruid op verhard	B	B	B	B	B
Riolering en Water	B	C	C	B	C
Kunstwerken	B	C	C	B	C

Onderstaand een korte beschrijving wat er verstaan wordt onder een bepaald kwaliteitsniveau.
A+= Intensief: netjes, visitekaartje, perfecte uitstraling, veilig en veel gebruiksgemak
A = Aandacht: netjes, hoge beeldkwaliteit, functioneel
B = Normaal: netjes, functioneel, veilig en voldoende gebruiksgemak
C = Extensief: functionaliteit staat voorop, instandhouding, waarborging veiligheid en afscherming

* Met de vaststelling van het IBor-plan 2023-2027 is afgesproken dat met machinale groenonderhoud m.u.v. de zone winkelgebied op niveau C en het handmatige groenonderhoud op niveau B onderhouden wordt.

Het machinaal onderhoudsbestek (groen, onkruid, vegen) is in 2022 opnieuw aanbesteed voor een periode van 3 jaar. Het bestek loopt van 2023 tot en met 2025. Het contract met de firma van Gelder voor het onderhoud van de openbare verlichting (ovl) eindigt per 1 juli 2024 en dient begin 2024 dus te worden aanbesteed. Daarnaast wordt in 2023 het beleidsplan ovl geactualiseerd.

Met de ambtelijke fusie zijn de beheerpakketten van Druten en Wijchen geharmoniseerd. In 2023 wordt verder uitvoering gegeven aan harmonisering, procesafspraken BGT-BOR en het objectenhandboek. Hiermee wordt een start gemaakt voor een organisatie brede aanpak voor het op peil houden van de areaalgegevens.

Beleidsindicatoren

Indicator	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022
Klanttevredenheidsonderzoek	7,0	7,0	nuv
Aantal klachten	6.786	6.786	7.149
Aantal burgerparticipatiecontracten	319	319	483
Afhandeling meldingen buiten normtijd	48%	40%	48%
Aantal ontevreden melders	3%	3%	3%

Financiële aspecten /Uitvoeringsprogramma
Voor het opstellen en de afstemming van de verschillende civiel- en cultuurtechnische projecten hanteren we een integrale planning genaamd jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). In deze planning zijn benodigde (integrale) vervanging en werkzaamheden voor groot onderhoud van en aan wegen, riolering, kunstwerken, openbare verlichting, bomen en groen opgenomen. Het uitvoeringsprogramma is door het college vastgesteld. Daarbij presenteren we eveneens een doorkijk van de eerste 4 jaren parallel aan de begrotingsperiode. Vanaf 2024 zullen we dit integraal in de begroting opnemen.

Voor de diverse disciplines zijn structurele jaarbudgetten beschikbaar, die de gewenste beheerniveaus garanderen. Om de kosten gelijkmatig in de tijd te spreiden zijn reserves gevormd. De onderscheiden posten binnen de openbare ruimte worden hieronder toegelicht.

De afzonderlijke onderdelen nader belicht
1- Wegen
Areaal /Kengetallen

Asfaltverharding	1.375.056	m2
Geluidsreducerend asfalt	48.244	m2
Elementenverharding beton	985.282	m2
Elementenverharding gebakken	359.296	m2
Betonverhardingen	16.708	m2
Verharde bermen	61.640	m2
Halfverharde paden	44.940	m2
Totaal	2.891.166	Are

Beleidskader
Het doel van de totale onderhoudsstrategie is om verhardingen in een redelijke tot goede onderhoudstoestand te brengen en te houden, dusdanig dat geen enkele verharding in een onderhoudstoestand 'onvoldoende' verkeert of komt te verkeren. Hiermee wordt tevens voorkomen dat weggebruikers onveilige situaties tegenkomen. Het is de taak van de wegbeheerder om de veiligheid van de wegen te bewaken, zodat de kans op ongelukken geminimaliseerd wordt. Een goede staat van het wegennet is immers van belang voor zowel de duurzaamheid als voor de veiligheid.

Tweejaarlijks wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen in kaart gebracht door middel van een Globale Visuele Inspectie conform de wegbeheersystematiek van het C.R.O.W. Dit betekent dat alle wegvakonderdelen van asfalt, elementen en beton worden beoordeeld op ernst en omvang van alle schadebeelden. Op basis van de inspectiegegevens wordt de kwaliteit van het Wegenareaal ingedeeld conform de C.R.O.W.

Zowel de levensduur als de uitkomsten van de bovengenoemde inspecties zijn de input voor het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsprogramma.

Financiële aspecten
Investeringen in wegen betreffen maatschappelijk nut en worden geactiveerd en afgeschreven in 68 jaar voor wegen met Riolering en in 90 jaar voor wegen zonder riolering. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Het budget met de noemer projecten wordt gereserveerd als dekking voor het uitvoeringsprogramma voor wegvervanging. Daarnaast hebben we een egalisatiereserve gekoppeld aan de normbudgetten voor het onderhoud van wegen en civiele kunstwerken welke een egaliserend karakter heeft over de jaren.

Achterstallig onderhoud wegen
Tweejaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De laatste inspectie dateert uit 2022. Hieruit zijn geen verrassingen gekomen. We verwachten de komende jaren veel deklagen te moeten vervangen. In 2024 vindt de nieuwe inspectieronde plaats.

2- Openbare Verlichting

Areaal /Kengetallen

Aantal lichtmasten ≥ 8m	991	Stk
Aantal lichtmasten < 8m	8.737	Stk
Overige voorzieningen	50	Stk
Aantal armaturen	9.591	Stk
Waarvan % Led	30	%

Beleidskader
Het beleidsplan OVL dateert uit 2013. In het beleidsplan staan de speerpunten genoemd waarbij met de inrichting en het onderhoud van de openbare verlichting rekening gehouden dient te worden. Het accent ligt op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen. Het ingezette beleid ten aanzien van het toepassen van LED verlichting en dynamisch dimmen waar mogelijk, worden gecontinueerd en uitgebreid. Tevens passen we meer statisch dimmen toe. In 2022 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuw beleidsplan. Naar verwachting wordt dit beleidsplan medio 2023 ter besluitvorming voorgelegd.

Evenals voor groen, grijs, reiniging en kunstwerken is ook voor de verlichting een beheerplan opgesteld. Dit beleid is verouderd en wordt vervangen. Het nieuwe beleid is gebaseerd op onze Wijchense beeldkwaliteit systematiek. Uitgangspunt is dat we LED verlichting toepassen, tenzij dat technisch niet mogelijk is. Nieuwe armaturen voorzien we van een dimmer als dit effectief bijdraagt aan onze doelstellingen (minimaliseren CO2 emissie en lichtvervuiling).

Financiële aspecten
Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten. Investeringen betreffen maatschappelijk nut en worden geactiveerd en afgeschreven. Daarnaast is er een egalisatiereserve voor het onderhoud van de openbare verlichting. Op deze manier borgen wij de instandhouding van de OVL op de lange termijn. In het IBor-plan hanteren we als afschrijvingstermijn voor masten 45 jaar en voor armaturen 25 jaar.

Achterstallig onderhoud
Er is achterstand in diversen onderhoudsmaatregelen. Ook bij het vervangen van armaturen ≥ 25 jaar en masten is er een achterstand. We zijn bezig met een beheerplan en een notie om deze achterstand weg te werken.

3- Civiele kunstwerken

Areaal /Kengetallen

Brug (hout)	38	st
Brug vast = Viaduct	15	st
Geluidswerende constructies	6	st
Tunnel (auto)	1	st
Tunnel (fietser-voetganger)	3	st
Faunarasters	37	st
Kademuur (staal)	17	st
Walbescherming (=Beschoeiing)	16	st
Hek	2	st
Steigers	5	st
Muur metselwerk	61	st
Strekdam	10	st

Beleidskader

Afgelopen jaren is het onderhoud aan de kunstwerken conform het vastgestelde kwaliteitsplan (Ibor) uitgevoerd. Dit is het gevolg van de inspecties en keuringen die wij doen. Grootschalige vervangingen nemen wij mee in het JUP.

Financiële aspecten

Investeringen in civiele kunstwerken betreffen maatschappelijk nut en worden geactiveerd en afgeschreven. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Hieraan gekoppeld hebben we de egalisatiereserve voor onderhoud van wegen en civiele kunstwerken welke een egaliserend karakter heeft over de jaren.

Achterstallig onderhoud

Op korte termijn wordt onderhoud uitgevoerd aan de paddenschermen langs de Zandbergseweg en het dassenraster langs de Broekstraat.

4- Groen

Areaal /Kengetallen

Bomen	32.096	St
Bosplantsoen	5.599	Are
Bos en natuur	5.461	Are
Sierplantsoen	1.443	Are
Hagen	245	Are
Gazon	12.726	Are
Ruw Gras & Bermen	11.953	Are

Beleidskader

Voor onderhoud en vervanging van openbaar groen zijn het beleidsplan Natuur en biodiversiteit samen met de groenstructuurplannen Kleine Kernen (2004) en Wijchen (2008) de leidraad voor renovaties van het openbaar groen. Ecologisch beheer en onderhoud wordt uitgevoerd conform het vastgestelde Ecologisch groenbeheerplan. Verzoeken voor grondverkoop of –verhuur en ontwikkelingsplannen worden ook beoordeeld aan de hand van deze plannen. Aanvullend zijn er beleidsregels uitgifte groenstroken opgesteld.

Groen en beplantingen

In het Oosterpark en langs de randwegen in Wijchen is het ecologisch beheer gestart in 2022. Het plan voor ecologisch bermbeheer in het buitengebied is verwerkt in het machinaal groenonderhoudsbestek dat in 2023 start. Monitoring van de biodiversiteit in de bermen samen met inwoners is nog in ontwikkeling.

Burgerparticipatie
In 2022 zijn bij diverse groenprojecten de inwoners betrokken bij ontwikkeling van het plan en het dagelijks onderhoud. Inwoners zijn zo actief geweest bij de planontwikkeling van renovatie park bij de Ploegstraat in Bergharen. Kinderen hebben samen met een graffitikunstenaar de trapmuur beschilderd. Het aantal vrijwilligers dat meehelpt in het groen en met het opruimen van zwerfafval is in 2022 toegenomen naar 183 vrijwilligers voor groen en 650 (incl. 350 Beestenbendeleden) vrijwilligers voor zwerfafval.

Bomenonderhoud
Voor het dagelijks beheer van de bomen zijn in het IBor duidelijke randvoorwaarden gesteld. Deze randvoorwaarden en het vastgesteld beeldkwaliteitsniveau bepalen de mate van renovaties en keuzes van inrichtingen van het openbaar groen. Er komt in 2023 een herziening van het kapbeleid waarbij conform het coalitieakkoord "samen verschil maken" de visie is 1 boom kappen - 2 bomen planten.

Financiële aspecten
Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Het budget met de noemer renovatie groen wordt gereserveerd als dekking voor het uitvoeringsprogramma. Hieraan gekoppeld hebben we de egalisatiereserve Groenbeheer welke een egaliserend karakter heeft over de jaren.

Achterstallig onderhoud
Jaarlijks worden conform het jaarlijks uitvoeringsprogramma diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. In 2022 zijn met name bomen in buitengebied gesnoeid.

5- Riolering

Areaal /Kengetallen

Lengte vrijvervalriolering	229,5	Km
Lengte persleiding	16,8	Km
Lengte drukriolering	89	Km
Lengte vacuümriolering	9	Km
Aantal Putten	6.054	Stk
Aantal gemalen	40	Stk
Aantal pompputten	517	Stk
Aantal IBA's	14	Stk
Wadi's	31	Stk
Randvoorzieningen	11	Stk

Beleidskader
Beleidsplan water en riolering.
Eind 2022 is het nieuwe Beleidsplan water en riolering (Bwr) voor de periode 2023-2027 opgesteld. Het Bwr is een beleidsplan waarin is aangegeven op welke wijze de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke taken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe zij dit bekostigt.
Het nieuwe Bwr is samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en West Maas & Waal opgesteld. Doel van de samenwerking was door middel van harmonisering van beleid te komen tot minder kostenstijging, meer kwaliteit en minder kwetsbaarheid in de (afval)waterketen. Deze harmonisering betekent nadrukkelijk niet dat de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden hebben verloren. Integendeel, iedere gemeente is verantwoordelijk gebleven voor het eigen beleid en heeft het nieuwe Bwr afzonderlijk vastgesteld. Het nieuwe Bwr bevat een gemeenschappelijk deel (op hoofdlijnen geharmoniseerd beleid) en een individueel deel (specifieke uitwerking van beleid naar maatregelen).

Rioolbeheerplan
Aan de basis van het Beleidsplan water en riolering staat het Rioolbeheerplan (RBP) voor de periode 2023-2027. Het RBP is een operationeel plan dat inzicht geeft in de omvang van het te beheren (verbrede) rioleringsareaal en de maatregelen voor de (duurzame) instandhouding hiervan. Het RBP dient mede als input voor de financiële onderbouwing van het nieuwe Beleidsplan water en riolering.

Financiële aspecten
De kosten verbonden aan de riolering dekken we middels de rioolheffing af.
Initiële investeringen worden als economisch nut geactiveerd. De vervangingsinvesteringen worden ten laste van de voorzieningen gebracht.
Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting.
Daarnaast zijn er twee voorzieningen ten behoeve van de vervangingsinvesteringen. Jaarlijks wordt er, conform het beleidsplan water en riolering, toegevoegd aan de voorzieningen om ook op lange termijn de vervangingen te borgen. Daarnaast bestond nog een egaliserende reserve om behaalde efficiency resultaten terug te kunnen geven aan de burger in de heffing of extra voorzieningen. Deze reserve is conform BBV en Bwr in 2022 omgezet naar een egaliserende voorziening

Achterstallig onderhoud
Aan de hand van rioolinspecties geven we input aan het meerjaren uitvoerings-programma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). De afgelopen 10 jaar zijn alle riolen in Wijchen geïnspecteerd en vervangingen conform uitgevoerd. Na de vervanging van de riolen in de bloemenbuurt en Alverna is er momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud.

6- Watergangen

Areaal /Kengetallen

Lengte B-Watergangen	13	Km
Lengte C-Watergangen	83	Km
Overs vijvers, plassen, etc	6	km
Ontv.plicht A-watergangen	36	Km

Beleidskader
Het Baggerplan 2021-2040 vormt het beleidskader voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater in eigendom van de gemeente.
Waterschap Rivierenland is de waterbeheerder voor het grondgebied van de gemeente Wijchen. De gemeente en het waterschap streven naar een watersysteem met een goede waterkwaliteit. Daarnaast is het van belang dat neerslag en kwel kan worden opgevangen (geborgen) en afgevoerd.

De gemeente Wijchen is opgedeeld in vier afwateringseenheden:
- Het peilgebied Quarles van Ufford: ten noorden van de Nieuwe Wetering en ten oosten van de A50. Het gebied watert in noordwestelijke richting af en omvat de kern Bergharen.
- Het peilgebied Bloemers: ten zuiden van de Nieuwe Wetering en omvat het noordelijke deel van kern Wijchen en de kernen Hernen, Leur en Batenburg. Het gebied watert in westelijke richting af op de Maas via de Nieuwe Wetering naar het gemaal Bloemers bij Appeltern.
- Het peilgebied Citters I: omvat het zuidelijk deel van kern Wijchen en de kern Niftrik. Het gebied watert af op de Maas via de Niftrikse Wetering naar het gemaal Citters I.
- Het peilgebied Citters II: ten zuiden Citters I, grenzend aan de Maas en omvat kern Balgoij. Het gebied watert af op de Maas via de Balgoijse Wetering naar het uitwateringsgemaal Citters II in de Loonse Waard.

Als eigenaar van B- en C-wateren heeft de gemeente het beleid te willen baggeren

binnen het onderhoudsprofiel. Het watersysteem wordt hiermee op orde gehouden en voldoet aan de legger van het waterschap. Het onderhoud van de waterpartijen en watergangen is opgenomen in het baggerplan vastgesteld voorjaar 2022. Daarin is planmatig aangegeven op welk moment aan een waterpartij onderhoud gepleegd moet worden. Aan de hand van detailinspecties wordt input gegeven aan het meerjaren uitvoerings- programma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP).

Financiële Aspecten
Vanuit het taakveld Riolering wordt een voorziening gevormd voor het Baggeren van Waterpartijen en beschoeiingen. De dotatie is gebaseerd op de gepresenteerde kosten uit het Baggerplan. Voor de C-watergangen is de keuze gemaakt om eerst een nader onderzoek in te stellen naar de benodigde maatregelen. Dit onderzoek gaat in 2023 plaatsvinden.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel is er onduidelijkheid over het Wijchens Meer. Het Wijchens Meer is gedeeltelijk een A-watergang waarover de gemeente een ontvangstplicht heeft voor het bij baggeren vrijkomende slip. De kosten daarvan komen voor rekening van de gemeente. Het grootste deel van het Wijchens meer is C-watergang met een dikke sliblaag. Het gaat hier om grote hoeveelheden slib waarvan de verwerkingskosten zijn meegenomen in het nieuwe baggerplan.

7- Gebouwen

Areaal /Kengetallen

Gebouwen bedrijfsvoering	3	Stk
Wijkcentra/MFA's	14	Stk
Sportzalen/sporthallen	7	Stk
Woningen	3	Stk
Monumenten	3	Stk
Kunstwerken	51	Stk
Overige	16	Stk

Beleidskader
Gemeentelijk vastgoed is geen doel maar een middel om bepaalde doelen te verwezenlijken.
In het eerste kwartaal van 2019 is een eerste stap gezet en is het basisdocument voor vastgoedbeleid door de gemeenteraad vastgesteld (dd. 8 maart 2019 met kenmerk 261989). Aspecten die hierin benoemd zijn, zijn:
- de kerntaak van de gemeente ten aanzien van vastgoed;
- de verschillende deelportefeuilles;
- De spelregels ten aanzien van:
  - o financiën
  - o verhuur
  - o onderhoud
  - o aankopen en afstoten
  - o leegstand

Vervolgens is een aanvullend beleidskader opgesteld dat handvatten biedt om weloverwogen en integrale keuzes te maken om te borgen dat de gemeente Wijchen haar gebouwen doelmatig en efficiënt inzet. Deze nota is in mei 2020 door de raad vastgesteld. Daarbij is een meerjaren-portefeuilleplan uitgewerkt waarin een beeld wordt geschetst van de beoogde vastgoed ingrepen voor de middellange termijn (2020-2030).

Het beleid is dat het gemeentelijk vastgoed op conditieniveau 3 (met selectieve neerschudding naar 4 op de bouwkundige aspecten) wordt onderhouden. Onze Monumenten houden we in onderhoudsconditie 2. Dit is gebaseerd op de NEN 2767.

Het onderhoudsplan voor de komende 20 jaar wordt jaarlijks geactualiseerd door onze adviseurs met de Nen2767 opleiding tot erkend vastgoed inspecteur.

Financiële aspecten
Investeringen in nieuwe gebouwen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 40 jaar, verbouw in 20 jaar. Kapitaallasten van vervangingsinvesteringen worden in de meerjarenraming opgenomen. Vervangingen van installaties worden uit de onderhoudsreserve gedekt. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten in de begroting. Er wordt in deze periode incidenteel gekeken naar eventuele overschrijdingen in budgetten vanwege de gestegen prijzen voor bouwmaterialen.
De dotaties in de reserve onderhoud volstaan als dekking voor de lange termijnplanning. De reserve heeft hiermee een egaliserend karakter over de jaren.

Achterstallig onderhoud
In verband met de voorgenomen nieuwbouw van MFA Westwijzer worden aan dit gebouw beperkt onderhoud uitgevoerd. Voor de overige gebouwen geldt dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud bij het gemeentelijke vastgoed.

Paragraaf 6: Financiering

Begripsbepaling
Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Inleiding
Vanaf 2001 is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van kracht. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de financieringsactiviteiten van de gemeente te regelen, door middel van een statuut. In dit statuut staan onze eigen regels over de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten, alsook de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Wettelijke voorschriften
Deze paragraaf moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

In artikel 13 van het BBV staat:

> De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsbeleid en rentevisie
De hoofdpunten van het financieringsbeleid zijn opgenomen in het treasurystatuut. Daarin staat dat we zoveel mogelijk risico's afdekken en proberen te voorkomen. Zo zijn we geen bank van lening en gaan we niet beleggen om rendement te halen. Voor het hanteren van rentepercentages voor toekomstige leningen en/of roodstand baseren we ons op de toetsingskaders van de provincie en visies van de grote banken in Nederland en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Daarbij hanteren we het voorzichtigheidsprincipe, want we zijn risicomijdend. Daarom gaan we aan de bovenkant van de bandbreedte zitten voor de rentepercentages die we gebruiken bij de verwachte herfinancieringen en roodstand.

Risicobeheer
Het risicobeheer is ook in ons treasurystatuut geregeld. Daarin staan de volgende algemene uitgangspunten:
- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij wordt getoetst. De gemeente is geen bank van lening en zal pas in uiterste instantie over gaan tot het verstrekken van leningen;
- De gemeente mag geld uitlenen wat ze niet meteen nodig heeft. Daarbij geldt dat er geen risico gelopen mag worden en dat het niet met het doel is om rendement te maken door het lopen van overmatig risico. Beleggen is niet toegestaan;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Met de inwerkingtreding van de Wet Verplicht Schatkistbankieren is het niet langer toegestaan middelen aan te houden boven de toegestane norm op de lopende rekening of spaarrekening, of het aangaan van beleggingen.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm
De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

- **Koersrisico's**
  De koersrisico's voor onze gemeente zijn zeer beperkt omdat we onze overtollige middelen in de schatkist moeten aanhouden. We hebben geen aandelen of deposito's meer als beleggingen. Valutarisico's hebben we niet, omdat we in principe alleen maar met Euro's werken. Verplichtingen in andere valuta kunnen we alleen in uitzonderingsgevallen aangaan.
- **Renterisicobeheer**
  De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet, is beperkt tot 8,5% van het totaal van de begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% wordt in het meerjarenperspectief niet structureel overschreden.

(bedrag x € 1.000)	**2022**
Begrotingstotaal (primitief)	110.477
Percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	**9.391**
Saldo liquide middelen	27
Uitgezette kortlopende middelen	0
Opgenomen kortlopende middelen	0
Saldo kasgeld	**27**
Ruimte	**9.418**

- **Renterisiconorm**
  De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. De rente risiconorm houdt in dat de aflossingen en renteherzieningen van leningen met een looptijd langer dan 1 jaar samen maximaal 20% van het begrotingstotaal mogen zijn. De aflossingen op de leningen die we 1 op 1 aan derden door verstrekken (Talis) tellen hierbij niet mee. Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Wijchen ruim binnen de rente risiconorm blijft.

Tabel 18: Bedragen x €1000

	Begroot 2022	**Werkelijk 2022**	**Werkelijk 2021**
20% van Begrotingstotaal*	22.095	22.095	20.488
Aflossingen	4.864	610	1.316
Saldo	**17.231**	**21.485**	**19.172**

*begrotingstotaal 2022 (€ 106.832.323)

Gewaarborgde geldleningen
De gemeente staat garant voor de betaling van de rente en aflossing bij een aantal afgesloten leningen van externe partijen. Het bedrag waarvoor de gemeente eventueel kan worden aangesproken is het restant bedrag van de lening op het moment dat niet meer aan de betalingsverplichting wordt voldaan en is afhankelijk van het percentage overeengekomen in de garantstelling. Naast leningen aan sportverenigingen, zijn het vooral leningen voor woningbouwcorporaties en de Nationale Hypotheekgarantie.

Woningbouwcorperaties

De kans dat de gemeente voor geldleningen van de woningbouwcorporaties als borg wordt aangesproken is zeer klein. Daarnaast staat het Rijk voor 50% garant. De kans dat een beroep wordt gedaan op onze gemeente voor deze achtervang positie is uiterst klein omdat:

- Elke toegelaten instelling die deelnemer is bij het WSW jaarlijks wordt onderworpen aan een kredietwaardigheidstoets;
- Het WSW een zodanige buffer heeft opgebouwd en evt. nog aanvullend kan beschikken over de gelden (obligo's) die de corporaties verplicht hebben aangehouden;

Nationale hypotheekgarantie

Wijchen is 50% achtervang voor de tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2011 verleende Nationale Hypotheekgaranties door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Vanaf 2011 heeft het Rijk de achtervangpositie overgenomen. De stichting schrijft medio 2020 in haar liquiditeitsprognose 2020-2025 zij geen aanspraken op de achtervang verwacht.

Opgenomen leningen

Tabel 19: Opgenomen leningen

Stand per 31 december (x € 1.000)	**Begroot 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie 2021**
Eigen financiering	14.991	10.991	11.155
Specifiek voor Woningbouw	5.930	5.345	5.792
Overige	0		41
Opgenomen leningen totaal	**20.921**	**16.366**	**16.988**

De leningen die specifiek voor woningbouw zijn aangetrokken, zijn weer doorgeleend aan woningbouwcorporaties. De overige leningen zijn voor eigen financiering aangetrokken en deels doorgeleend aan verenigingen of stichtingen.

Uitgezette leningen en deelnemingen

Om inzicht te verschaffen in de uitgezette leningen verwijzen we naar onderstaand overzicht. Hierbij sluiten we aan bij de indeling volgens de voorgeschreven balansindeling IV-3.

Tabel 20: Uitgezette leningen

Stand per 31 december (x € 1.000)	**Begroot 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie 2021**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	429	428	428
Woningbouwcorporaties	5.946	5.296	5.807
Leningen aan deelnemingen	0	0	123
Overige langlopende leningen	6.614	6.898	9.358
Eindtotaal	**12.989**	**12.623**	**15.716**

- **Hypotheken en garanties ambtenaren**

Per 1 augustus 2009 is er een verbod op het verstrekken van hypotheken en garanties aan gemeentepersoneel van kracht. Het ministerie beroept zich op de Wet fido (Financiering Decentrale Overheden), sinds 2001 van kracht, waaruit volgens de minister volgt dat publiek geld niet voor niet-publieke doeleinden, zoals hypotheekverstrekking, ingezet mag worden. Het verbod strekt zich ook uit tot het geven van garantie door de gemeente op een door een andere instelling te verschaffen (hypothecaire) geldlening. Er worden na 1 januari 2009 geen hypotheken meer verstrekt. Bestaande hypotheken lopen via een zogenaamde "sterfhuisconstructie" af. Er mogen geen nieuwe leningen en/of garanties meer worden verstrekt. Van lopende leningen en/of garanties is het toegestaan dat zij uit- dan wel aflopen. In bovenstaande tabel zijn deze opgenomen onder Overige langlopende leningen.

Financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte baseren we op de verwachte uitgaven en inkomsten (liquiditeitsplanning). Daarbij houden we rekening met onder andere de exploitatie, aflossingen op leningen en uitgaven voor projecten. Deze liquiditeitsplanning vergelijken we met ons banksaldo. Als blijkt dat we onvoldoende geld op de bank hebben, kunnen we ervoor kiezen om (voordelig) rood te staan bij de bank, of een lening aan te trekken. Dit is afhankelijk van de goedkoopste optie. We spreken van een lening als de looptijd langer vast staat dan 1 jaar.
Op basis van de liquiditeitsplanning en het aantrekken van nieuwe leningen is de verwachte ontwikkeling van ons banksaldo als volgt:

	1-1-2022	***1-1-2023***
Verwacht banksaldo (x € 1.000)	-858	-1.910
Werkelijk banksaldo (x € 1.000)	418	27

Met onze bank (BNG) hebben we afspraken over roodstand. Tot ongeveer € 7 miljoen kunnen we voordelig rood staan. Dat betekent dat we voor het meerdere zullen overgaan tot het aantrekken van leningen. Afhankelijk van de rentestanden en verwachtingen kunnen we er ook voor kiezen om het hele bedrag als langlopende lening af te sluiten.

Rente
Onze visie over de rente is een afgeleide van de visie van de grootbanken en onze huisbank, de BNG. Daarnaast houden we rekening met het toetsingskader van de Provincie Gelderland. De banken verwachten een lage, maar licht oplopende rente. Wijchen hanteerde voor de berekening van de in 2022 aan te trekken leningen voorzichtigheidshalve een percentage van 2,0%. In meerjarenperspectief laten we dit percentage langzaam oplopen. Daarmee voldoen we aan de provinciale toets, die een voorzichtig rentebeleid voorstaat.

Onze rentelasten zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Begroot 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Rentekosten			
Rente langlopende geldleningen	194	193	197
Rente kortlopende geldleningen	0	0	0
Rente geldleningen woningbouw	146	121	153
Rente overig	5	6	2
Rente-opbrengsten			
Hypotheekrente ambtenaren	-61	-63	-82
Rente langlopende geldleningen	-49	-49	-94
Rente kortlopende geldleningen	0	0	-7
Rente geldleningen woningbouw	-153	-127	-160
Rente overig	-6	-76	0
Rente huurkoop	-7	-7	-8
Rente opbrengsten gronderverkopen	-27	0	0
Rentekosten kapitaallasten	-1.171	-989	-986
Rente Eigen vermogen berekend	849	849	916
Rente Eigen vermogen naar taakvelden	-849	-849	-916
Saldo	**-1.129**	**-991**	**-985**

Toerekening van rentelasten aan grondexploitaties, reserves, investeringen en taakvelden

In de nu voorliggende jaarrekening rekenen we standaard rente toe aan de grondexploitaties. De wijziging in het BBV zijn doorgevoerd, waarbij is vastgesteld hoe de toe te rekenen rente voor de verschillende onderdelen moet worden bepaald.

De volgende uitgangspunten zijn verwerkt:

Grondexploitaties:
De berekening van de rente aan de grondexploitaties is voorgeschreven. Dit is het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen, indien geen sprake is van projectfinanciering;

Reserves:
Voor het bepalen van de omslagrente rekenen we rente toe aan de reserves (eigen vermogen). Volgens de voorschriften is deze rente maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. Dit betekent ook dat wanneer er geen aangetrokken financiering is, er geen rente over het eigen vermogen en/of voorzieningen kan worden berekend.

Verdeling naar taakvelden:
We moeten volgens de verslaggevingsvoorschriften van het BBV rente toerekenen aan de taakvelden. Dit is het saldo van de rentebaten en –lasten dat overblijft na de verwerking van de rente aan de grondexploitatie. Dat saldo rekenen we evenredig toe aan de taakvelden, op basis van de boekwaarde van de materiele vaste activa per 1 januari van het betreffende jaar, met een minimum van 0%. Daarbij proberen we de fluctuatie in het rentepercentage zo klein mogelijk te houden in meerjarenperspectief. Het rentepercentage dat we hier berekend hebben hanteren we ook bij voorgenomen investeringen. In 2020 hoeft hierop geen nacalculatie plaats te vinden.

	Bedragen x € 1.000	**Begroot 2022**	**Realisatie 2022**
a	Rentelasten korte en lange financieringen	345	320
b	Externe rentebaten totaal	-298	-322
a-b	**Totaal door te rekenen externe rente**	**47**	**-2**
c1	Rente aan grex	-4	14
c2	Rentelast "projectfinanciering" (m.n. Talis)	-146	121
c3	Rentebate "projectfinanciering" (m.n. Talis)	153	-127
C		**3**	8
1-c	**Saldo door te berekenen externe rente**	**50**	**6**
d1	rente toegerekend aan het eigen vermogen	849	849
d2	rente toegerekend aan voorzieningen	0	0
e	**Aan taakvelden toe te rekenen rente**	**899**	**855**
f	Werkelijk aan taakveld door te rekenen rente	**1.171**	983
	Renteresultaat Taakveld Treasury	**272**	**-128**

Het Renteresultaat is een onderdeel van het taakveld Treasury. Wijchen heeft een positief renteresultaat binnen dit taakveld. Uit de voorschriften komen de volgende te hanteren rentepercentages. Deze percentages worden jaarlijks opnieuw berekend. In 2022 hoeft hierop geen nacalculatie plaats te vinden.

	Realisatie 2022
Rente Bouwgrondexploitaties	0,69%
Rente Eigen vermogen	1,96%
Rente-omslag naar de taakvelden berekend	1,15%
Rente-omslag naar de taakvelden genormeerd	1,50%

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Vanaf 1 januari 2018 is de Werkorganisatie Druten Wijchen (hierna WDW) van start gegaan met de bedrijfsvoeringstaken voor de gemeenten Druten en Wijchen. De Werkorganisatie is een gemeenschappelijke regeling die haar begroting conform wettelijke vereisten voor 15 april aanbiedt aan de deelnemende gemeenten.

Op hooflijnen streeft de WDW naar:
1. Het doorontwikkelen van de organisatie op basis van de moties en amendementen uit de beide gemeenteraden.
2. Systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbeteringen.
3. De kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat).
4. De doorontwikkeling van zelforganisatie.

Samengevat kunnen we terugkijken op een bewogen jaar. Waar de crisis rond COVID -19 over haar hoogtepunt lijkt kwam daar de vluchtelingencrisis voor in de plaats. Het opnemen van ontheemden Oekraïners die op de vlucht zijn uit het oorlogsgebied had een enorme impact op onze organisatie. Dit naast de toch al grote opgave statushouders en nieuwe instroom asielzoekers. Een jaar ook waarin we samen met beide colleges goed hebben gekeken naar de ambities in relatie tot het potentieel binnen de organisatie. De vertaling hiervan in het doorontwikkelplan WDW is door beide gemeenteraden bekrachtigd. De krapte op de arbeidsmarkt is opvallend en resulteert op onderdelen tot het moeilijk in kunnen vullen van vacatures.

<u>Belangrijkste resultaten in de professionalisering</u>
De inhaalslag op ICT-gebied is op volle kracht verder gegaan en heeft er o.a. toe geleid dat de systemen binnen het Sociaal Domein volledig zijn geharmoniseerd. Ook binnen Publiekszaken heeft een soortgelijk harmonisatietraject geleid tot eenduidigheid van de systemen. Het goedgekeurde InformatieBeleidsPlan als onderdeel van de doorontwikkeling WDW geeft ons de kans om hier de komende jaren met prioriteit aan te werken.

In september 2021 hebben we u meegenomen in het actieplan doorontwikkeling van de WDW. Kern daarvan is dat we willen inzetten op de doorontwikkeling van zelforganisatie, de WDW-academie en de implementatie van hybride werken. Het laatste mede ook in navolging van een landelijke trend en de ambities van de Rijksoverheid hierin.
Inmiddels is de WDW-academie met succes gerealiseerd en bouwen we de overige ontwikkelingen in 2023 verder uit.

<u>Ziekteverzuim</u>
In 2022 is de stijgende trend van ziekteverzuim doorbroken. Vooral op het gebied van langdurig ziekteverzuim heeft de inzet van de casemanager geleid tot een daling. De inzet leidt tot bewustere interventies op preventie en een sneller herstel tijdens het verzuim. Deze lijn zetten we ook de komende jaren voort ondersteunt door een nieuwe ARBO dienst die juist gericht is op preventie en voorkomen van langdurige uitval.

Omschrijving	Q1	Q2	Q3	Q4
Ziekteverzuimpercentage	8,20%	5,95%	4,74%	5,85%

Voor wat betreft het lange ziekteverzuim moeten we ook een relatie leggen met de stijging van niet opgenomen verlofuren.
Lang en extra lang verzuim wijst op werkdruk. Zowel bestuurlijke ambities als ambities om de WDW vanuit een fusie te tillen naar een professionele organisatie zijn hoog. Bezien we de mogelijkheden om de 'batterij op te laden', dan zien we dat de WDW-werknemer daar (te) weinig gebruik van maakt of kan maken.

Deze combinatie draagt een potentieel risico in zich. Op het moment dat het accent te zeer staat op 'leveren' en in disbalans raakt met 'opladen', ontstaat risico op roofbouw met langdurige uitval tot gevolg. De signalen lijken daarop te wijzen als we letten op exitgesprekken met medewerkers. Inmiddels zijn de gesprekken met de colleges gevoerd en hebben we binnen de WDW scherpere prioriteiten afgesproken om deze disbalans zoveel als mogelijk te voorkomen. Daarnaast is er een voorstel in ontwikkeling om het hoge verlofsaldo af te bouwen en de toekomstige overuren te beheersen.

Hogere inhuurkosten
De kosten van inhuur zijn minder bepaald door een hoog ziekteverzuim maar eerder door de krapte in de arbeidsmarkt. Sommige vacatures zijn moeilijk in te vullen waardoor inhuur onvermijdelijk is. Door inzet van een recruiter en andere vormen van werving spelen we hier op in.

Actieplan Doorontwikkeling WDW
Met het actieplan Doorontwikkeling WDW zetten we de volgende stap in onze organisatie. Hiermee geven we ook uitvoering aan een motie vanuit de raad. Met het actieplan bepalen we de focus voor de komende drie jaar en zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst.

Financiële rechtmatigheidsverklaring Colleges
Per 2023 gaat de financiële rechtmatigheidsverklaring van de Colleges en het bestuur van de WDW in. De wet houdt in dat de Colleges en het bestuur van de WDW zelf aangeven of de bestedingen van de gemeenten plaats hebben gevonden binnen de financiële wet- en regelgeving. In principe verschuift daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de organisatie zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden binnen de interne controle van de WDW. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverklaring binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

Wet WOO
Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot aantal processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste it-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.
In 2022 heeft de WDW de uitgangspunten voor gemeenten Druten en Wijchen als open overheid vastgesteld en ons ambitieniveau bepaalt. We hebben in kaart wat dit betekent voor de noodzakelijke veranderingen in onze informatievoorziening; zowel in een doelarchitectuur (een ontwerp voor de lange termijn) als in concrete projecten en acties.

We hebben gewerkt aan het verbeteren van het afhandelen van de WOO-verzoeken en hebben de verplichte rol van WOO-contactpersoon bij het KCC belegd. We zijn gestart met de inventarisatie van de verplichte informatie categorieën ter actieve openbaarmaking. Op het moment van schrijven is nog niet bekend wanneer de inspanningsverplichting veranderd naar een prestatieverplichting en via welk platform er gepubliceerd dient te worden. Tot slot hebben we een scala aan acties genomen om de organisatie mee te nemen en op te leiden, dit alles ter voorbereiding op de toekomstige verplichting tot actieve openbaarmaking.

Fraude

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de gemeente en kan tot grote financiële schade leiden. Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het college is zich hier terdege van bewust, gezien de aanwezige diverse interne beheersingsmaatregelen – zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiële en niet-financiële indicatoren – om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude, wordt op dit moment een (formele) frauderisicoanalyse opgesteld, die vervolgens jaarlijks wordt geëvalueerd en geüpdatet.
Verder beschikt de gemeente over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid. Er is voldoende controle technische functiescheiding in het inkoop- en betalingsproces, wat ervoor zorgt dat een betaling altijd door ten minste twee verschillende medewerkers wordt gecontroleerd alvorens er daadwerkelijk betaald wordt.
Om de onderkende frauderisico's van onterecht uitgaande gelden alsmede het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management verder te mitigeren is het niet mogelijk voor management/directie/college om te betalen.

Zichtbare monitoring op de werking en naleving van het beleid is onderdeel van de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC).
In de VIC worden onder andere de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van onderkende fraude- en corruptierisico's te mitigeren:
- Een detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat deze conform de geldende Europese aanbestedingsregels en Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de gedeclareerde zorg door zorgaanbieders daadwerkelijk is geleverd aan cliënten;
- Op basis van een steekproef vaststellen dat de verstrekte omgevingsvergunningen in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving zijn verstrekt;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat voor de facturen die in rekening zijn gebracht bij de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de betalingen van deze facturen ook naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt;
- Op basis van een steekproef vaststellen dat de verstrekte subsidies in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Op basis van de vorenstaande interne beheersingsmaatregelen alsmede de uitgevoerde VIC komen geen aanwijzingen van fraude en/of corruptie naar voren. Uit de VIC zijn wel aandachtspunten naar voren gekomen, die momenteel worden meegenomen in de op te stellen frauderisicoanalyse om zo daadwerkelijke fraude in de toekomst te voorkomen.

Paragraaf 8: Verbonden partijen

In deze paragraaf geven we per verbonden partij aan op welke wijze zij het openbaar belang behartigen. Daarnaast nemen we de financiële ontwikkelingen van deze partij en de verantwoording op. Indien er voor een van deze verbonden partijen risico's zijn aan te merken, zijn deze vermeld in paragraaf 4 weerstandsvermogen.

- **8.1 Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen (GGD) te Nijmegen.**

Behartigen openbaar belang
De GGD Gelderland-Zuid draagt bij aan de bewaking, bescherming en de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Deze taak voert zij uit op grond van de Wet publieke gezondheid 2008. De belangrijkste taken zijn de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten bestrijding, algemene gezondheidsbevordering en uitvoering van het meldpunt bijzondere zorg en van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Ontwikkelingen 2022
De afgelopen jaren zijn vele veranderingen bij de GGD doorgevoerd waardoor deze beter aansluit op de behoeften van gemeenten. De bestuurlijke procedures, verantwoording en transparantie zijn verbeterd naar aanleiding van het rekenkamerrapport 'Grip krijgen op Veilig Thuis'. Dit is terug te zien in de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling, de Meerjarenstrategie en de opbouw van de begroting. Daardoor zijn we in staat zo effectief mogelijk gebruik te maken van de expertise van de GGD als gezondheidsdienst. In 2022 blijven we dit doen.

De coronacrisis heeft in 2020 en 2021 veel gevraagd van de GGD. We verwachten dat de GGD in 2022 in rustiger vaarwater komt. Wel zullen er regionaal en landelijk lessen getrokken worden uit de coronacrisis en de rol van de GGD daarin.

Verantwoording
De afgelopen jaren zijn vele veranderingen bij de GGD doorgevoerd waardoor deze beter aansluit op de behoeften van gemeenten. Daardoor zijn we in staat zo effectief mogelijk gebruik te maken van de expertise van de GGD als gezondheidsdienst. Ook in 2022 vroeg de coronacrisis nog het nodige van de GGD. Hiervoor is de GGD vanuit het Rijk volledig financieel gecompenseerd. Daarnaast konden de reguliere taken gewoon doorgang vinden.

- **8.2 MGR Rijk van Nijmegen, Werkbedrijf.**

Behartigen openbaar belang
Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineengeslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen wordt vertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Ontwikkelingen 2022
Het WerkBedrijf heeft voor 2021 en de jaren erna diverse opgaven en ambities te realiseren. Het WerkBedrijf houdt rekening met een aantal ontwikkelingen:
1. de werkloosheidsontwikkeling en de regionale arbeidsmarkt;
2. de bemiddeling van kandidaten;
3. het strategische arbeidsmarktbeleid;
4. de komst van de nieuwe wet inburgering;
5. de ontwikkelingen m.b.t. wet- en regelgeving.

De IRvN richt zich op:
1. de technologische trends en ontwikkelingen;
2. de landelijke wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid;
3. verdere regionale ondersteuning en samenwerking.

Verantwoording
Het WerkBedrijf heeft voor 2022 zich gericht op uitvoeringsvraagstukken m.b.t. re-integratieactiviteiten, de uitvoering van de SW en arbeidsmatige dagbesteding. De IRvN heeft zich gericht op automatiseringsvraagstukken en informatiebeheer- en veiligheid.

- **8.3 G.R. Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO) te Wijchen.**

Behartigen openbaar belang
Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van sociale zekerheidswetgeving, de Wmo en de Jeugdwet. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek of door de regionale projectgroep Wmo en Jeugdzorg.
Het IBO is een gemeenschappelijke regeling voor de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen, Berg en Dal en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente. Het IBO werkt nauw samen met Bureau Handhaving van de gemeente Nijmegen.

Ontwikkelingen 2022
Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden sporen de medewerkers van het IBO actief op. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan. Vanaf 2015 dragen de gemeente de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Gezien de vergroting van de verantwoordelijkheid voor (extra) kwetsbare doelgroepen en het daar bijbehorende budget, zijn ook de risico’s op onrechtmatigheden groter geworden. Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. Deze aanpak kent preventieve en repressieve elementen in zich met als doel spontane naleving van de wet- en regelgeving.

Verantwoording
Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden sporen de medewerkers van het IBO actief op. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan. Vanaf 2015 dragen de gemeente de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. De verantwoording van de resultaten leggen we vast in in het jaarverslag 2022 van het IBO als onderdeel van de jaarrekening 2022.

- **8.4 Euregio Rijn/Waal te Kleve en ’s-Heerenberg.**

Behartigen openbaar belang
De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

Ontwikkelingen 2022
Projecten die meerwaarde hebben voor de gemeente Wijchen zullen wij ondersteunen.

Verantwoording
Er zijn in 2022 geen Euregio-projecten geweest die voor of namens de gemeente Wijchen zijn uitgevoerd.

- **8.5 G.R. Bijsterhuizen te Nijmegen.**

Behartigen openbaar belang
Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de regio Nijmegen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijventerrein.

Ontwikkelingen 2022
In juni 2021 heeft het algemeen bestuur van Bijsterhuizen de begroting 2021 en meerjarenbegroting 2022 - 2023 vastgesteld. Het daarin opgenomen meerjarenperspectief is gebaseerd op de vastgestelde planexploitatie per 1 januari 2021. In deze planexploitatie zijn de verwachte gronduitgiftes en bijbehorende winstverwachtingen verwerkt. De verwachting is dat eind 2021 / begin 2022 de laatste kavels zullen zijn verkocht en geleverd. De insteek is deze gemeenschappelijke regeling op te heffen na de laatste grondverkoop.

Verantwoording
Er is een winstneming van € 4 miljoen genoten in 2022. De laatste kavels zijn verkocht. Ontbinding van de gemeenschappelijke regeling is in 2022 verder opgepakt. De afwikkeling hiervan vind in 2023 plaats. Restant budget is daarvoor overgemaakt aan Wijchen.

- **8.6 Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen en Wijchen te Beuningen (“Munitax”).**

Behartigen openbaar belang
De gemeenten Beuningen, Heumen, Druten, Groesbeek en Wijchen werken onder de naam “Munitax” samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit en leidt tot lagere kosten.

Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een

verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen 2022
Munitax voert volgens plan het opleggen van de belastingaanslagen en de inning van de belastingen voor Wijchen uit. In 2021 wordt voor de overgang naar belasting onroerende zaken gebaseerd op BAG oppervlaktes schaduwgedraaid ten opzichte van de oude methodiek op basis van m3. Met ingang van 2022 volgt de definitieve overgang.

Verantwoording
Munitax heeft ook in 2022 wederom te maken gehad met een toename van het aantal bezwaar- en beroepsschriften. Dit heeft geleid tot een extra inhuurvraag. Daarnaast was het vanwege de arbeidsmarkt ook moeilijk vacatures ingevuld te krijgen, waardoor er extra ingehuurd is. Om achterstanden in kwijtscheldingsverzoeken in te lopen is ook extra ingehuurd. Dit alles heeft geleid tot een extra bijdrage van de gemeenten in 2022.

- **8.7 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen.**

Behartigen openbaar belang
De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ) is een samenwerkingsverband dat sinds 1 januari 2004 bestaat uit de volgende drie onderdelen: de regionale brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). Ook zijn het veiligheidsbureau en de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) hier ondergebracht. De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg.

Ontwikkelingen 2022
In de begroting 2022 is de gewenste 1% bezuiniging wederom niet overgenomen. Ook met het verzoek om met alternatieve bezuinigingsvoorstellen (in de bedrijfsvoering van de VRGZ) te komen is niet ingestemd. De VRGZ heeft wel toegezegd een quick-scan uit te voeren die de kosten van de VRGZ in de bedrijfsvoering goed in beeld moeten brengen. Deze wordt opgeleverd bij de volgende kadernota voor de begroting van 2023. De VRGZ geeft verder aan dat de bijdrage in de toekomst wellicht hoger gaat uitvallen oa door de invoering van de omgevingswet en de evaluatie van de coronacrisis. Daarnaast zijn ook de financiele consequenties van de landelijke meldkamerorganisatie nog niet bekend.

Verantwoording
In 2022 is door Berenschot een quickscan uitgevoerd. De bedrijfsvoering is in beeld gebracht en de resultaten hiervan zijn voorgelegd aan de raad in 2022. Er doet zich een risico voor dat de algemene reserve voor C&R van de VRGZ te boven gaat. De gemeente verwacht een reële doorvertaling van de financiële risico's in de begroting 2024 van de VRGZ. En dat de ontwikkelingen blijven worden gemonitord en in beginsel opgevangen worden binnen de bestaande budgetsystematiek.

- **8.8 Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen.**

Behartigen openbaar belang
De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Ontwikkelingen 2022
Wijchen laat de verplichte wettelijke milieutaken door de ODRN uitvoeren.
Het gaat dan om Vergunningverlening, toezicht en handhaving van de verplichte milieu- en asbesttaken. De werkzaamheden van de ODRN dragen bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Daarnaast voert de ODRN een aantal projecten voor ons uit.
De ODRN stelt in overleg met ons een werkplan op waarin de geplande activiteiten voor het komend jaar worden beschreven en begroot.

Verantwoording
de ODRN heeft 97% van de werkzaamheden uit de werkplannen van Wijchen gerealiseerd, welke was geraamd op € 933.968. Er is minder geschreven op de wettelijk verplichte BRIKS taken die de ODRN voor ons uitvoert (asbestmeldingen en -sloop) en meer geschreven op de milieutaken. Er waren minder asbestsloopmeldingen dan begroot. Vergunningverlening milieu viel hoger uit, onder andere door het hogere aantal vooroverleggen en het aantal meldingen.

- **8.9 Gemeenschappelijke regeling basisregeling regio Nijmegen te Nijmegen**

Behartigen openbaar belang
In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar "slaapt".

Ontwikkelingen 2022
Er zijn geen ontwikkelingen.

Verantwoording
Er zijn geen ontwikkelingen

- **8.10 MARN**

Behartigen openbaar belang
Het deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger. MARN sluit met de ARN B.V. een vuilverwerkingsovereenkomst af. Hierin is geregeld: de aanbiedingsplicht van de deelnemende gemeenten van de door of vanwege hen opgehaalde afvalstoffen, de acceptatieplicht van de aangeboden afvalstoffen door de verwerkingsinrichting en het in rekening brengen van de verwerkingskosten door ARN B.V. aan de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen 2022
Volgens de vastgestelde begroting 2021 ontvangen wij een uitkering van € 67k.

Verantwoording
De gemeente Wijchen heeft in 2022 een bedrag van € 54.529.

- **8.11 Werkorganisatie Druten Wijchen**

Behartigen openbaar belang
Op 30 maart 2017 namen de gemeenteraden van de gemeenten Druten en Wijchen met oprichting van de Werkorganisatie Druten Wijchen het besluit om te komen tot een ambtelijke fusie. Deze fusie is formeel ingegaan op 1 januari 2018 en daadwerkelijk

gestart met de nieuwe teams op 1 mei 2018. Bij deze samenwerking blijven de beide gemeenten politiek-bestuurlijk helemaal zelfstandig. Iedere gemeente houdt de eigen gemeenteraad, griffie, college van B&W en gemeentesecretaris. De gemeenten blijven ook hun eigen beleid bepalen en de dienstverlening aan de inwoners blijft lokaal.

Ontwikkelingen 2022
Op hooflijn streeft de WDW in 2022 naar:
1. Het doorontwikkelen van de organisatie op basis van de moties en amendementen uit de beide gemeenteraden.
2. Systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbetereingen.
3. De kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat)
4. De doorontwikkeling van zelforganisatie.

Verantwoording
Samengevat kunnen we terugkijken op een bewogen jaar. COVID-19 heeft ook in 2021 zijn stempel gedrukt. Een jaar, waarin wel weer een aantal stappen hebben gezet in de kwaliteit van de organisatie. Een jaar, waarin we ook de laatste hand hebben gelegd aan de uitvoering van de collegeprogramma's. In beide gemeenten hebben we de ambities in deze programma's meer dan goed weten te realiseren.
Bij de begroting 2021 hebben we uw gemeenteraden gewezen op een aantal risico's in onze bedrijfsvoering. Deze liggen op het terrein van ICT en formatie.
In de kern missen we de slagkracht in de organisatie om de voorgenomen veranderingen tijdig en goed te kunnen realiseren.
Op het ICT-gebied zijn we vanaf 2021 grote inhaalslagen aan het maken. Afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van een groot aantal systeemharmonisaties. Dit leidt ook tot forse procesharmonisaties tussen Druten en Wijchen.
De implementaties vormen een goede basis om de dienstverlening verder te professionaliseren voor inwoners en bedrijven.
In september 2021 hebben we u meegenomen in het actieplan doorontwikkeling van de WDW. Kern daarvan is dat we willen inzetten op de doorontwikkeling van zelforganisatie, de WDW-academie en de implementatie van hybride werken. Het laatste mede ook in navolging van een landelijke trend en de ambities van de Rijksoverheid hierin.
Inmiddels is de WDW-academie gerealiseerd en bouwen we de overige ontwikkelingen verder uit naar 2022.

- **8.12 BVO DRAN**

Behartigen openbaar belang
De vervoersorganisatie is ingesteld om het doelgroepenvervoer in de regio Arnhem en Nijmegen tot stand te brengen en verder te ontwikkelen. Alle gemeenten uit het voormalige stadsregiogebied nemen deel aan de BVO DRAN. De gemeente Wijchen heeft vooralsnog alleen het Wmo sociaal vervoer ondergebracht bij de vervoersorganisatie.

Ontwikkelingen 2022
De verwachte grote stijging van de kosten door o.a. de afbouw van de provinciale subsidie, kostenstijgingen in de taxibranche en de inzet van duurzame vervoersmiddelen valt mee. De Coronacrisis heeft impact op het feitelijk gebruik van het vervoer. We hebben daardoor te maken met lagere kosten van dit vervoer. Vanwege de onvoorspelbaarheid van deze effecten zijn in de MJPB 2022-2025 Coronaeffecten buiten beschouwing gelaten. Deze begroting heeft positieve financiële gevolgen voor de gemeente Wijchen.

Verantwoording
Er zijn bij de WMO meer ritten gereden dan in de corona jaren, maar nog steeds minder dan in de tijd daarvoor. Ook de kosten voor het Leerlingenvervoer vallen lager uit.

- **8.13 Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen**

Behartigen openbaar belang
De samenwerking is vastgelegd in de Regeling Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Regio (opgenomen in de regelingenbundel) en is op 17 december 2015 gestart.

Op 12 januari 2017 ondertekenden waarnemend burgemeester Staal van Arnhem, de Nijmeegse burgemeester Bruls en commissaris van de Koning Cornielje het investeringsakkoord. In dat akkoord is de afspraak vastgelegd om minstens 10 jaar vast te houden aan de ingezette koers om de economie van de regio te versterken. Afschaffing van de WGR-plus betekent dat de taken, bevoegdheden en geldstromen uit de Wet WGR-plus zijn overgegaan van de regio naar de provincie.

In 2019 richt Wijchen haar bestuurlijke en ambtelijke focus nadrukkelijk op het verder uitlijnen van de samenwerking binnen de Regio Arnhem Nijmegen. Dan hebben we het over:
o Bestuurlijk overleg Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Regio Arnhem Nijmegen
o Portefeuillehouders overleggen (PO's) op vier onderwerpen
o Voorzittersoverleg GO + PO's
o Economic Board (Triple Helix)
o MIRT (ruimtelijk-economische visie regio t.b.v. MinIenM én t.b.v. provincie Gld
o Gelderse Corridor
Daarnaast speelt het samenspel tussen GR MARN, Dar NV en ARN BV. En is er een overkoepelende verbinding binnen de bestuurlijke stuurgroep Circulaire Economie (bestaande uit de gemeente Nijmegen, MARN, ARN en Dar). Vooralsnog houden we het risicoprofiel van de Stadsregio aan.

Ontwikkelingen 2022
Na een versterkingsproces in 2019 en 2020 is de versterkte regio in 2021 gestart. Er is een compact Regiobureau opgericht. Daarnaast zijn er vijf 'opgaven' grote regionale programma's. Wijchen heeft de intentie om aan alle vijf de opgaven mee te doen en heeft voor het regiobureau en de opgaven middelen gereserveerd.

Verantwoording
Eind 2021 heeft de gemeenteraad besloten om deel te nemen aan alle vijf de opgaven van de Groene Metropool Regio ANF. Daarmee zijn de kosten voor de GMr ook helder geworden.

- **8.14 Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN).**

Behartigen openbaar belang
De doelstelling van het TVAN, (voorheen RBT KAN) is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in het Rijk van Nijmegen (en regio Arnhem en de Veluwe) verblijven en hier meer besteden. Waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder vergroot wordt. Wijchen maakt deel uit van de merknamen 'Rijk van Nijmegen' en 'Land van Maas en Waal'. Met marketing- en productontwikkeling wil TVAN de regio Arnhem – Nijmegen - Veluwe laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio's moeten een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt

hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.
De subsidie aan TVAN wordt gebruikt om de gemeente Wijchen als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing) en voor het exploiteren van de VVV Wijchen. De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen 2022
Leidend voor de opdracht aan stichting RBT AVN (als enig aandeelhouder van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen BV - TVAN) is de Uitvoeringsagenda Bestemming in Balans van de regio Arnhem-Nijmegen, de uitvoeringsafspraken van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen en de Opgave Ontspannen regio van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De taken van TVAN zijn onder te verdelen in de categorieën: toeristische marketing, destinatiemanagement en productontwikkeling, alsmede regionaal gastheerschap (zoals invulling geven aan het VVV concept) waarbij lokaal maatwerk wordt geleverd. Het zwaartepunt van de opdracht voor TVAN is gelegen in marketing. In de GR hebben de gemeenten afgesproken om € 1,25 per inwoner beschikbaar te stellen, waarvan € 0,25 bestemd is voor gastheerschap.

Verantwoording
In 2022 hebben we 1,25 per inwoner verstrekt aan stichting RBT AVN voor de marketing en gebiedspromotie.

- **8.15 De Meerval B.V. te Wijchen**

Behartigen openbaar belang
De Meerval BV is verantwoordelijk voor de exploitatie van het zwembad De Meerval. De verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het gebouw ligt bij de stichting tot exploitatie van zwembaden in de Gemeente Wijchen. De stichting verhuurt het zwembad aan de BV. Het management van De Meerval BV is in handen van het management van het Golfbad in Oss. Hiervoor is een managementovereenkomst gesloten tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss.

Ontwikkelingen 2022
Sinds 1 januari 2018 is er een managementovereenkomst tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss. De overeenkomst loopt tot en met december 2022. Er zijn afspraken gemaakt over de te verwachten kapitaalbijdragen van de gemeente, om het exploitatietekort te dekken. Er is een prikkel ingebouwd waardoor Golfbad Exploitatie BV bij positief resultaat beloond wordt. De Covid-19-crisis zet de exploitatie van het zwembad onder druk.

Verantwoording
Twee calamiteiten hebben de exploitatie van het zwembad verregaand beïnvloed: de Covid-19 crisis en de exorbitante stijging van de gasprijzen. De gedeeltelijke sluiting in het begin van het jaar door de Covid-crisis is enigszins opgevangen door de gedeeltelijke huur kwijtschelding door de zwembadeigenaar. De uitgaven voor gas zijn in 2022 meer dan verdubbeld.

- **8.16 Dienst Afvalstoffen en Reiniging NV (DAR)te Nijmegen.**

Behartigen openbaar belang
De gemeente Wijchen is voor onbepaalde tijd aandeelhouder van de DAR. Vanaf 1 januari 2011, zijn 4.890 aandelen (4,45%) met een waarde van € 389k overgenomen van de Gemeente Nijmegen. Per 31 december 2016 is de aandelenportefeuille herijkt en bezit Wijchen 5.124 aandelen (4,66%). Doelstelling van de deelneming is o.a. het realiseren van verdergaande scheiding van afvalstromen en het realiseren van kostenvoordelen van schaalvergroting in de afvalverwijdering.

Ontwikkelingen 2022
Er is in 2020 een nieuwe strategische visie voor de periode 2020-2024 vastgesteld. We ontvangen in 2022 een dividenduitkering.

Verantwoording
De gemeente Wijchen heeft in 2022 een bedrag van € 56.064 aan dividend ontvangen.

- **8.17 Stichting exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen te Wijchen.**

Behartigen openbaar belang
De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen en voorts al hetgeen met een aan ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Ontwikkelingen 2022
Onderhoud zal volgens planning worden uitgevoerd. Vanwege de gewijzigde BTW regelgeving onderzoeken we de meerwaarde van het behouden van de stichting, wat mogelijk kan leiden tot liquidatie.

Verantwoording
Het onderhoud is conform planning uitgevoerd. Gelijktijdig met het onderzoek naar renovatie van het zwembad, beoordelen we de governance structuur. Medio 2023 nemen we daar een besluit over in. Het is aannemelijk te veronderstellen dat de stichting vervolgens geliquideerd wordt.

In onderstaande tabel worden de (verwachte) jaarrekeningcijfers 2022 van de verbonden partijen weergegeven en de Wijchense bijdrage hierin.

	Bedragen x € 1.000	Verwacht resultaat	Bijdrage Wijchen	Verwacht eigen vermogen 2022		Verwacht vreemd vermogen 2022	
Nr.		**2022**	**2022**	**1/1**	**31/12**	**1/1**	**31/12**
	Gemeenschappelijke regelingen						
8.1	GGD	524	2.086	2.081	2.547	28.765	22.217
8.2	MGR Werkbedrijf	0	5.958	0	0	32.394	29.665
8.3	IBO	0	187	0		148	63
8.4	Euregio	0	10	1.315		1.400	
8.5	Bijsterhuizen	-714	-4.000	8.282	714	1.580	777
8.6	VRGZ	1.577	2.684	7.071	7.783	68.824	66.131
8.7	Munitax	0	1.1133	0	0	0	0
8.8	GR Omgevingsdienst Regio Nijmegen	-614	925	1.057	443	4.071	4.543
8.9	GR Basisregeling Nijmegen	N.v.t.	N.v.t.				
8.10	MARN	800	-98	8.896	9.094	2752	2.024
8.11	Werkorganisatie Druten Wijchen	0	26.421	806	957	15.055	16.992
8.12	BVO DRAN	3.370	950	0	0	10.603	10.603
8.13	Groene Metropool	331	130	0	331	0	1.033

	Bedragen x € 1.000	Verwacht resultaat	Bijdrage Wijchen	Verwacht eigen vermogen 2022		Verwacht vreemd vermogen 2022	
Nr.		**2022**	**2022**	**1/1**	**31/12**	**1/1**	**31/12**
	Overige verbonden partijen						
8.14	TVAN	-8	0	233	233	0	0
8.15	Meerval BV	1.095	1.095	18	18	351	351
8.16	DAR NV	n.n.b.	1.962	n.n.b.		n.n.b.	
8.17	Stichting Zwembad	35	0	945	980	2.141	1.805

Paragraaf 9: Grondbeleid

Beleid
De gemeente Wijchen heeft voor de periode tot 2030 een forse woningbouwopgave. We werken daarvoor aan meerdere grote woningbouwontwikkelingen, zoals Tussen Kasteel en Wijchens Meer, Huurlingsedam, Hart van Zuid en Wijchen-West.
Als het gaat om de 3de fase van de Huurlingsedam is de start van de bouw in maart 2023 (250 woningen). De extra toegekende 220 woningen eind 2021 voor Huurlingsedam zijn in fase 4 van het plan geland. Het bestemmingsplan voor fase 4 is inmiddels onherroepelijk. Het bouwrijp maken van deze fase start in juli 2023 en de verkoop van de woningen start het 4e kwartaal van 2023.
Voor Wijchen – West heeft u in mei 2021 een visie vastgesteld. Daarnaast is er een intentie-overeenkomst getekend met de betrokken ontwikkelaars. In 2022 zijn we verdergegaan met de verschillende planonderzoeken die doorlopen in 2023. In december is het stedenbouwkundige schetsplan afgerond. Zoals vastgelegd in de nota Grondbeleid 2016 is in het algemeen de rol van de gemeente bij gebieds-ontwikkelingen faciliterend. Gezien de forse grondpositie van de gemeente in dit gebied werkt de gemeente deels faciliterend en voeren we deels actief een grondexploitatie.
Met ontwikkelaars is een overeenkomst op hoofdlijnen opgesteld ('Head of Terms') dat 15 februari 2023 is ondertekend. Deze overeenkomst zal uiteindelijk worden uitgewerkt tot een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars voor het deelgebied aan de noordzijde van het spoor "De Groene Geest". Vanwege het forse grondeigendom van de gemeente aan de zuidzijde van het spoor zal de gemeente zelf regie voeren over de grondexploitatie van het deelgebied "De Vormers". De bestemmingsplanprocedure staat gepland in de tweede helft van 2023.

Ook in 2022 zijn we volop bezig geweest met initiatieven op het gebied van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) in de diverse kernen. Voor diverse projecten heeft u voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld.

In de bijlagen bij de Nota Grondbeleid 2016 gemeente Wijchen zijn tevens spelregels vastgelegd met betrekking tot grondexploitaties. In tegenstelling tot het verleden worden elk jaar de grondexploitaties niet meer voor kennisgeving aangenomen maar via de Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) door u vastgesteld.

In de nota Bovenwijkse voorzieningen, deel 1 is vastgelegd op welke wijze de gemeente Wijchen de investeringskosten voor te realiseren voorzieningen verhaalt op initiatiefnemers dan wel zelfrealisatoren van ontwikkelingen. Deze nota willen we gezien de komst van de Omgevingswet herzien om het Omgevingswet-proof te maken.

Marktprognose
Lokaal

Op meerdere locaties is de gemeente Wijchen actief betrokken bij een CPO-project. De planologische procedures rondom Kelvinstraat / Sleedoornstraat (CPO Duurzaam Wonsick) zijn in 2021 in positieve zin afgerond. Daar kan nu gebouwd worden. Op andere locaties zoals Batenburg (terrein voormalige basisschool St. Jan Baptist), Balgoij en nabij Dorsvlegel Bergharen (CPO De Steenuil) zijn er overeenkomsten gesloten om te komen tot een woningbouwontwikkeling. Voor CPO Hoogbroek (Alverna) is principemedewerking verleend en een intentieovereenkomst gesloten. Ook voor CPO Hoogbroek is al een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld, maar nog geen grex.

Tezamen met de gemeente Nijmegen participeert de gemeente Wijchen in GR Bijsterhuizen. Eind 2021 is de laatste kavel op dit bedrijventerrein verkocht. In december 2021 heeft het Algemeen Bestuur het besluit genomen om deze GR te liquideren en op te heffen.

Omdat de bodem van de voorraad te verkopen grond zichtbaar is, en er nog steeds vraag is, heeft u in 2020 een voorkeursrecht gevestigd op een locatie van ca 40 ha grenzend aan het bestaande bedrijventerrein Bijsterhuizen. De provincie heeft kenbaar gemaakt positief te staan ten opzichte van deze ontwikkeling. De afgelopen periode zijn al diverse gesprekken gevoerd om te komen tot een ontwikkeling.

Verwachte exploitatieresultaten
Voor de projecten Kraanvogelstraat, Wijchen West, Gebiedsvisie Hart van Zuid, Uitbreiding Bijsterhuizen, CPO Niftrik, CPO Hoogbroek en Balgoij West zijn wel al voorbereidingskredieten maar nog geen grondexploitaties vastgesteld.
Met betrekking tot het verloop van de einduitkomsten op grond van de bijgestelde vastgestelde grondexploitaties is het volgende overzicht te geven:

Tabel 35: Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond

Nr.	Complex	Totaal	2022	2023	2024	2025	>2025
1	Huurlingsedam (fase 1+2)	-517	-517				
2	TKWM	-3.491					-3.491
3	CPO Bergharen "de Rivierduin"	325	256	69			
4	CPO Duurzaam Wonsick	506	276			230	
5	Kleinschalige woningbouw Batenburg	-203				-203	
6	Huurlingsedam Fase 3	1.093					1.093
7	CPO Bergharen "de Steenuil"	32				32	
8	Huurlingsedam Fase 4	749					749
9	Afgewikkelde projecten	0					
	Totaal exploitaties	**-1.506**	**15**	**69**	**0**	**59**	**-1.649**
1	Voorziening Huurlingsedam fase 1+2 (balans)	517	517				
2	Voorziening TKWM (balans)	3.491					3.491
3	Kleinschalige woningbouw Batenburg	203				203	
	Totaal voorzieningen	4.211	517	0	0	203	3.491
	Totaal Begroting 2023	**2.705**	**532**	**69**	**0**	**262**	**1.842**

De bedragen zijn afgerond op duizend euro.

Grondprijzen
Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Markt en Overheid moeten we meer dan voorheen onderbouwen hoe de grondprijzen van de gemeente Wijchen tot stand zijn gekomen. In de raad van 30 september 2021 is de herziene grondprijzenbrief 2021 vastgesteld. In 2023 worden de grondprijzen opnieuw door de raad vastgesteld.

JAARREKENING

Jaarrekening

1. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
2. Resultaat
3. Rekening van Lasten en Baten en Toelichting
4. Balans en Toelichting
5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen
6. Overzicht taakvelden voor mutaties bestemmingsreserves
7. Overzicht taakvelden na mutaties bestemmingsreserves
8. WNT (Wet Normering Topinkomens)-bijlage 2022
9. SiSa-bijlage 2022

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het betreffende jaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van het jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingspijs- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten. Vanaf 2016 worden bijdragen in activa van derden ook hieronder gepresenteerd.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingspijs. De vervaardigingsprijs betreft de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend eventueel verminderd met bijdragen van derden. Indien de BTW compensabel is dan geldt waardering tegen brutobedrag verminderd met de BTW-component. Indien een materieel vast actief een blijvend lagere marktwaarde heeft, is het actief afgewaardeerd.
Bij de materiële vaste activa is onderscheid gemaakt naar investeringen met economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.
Afschrijving vindt lineair plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar van gereedkomen, aanschaf of ingebruikname van het vaste actief.

Financiële vaste activa
De leningen u/g zijn opgenomen voor het nominale openstaande saldo verminderd met het totaal van de getroffen voorzieningen in verband met risico's voor oninbaarheid.
De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingspijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen.

Voorraden
De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs en bijkomende kosten of lagere marktwaarde. De grondexploitaties worden gewaardeerd overeenkomstig de cumulatieve bestedingen verminderd met de al ontvangen opbrengsten uit hoofde van verkopen en subsidies, dan wel lagere marktwaarde. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende jaar op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (indien geen sprake is van projectfinanciering).

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (2022: 2%).

Winstneming vindt plaats volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit is een methode om de verantwoording van de resultaten over de looptijd van de grondexploitatie naar rato van de verrichte prestaties te laten plaatsvinden. De winstneming in het boekjaar wordt berekend door het geprognosticeerde resultaat voor het gehele project per balansdatum te vermenigvuldigen met het voortgangspercentage van het project (gebaseerd op gerealiseerde kosten per balansdatum/begrote kosten project) en het reeds genomen resultaat per balansdatum daarop in mindering brengen. Indien aan de volgende vooraarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te mogen nemen:
- het resultaat op de grondexploitatie kan op betrouwbare wijze worden ingeschat, en
- de grond (of deelperceel) moet zijn verkocht, en
- de kosten zijn gerealiseerd.

Het College hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:
- het rentepercentage bedraagt 0,69%;
- de kostenindexatie bedraagt 6%;
- de opbrengstenindexatie bedraagt 1%;
- de geplande afzet is 1500 woningen tot 2030 gebaseerd op de Woningbouwopgave.

Ten aanzien van de geraamde kosten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- de grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het College vastgestelde nota Grondbeleid. De nota Grondbeleid is in 2017 geactualiseerd;
- minimaal één keer per twee jaar worden, via een door het College te besluiten Grondprijzenbrief, wijzigingen op deze nota vastgesteld. In 2021 zijn de grondprijzen opnieuw herzien en vastgesteld. In 2023 worden de grondprijzen opnieuw vastgesteld.

Ten aanzien van de geraamde gerealiseerde opbrengsten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- vaste prijzen conform de Grondprijzenbrief en marktconforme prijzen gebaseerd op een normatieve residuele methode.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover noodzakelijk zijn voorzieningen getroffen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen zijn in mindering gebracht op het saldo van de vorderingen.

Overlopende activa
De onder overlopende activa opgenomen posten zijn tegen nominale waarde gewaardeerd.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet Financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij ’s Rijks schatkist aangehouden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves en de bestemmingsreserves alsmede het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen
Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en of risico’s voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Ook voor kosten die in een volgend jaar gemaakt worden, maar hun oorsprong vinden in het betreffende jaar, waarbij de voorziening dient tot kostenegalisatie.

De voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.
Uitzondering hierop is de pensioenvoorziening voor wethouders, welke wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Onderhoudsvoorzieningen waarvan de omvang wordt bepaald op basis van beheers- of onderhoudsplannen worden berekend op basis van de laatst bekende geactualiseerde plannen.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten
In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.
Mutaties via de reserves worden conform de verslaggeving voorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting
Door het aannemen van de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen door de Eerste Kamer op 19 mei 2015 is de gemeente Wijchen met ingang van 1 januari 2016 in beginsel vennootschapsbelastingplichtig voor haar ondernemersactiviteiten. Vooralsnog is op grond van inventarisatie van activiteiten van de gemeente geen belastinglast opgenomen in de jaarrekening.

2. Resultaat

2.1 Resultaat en resultaatbestemming.
In dit financieel jaarverslag presenteren wij de resultaten over het boekjaar 2022. Daarbij hebben wij de algemeen aanvaarde regels voor de verslaglegging gehanteerd (Besluit Begroting en Verantwoording). Conform deze regels is het resultaat gepresenteerd voor en na bestemming. De mutatie betreft het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves waartoe de Raad in het onderhavige boekjaar heeft besloten. Vervolgens wordt voor het resterende resultaat een resultaatvoorstel opgenomen.

Het gerealiseerde resultaat is uit te splitsen in het resultaat bouwgrondexploitatie en resultaat algemene dienst.

Het resultaat over boekjaar 2022, onderscheiden naar lasten en baten, bedraagt:

Resultaat (x € 1.000)		
Totaal baten		134.191
Totaal lasten		127.630
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten		**6.561**
Mutaties in reserves:		
- stortingen in reserves	-11.981	
- onttrekkingen uit reserves	8.647	
Saldo mutaties reserves		**-3.334**
Gerealiseerde resultaat		**3.227**
Waarvan resultaat bouwgrondexploitatie		*-62*
Waarvan resultaat algemene dienst		*3.289*

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is er in 2022 een gerealiseerd resultaat voor mutaties reserves van € 6,6 miljoen positief behaald. We hebben voor per saldo € 3,3 miljoen gedoteerd aan de reserves, zodat we uiteindelijk uitkomen op een positief resultaat van € 3,3 miljoen. Dit resultaat is beschikbaar om te bestemmen.

Te bestemmen resultaat:

Resultaat 2022	3.227
Budgetoverhevelingen 2022 - 2023 conform raadsbesluit	-1.863
Aanpassing op budgetoverhevelingen i.v.m. andere uitnutting dan ingeschat bij de nota in december	64
Nog te bestemmen resultaat 2022	**1.428**

Het overzicht te bestemmen resultaat laat zien dat de Raad al een besluit genomen heeft over de budgetoverhevelingen 2022-2023. Op grond van dit besluit worden de budgetoverhevelingen 2022 toegevoegd aan de Begroting 2023. Op een aantal onderdelen zien we dat er uiteindelijk per saldo € 64k meer is uitgegeven, dan ingeschat bij het opmaken van de budgetoverhevelingen. Met dat bedragen passen we per saldo de overhevelingen aan op de volgende posten:

Energietoeslag	176
Inhuur inwonerpas	-10
Adviesraden (Kindregeling)	-20
Hart van Zuid wijkontwikkelingsbudget	-46
Omgevingswet	-36
Totaal aanpassing budgetoverhevelingen	64

Na aftrek van de post budgetoverhevelingen resteert een saldo nog te bestemmen van € 1.428k. Het college verzoekt de Raad in te stemmen met het onderstaande voorstel van besteding:

- Doteren aan de algemene reserve: € 1.428k

3. Rekening van Lasten en Baten en Toelichting

3.1 Rekening van lasten en baten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Als gevolg van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven.

	Programma	**Primitieve begroting 2022**			**Actuele begroting 2022**		
	(x 1.000)	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0	Bestuur en ondersteuning	17.509	84.233	66.723	17.623	93.994	76.371
1	Veiligheid	3.841	117	-3.725	3.898	222	-3.676
2	Verkeer en vervoer	4.757	95	-4.662	4.710	411	-4.299
3	Economie	1.389	807	-582	1.264	793	-471
4	Onderwijs	3.522	222	-3.300	4.163	830	-3.333
5	Sport, cultuur en recreatie	8.810	637	-8.173	9.542	1.041	-8.501
6	Sociaal domein	53.593	11.973	-41.620	58.729	15.470	-43.258
7	Volksgezondheid en milieu	10.876	9.216	-1.660	11.378	9.624	-1.754
8	Wonen en bouwen	2.536	1.399	-1.137	9.446	1.725	-7.720
	Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	**106.832**	**108.698**	**1.866**	**120.752**	**124.110**	**3.358**
	Mutaties in reserves						
0	Bestuur en ondersteuning	1.886	950	-936	4.884	1.668	-3.215
1	Veiligheid	0	113	113	0	113	113
2	Verkeer en vervoer	0	2	2	158	37	-121
3	Economie	0	291	291	0	114	114
4	Onderwijs	0	68	68	0	68	68
5	Sport, cultuur en recreatie	912	970	58	1.212	931	-281
6	Sociaal domein	755	1.968	1.212	2.233	2.972	738
7	Volksgezondheid en milieu	51	51	0	374	250	-124
8	Wonen en bouwen	40	40	0	40	19	-21
	Totaal mutaties in reserves	**3.645**	**4.453**	**808**	**8.901**	**6.173**	**-2.728**
	Gerealiseerde resultaat			**2.674**			**630**

	Programma (x 1.000)	Jaarrekening 2022		
		Lasten	Baten	Saldo
0	Bestuur en ondersteuning	19.383	98.725	79.342
1	Veiligheid	3.941	253	-3.688
2	Verkeer en vervoer	4.646	515	-4.130
3	Economie	1.470	949	-520
4	Onderwijs	3.671	698	-2.973
5	Sport, cultuur en recreatie	9.353	1.294	-8.059
6	Sociaal domein	58.559	15.869	-42.689
7	Volksgezondheid en milieu	14.835	11.643	-3.191
8	Wonen en bouwen	11.772	4.244	-7.529
	Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	**127.630**	**134.191**	**6.561**
	Mutaties in reserves			
0	Bestuur en ondersteuning	6.125	1.613	-4.512
1	Veiligheid	0	113	113
2	Verkeer en vervoer	214	27	-187
3	Economie	0	213	213
4	Onderwijs	0	68	68
5	Sport, cultuur en recreatie	1.319	904	-414
6	Sociaal domein	3.958	4.008	50
7	Volksgezondheid en milieu	326	1.681	1.356
8	Wonen en bouwen	40	19	-21
	Totaal mutaties in reserves	**11.981**	**8.647**	**-3.334**
	Gerealiseerde resultaat			**3.227**

3.2 Resultaat 2022 t.o.v. geactualiseerde begroting 2022.

3.2.1. Resultaat van de bouwgrondexploitatie

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Mutatie
Winstneming CPO Bergharen	35	256	221
Winstneming CPO Wonsick	0	276	276
Eindresultaat op Huurlingsedam fase 2	-612	-517	95
Vrijval voorziening Huurlingsedam Fase 2	612	517	-95
Bijstelling verliesvoorziening Huurlingsedam fase 2	21	95	74
Bijstelling verliesvoorziening Tussen Kasteel en Wijchens Meer	-223	-486	-263
Vormen verliesvoorziening CPO Batenburg	-203	-203	0
Totaal (x € 1.000)	**-370**	**-62**	**308**

3.2.2. Winstneming Bijsterhuizen

De Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen heeft in 2022 voor een bedrag van € 4.000.000 winst uitgekeerd. Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene reserve.

3.2.3. Resultaat van de algemene dienst

Omschrijving	Begroot
Begroting primitief	2.674
Amendementen	-174
Decembercirculaire	91
Bijstelling Perspectiefnota	-233
Programmarapportage november	-3.591
Af: begroting bouwgrondexploitaties (3.2.1)	370
Budgetoverhevelingen 2022-2023	1.863
Actuele begroting 2022 algemene dienst	**1.000**
Resultaat van de algemene dienst	3.363
Verschil	**2.363**

Het resultaat 2022 sluit met een positief resultaat van € 3.227k en ligt daarmee € 2.597k hoger dan aangenomen in de begroting. Het resultaat kan worden uitgesplitst in het resultaat bouwgrond (€ -62k werkelijk versus € -370k begroot) en het resultaat van de Algemene Dienst (€ 3.289k werkelijk versus € 1.000k begroot). De afwijking op de Algemene Dienst wordt verklaard door de relevante mutaties opgenomen in de volgende tabel.

Progr.	Omschrijving	Verschil (x € 1.000
0	Vrijval voorziening pensioenen wethouders op basis van actuariële berekeningen. Vanwege de gestegen rente is het benodigde vermogen 31-12-2022 om het doelvermogen te kunnen bereiken, lager in vergelijking met een jaar geleden.	1.399
0	Door de implementatie van een nieuw systeem zijn de inkomsten uit rijbewijzen over het 2e halfjaar van 2022 pas geboekt in december 2022. In de rapportage over november is hier geen rekening mee gehouden, waardoor er nu een voordeel van € 62k ontstaat.	62
0	Door de implementatie van een nieuw systeem zijn de inkomsten uit paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten over het 2e halfjaar van 2022 pas geboekt in december 2022. In de rapportage over november is hier geen rekening mee gehouden, waardoor er nu een voordeel van € 51k ontstaat.	51
0	De WDW heeft een positief resultaat van € 217k gerealiseerd t.o.v. de begroting. Voor Wijchen leidt dit tot een terugbetaling van € 151k binnen de verdeelsleutel en € 46k buiten de verdeelsleutel.	197
0	Hogere kosten Munitax 2022 vanwege de gestegen afhandelingskosten in verband met het hoge aantal bezwaar- en beroepsschriften.	-162
0	Stijging van de rente, rente opbrengst op het schatkistbankieren levert een voordeel op.	88
0	De OZB-opbrengsten uit niet-woningen zijn met name door nagekomen opbrengsten uit voorgaande jaren hoger uitgevallen dan voorzien.	81
0	Extra kosten voor inritten op Bijsterhuizen, deze kosten waren in de begroting niet voorzien.	-91
2	Extra inkomsten leges kabels en leidingen.	100
2	Met name door de Coronacrisis konden de ondernemersverenigingen in 2021 minder activiteiten uitvoeren. Hierdoor hebben er in 2022 over het jaar 2021 subsidieterugbetalingen plaatsgevonden. Deze hebben het rekeningsaldo 2022 eenmalig positief beïnvloed.	52
3	De verhuisvergoeding aan PRO college i.v.m. verbouwing heeft in 2022 nog niet plaats gevonden.	70
4	Vanwege Corona hebben minder leerlingen gebruik gemaakt van het vervoer. Maar t.o.v. 2021 zien we wel een toename van het gebruik van vervoer in 2022.	139
4	Op de afrekening van het vervoer vanuit de GR DRAN hebben we in de jaarrekening 2021 een verkeerde inschatting gemaakt. Dit levert nu een voordeel op.	65
4	SPUK Sport subsidie 2022, ter compensatie van hogere BTW lasten op het taakveld sport.	187
5	Voordeel op exploitatie van de diverse gymzalen.	62
5	Op dit taakveld treedt een incidenteel voordeel op, op de volgende	66

Progr.	Omschrijving	Verschil (x € 1.000
	onderdelen: schoolmaatschappelijk werk, algemeen maatschappelijk werk (lagere inzet 4e corona- steunpakket), vrijwilligerswerk, inhuurbudget jeugdbeleid en inclusie.	
6	Op dit taakveld treedt per saldo een incidenteel voordeel op. Belangrijkste oorzaken: lagere uitvoeringskosten sociaal wijkteam (flexibele schil), restant budget jeugdconsulenten, vrijval regionaal uitvoeringsbudget en lagere kosten voorlichting en communicatie.	129
6	BUIG uitgaven voor de bijstandsuitkeringen vallen hoger uit dan verwacht, deels door een stijging in aantallen en deels door gemiddeld hogere kosten dan waar we in de ramingen mee gerekend hebben. Daar staan deels hogere verhaaluitkeringen tegenover.	-352
6	Voor de BBZ (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandige) realiseren we een voordeel, met name vanwege afrekening TOZO 2021.	64
6	Nadeel op de uitvoering van de energietoeslag. In december hebben we een budgetoverhevelingen toegepast, maar er kwamen nog meer aanvragen dan destijds ingeschat. We zullen de budgetoverheveling hierop aanpassen in 2023.	-176
6	Per saldo voordeel op de verschillende regelingen in de bijzondere bijstand, zoals de Kindregeling en studietoeslag.	61
6	Er zijn in 2022 minder kwijtscheldingen verleend voor de afvalbelasting dan voorzien.	94
6	Statushouders: SPUK (specifieke uitkering van het rijk) inkomsten inburgering vergoeden onze kosten voor inburgering statushouders, waardoor we onze reserve Statushouders ook niet hoeven aan te spreken.	93
6	Nadeel op het WerkBedrijf voor de uitvoering van de Participatie werkdeel. De inschatting op basis van de tussentijdse raming van de MGR bleek onjuist, waarbij we het budget neerwaarts hadden bijgesteld.	-153
6	Nadeel op het WerkBedrijf voor de uitvoering van de arbeidsmatige dagbesteding. De inschatting op basis van de tussentijdse raming van de MGR bleek onjuist, waarbij we het budget neerwaarts hadden bijgesteld.	-92
6	Voor overdracht van bodemtaken onder de Omgevingswet is een subsidie ontvangen van € 50k, daarnaast is een subsidie ontvangen voor ICT ondersteuning van € € 7,5k. Deze subsidies zijn niet begroot in 2022.	58
7	In de rapportages over 2022 is gekeken naar de werkelijke leges inkomsten die op dat moment in rekening waren gebracht. Daarnaast is gekeken welke vergunningsaanvragen op dat moment nog in behandeling waren, waarbij is ingeschat welke van deze vergunningaanvragen in 2022 nog verleend zouden kunnen worden. Via de rapportages zijn de inkomsten uit leges verhoogd van € 825k naar 1.535k, een verhoging dus van € 710k. Aan het eind van het jaar is gebleken dat deze inschatting toch te hoog is geweest, maar het grootste gedeelte is wel gerealiseerd.	-154
8	Voor inhuur van vergunningverleners voor grote bouwprojecten is in 2022 een bedrag beschikbaar gesteld van € 95k, vanwege het niet in kunnen vullen van de vacature door de krapte op de arbeidsmarkt is een bedrag van € 55k vrijgevallen.	55
8	Voor de implementatie van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) hebben we via de septembercirculaire een bedrag ontvangen van € 58k. In de novemberrapportage is dit bedrag niet opgenomen. Bij de definitieve budgetoverhevelingen via de resultaatbestemming nemen we deze bijdrage wel mee. Daarnaast is in deze rapportage een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de bijbehorende budgetoverheveling. Hierbij is een bedrag van € 22k meer uitgegeven dan geraamd. Dit passen we aan bij de definitieve budgetoverheveling in de resultaatbestemming.	-80
	Overig afwijkingen (kleiner dan € 50k)	376
	TOTAAL	**2.289**

3.3 Rekening van lasten en baten, uitsplitsing structureel en incidenteel perspectief
In deze paragraaf wordt de uitsplitsing weergegeven tussen de incidentele en structurele baten en lasten per programma. Deze cijfers maken onderdeel uit van het totaal aan lasten en baten gepresenteerd onder paragraaf 3.1. Het incidenteel perspectief is gebaseerd op het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief uit de Begroting 2022, inclusief bouwgrondexploitaties, aangevuld met de incidentele posten uit de Perspectiefnota 2022.

Structureel

	(x € 1.000)	**Begroot 2022**			**Werkelijk 2022**		
Nr.	**Programma**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0	Bestuur en ondersteuning	16.009	92.319	76.310	17.998	94.188	76.190
1	Veiligheid	3.739	222	-3.516	3.782	253	-3.529
2	Verkeer en vervoer	4.427	411	-4.016	4.401	515	-3.886
3	Economie	883	793	-89	1.251	949	-302
4	Onderwijs	4.050	411	-3.639	3.615	545	-3.070
5	Sport, cultuur en recreatie	8.638	1.041	-7.597	8.798	1.294	-7.504
6	Sociaal domein	55.518	15.379	-40.140	56.196	15.778	-40.418
7	Volksgezondheid en milieu	10.998	9.454	-1.544	14.605	11.581	-3.024
8	Wonen en bouwen	9.421	2.095	-7.325	11.747	4.306	-7.442
	Gerealiseerde resultaat	**113.682**	**122.125**	**8.443**	**122.394**	**129.410**	**7.016**
	Mutaties in reserves						
0	Bestuur en ondersteuning	3.384	366	-3.017	1.765	562	-1.203
1	Veiligheid	0	113	113	0	113	113
2	Verkeer en vervoer	158	2	-156	214	27	-187
3	Economie	0	-177	-177	0	84	84
4	Onderwijs	0	68	68	0	68	68
5	Sport, cultuur en recreatie	1.212	292	-920	1.319	531	-788
6	Sociaal domein	2.221	723	-1.499	3.946	2.459	-1.486
7	Volksgezondheid en milieu	324	164	-160	276	1.596	1.321
8	Wonen en bouwen	40	19	-21	40	19	-21
	Totaal mutaties in reserves	**7.339**	**1.571**	**-5.768**	**7.558**	**5.461**	**-2.098**
	Resultaat na eerste winst bestemming			**2.675**			**4.918**

Incidenteel, inclusief bouwgrond

	(x € 1.000)	Begroot 2022			Werkelijk 2022		
Nr	**Programma**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0	Bestuur en ondersteuning	1.614	1.675	61	1.385	4.537	3.152
1	Veiligheid	159	0	-159	159	0	-159
2	Verkeer en vervoer	283	0	-283	245	0	-245
3	Economie	381	0	-381	218	0	-218
4	Onderwijs	113	419	306	56	153	97
5	Sport, cultuur en recreatie	904	0	-904	555	0	-555
6	Sociaal domein	3.210	92	-3.119	2.363	92	-2.271
7	Volksgezondheid en milieu	380	169	-211	229	62	-167
8	Wonen en bouwen	25	-370	-395	25	-62	-87
	Gerealiseerde resultaat	**7.070**	**1.985**	**-5.085**	**5.236**	**4.781**	**-455**
	Mutaties in reserves						
0	Bestuur en ondersteuning	1.500	1.302	-198	4.360	1.051	-3.310
1	Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2	Verkeer en vervoer	0	35	35	0	0	0
3	Economie	0	291	291	0	129	129
4	Onderwijs	0	0	0	0	0	0
5	Sport, cultuur en recreatie	0	639	639	0	373	373
6	Sociaal domein	12	2.249	2.237	12	1.548	1.536
7	Volksgezondheid en milieu	50	86	36	50	85	35
8	Wonen en bouwen	0	0	0	0	0	0
	Totaal mutaties in reserves	**1.562**	**4.602**	**3.040**	**4.422**	**3.186**	**-1.237**
	Resultaat na eerste winst bestemming			**-2.045**			**-1.691**

Overzicht van grootste onderwerpen per programma van het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief van de begroting:

Prog	Onderwerp	Begroot	Realisatie	Saldo
0	Plaatsvervangend griffier	31	31	0
0	Computers raadsleden	30	30	0
0	Vrijval budget groene metropool 2022	-32	-32	0
0	Strategisch kompas 2022	37	30	7
0	Onderhoud gebouwen	391	247	144
0	Straatcoaches	172	172	0
0	WDW incidenteel	920	920	0
0	Digitalisering archieven	72	2	70
0	Taxatie gebouwen verzekering	28	28	0
0	Dak vervanging werf	38	38	0
0	Verkoop Hostert	-175	-175	0
0	Bijsterhuizen	-1.500	-4.360	2.860
0	Budgetoverhevelingen	-764	-764	0
1	Bestrijding Maatschappelijke onrust	28	28	0
1	Straatcoaches	172	172	0
2	BO21-22 Onderhoud bruggen en duikers	30	30	0
2	BO21-22 Openbare verlichting	150	150	0
2	PPN22 openbare verlichting	35	0	35
3	Revitalisering bedrijventerrein Wijchen Oost	250	88	162
3	Onderhoud gebouwen	41	41	0
4	NPO interventie 4 leesoffensief	59	0	59
4	NPO interventie 5 naschool act basis	54	56	-2
4	NPO Middelen	-419	-153	-267

5	Sportakkoord	31	31	0
5	Vervanging gymmaterialen	195	55	140
5	Renovatie tennisbanen	67	67	0
5	Onderhoud gebouwen	332	296	36
5	BO21-22 Cultuur transformatieplan	129	0	129
6	Begr22 I Schoolmaatschappelijk werk lokaal	75	75	0
6	NPO interventie 1 extra SMW	155	92	63
6	Begr22 I Jongerenwerk	75	75	0
6	Overheveling blokhuismiddelen	93	93	0
6	Wijkontwikkeling hart van zuid	95	53	42
6	Onderhoud gebouwen	1.650	1.066	583
6	NPO interventie 2 tijdelijk jeugdconsulenten	115	0	115
6	Formatie uitbreiding juridisch adviseur WMO, Jeugd	33	45	-12
6	Begr22 I Jeugdconsulenten	100	74	26
6	Extra jeugdconsulenten	95	95	0
6	NPO interventie 3 cursus en voorlichting	36	5	31
6	Subsidie vluchtelingenwerk	128	181	-53
6	Dempen gevolgen Corona lokale arbeidsmarkt	142	142	0
6	Inzet blokhuismiddelen	167	167	0
6	Begr22 I Specialistisch ondersteuning Jeugd GGZ	70	70	0
7	BO21-22 Opstellen GRP en klimaatbeleidsplan	50	50	0
7	Aanschaf 5 extra brengcontainers luiers	32	25	7
7	Voorziening afvalinfra	-32	-25	-7
7	Afvalbeleid, campagne afvalscheiding	35	35	0
7	Strategische waternota	30	19	11
8	Winstnemingen BGE	-35	-532	497
8	Bijstelling verliesvoorzieningen	405	594	-189
0	Inzet reserves	-3.838	-2.422	-1.416
0	Dotatie reserves	1.562	4.422	-2.860

We zien op een aantal onderwerpen onderschrijdingen op incidentele budgetten, die gekoppeld zijn aan lagere onttrekkingen uit de daarvoor bestemde reserves. Dit betreft onder andere het onderhoudsfonds, waar werkzaamheden worden doorgeschoven naar 2023, evenals revitalisering bedrijventerrein oost en NPO middelen. Het voordeel ten opzichte van de begroting komt vooral door de winstneming Bijsterhuizen en bijstelling van bouwgrondexploitaties.

Balans per 31 december 2022 (x €1.000)

ACTIVA

	2022	2021
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	852	756
	852	*756*
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	55.081	54.894
Investeringen me economisch nut, waarvoor een heffing kan worden opgelegd	10.390	10.078
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.145	5.257
	71.616	*70.229*
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	20	20
Leningen Woningbouwcorporaties	5.362	5.807
Leningen Overige verbonden partijen	408	531
Overige langlopende leningen	10.157	9.358
	15.947	*15.716*
Totaal vaste activa	**88.415**	**86.701**
Vlottende activa		
Voorraden		
Gereed product en handelsgoederen	3	3
	3	*3*
Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	9.548	8.578
Rekening-courant verhouding met het Rijk	17.734	9.267
Overige vorderingen	355	254
Overige uitzettingen	2.251	3.009
	29.888	*21.109*
Liquide middelen		
bank	28	418
kas	16	17
	44	*435*
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	212	413
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	10.429	8.806
	10.641	*9.219*
Totaal vlottende activa	**40.577**	**30.766**
Totaal generaal	**128.992**	**117.467**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	**0**	**0**

PASSIVA

	2022	2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	27.648	21.810
Bestemde reserves	37.137	36.822
Gerealiseerde resultaat	3.227	2.820
	68.012	*61.452*
Voorzieningen	*26.046*	*20.906*
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	6.337	6.988
Onderhandse lening van buitenlandse bank, instelling	10.000	10.000
	16.337	*16.988*
Totaal vaste passiva	**110.395**	**99.346**
Vlottende passiva		
Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar		
Bank	0	0
Overige schulden	4.697	8.888
	4.697	*8.888*
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en het volgende jaar tot betaling komen	6.344	5.426
Ontvangen voorschotbedragen:		
- Het Rijk	6.162	1.821
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.394	1.987
	13.900	*9.235*
Totaal vlottende passiva	**18.597**	**18.123**
Totaal generaal	**128.992**	**117.467**

Gewaarborgde leningen	***2022***	***2021***
(x € 1.000)		
Woningstichtingen (als achtervang)	59.150	64.589
Woningstichtingen (als garant)	-	82
Krediethypotheken	295	674
Overige	915	974
Totaal	**60.360**	**66.319**

TOELICHTING OP DE BALANS
ACTIVA

Immateriële vaste activa
Overzicht van het verloop van de immateriële vaste activa (kosten van onderzoek en ontwikkeling in een bepaald actief):

(x € 1.000)	Boekwaarde 1 Jan	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Over-heveling grex	Boekwaarde 31 Dec
Voorbereidings-kredieten grondexploitaties	756	424	-	-	-243	-84	852
Totaal	**756**	**424**	**-**	**-**	**-243**	**-84**	**852**

Afschrijving van Immateriële vaste activa vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 0 tot 5 jaar.

Materiële vaste activa

Overzicht van het verloop van de materiële vaste activa (economisch en maatschappelijk nut):

(x € 1.000)	Boekwaarde 1 Jan	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaar-de 31 Dec
MVA met economisch nut							
Gronden en terreinen	1.447	-	-	-	-	-	1.447
Bedrijfsgebouwen	49.455	2.091	-	-2.167	-200	-	49.179
Woonruimten	302	132	-	-9	-132	-	293
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.143	657	-	-221	-	-	2.579
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	922	255	-	-120	-	-	1.057
Overige materiële vaste activa	625	-	-	-99	-	-	526
TOTAAL	54.894	3.135	-	-2.617	-332	-	55.081
MVA met economisch nut waarvoor een heffing kan worden opgelegd							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.918	642	-	-312	-	-	10.249
Overige materiële vaste activa	160	-	-	-19	-	-	141
TOTAAL	10.078	642	-	-331	-	-	10.390

	Boekwaarde 1 Jan	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31 Dec
Maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.200	1.015	-	-118	-	-	6.097
Overige materiële vaste activa	57	-	-	-9	-	-	48
TOTAAL	5.257	1.015	-	-127	-	-	6.145
TOTAAL	**70.229**	**4.792**	**-**	**-3.073**	**-332**	**-**	**71.616**

Van bovenstaande activa zijn geen activa in erfpacht uitgegeven.

Afschrijving van Materiële vaste activa vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 10 tot 60 jaar. De richtlijn is:
Bedrijfsgebouwen: 40 jaar
Woonruimten: 40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: 60 jaar
Vervoermiddelen: 10 jaar
Machines, apparaten en installaties: 10 jaar
Overige materiële vaste activa: 10 jaar

In onderstaande tabel zetten we de investeringen van 2022 af tegen de opgenomen kredieten in de begroting.

Krediet omschrijving	Begroot	Stand 1-1-2022	Realisatie 2022	Kosten t/m 2022	Saldo 31-12-2022	Verwachte oplever datum	Toelichting
Fietspad Ravensteinseweg	€ 515k	€ 215k	€ 1k	€ 216k	€ 299k	dec. 2023	Fietspad 1e fase is afgerond. Fietspad 2e fase (naar Dijk) is onzeker. De grondaankoop stagneert, maar zonder deze grond is een vrij liggend fietspad niet mogelijk. Uitvoering is gebonden aan voorwaarden vanwege flora/fauna en waterbeleid.
Vervanging hoge druk natrium lampen	€ 83k	€ 14k	€ 88k	€ 102k	-€ 19k	Afgerond	
VRI 5 stationslaan - Hogeweg	€ 95k	€ 0k	€ 96k	€ 96k	-€ 1k	Afgerond	
Straatverlichting tussen Wijchen, Leur en Hernen	€ 100k	€ 0k	€ 0k	€ 0k	€ 100k	mrt-23	Loopt door in 2023.
Waterkwaliteitspooronderzoek	€ 150k	€ 1k	€ 27k	€ 29k	€ 121k	jun-23	Loopt door in 2023.
Verbetermaatregelen Hernen	€ 567k	€ 357k	€ 210k	€ 567k	€ 0k	Afgerond	
Reconstructie Zesweg (wegreconstructie + aanleg vrijverval riolering)	€ 362k	€ 10k	€ 353k	€ 362k	€ 0k	Afgerond	

Krediet omschrijving	Begroot	Stand 1-1-2022	Realisatie 2022	Kosten t/m 2022	Saldo 31-12-2022	Verwachte oplever datum	Toelichting
Afkoppelen 2021	€ 150k	€ 0k	€ 53k	€ 53k	€ 97k	Afgerond	
MHC Wijchen ren. hockeywaterveld 3	€ 276k	€ 0k	€ 267k	€ 267k	€ 9k	Afgerond	
Dynamisch parkeerrouteverwijssysteem	€ 375k	€ 0k	€ 19k	€ 19k	€ 356k	dec-23	Loopt door in 2023.
Waterpartij Kraaijenberg	€ 0k	€ 0k	€ 1k	€ 1k	-€ 1k	Afgerond	Uitloper van afgesloten project 2021.
RSA Renovatie Natuurgrasvelden	€ 403k	€ 0k	€ 7k	€ 7k	€ 397k	dec-23	Doorgeschoven naar 2023.
Hybrideveld Diosa	€ 473k	€ 0k	€ 352k	€ 352k	€ 121k	mrt-23	Afronding vind begin 2023 plaats.
Leefbaarheid Hernen Bergharen	€ 190k	€ 98k	€ 0k	€ 98k	€ 92k	dec-23	Loopt door in 2023.
Uitbreiding gymzaal Zandloper	€ 310k	€ 20k	€ 32k	€ 52k	€ 258k	dec-23	Overhevelen naar 2023, omdat de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd in 2022 vanwege het vleermuisonderzoek.
1e inrichting nw basisschool 25 leerlingen	€ 88k	€ 0k	€ 0k	€ 0k	€ 88k	dec-23	Verwacht is om in 2023 te beginnen.
Stichten nieuwe basisschool	€ 37k	€ 0k	€ 0k	€ 0k	€ 37k	dec-23	Verwacht is om in 2023 te beginnen.
Ver-nieuwbouw PRO College	€ 3.012k	€ 900k	€ 1.358k	€ 2.258k	€ 754k	jan-23	Loopt door in 2023.
Voorbereidingskrediet Speelhoeve / Westwijzer	€ 300k	€ 0k	€ 10k	€ 10k	€ 290k	jan-25	
Voorbereidingskrediet renovatie Meerval	€ 35k	€ 0k	€ 13k	€ 13k	€ 22k	dec-23	Loopt door in 2023.
Raadsmeubilair	€ 163k	€ 92k	€ 72k	€ 163k	€ 0k	Afgerond	
Pumptrackbaan	€ 63k	€ 53k	€ 0k	€ 53k	€ 10k	Afgerond	
MFA Batenburg	€ 2.950k	€ 2.851k	€ 590k	€ 3.441k	-€ 491k	Afgerond	Het tekort bezien we in combinatie met de woningbouw en verkoop Hostert (€ 175k) in de afsluitrapportage aan de raad.
Renovatie kasteel	€ 2.800k	€ 2.839k	-€ 100k	€ 2.739k	€ 61k	Afgerond	
Renovatie Mozaïek	€ 6.327k	€ 0k	€ 1k	€ 1k	€ 6.326k	dec-25	
UP openbare verlichting 2022	€ 313k	€ 0k	€ 49k	€ 49k	€ 264k	Afgerond	
UP wegen 2022	€ 1.372k	€ 0k	€ 965k	€ 965k	€ 407k	Afgerond	
Totaal 2022 materiele vaste activa	**€ 21.510k**	**€ 7.449k**	**€ 4.461k**	**€ 11.910k**	**€ 9.599k**		
Noodopvang Oekraïne Oude Klapstraat	€ 6.732k	€ 0k	-€ 840k	-€ 840k	€ 7.572k	aug-23	
Totaal kredieten 2022	**€ 28.241k**	**€ 7.449k**	**€ 3.622k**	**€ 11.071k**	**€ 17.171k**		

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

(x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	15.716	17.682
Verstrekt	3.287	1.554
Aflossing/verkoop	-2.968	-3.406
Waarde aanpassing Voorzien	-136	-147
Overige	48	33
Stand per 31 december	**15.947**	**15.716**

(x € 1.000)	Waarde per 1 Jan	Verstrekt	Aflossing/ verkoop	Overige	Waarde per 31 Dec
Geldleningen					
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	*20*	-	-	-	*20*
Leningen Woningbouwcorporaties	*5.807*	-	*-445*	-	*5.362*
Lening Zwembad de Meerval	123	-	-123	-	-
Aandelen DAR	408	-	-	-	408
Overige verbonden partijen	*531*	-	*-123*	-	*408*
Leningen ambtenaren	1.789	-	-286	-	1.503
Lening NUON	463	-	-463	-	-
Leningen Stimuleringsfonds Hoevelaken (SVN)					
Leningen Monumenten	728	-	-60	2	670
Leningen Duurzaamheid	1.612	-	-500	2	1.114
Leningen Stimulering Energie Sport	502	19	-19	2	504
Leningen Blijvers	0	-	-	-	-
Leningen Starters	3.264	1.066	-316	39	4.053
Leningen Wonen	2	62	-2	-	62
Leningen Toekomstbestendig	998	2.004	-754	3	2.251
Overige langlopende leningen	*9.358*	*3.151*	*-2.400*	*48*	*10.157*
Totaal geldleningen	**15.716**	**3.151**	**-2.968**	**48**	**15.947**
Huurkoop					
Huurkoop langlopend	-	147	-	-147	-
Totaal huurkoop	**-**	**147**	**-**	**-147**	**-**
Totaal	**15.716**	**3.298**	**-2.968**	**-99**	**15.947**

Huurkoop betreft geactiveerde woonwagens met bijbehorende schuld excl. rente, per saldo € nihil, betreffende gesloten huurkoopovereenkomsten met woonwagenbewoners in Wijchen. De huurkooptermijnen worden als baten verantwoord.

Vlottende activa

Voorraden
Het verloop van de voorraden is als volgt:

(x € 1.000)	2022	2021
Voorraden drukwerk	3	3
Voorraden grondexploitatie	-	-
Stand per 31 december	**3**	**3**

(x € 1.000)	2022	2021
Voorraden grondexploitatie		
Voorraden grondexploitatie	-475	1.230
Voorziening verliesgevende projecten	-3.692	-3.617
Naar Voorzieningen (creditzijde balans)	4.167	2.387
Stand per 31 december	**-**	**-**
Voorziening Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM)	-3.489	-3.005
Voorziening CPO Batenburg	-203	-
Voorziening Huurlingsedam Fase 1+2	0	-612
	-3.692	**-3.617**

Bij vaststellen van de begroting van de grondexploitatie Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM) in 2020 is de eindwaarde bepaald op circa € 2.853.000 negatief. In 2021 is de eindwaarde via een raadsbesluit bijgesteld naar € 3.005.000 negatief. Voor 2022 is de eindwaarde bijgesteld naar € 3.489.000 negatief.

Het verloop per grondexploitatie is bruto als volgt:

Projectnaam	Bruto Boekwaarde 1-jan	Kosten	Opbrengsten	Resultaat naar rato		Bruto Boekwaarde 31-dec
Kleinschalig woningbouw Batenburg	0	346	336	0		10
CPO Bergharen de Steenuil	0	30	0	0		30
Huurlingsedam Fase 3	0	85	1157	0		-1072
Huurlingsedam Fase 1+2	417	100	0	-517		0
Afgewikkelde Complexen	-27	19	0	0		-8
Tussen Kasteel en Wijchens Meer	1.138	334	153	0		1319
CPO Bergharen	-603	152	0	256		-195
CPO Duurzaam Wonsick	305	85	1224	277		-557
	1.230	**1.151**	**2.870**	**16**	**0**	**-473**

Het verloop per grondexploitatie is netto als volgt:

Projectnaam	Netto Boekwaarde 1-jan	Kosten boekjaar	Opbrengst boekjaar	Resultaat naar rato	Mutatie voorziening	Netto Boekwaarde 31-dec
Kleinschalig woningbouw Batenburg	0	346	336	0	-203	-193
CPO Bergharen de Steenuil	0	30	0	0	0	30
Huurlingsedam Fase 3	0	85	1157	0	0	-1.072
Huurlingsedam Fase 1+2	-195	100	0	-517	612	0
Afgewikkelde Complexen	-27	19	0	0	0	-8
Tussen Kasteel en Wijchens Meer	-1.866	334	153	0	-485	-2.170
CPO Bergharen	-603	152	0	256	0	-195
CPO Duurzaam Wonsick	305	85	1224	277	0	-557
	-2.386	**1.151**	**2.870**	**16**	**-76**	**-4.165**

Het verwachte verloop per grondexploitatie is als volgt:

Projectnaam	Boekwaarde 31-dec	Geraamde kosten	Geraamde opbrengsten	Verwacht resultaat
Kleinschalig woningbouw Batenburg	10	223	30	-203
CPO Bergharen de Steenuil	30	943	1005	32
Huurlingsedam Fase 3	-1.072	560	582	1.094
Afgewikkelde Complexen	-8	8	0	-
Tussen Kasteel en Wijchens Meer	1.319	6.172	4.001	-3.490
CPO Bergharen	-195	126	0	69
CPO Duurzaam Wonsick	-557	327	0	230
	-473	**8.359**	**5.618**	**-2.268**

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Vorderingen op openbaar lichaam		
Omzetbelasting	9.548	8.578
Rekening-courantverhouding met het Rijk	17.734	9.267
Overige vorderingen		
Debiteuren belastingen	457	334
Voorziening dubieuze belastingen	-103	-79
Totaal overige vorderingen	355	254
Overige uitzettingen		
Debiteuren	4.678	5.678
Voorziening dubieus	-2.427	-2.669
Totaal overige uitzettingen	2.251	3.009
De specificatie van de stand is als volgt:		
Totaal debiteuren algemeen	1.574	2.360
Voorziening dubieus algemeen	-485	-412
	1.089	1.948
Debiteuren sociale zaken	3.104	3.318
Voorziening dubieus sociale zaken	-1.942	-2.257
	1.162	1.061
	2.251	*3.009*
Totaal	**29.888**	**21.109**

Liquide middelen

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
BNG	8	409
Rabobank	20	9
Kas	16	17
Totaal	**44**	**435**

Ten aanzien van Schatkistbankieren (o.g.v. art 2 Wet FIDO) zijn op grond van art. 7, lid 2 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is het ondergenoemde drempelbedrag van toepassing op onderhavig boekjaar.

Voor de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 bedraagt het drempelbedrag:
€ 2.209.540 (2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000).

Zie onderstaande tabel voor het gemiddeld per kwartaal buiten de Schatkist gehouden geld in het onderhavige boekjaar:

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	318	322	271	151

Overlopende activa

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	212	413
Kortlopend deel huurkoop	10	11
Voorziening kortlopend deel huurkoop	-10	-11
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	10.429	8.806
Totaal	**10.641**	**9.219**

Stijging van de post Overlopende activa is hoofdzakelijk het gevolg van een hogere vooruit gefactureerde bijdrage 1e kwartaal vanuit de Werkorganisatie Druten Wijchen.

PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Stand per 1 januari	21.810	19.066
Resultaatbestemming vorig jaar	2.056	-
Toevoegingen	4.303	3.000
Onttrekkingen	-521	-256
Stand per 31 december	**27.648**	**21.810**

In het onderhavige boekjaar bestaan de toevoegingen aan de Algemene reserve hoofdzakelijk uit een ontvangen dividenduitkering ad € 4.000.000 van een GR waarin wordt deelgenomen (2021: dividenduitkering ad € 3.000.000) respectievelijk bestaan de onttrekkingen aan de Algemene reserve hoofdzakelijk uit overhevelingen naar Afschrijvingsreserves.

Bestemde reserves

Het verloop van de bestemde reserve is als volgt:

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Stand per 1 januari	36.822	33.202
Toevoegingen	8.469	7.879
Onttrekkingen	-8.154	-4.259
Stand per 31 december	**37.137**	**36.822**

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Legaat v. Cooth	5	160	-	-	160
Stimuleringsfonds volkshuisv. Hoevelaken	3	82	-	-	82
Beeldende kunst	2	37	-	-13	24
De Stroming	3	709	-	-	709
Eenmalige middelen	2	773	1.138	-39	1.872
Toerisme	4	20	-	-20	-
Buurtbus	5	2	-	-2	-
Renovaties Sportvelden	1	716	332	-375	673
Dorpsontwikkelingsplannen	6	5	-	-	5
Landschapsontwikkelingplan	6	187	16	-2	201
Duurzaamheidslening	3	435	-	-	435
Groenvoorziening Loonse waard	1	45	-	-	45
Groenpercelen Bijsterhuizen	2	150	-	-	151
Duurzaamheid	3	587	14	-145	456
Startersleningen	3	343	-	-	343
Vervangen speeltoestellen openbare speelpleinen	2	30	-	-15	15
Personeelsformatie (15 AZ 126a)	2	269	-	-	269
Cultuurhistorie	6	20	-	-	20
Integratie en participatie statushouders	5	120	-	-	120
RSA Tennis	1	225	65	-60	231

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Revolverend fonds duurzaamheid	2	19	62	-	81
Fonds voor en door Wijchen	5	21	-	-11	10
Actualiseren bestemmingsplannen	4	96	40	-19	117
Gymmaterialen	4	356	25	-	382
Onderwijshuisvesting	4	90	-	-65	25
Uitvoering WMO beleidsplan	4	500	474	-299	675
WWB I-deel	4	431	-	-247	184
Verkiezingen	4	75	10	-	85
Reserve afvalstoffenheffing	4	538	261	-799	-
Onderhoud Overige gebouwen	4	2.078	1.613	-1.890	1.801
Gemeentelijke monumenten	4	165	13	-	178
Risicoreserve fiscale aangelegenheden	4	379	-	-	380
Reserve Rioolheffing	4	734	-	-734	-
2D`s WMO-JEUGD	4	1.778	2.534	-2.030	2.282
Openbare verlichting	4	1.901	31	-	1.932
Wegen en civiele kunstwerken	4	916	273	-24	1.165
Groen	4	916	407	-61	1.263
Corona compensatie	4	1.847	168	-306	1.710
Exploitatiesaldo tijdelijke huivesting	4	-	203	-	203
Afs.R: Brandweerkazerne	1	2.862	-	-113	2.749
Afs.R: Kulturhus Bergharen	1	1.165	-	-42	1.123
Afs.R: Gemeentewerf	1	689	-	-27	662
Afs.R: Herhuisvesting Molenhuis	1	56	-	-18	38
Afs.R: MFA Huurlingsedam	1	332	-	-11	321
Afs.R: Sportzaal Achterlo	1	15	-	-1	14
Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	1	298	-	-15	283
Afs.R: Arbomaatregelen SCEC	1	19	-	-9	10
Afs.R: Centrale Sporthal	1	5.701	-	-187	5.514
Afs.R: Kunstgrasveld Diosa	1	52	473	-80	445
Afs.R: Renovatie crossbaan Wycross	1	113	-	-5	108
Afs.R: Gemeentekantoor	1	6.090	-	-355	5.735
Afs.R: Verduurzaming mozaïek	1	313	-	-23	290
Afs.R: Automatische beregening	1	164	-	-7	157
Afs.R: RSA	1	892	267	-87	1.072
Afs. R: Oosterpark	1	300	-	-15	285
Afs. R: Ventilatiesysteem Leemweg 121	1	-	50	-3	47
Stand per 31 december		**36.822**	**8.469**	**-8.154**	**-37.137**

In kolom C staat het doel van de reserve:

1. Reserve afschrijving en onderhoud gebouwen, terreinen, infrastructuur;
2. Projectreserve;
3. Garantiereserve;
4. Egalisatiereserve;
5. Subsidiereserve;
6. Planvorming

Voor een nadere toelichting op de reserves verwijzen wordt verwezen naar de nota Reserves en Voorzieningen.

Resultaat voor bestemming

(x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	2.820	1.697
Onbestemd	3.227	2.820
Toevoeging algemene reserve uit onbestemd voorgaand jaar	-2.056	-
Toevoeging bestemde reserves uit onbestemd voorgaand jaar	-764	-1.697
Stand per 31 december	**3.227**	**2.820**

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

(x € 1.000)	2022	2021
Stand per 1 januari	20.906	19.795
Toevoegingen	8.961	2.072
Onttrekkingen	-507	-800
Vrijval	-3.313	-161
Stand per 31 december	**26.046**	**20.906**

	C	Stand 1 jan	Toevoe-ging	Onttrek-king	Vrijval	Stand 31 dec
Pensioenen wethouders	1	5.756	2.241	-90	-1.397	6.510
Verplichtingen personeel	1	176	-	-	-25	151
Rationeel rioolbeheer	3	6.724	1.527	-107	-	8.144
Mechanische riolering	3	3.078	2.213	-199	-	5.092
Pompinstallaties rioolgemalen	3	1.891	-	-	-1.891	-
Baggeren waterpartijen	2	243	45	-86	-	202
Vervanging afvalinfrastructuur	3	650	60	-25	-	685
Tariefegalisatie Riolering	4	-	331	-	-	331
Tariefegalisatie Reinigingsheffing	4	-	764	-	-	764
Grondexploitaties	1	2.387	1.780	-	-	4.167
Totaal		**20.906**	**8.961**	**-507**	**-3.313**	**26.046**

In kolom C staat het doel van de voorziening:

1. Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's;
2. Voorziening ter egalisering van kosten, bedoeld tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
3. Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven;
4. Voorzieningen voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van voorschotbedragen.

Voor een nadere toelichting op de voorziening Grondexploitaties wordt verwezen naar de toelichting op de debetzijde van de balans onder Voorraden. Voor een nadere toelichting op de overige voorzieningen wordt verwezen naar de nota Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Stand per 1 januari	16.988	18.301
Opgenomen	-	-
Aflossing	-651	-1.316
Overige	-	3
Stand per 31 december	**16.337**	**16.988**
Rentelast	*314*	*351*

Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
BNG bank	-	-
Overige schulden	63	85
Crediteuren	4.211	8.391
Loonbelasting en sociale premies	410	399
Pensioenpremies	12	13
Totaal overige schulden	*4.697*	*8.888*
Totaal	**4.697**	**8.888**

Daling van de post Crediteuren is hoofdzakelijk het gevolg van het feit dat, ten opzichte van ultimo 2021, voor een lager bedrag sprake is van openstaande in rekening gebrachte voorschotten door verbonden partijen.

Overlopende passiva

(x € 1.000)	**2022**	**2021**
Overige nog te betalen bedragen	6.344	5.426
Ontvangen voorschotbedragen Rijk	6.162	1.821
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.394	1.987
Totaal	**13.900**	**9.235**

Conform voorgaand jaar bestaat de post Overlopende passiva voornamelijk uit af te rekenen bedragen met verbonden partijen (hoofdzakelijk Werkorganisatie Druten Wijchen), vooruit ontvangen subsidies en aan burgers te betalen uitkeringen. Stijging van de post Overlopende passiva ten opzichte van voorgaand jaar is voornamelijk het gevolg van vooruit ontvangen subsidies voor grondexploitatie Wijchen West en voor transitie verblijfslocatie Oekraïners.

Ontvangen voorschotbedragen Rijk
Het verloop van deze post is als volgt:

Regeling	Stand 1 Jan	Ontvangen bedragen	Bestede/terug-betaalde bedragen	Stand 31 dec
SPUK Reductie energiegebruik	-	-	-	-
SPUK Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	4	-	-	4
SPUK Naleving controle op coronatoegangsbewijzen	-	158	36	122
SPUK Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	1	-	-	1
SPUK Ventilatie in scholen	-	-	-74	74
SPUK Reductie energiegebruik woningen	73	-	73	-
SPUK aanpak energiearmoede	-	693	45	648
SPUK Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	138	332	153	318
SPUK Extern Advies Warmtetransitie	21	-	21	-
SPUK Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022	-	266	73	193
SPUK Onderwijsroute	-	35	-	35
SPUK Sportakkoord 2020-2022	99	57	80	76
SPUK Lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	30	34	27	37
SPUK TOZO	966	-	966	-
SPUK Stimulering Sport	204	175	379	-
SPUK Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	277	475	321	429
SPUK Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen	8	-	-	8
SPUK Woningbouwinpuls Wijchen West	-	3.624	244	3.380
SPUK Stimulering flex- en transformatiewoningen	-	972	132	840
	1.821	**6.819**	**2.478**	**6.162**

5.1 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Algemeen
In de balans zijn niet opgenomen de op grond van beschikkingen, overeenkomsten, toezeggingen, e.d. te baseren toekomstige vorderingen en/of schulden.

Er zijn geen voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen betreffende verlof, wachtgelden, e.d.

Meerjarige financiële verplichtingen
Met diverse partijen zijn contracten gesloten waarbij sprake is van meerjarige financiële verplichtingen. Veel contracten zijn centraal via de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) geregeld en aanbesteed.
Aangezien het normenkader van de gemeente slechts de Europese aanbestedingen omvat, worden met onderstaand overzicht de financiële verplichtingen betreffende contracten met waarden boven de aanbestedingsnorm (€ 214.000 voor leveringen respectievelijk € 5.382.000 voor werken) gerapporteerd.

Dienst	*Toelichting*
Zorg	Op regionaal niveau zijn diverse contracten centraal ondergebracht bij het Regionaal ondersteuningsbureau (ROB). Het ROB draagt zorg voor contractbeheer, monitoring van contractwaarden, prestatielevering en coördinatie van de financiële afwikkeling.
Onderhoud openbare ruimte	Europees aanbesteed contract betreffende onderhoud van de openbare ruimte met een looptijd tot 1 december 2026 en een jaarlast van circa € 1.015.000.
Energie	Europees aanbesteed contract betreffende levering van gas met een looptijd tot 1 januari 2026 en een jaarlast van circa € 150.000.
Energie	Europees aanbesteed contract betreffende levering van stroom met een looptijd tot 1 januari 2028 en een jaarlast van circa € 395.000.
Huur pand	Huurcontract met een looptijd voor onbepaalde tijd en een jaarlast van circa € 102.000.
Beveiliging	Europees aanbesteed contract betreffende de beveiliging van opvang ontheemden Oekraïners met een looptijd tot 1 januari 2024 en een jaarlast van circa € 1.930.000.
Verzekering	Europees aanbesteed contract betreffende brandverzekering gemeentelijke objecten met een looptijd tot 1 januari 2025 en een jaarlast van circa € 160.000.

Voorwaardelijke verplichtingen

Verstrekte zekerheden
Ultimo boekjaar zijn de volgende garantstellingen verstrekt:

Gewaarborgde leningen (x € 1.000)	***2022***	***2021***
Woningstichtingen (als achtervang)	59.150	64.589
Woningstichtingen (als garant)	-	82
Krediethypotheken	295	674
Overige	915	974
Totaal	**60.360**	**66.319**

Potentiële claim rechtszaak
In een door een onderneming aangespannen rechtszaak is de gemeente Wijchen in eerste aanleg veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding van circa € 5.000.000 vanwege toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een verkoopovereenkomst. De gemeente Wijchen heeft dat bedrag in 2022 betaald en heeft hoger beroep ingesteld. De tegenpartij heeft in hoger beroep haar eis vermeerderd en veroordeling van circa € 11.000.000 aan schadevergoeding gevorderd (met inbegrip van het reeds betaalde bedrag).

Potentiële claim
Op 31 maart 2023 heeft een in Nederland gevestigde onderneming (actief in de bouwsector) een claim van € 1.033.035 ingediend bij de gemeente Wijchen wegens het door de gemeente Wijchen afbreken van onderhandelingen voor het leveren van producten aan de gemeente Wijchen. Via een reactie vanuit de advocaat heeft de gemeente Wijchen de claim op 13 april 2023 afgewezen.

Potentiële naheffing WMO-contracten (eigen bijdrage)
Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen, e.d.) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend voor de gemeente om de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeente geen zekerheid omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen.

6. Overzicht taakvelden voor mutaties bestemmingsreserves

Prog	TV	Taakveld	BEGROOT			REALISATIE		
			Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0	**0.1**	Bestuur	-204	3.378	3.175	-3.724	5.414	1.690
	0.10	Mutaties reserves	-6.173	8.901	2.728	-8.649	11.983	3.334
	0.2	Burgerzaken	-423	1.052	629	-556	1.023	467
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-572	911	339	-540	937	397
	0.4	Overhead	-836	11.522	10.686	-1.458	12.194	10.736
	0.5	Treasury	-1.373	342	-1.031	-475	-656	-1.131
	0.61	OZB woningen	-6.103	302	-5.801	-6.110	343	-5.767
	0.62	OZB niet-woningen	-3.523	47	-3.476	-3.605	54	-3.551
	0.64	Belastingen overig	-373	68	-305	-369	73	-297
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-76.051	0	-76.051	-77.352	0	-77.352
	0.8	Overige baten en lasten	-4.535	0	-4.535	-4.535	1	-4.535
Totaal 0			**-100.167**	**26.524**	**-73.642**	**-107.374**	**31.366**	**76.008**
1	**1.1**	Crisisbeheersing en brandweer	-46	2.809	2.763	-46	2.812	2.766
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-176	1.089	912	-207	1.129	922
Totaal 1			**-222**	**3.898**	**3.676**	**-253**	**3.941**	**3.688**
2	**2.1**	Verkeer en vervoer	-405	4.459	4.055	-510	4.435	3.925
	2.2	Parkeren	0	218	218	0	179	179
	2.5	Openbaar vervoer	-6	33	27	-6	33	27
Totaal 2			**-411**	**4.710**	**4.299**	**-515**	**4.646**	**4.130**
3	**3.1**	Economische ontwikkeling	-16	642	626	-15	600	585
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	12	12	-106	164	58
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-496	153	-343	-512	152	-360
	3.4	Economische promotie	-281	457	176	-317	554	237
Totaal 3			**-793**	**1.264**	**471**	**-949**	**1.470**	**520**
4	**4.1**	Openbaar basisonderwijs	-159	292	134	-153	275	122
	4.2	Onderwijshuisvesting	-210	2.027	1.817	-222	1.934	1.711
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-461	1.844	1.382	-323	1.463	1.140
Totaal 4			**-830**	**4.163**	**3.333**	**-698**	**3.671**	**2.973**
5	**5.1**	Sportbeleid en activering	-7	420	413	-80	475	394
	5.2	Sportaccommodaties	-941	3.297	2.356	-1.092	3.192	2.100
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	560	560	0	550	550
	5.4	Musea	-6	335	329	-5	338	333
	5.5	Cultureel erfgoed	-13	128	115	-13	105	92
	5.6	Media	0	775	775	0	775	775
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-74	4.027	3.953	-103	3.918	3.814
Totaal 5			**-1.041**	**9.542**	**8.501**	**-1.294**	**9.353**	**8.059**
6	**6.1**	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.642	7.961	3.319	-4.638	7.797	3.159
	6.2	Wijkteams	-6	2.134	2.128	-64	2.012	1.948
	6.3	Inkomensregelingen	-10.460	16.256	5.796	-10.250	16.437	6.187
	6.4	Begeleide participatie	-2	4.130	4.129	-327	4.490	4.163
	6.5	Arbeidsparticipatie	0	2.210	2.210	-212	2.520	2.308
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	2.244	2.244	0	2.116	2.116
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-331	8.563	8.231	-346	8.198	7.852
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	12.420	12.420	0	12.472	12.472
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-30	748	719	-30	638	608
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	2.063	2.063	-3	1.879	1.876
Totaal 6			**-15.470**	**58.729**	**43.258**	**-15.869**	**58.559**	**42.689**

Prog	TV	Taakveld	BEGROOT			REALISATIE		
			Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
7	**7.1**	Volksgezondheid	-242	2.107	1.864	-159	1.963	1.804
	7.2	Riolering	-4.431	3.673	-757	-6.390	6.371	-19
	7.3	Afval	-4.874	3.740	-1.135	-4.804	4.585	-218
	7.4	Milieubeheer	-77	1.843	1.766	-290	1.902	1.612
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	16	16	0	14	14
Totaal 7			**-9.624**	**11.378**	**1.754**	**-11.643**	**14.835**	**3.191**
8	**8.1**	Ruimtelijke ordening	-126	7.341	7.215	-135	7.342	7.207
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-35	479	444	-2.689	2.755	65
	8.3	Wonen en bouwen	-1.564	1.626	62	-1.419	1.676	257
Totaal 8			**-1.725**	**9.446**	**7.720**	**-4.244**	**11.772**	**7.529**
	0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**	**-130.283**	**129.653**	**-630**	**-142.839**	**139.612**	**-3.227**

7. Overzicht taakvelden na mutaties bestemmingsreserves

Prog	TV	Taakveld	BEGROOT			REALISATIE		
			Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0	**0.1**	Bestuur	-255	3.393	3.138	-3.761	5.414	1.653
	0.10	Mutaties reserves	-764	0	-764	-764	0	-764
	0.2	Burgerzaken	-420	1.052	632	-556	1.028	472
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-581	964	383	-543	990	446
	0.4	Overhead	-1.683	11.810	10.127	-2.267	12.480	10.212
	0.5	Treasury	-1.373	342	-1.031	-475	-656	-1.131
	0.61	OZB woningen	-6.103	302	-5.801	-6.110	343	-5.767
	0.62	OZB niet-woningen	-3.523	47	-3.476	-3.605	54	-3.551
	0.64	Belastingen overig	-373	68	-305	-369	73	-297
	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-76.051	168	-75.883	-77.352	1.422	-75.930
	0.8	Overige baten en lasten	-4.535	4.360	-175	-4.535	4.361	-174
Totaal 0			**-95.662**	**22.507**	**-73.155**	**-100.338**	**25.508**	**-74.830**
1	**1.1**	Crisisbeheersing en brandweer	-160	2.809	2.650	-160	2.812	2.653
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-176	1.089	912	-207	1.129	922
Totaal 1			**-336**	**3.898**	**3.562**	**-367**	**3.941**	**3.575**
2	**2.1**	Verkeer en vervoer	-440	4.618	4.178	-534	4.648	4.115
	2.2	Parkeren	0	218	218	0	179	179
	2.5	Openbaar vervoer	-8	33	24	-8	33	24
Totaal 2			**-448**	**4.868**	**4.420**	**-542**	**4.860**	**4.318**
3	**3.1**	Economische ontwikkeling	-89	642	553	-101	600	499
	3.2	Fysieke bedrijfssinfrastructuur	0	12	12	-106	164	58
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-496	153	-343	-512	152	-360
	3.4	Economische promotie	-322	457	135	-444	554	110
Totaal 3			**-907**	**1.264**	**357**	**-1.162**	**1.470**	**307**
4	**4.1**	Openbaar basisonderwijs	-159	292	134	-153	275	122
	4.2	Onderwijshuisvesting	-279	2.027	1.748	-291	1.934	1.643
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-461	1.844	1.382	-323	1.463	1.140
Totaal 4			**-898**	**4.163**	**3.265**	**-766**	**3.671**	**2.905**
5	**5.1**	Sportbeleid en activering	-7	420	413	-80	475	394
	5.2	Sportaccommodaties	-1.739	4.471	2.732	-1.863	4.298	2.435
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-25	560	535	-24	550	526
	5.4	Musea	-6	335	329	-9	338	329
	5.5	Cultureel erfgoed	-13	115	102	-13	118	105
	5.6	Media	0	775	775	0	775	775
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-182	4.078	3.896	-208	4.118	3.909
Totaal 5			**-1.972**	**10.754**	**8.782**	**-2.198**	**10.671**	**8.473**
6	**6.1**	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.921	9.013	3.092	-5.929	8.855	2.926
	6.2	Wijkteams	-101	2.134	2.033	-159	2.012	1.853
	6.3	Inkomensregelingen	-10.706	16.256	5.549	-10.496	16.437	5.940
	6.4	Begeleide participatie	-2	4.130	4.129	-327	4.490	4.163
	6.5	Arbeidsparticipatie	-196	2.210	2.014	-353	2.520	2.166
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-304	2.244	1.940	-299	2.218	1.918
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-337	9.033	8.695	-358	9.048	8.690
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-636	12.953	12.317	-1.461	13.762	12.301
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-30	748	719	-30	679	649
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-210	2.241	2.032	-464	2.496	2.031
Totaal 6			**-18.442**	**60.962**	**42.520**	**-19.877**	**62.516**	**42.639**

Prog	TV	Taakveld	BEGROOT			REALISATIE		
			Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
7	**7.1**	Volksgezondheid	-242	2.107	1.864	-159	1.963	1.804
	7.2	Riolering	-4.501	3.689	-812	-7.125	6.372	-753
	7.3	Afval	-4.909	4.048	-861	-5.603	4.846	-757
	7.4	Milieubeheer	-222	1.893	1.671	-437	1.965	1.528
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	16	16	0	14	14
Totaal 7			**-9.874**	**11.752**	**1.878**	**-13.325**	**15.160**	**1.836**
8	**8.1**	Ruimtelijke ordening	-145	7.381	7.236	-154	7.382	7.228
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-35	479	444	-2.689	2.755	65
	8.3	Wonen en bouwen	-1.564	1.626	62	-1.419	1.676	257
Totaal 8			**-1.744**	**9.486**	**7.742**	**-4.263**	**11.812**	**7.550**
	0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**	**-130.283**	**129.653**	**-630**	**-142.837**	**139.610**	**-3.227**

8. WNT (Wet Normering Topinkomens)-bijlage 2022

WNT verantwoording 2022
Conform de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke sector dienen van onderstaande functies de volgende gegevens gepubliceerd te worden.

1. Griffier
2. Gemeentesecretaris

Het voor Wijchen toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt voor het onderhavige boekjaar € 216.000. Deze is gebaseerd op het algemene WNT maximum. Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum is berekend naar rato van omvang en duur van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Functiegegevens	**2022**	**2021**
Naam	A.B. Berendsen	A.B. Berendsen
Functie	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.01–31.12	01.01–31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 95.083	€ 91.338
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.055	€ 23.207
Subtotaal	*€ 118.138*	*€ 114.545*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 209.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	*€ 118.138*	*€ 114.545*
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Functiegegevens	**2022**	**2021**
Naam	R. Boer	R. Boer
Functie	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.01–30.11	01.01–31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.477	€ 118.845
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 27.687	€ 29.689
Subtotaal	*€ 131.164*	*€ 148.534*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 209.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 131.164	€ 148.534

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Functiegegevens	**2022**	**2021**
Naam	J. te Boekhorst	N.v.t.
Functie	Plv-Gemeentesecretaris	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.11–31.12	N.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	312	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	N.v.t.
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 57.200	N.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 57.200	N.v.t.
Bezoldiging (alle bedragen excl. BTW)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	N.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 24.900	N.v.t.
Bezoldiging in de gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 24.900	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder
Niet van toepassing.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800
Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking
Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking geweest.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

9. SiSa-bijlage 2022

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A13/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A13/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A13/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 *Aard controle R* *Indicator: A13/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A13/05*	
			€ 36.143	Ja	€ 0	€ 36.143	Ja	
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 2.460.000	€ 1.098.090	€ 0	€ 768.728	€ 77.062	€ 50.861
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 0	€ 23.940	€ 4.478.681	€ 4.478.681	Nee	

FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	37	0	0	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 0	€ 9.880	€ 0	€ 6.936	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

BZK	C9	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 3** Gemeenten	Projectnaamnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 05 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/02*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/03*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 05 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/04*	Toelichting afwijkingen in faseringen (indicatoren 02 en 04) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: C9/06*
		1	Wijchen-West	Ja	0	Ja	n.v.t.	€ 243.432
		2						
		20						
			Kopie projectnaam/ nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/07*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: C9/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/09*	Toelichting afwijking(en) prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/11*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/12*
		1	Wijchen-West	€ 0	Ja		0	Nee
		2						
		20						
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-01059147	€ 0	46.854	Ja		Nee
		2	SUVIS21-00744771	€ 0	28.654	Ja		Ja
		3	SUVIS21-00898571	-€ 73.644	0	Ja	Aanpassingen niet uitgevoerd.	Ja
		4	SUVIS21-00802281	€ 0	150.000	Ja		Nee
		5						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-01059147	Nee	Einddatum project is 31-05-2023			
		2	SUVIS21-00744771	Ja				
		3	SUVIS21-00898571	Nee	Aanpassingen niet uitgevoerd.			
		4	SUVIS21-00802281	Nee	Einddatum project is 01-12-2022			
		5						
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00450685	€ 79.617	€ 503.861	5.563		Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/07*	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/08*				
			2.822	Ja				

BZK	C55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			93	€ 38.854	€ 38.854	2	€ 836	€ 836
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			95	€ 5.700	€ 5.700			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			267	68	0	0	95	0
BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*				
			€ 0	Nee				

BZK	C85	**Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen** Gemeenten		Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C85/01*	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C85/02*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t* *Indicator: C85/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: C85/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: C85/05*
			1	Oude klapstraat	0	0	€ 132.419	€ 0
			2					
			3					
			4					
				Kopie projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C85/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator:C85/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C85/08*		
			1	*Oude klapstraat*	Ja	Nee		
			2					
			3					
			4					

OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 279.609	€ 35.892	€ 7.269	€ 0	€ 268.931	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 152.629	€ 0	€ 0	€ 0	€ 138.314	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						

IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 0	€ 118.670	€ 380.227	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden	Nee	2.300	De kantmarkering over 800 m wordt niet uitgevoerd omdat er een onderzoek loopt om er een fietsstraat van te maken.		
		2	Aanbrengen attentieverhogende markering (met ribbels).	Ja	4			
		3	Verbreden fietspaden	Ja	275			
		4	Aanleg drempel op fietskruispunt GOW/ETW	Ja	1			
		5	Aanleg vrijliggend fietspad langs 50 km/h weg	Ja	500			
		6	Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden.	Nee	1	Vanuit het participatietraject is er geen overeenstemming gekomen.		
		7	Aanleg fietsoversteek, via een middeneiland, bij een kruispunt	Ja	1			
		8						

IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	030005 Provincie Gelderland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2						
		15						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	030005 Provincie Gelderland	0	Nee			
		2						
		15						

EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			1 EAW 20-01182597: besparingspotentie	€ 20.660	€ 20.660	Ja	rapport besparingspotentie woningen Wijchen	
			2					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 9.144.721	€ 140.144	€ 676.522	€ 6.603	€ 57.475	€ 179
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 129.480	€ 34.616	€ 0	€ 611.130	€ 63.000	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 37.189	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 3.244	€ 0	€ 6.119	€ 20.846	€ 370
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.355		€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.257	€ 10.953	€ 374
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 695
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0		€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 3.244	€ 0	€ 11.731	€ 31.799	€ 1.439

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja
6	Totaal	0	0	

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvantoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal	0	0	0

SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*				
			€ 73.045	€ 0	Ja				
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 379.064	€ 478.515					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
		1	1.1 Nieuwbouw	€ 40.023	€ 40.023	€ 0	€ 0		
		2	1.2 Renovatie	€ 122.900	€ 122.900	€ 0	€ 0		
		3	1.3 Onderhoud	€ 119.747	€ 119.747	€ 0	€ 0		
		4	2.1 Aankoop	€ 7.444	€ 0	€ 7.444	€ 0		
		5	2.2 Dienstverlening door derden	€ 13.849	€ 0	€ 13.849	€ 0		
		6	2.3 Beheer en exploitatie	€ 6.401	€ 0	€ 6.401	€ 0		
		7	3.1 Mengpercentage	€ 22.789	€ 0	€ 0	€ 22.789		
		8	3.2 Verbonden lichamen	€ 145.362	€ 0	€ 0	€ 145.362		
		9							

VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1036710-1017307	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.000
		2	1057979-1034467	€ 127.713	€ 0	€ 80.236	€ 0	€ 108.756
		3	1105010-1042232	€ 56.575	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4						

			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*
		1	1036710-1017307	Ja
		2	1057979-1034467	Ja
		3	1105010-1042232	Nee
		4		

VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*
			€ 27.076	Ja	Nee

BIJLAGEN

Bijlage 1: Risicomatrix

Nr.	Onderwerp	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
4.1.1	MGR Rijk van Nijmegen	459.000	1,00	459.000
4.1.2	De Meerval BV	21.000	0,20	4.200
4.1.3	GGD	173.180	1,00	173.180
4.2.1	Lopende bouwgrondexploitaties	3.400.000	0,13	438.750
4.2.2	Bouwgrondexploitaties in voorbereiding	1.740.000	0,25	510.250
4.2.3	Bouwleges	250.000	0,50	125.000
4.2.4	Gemeentelijk vastgoed	200.000	0,50	100.000
4.2.4	Gemeentelijk vastgoed kasteelpoort	50.000	0,10	5.000
4.2.5	Algemene uitkering	250.000	0,50	125.000
4.3.1	Juridische procedures	8.200.000	0,10	820.000
4.4.1	Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)	200.000	0,10	20.000
4.4.2	Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.	300.000	0,10	30.000
4.4.3	Aanpak saneringswoningen	100.000	0,10	10.000
4.4.4	Milieu bodemverontreiniging	100.000	0,10	10.000
4.5.1	Verstrekte hypotheken aan ambtenaren	1.496.000	0,10	149.600
4.5.2	Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties	59.150.000	0,01	591.500
4.5.3	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. sport	915.000	0,10	91.500
4.6.1	Crisis algemeen	1.000.000	0,10	100.000
4.6.2	Vluchtelingen Oekraïne	500.000	0,25	125.000
4.6.3	Databeveiliging	250.000	0,25	62.500
		78.754.180		**3.950.480**
	Vaste minimumwaarde (o.b.v. bedragen per inwoner)		45,14	1.846.096
	Gewenste ondergrens Algemene Reserve			**5.796.576**